Cel ce sălăşluieşte
în locul tainic al Celui Prea înalt
va rămîne sub umbra
Celui Atotputernic (Psalmul 91:1).
Supracoperta: Camelia Popa
ui Valerie
Titlul original în limba engleză: *Shadow oflhc Almighty,* by Elisabeth Elliot
Drepturile în limba engleză: © 1958 by Elisabeth Elliot Published by Harper and Row, New York, 1958
Drepturile asupra introducerii: © 1989 by Elisabeth Elliot
Drepturile în limba română: Editura Logos, © 1998. Toate drepturile rezervate.
Cred că scrierile tatălui tău,
pe care tu nu ţi-l aminteşti,
te vor ajuta într-o bună zi să-l cunoşti
într-un mod în care ceea ce îţi povestesc eu despre el
nu ar putea s-o facă.
Şi mă rog ca pe măsură ce îl cunoşti,
să înveţi să-L iubeşti pe Cel pe care L-a iubit el
şi să-L urmezi cu aceeaşi credincioşie

Editura LOGOS str. Donath 60/15 3400 Cluj, România tel.& fax: 064/42.00.25 E-mail: logosfemail.sorosci.ro
Interiorul tipărit la Imprimeria Ardealul, Cluj Supracoperta tipărită la Eurochard, Cluj

Cuprins
Mulţumiri (7) Prefaţă (9) Introducere (13) Prolog (17)
PARTEA I: PORTLAND, OREGON, 1927—1945 *Capitolul 1 (25)*
Rădăcini adinei.....25
Capitolul 2 (31)
Orator şi gunoier.....31
PARTEA A II-A: WHEATON, ILLINOIS, 1945—1949 *Capitolul 3 (45)*
***Diploma de copil al lui Dumnezeu*.....45**
Capitolul 4 (57)
Direct spre ţintă.....57
Capitolul 5 (69)
Flacăra aprinsă.....69
Capitolul 6 (79)
Scrutaţi întunericul.....79
Capitolul 7 (91)
Vinul năucitor.....91
Capitolul 8(107)
Oaia menită altarului.....107
Capitolul 9 (111)
îndrumat de Dumnezeu.....111
Capitolul 10(117)
Renaşterea.....117
PARTEA A IIJ-A, PORTLAND, OKLAHOMA, WISCONSIN, INDIANA, ILLINOIS, PORTLAND, 1949—1952
Capitolul 11 (127)
***Un alt examen — timpul liber*.....127**
Capitolul 12 (141)
***Modul de închinare — un nou test* 141**
Capitolul 13 (155)
Aceste voci m-au îndemnat.....155
Capitolul 14 (165)
Modelul testat.....165
Capitolul 15(173)
Intr-un punct mort.....173
Capitolul 16 (181)
La timpul potrivit 181
Capitolul 17 (187)
Cu mînapeplug.....187
PARTEA A IV-A: ECUADOR, 1952—1956

Capitolul 18 (199)
Pe drum.....199
Capitolul 19 (205)
Visele sînt deşarte.....205
Capitolul 20 (217)
Voia împlinită.....217
Capitolul 21 (237)
Trei încercări ale credinţei.....237
Capitolul 22 (251)
***Iată, acesta este Dumnezeul nostru*.....251**
Capitolul 23 (261)
***Punerea în practică a modelului*.....261**
Capitolul 24 (279)
împlinirea misiunii.....279
Epilog (293)

Mulţumiri

ntr-o după-amiază, cu vreo două luni înaintea morţii lui Jim, frunzăream printre scrisorile şi jurnalele sale. M-am întors spre el şi i-am spus: „Mă bucur că le-am păstrat. O să am nevoie de ele ca să-ţi scriu biografia". EI a comentat ceva despre ideile mele năstruşnice şi şi-a continuat lectura revistei *Times.*
La puţină vreme după moartea lui, am început să strîng scrierile pe care le lăsase. Marilou McCully, Olive Fleming, Barbara Youderian şi Marj Saint mi-au fost încă de la început prietene adevărate şi un sprijin de nădejde în această muncă. Cînd m-au rugat să întrerup lucrul la biografie, pentru a scrie *Through Gates of Splendor* (Prin porţile splendorii), am luat avionul către New York, unde Melvin Arnold, de la Editura Harper & Brothers, a citit prima variantă a manuscrisului, încurajările sale mi-au fost de mare ajutor, ca de altfel şi sfatul său în calitate de editor.
Sînt profund recunoscătoare familiei lui Jim pentru sprijinul pe care mi l-au dat în strîngerea materialului despre primii lui ani de viaţă, şi pentru generozitatea cu care mi-au pus la dispoziţie scrisorile primite de la el: tatălui şi mamei lui, familiei lui Fred Elliot din Portland; fraţilor săi, Bob, de asemenea din Portland, şi Bert din Yurimaguas, Peru; surorii sale, Jane Hawthorne din Wheaton, Illinois. Aş vrea, de asemenea, să mulţumesc prietenilor lui Jim, Werner Durtschi şi Wayne McCroskey din Portland, pentru contribuţia pe care au adus-o prin rememorarea unor secvenţe din anii de şcoală ai lui Jim; lui Dick Fisher din Astoria, Oregon, îi sînt recunoscătoare pentru amintirile sale vii despre primii ani ai lui Jim şi pentru scrisoarea de la el, pe care mi-a încredinţat-o mie; îi mulţumesc Oliviei Fleming pentru scrisoarea pe care soţul ei, Pete, a primit-o de la Jim şi Evelynei Corkum din Seattle, care mi-a făcut cunoscută influenţa pozitivă pe care Jim a avut-o asupra ei în anii de liceu; îl amintesc aici şi pe Ron Harris pentru amintirile sale despre vizita
o *vmora ^eiui* ***Atotputernic***
pe care Jim i-a făcut-o în Mexic; pe Eleanor Vandevort din Sudan şi Bill Cathers din Ecuador, care mi-au dat scrisorile primite de la Jim; mai este şi fratele meu din Costa Rica, Dave Howard, care a contribuit cu amintirile sale din anii de facultate. Sam Saint din New Jersey a avut amabilitatea de a citi manuscrisul şi mi-a dat sugestii constructive. Mardelle Senseney şi Ruth Keenan din Shell Mera, Ecuador, m-au ajutat de asemenea, verificînd numeroasele referinţe din Scriptură.
Le mulţumesc în mod deosebit lui Bill şi Irenei Cathers pentru că şi-au asumat toată responsabilitatea aici, în staţia din inima junglei, ca eu să pot scrie.
ELISABETH ELLIOT
Shandia, Ecuador
Aprilie, 1958

Prefaţă

umai atunci cînd urmăm întru totul poruncile lui Dumnezeu, putem fi siguri că II cunoaştem cu adevărat. Cel care spune că-L cunoaşte pe Dumnezeu, dar nu-I dă ascultare, nu numai că este un mincinos, dar se înşală singur. In adevăr, cu cit cineva învaţă mai mult să asculte poruncile lui Dumnezeu, cu atît mai adevărat şi mai deplin îşi arată dragostea faţă de El. Ascultarea este testul prin care ne verificăm dacă trăim într-adevăr «în Dumnezeu» sau nu. Viaţa celui care spune că trăieşte cu Dumnezeu trebuie să poarte pecetea lui Hristos.
Aceste cuvinte din Epistola lui Ioan, scrise în jurul anului 90 d.Hr., constituie crezul vieţii lui Jim Elliot. Ascultarea duce la cunoştinţă şi este expresia dragostei faţă de Dumnezeu. Ascultarea înseamnă că umblăm cu Dumnezeu, trăim în Dumnezeu. Şi trăind în El, vieţile noastre poartă pecetea lui Hristos.
Poate că nu toţi cei care vor citi această carte vor dori să-L cunoască pe Dumnezeu. Alţii poate că vor dori, însă

vor cădea pradă înşelăciunii despre care vorbeşte Ioan. Alţii poate îl vor cunoaşte şi-L vor asculta, dar se vor îndoi de valoarea acestei cunoştinţe şi a acestei ascultări. Cred că această carte are ceva de spus tuturor. Dacă cei din prima tipologie vor într-adevăr să-L cunoască pe Dumnezeu, ar putea învăţa cum să-L cunoască. Cei din grupa a doua pot descoperi că pierd mult dacă nu-şi însoţesc credinţa cu fapta. Iar cei din a treia categorie se vor simţi încurajaţi să meargă mai departe.
Ţelul lui Jim era să-L cunoască pe Dumnezeu. Calea sa, ascultarea, era singura care-1 ducea la ţelul său. Unii vor spune că a avut parte de un sfirşit tragic, dar înfruntînd moartea, el a arătat că mulţi au murit din pricina ascultării de Dumnezeu.
urnuru* UCIMI */twipuiermc
El şi cei care au murit împreună cu el au fost numiţi eroi, „martiri". Eu nu sînt de acord. Şi nici ei n-ar fi.
La urma urmei, este oare vreo deosebire între a trăi pentru Hristos şi a muri pentru El? Nu este, oare, ultima concluzia firească a celei dintîi? Mai mult, a trăi pentru Dumnezeu înseamnă a muri în fiecare zi, aşa cum spune apostolul Pavel, înseamnă a pierde totul, pentru a-L cîştiga pe Hristos. Doar aşternîndu-ne vieţile la picioarele Lui, ni le cîştigăm cu adevărat.
Legătura dintre om şi Dumnezeu trebuie să fie cît mai concretă. Manifestările sale sînt cuprinse în viaţa de fiecare zi. Să nu uităm că orice legătură dintre Dumnezeu şi om are ca premisă esenţială faptul că *Dumnezeu însuşi* a trăit ca un om de rînd — S-a născut într-o iesle, a trudit într-o tîmplărie, a predicat într-o barcă de pescari, a şezut, obosit, lingă o fintînă, unde a stat de vorbă cu o femeie de moravuri uşoare, a mîncat, a băut, a umblat cu oameni obişnuiţi şi a acceptat o moarte dezonorantă — pentru ca noi să ne putem recunoaşte în El. Nimeni nu L-a numit erou sau martir. Făcea doar Voia Tatălui Său şi o făcea *din toată inima.*
Cei care vor sâ-L cunoască, trebuie să-I urmeze calea. Aceştia sînt „martirii" în sensul pe care Biblia îl dă cuvîntului, ceea ce de fapt înseamnă pur şi simplu „martori". în viaţă, ca şi în moarte, sîntem chemaţi ca „martori" — să purtăm pecetea lui Hristos.
Cred din toată inima că Jim Elliot a fost un astfel de om. Scrisorile şi jurnalele lui sînt dovezi concludente în acest sens. Nu pot să le păstrez numai pentru mine, pentru că nu sînt doar ale mele. Ele reprezintă o parte din povestea unui om şi a relaţiei sale cu Cel Atotputernic. Ele sînt mărturii.
„Scriu aşa cum vorbesc — fără să mă gîndesc prea mult înainte — şi uneori risipesc în zadar cerneala", îmi scria Jim în 1948. „Cred că Browning e cel care, fiind o dată întrebat despre o scriere a sa din tinereţe, a răspuns: «Atunci cînd am scris acele rînduri, doar doi oameni cunoşteau înţelesul lor: eu şi Dumnezeu. Acum numai Dumnezeu le mai ştie înţelesul». Tot aşa cu orice ciudăţenie, o îndepărtăm ca pe un avorton al minţii care îşi face rău sieşi, complicîndu-se mereu."
Odată, în 1952, i-am spus lui Jim că i-am trimis unei prietene un fragment dintr-o scrisoare primită de la el. Iată răspunsul lui:
„Nu mă încîntă prea mult ideea că trimiţi altora scrisorile mele. Nu-mi face plăcere să scriu cu gîndul că poate un cititor, mai puţin binevoitor decît tine, îmi va explora gîndurile. Mărturisesc astfel că nu încerc să te

impresionez cu scrisorile mele. De-abia dacă le recitesc, îmi pasă prea puţin de gramatică şi punctuaţie şi ştiu bine că scrisul meu lasă de dorit. Nu îmi rămîne decît să am încredere că vei alege fragmente reprezentative pentru a le trimite unor oameni cărora ştii că nu poţi să le dezvălui totul."
Eu însă n-am selectat, n-am cenzurat nimic din ceea ce am crezut că ar putea întregi imaginea adevărată a lui Jim, aşa cum l-am cunoscut eu. Cititorul va remarca desigur frecvenţa cu care reapar anumite idei în scrierile lui Jim. Şi, poate, se va întreba dacă nu cumva, în unele capitole, n-am inclus doar părţi în care se vorbeşte despre creşterea spirituală, în defavoarea celor care se referă la partea mai „pămîntească" a personalităţii sale. Aş avea de spus doar atît — în ceea ce priveşte recurenţa unor idei şi pasajele care dezvoltă ideea creşterii spirituale, m-am străduit ca secvenţele alese să fie reprezentative pentru scrierile lui Jim, astfel că numărul fragmentelor despre un anumit subiect, sau dintr-o anumită perioadă, sînt direct proporţionale cu materialul cuprins în scrisorile şi jurnalele sale. Uneori a scris doar pe teme religioase, alteori a scris doar despre lucruri mai pămînteşti.
Pe cînd avea vreo 20 de ani, Jim s-a rugat astfel: „Doamne, dă-mi biruinţă, nu pentru gloria mea, ci pentru a se vedea în mine ce înseamnă să-L cunoşti pe Dumnezeu". Cu mine a împărtăşit mai mult decît cu oricine altcineva. A fost deci viaţa lui una extraordinară? îl voi lăsa pe cititor să hotărască acest lucru, dîndu-i spre citire aceste pagini. Dacă răspunsul va fi „Da" — dacă cititorul descoperă în ele „pecetea lui Hristos" şi crede că acest lucru este extraordinar — oare ce-am putea spune despre starea lumii creştine de azi?

Introducere

u cu mult timp în urmă am luat cina împreună cu un grup de liceeni şi studenţi credincioşi şi mi-a venit ideea să-i

întreb dacă aveau eroi. S-au uitat unii la alţii şi apoi m-au privit nedumeriţi. Eroi? Ce înseamnă asta?
Eram uluită. în timp ce ei încercau tot soiul de definiţii, mi-am amintit de lista lungă de eroi pe care o aveam în minte cînd eram de vîrsta lor. Mi-ar fi fost uşor să răspund acestei întrebări şi nici n-ar fi fost nevoie să definesc cuvîntul. Ghedeon, David, Daniel, Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, Hans, eroul din Haarlem, Florence Nightingale şi Abraham Lincoln figurau pe lista mea, împreună cu mulţi misionari din secolele XIX şi XX.
Răspunsul comesenilor mei a fost „Nu". N-aveau eroi. Bine — am insistat eu — dar cel puţin admiraţi pe cineva?
A urmat o pauză scurtă şi apoi, şovăind, mi-au răspuns: Da, cîteva vedete de muzică rock, nişte atleţi — oameni care nu erau modele de urmat, ci pur şi simplu aveau o ţintă şi munceau serios pentru a-şi atinge ţelul.
Cu părere de rău pentru aceşti tineri şi întrucîtva dezamăgită, i-am întrebat dacă exista totuşi cineva cu care le-ar fi plăcut să semene. Răspunsul a fost prompt şi categoric „Nu". Nu voiau decît să fie ei înşişi, lucru care mie mi se părea destul de dificil. Cînd căutăm matca şi limanul, cu siguranţă că avem nevoie de lumini care să ne călăuzească în această cale.
Mi-am amintit ce scrie în Evrei 13:7: „Aduceţi-vă aminte de mai marii voştri care v-au vestit Cuvîntul lui Dumnezeu; uitaţi-vă cu băgare de seamă la sfirşitul felului lor de vieţuire şi urmaţi-le credinţa". Mulţi oameni mi-au vestit Cuvîntul lui Dumnezeu şi cei dintîi au fost chiar părinţii mei. Ne-au învăţat să ne rugăm, să cîntăm, să citim Biblia. Erau,

zi de zi, un exemplu de credinţă pentru noi, luminile care ne călăuzeau pe cale, chiar dacă atunci nu ne-am dat seama de acest lucru.
Vecina mea de alături, Ruth Richie, întruchipa un alt model. Pentru mine, care aveam zece ani pe atunci, Ruth Richie, la cei cincisprezece ani ai ei, era o adevărată zînă. în plus, era drăguţă, avea vorba blîndă, era feminină, neobişnuit de bună cu mica ei vecină de alături, aşa timidă şi nesigură cum era. Ruth a fost eroina mea. îmi plăcea totul la ea, vroiam să mă pieptăn ca ea, să merg ca ea, să vorbesc ca ea, *să fiu* ca ea.
La vîrsta de doisprezece ani, o găseam încîntătoare pe învăţătoarea mea de la Şcoala duminicală. Numele ei era Jane White. Deşi eram nişte adolescenţi nechibzuiţi, ca toţi adolescenţii, totuşi, din cîte îmi amintesc eu, răbdarea ei cu noi n-avea margini (timp de 54 de ani a predat liceenilor). Ne-a invitat pe toţi la nunta ei şi, mai tîrziu, la o petrecere — prima ei petrecere în calitate de soţie. M-a cucerit modul cum îşi aranjase micuţul ei apartament. îmi plăceau şi hainele ei. Pentru mine era desăvîrşită.
In casa noastră au poposit o mulţime de misionari, iar în liceu şi în facultate am citit biografii ale misionarilor. Vieţile unor oameni ca Hudson Taylor, David Brainerd, John şi Betty Stăm, Amy Carmichael mi-au influenţat puternic dorinţele şi aspiraţiile. Ei au devenit modelele mele, împreună cu alţii pe care i-am cunoscut personal.
Cred că nu exagerez spunînd că sute de tineri mi-au mărturisit că *Umbra Celui Atotputernic* [Shadow of the Almighty] a avut asupra vieţilor lor o înrîurire mai mare decît orice altă carte, în afară de Biblie. Oamenii aceştia nu vehiculează în vocabularul lor cuvîntul „erou", dar mi-au dovedit în felurite moduri că Jim Elliot a fost — ei bine, da — un model. Mulţi l-au considerat astfel. Alţii au spus: „Cartea aceasta mi-a schimbat viaţa".
Sper ca aceste mărturisiri să fie un avertisment, căci niciodată nu poţi fi îndeajuns de atent în alegerea cărţilor pe care le citeşti. Istoria acestui om ne învaţă trei lucruri:
- Ne dezvăluie un model de urmat, nu neapărat desăvîrşit, ci imaginea unui om ale cărui trăiri sînt asemănătoare cu ale noastre, şi a cărui inimă e dăruită în întregime lui Dumnezeu.
- Ne arată cum dragostea lui Dumnezeu, aceeaşi în toate timpurile, a lucrat în cei douăzeci şi opt de ani de viaţă ai unui om al veacului nostru.

nnruuucere

- Ne demonstrează că ascultarea cere sacrificii, dar că răsplata este nepreţuită, fiind printre puţinele lucruri pe care nu ne putem permite să le pierdem.

Mă gîndesc la tînărul detectiv din Belfast care mi-a mărturisit teama care îl cuprindea cînd mergea zilnic în zona bombardată a oraşului — căci în orice moment putea fi împuşcat.
„Am soţie şi copii, mi-a spus el, şi mi-e teamă pentru ei. Am primit însă de la cineva *Umbra Celui Atotputernic* [Shadow of the Almighty]. O citeam seara înainte de culcare, plîngînd şi rugîndu-mă (astfel, mi-a trebuit mult timp să o termin), dar m-a întărit în credinţă. Dacă Jim Elliot şi-a primejduit viaţa pentru Dumnezeu, pot să o fac şi eu".
Mă rog ca cei ce au urechi de auzit să mediteze la „sfîrşitul felului de vieţuire" al lui Jim şi să urmeze exemplul credinţei lui.
ELISABETH ELLIOT
Magnolia, Massachusetts
Octombrie, 1988
Prolog
n 1949, pe cînd era student, Jim a scris aceste cuvinte: *Nu este nesăbuit cel care renunţă la ceea ce nu poate păstra, pentru a cîştiga ceea ce nu are cum să piardă.*

Şapte ani mai tîrziu, într-o după-amiază caniculară de duminică, departe de camera unde scrisese aceste rînduri, Jim, împreună cu alţi patru tineri, îşi pregăteau cina. Poposiseră pe o fîşie de nisip alb pe malul rîului Curaray, undeva în adîncul pădurii mereu spălate de ploi a Ecuadorului, aşteptînd un grup de oameni de care se simţeau foarte apropiaţi, fără să-i fi întîlnit vreodată — ucigaşi cruzi, rămaşi în epoca de piatră, cunoscuţi sub numele de Auca.

Cu două zile înainte, speranţele lor de ani de zile fuseseră parţial împlinite. Chiar pe plaja unde stăteau acum întîlniseră deja trei dintre aceşti indieni. Prima lor întîlnire paşnică, îndelung pregătită şi mult aşteptată, a fost pentru toţi un succes. Tînărul, însoţit de cele două femei, a ieşit din verdeaţa junglei pe celălalt mal al rîului şi, după o uşoară ezitare, îi strînse mîna lui Jim, care i-a condus la albii de pe partea opusă a apei. La început, sălbaticii, pe bună dreptate, s-au arătat neîncrezători. Aflaseră de oamenii albi care zburau în pîntecul unor păsări uriaşe, asemenea celei care se odihnea acum pe nisip lîngă ei, oameni care nu se dovediseră demni de încredere. Totuşi, în timpul acelor lungi săptămîni în care aceşti cinci bărbaţi încercaseră să le arate prietenia lor, îşi dădură seama că nu era vorba de nici un şiretlic la mijloc. La început, oamenii albi au lăsat indienilor Auca daruri, ca cele pe care le primiseră şi în alţi ani — macete, oale pentru gătit, panglici, pînză. Acestea erau mai mult decît binevenite, iar indienii au început să aştepte sunetul acelui „ayamu" galben care apărea cu regularitate (chiar dacă e puţin probabil că cineva care nu ştie să numere pînă la trei ar putea şti ce înseamnă un interval de şapte zile). Cînd auzeau zgomotul maşinii, veneau în fugă de la culturile
lor de manioc, din colibele lor mari, ovale, cu acoperiş de frunze, sau din josul rîului unde pescuiau în bărcile lor scobite dintr-un trunchi de copac. Acei oameni ciudaţi erau din nou acolo, cu feţe albe, făcîndu-le semne cu mîna şi strigînd, lăsînd apoi pe frînghie o găleată, în care indienii găseau tot felul de bunătăţi. Dar ce-a fost asta? Deodată se auzi o voce puternică — chiar în limba lor! Omul acela vorbea cu ei. „Veniţi! Sîntem prieteni. Vă iubim. Vă sîntem prieteni." Să fie oare adevărat că nu vroiau să le ia pămîntul, nu urmăreau să le distrugă recoltele, să le ucidă oamenii, aşa cum făcuseră alţii? Cîţiva au început să creadă acest lucru şi le-a venit o idee. Ce ar fi să-i încurajeze pe aceşti oameni? N-ar fi bine să le cunoască intenţiile? N-ar cîştiga mai mult dacă s-ar înţelege cu străinii?

în săptămîna care a urmat, au adus daruri în acelaşi mod. în coşul care se învîrtea încet la picioarele lor au aşezat o coroană minunată din pene, împletită cu măiestrie, avînd în faţă o frunză de palmier, despicată. Ceva mai tîrziu, un indian extrem de întreprinzător a construit un mic avion foarte asemănător cu Piper Family Cruiser şi 1-a aşezat pe acoperişul casei sale. Să fi pîndit el oare casa din Arajuno, baza operaţiunilor, unde pe un stîlp fusese aşezat un avion tocmai în vederea unor asemenea inspecţii? Sau să fi fost chiar ideea lui?

într-o zi, cînd avionul trecu pe acolo, indienii au auzit pe unul dintre bărbaţi chemîndu-i: „Sîntem pe valea rîului Curaray. Veniţi şi voi. Veniţi să ne întîlnim." Pentru unii dintre ei, era deja prea mult. Frămîntaţi încă de îndoieli şi de temeri vechi faţă de aceşti albi, ei au ezitat timp de două zile, spionînd probabil din sînul junglei bogate în care ştiau să se facă nevăzuţi la fel de bine ca şi ocelatul pătat al pădurii lor. A treia zi însă, curiozitatea — sau cine ştie ce alt lucru — a învins temerile şi, răspunzînd chemării celor cinci bărbaţi care se plimbau încoace şi încolo pe ţărm, trei tineri indieni şi-au făcut apariţia.

Cine erau aceşti oameni albi? Cu braţele şi feţele lor păroase păreau a fi fraţi cu maimuţa care se legăna pe liane. Sau fraţi ai lui „armadillo" care poartă ceea ce pare a fi un veşmînt incomod şi nu umblă niciodată gol? Poate fii ai Creatorului, de vreme ce veneau din cer? Totuşi, rîdeau şi ei, rosteau cuvinte pe care indienii le înţelegeau şi le făceau daruri, le aduceau mîncare, dar ce mîncare era aceasta? Era mîncare, căci avea gust bun, deşi nu semăna cu nimic din ceea ce ştiau ei (hamburgeri, pîine, limonada, muştar, acestea nu puteau fi puse alături de rădăcina grea şi uscată de manioc, carnea de tapir şi arahidele care constituiau o parte din hrana lor). Şi apa aceea minunată! Unul dintre bărbaţi a turnat apă în
palma unui indian (ei îi spuneau „George"), iar cînd acesta şi-a frecat trupul cu ea, ca prin minune muştele au încetat să-l mai muşte.

Albii făceau mereu semne ciudate cu un băţ cu vîrf negru pe o frunză albă şi netedă. Apoi se uitau cu atenţie la acele semne şi vorbeau limba indienilor. însă, cînd se adresau unii altora, scoteau sunete ciudate, erau oare cuvinte? Totuşi, trebuie să fi fost cuvinte — păreau să se înţeleagă între ei, păreau că vorbesc, dar nu erau de înţeles. Şi de ce nu le răspundeau indienilor cînd aceştia le vorbeau?

O tînără fată descoperi că suprafaţa acelui „ayamu" mare era netedă. Era asemenea... — dar nu era ca nimic din ceea ce cunoştea ea. Cum să-l descrie celor de acasă? Ca o frunză de bananier? Dar nu era rezistentă şi largă. Şi-a frecat trupul de ea plină de încîntare.

Şi cum zbura acea creatură? „George" trebuia să ştie. I-a cercetat pîntecul. Aripile acelea nu se mişcau. Oare cum zbura? Gesticulînd şi vorbind nedesluşit, 1-a convins pe pilot că nu-i era frică şi că vroia şi el să zboare. Au zburat sus de tot, deasupra copacilor, cu un zgomot înfricoşător. Cît de ciudată apărea lumea ochilor săi miopi — căci indianul din pădure nu ştia ce înseamnă spaţiile largi, orizonturile îndepărtate. Cunoştea doar noroiul pămîntului de sub picioarele sale, înălţimea unui copac, lungimea nu prea mare a rîului, atît cît se vedea pînă la prima cotitură. Poate pînă atunci se mai urcase în vreun copac căutînd cu privirea în verdeaţa junglei fumul care-i vestea că acolo se găseşte o casă, dar nu văzuse niciodată ceva asemănător cu ceea ce se întindea acum sub privirile lui.

Deodată, observă o schimbare în peisajul de dedesubt — oameni pitici alergau de colo-colo. Păreau să aibă aceleaşi dimensiuni ca şi albii cînd aceştia zburau deasupra lui. Sigur trebuie să fi fost de-ai *lui.* Avionul coborî şi mai mult. Ah, da, — erau fratele lui, tatăl şi bătrîna bunică. Striga cu sălbăticie şi ei îl priviră plini de uimire. Acum avionul se înălţa din nou. Fu atît de copleşit de bucurie, încît strigă tot timpul cît au zburat spre plaja unde nisipul alb se-ntinse pe dată nesfirşit şi strălucitor, învolburîndu-se apoi în întîmpinarea avionului. Cu un răpăit ca un clănţănit de dinţi se apropiară de pămînt şi copacii se opriră în sfîrşit din mişcare. Iată-le şi pe cele două femei. Cum să le poată povesti ce văzuse?
După-amiază tîrziu, tînăra hotărî că era timpul să se despartă de aceşti străini care nu păreau prea interesaţi de ea. Alerga pe duna de nisip în jos. „George" striga în urma ei, dar, nu, era hotărîtâ. în sfîrşit, după ce dispăru în pădure, plecă şi el. Puţin mai tîrziu li se alătură şi femeia mai
umuiu \~eiui stivipuiernii:
în vîrstâ şi împreună goniră pe dealurile abrupte, prin noroi, spre sat, pentru ca apoi, aproape fără suflare, să-şi povestească aventura.
Dar capete cu plete întunecate, încîlcite, adăpostite în umbră, se clătinau în tăcere auzind povestea. între cilindrii din lemn de plută înţepeniţi în urechile lor, gînduri negre prindeau contur.
Pe plaja rîului Curaray, cei cinci aşteptară cu nerăbdare întoarcerea prietenilor lor pentru a doua zi. Plimbîndu-se pe plajă ca înainte, strigară cele cîteva cuvinte pe care le învăţaseră în limba Auca, expresii învăţate de la unul din membrii tribului, care fugise şi locuia acum pe o mică plantaţie în apropierea misionarilor. Chemărilor lor nu le-a răspuns decît liniştea junglei virgine de pe cele două maluri ale rîului cotit. O dată căzu un copac şi tensiunea aşteptării crescu. Nu se întîmplă însă nimic. în final, Jim Elliot îşi privi ceasul: „în regulă, băieţi — le dau cinci minute. Dacă nu apar, am plecat". înţelepciunea 1-a împiedicat să-şi ducă la împlinire ameninţarea, dar după-amiaza cea lungă nu le-a răsplătit veghea.
„Vecinii" păreau să ţină sfat — să se întoarcă şi să-i invite pe albi în sat? Cine să meargă să-i invite? Nu aveau de unde şti cu cîtă nerăbdare şi dor erau aşteptaţi.
Duminica dimineaţa începu cu un răsărit senin. încă o dată Dumnezeu răspunsese rugăciunilor. Rîul nu crescuse într-atît încît să şteargă mica fîşie de aterizare, iar cerul era favorabil zborului. Nate, pilotul, decola. După ce se învîrti deasupra satului, reperă înjur de zece indieni care îşi făceau drum înspre plajă în direcţia celor patru străini. „Asta e!, strigă el în timp ce avionul ateriza, sosesc". Soţia lui Nate fusese anunţată prin radio de această întîlnire şi urma să aştepte din nou un mesaj pe la ora 4:30.
O dată prînzul încheiat, s-au grăbit să încropească o mică Junglă" şi o casă model în nisip, ca să le .arate sălbaticilor cum se construieşte o pistă de aterizare, în cazul în care lucrul acesta i-ar interesa într-atît încît să-i accepte pe albi în mijlocul lor. Apoi, dintr-o pornire sinceră şi plină de bucurie, cei cinci misionari au cîntat împreună, aşa cum făcuseră şi înainte, de atîtea ori:
Ne bizuim pe Tine, al nostru Scut şi Apărător Şi nu ne-avintăm singuri in lupta cu vrăjmaşul Puternici doar prin Tine, siguri pe braţul Tău, In Tine ne-odihnim, in al Tău nume înaintăm.
Prolog
21
Du, in al Tău nume, Doamne al Salvării,
Binecuvintat nume, mai presus de orice,
/sus, Desăvirşirea noastră, neclintita Temelie,
Prinţ al Gloriei şi împărat al Iubirii.
Noi prin credinţă mergem, şi ştim că sintem slabi,
Şi-n fiecare zi mai mult avem nevoie de-al Tău har
Iar din ale noastre inimi cintec de biruinţă sună
In Tine ne-odihnim, şi-n al Tău nume înaintăm.
Ne odihnim în Tine, al nostru Scut şi Apărător,
A Tae bătălia, a Ta fie şi slava,
Iar cînd vom trece pe porţile luminii
Victorioşi, în Tine ne vom odihni in veşnicie.
îi aşteptară pe indieni, încredinţîndu-se pe ei, împreună cu toate planurile lor îndelung pregătite Celui care îi condusese fără greş pînă acolo.
înainte de ora 4:30, apele liniştite ale rîului Curaray se revărsau peste trupurile celor cinci prieteni, ucişi de oamenii pe care doriseră să-i cîştige pentru Hristos, Cel sub al cărui stindard porniseră. S-a vorbit despre aceasta ca despre o tragedie îngrozitoare. Lumea n-a înţeles adevărul celei de-a doua părţi din crezul lui Jim Elliot: „Nu este nesăbuit cel care renunţă la ceea ce nu poate păstra, pentru a cîştiga ceea ce nu are cum să piardă".

Partea 1
Rădăcini adânci

Capitolul 1
Rădăcini adinei

ei ce sînt sădiţi în Casa Domnului, vor înflori în curţile lui Dumnezeu.
Pe la mijlocul secolului al XlX-lea, pâmîntul năpădit de tufe de lemn tare al regiunii Ontario, între lacul Huron şi lacul Erie, era încă o zonă de semifrontieră. Printre cei mulţi care au fost atraşi într-acolo de promisiunea pămîntului bun şi ieftin s-au numărat şi cei din familia Elliot, originari din sudul Scoţiei. S-au stabilit la o sută de mile vest de Toronto, lîngâ Molesworth, un sătuleţ cu două magazine, o şcoală, două fierării şi două biserici. Bineînţeles că dintre cele două biserici, fără a sta pe gînduri, familia Elliot a ales biserica prezbiteriană. A fost o opţiune fericită, căci aici au întîlnit familia MacAllister, care venise din nordul Scoţiei. In fiecare duminică, cei cinci copii ai familiei Elliot erau împreună cu cei unsprezece copii ai familiei MacAllister. In final, această prietenie a dus la patru căsătorii între membrii celor două familii, căsătorii din care apoi au rezultat 36 de veri.
Unul dintre cele patru cupluri, John şi Margaret Elliot, avea o cabană mică pe un deal înconjurat de livezi şi păşuni. John era un comerciant priceput, a cărui fire cinstită cîştigase respectul tuturor, dornic ca cei opt copii ai săi să înţeleagă valoarea muncii cinstite. Ocaziile de a-şi împlini acest vis n-au lipsit. Trebuiau hrănite animalele şi umplute hambarele pentru iernile lungi ce ţineau din septembrie pînă în mai, trebuiau stivuite lemnele în şopronul din spatele bucătăriei, trebuia însămînţată noua recoltă, apoi plivită, strînsă şi depozitată şi, bineînţeles, trebuiau mulse vacile şi hrăniţi puii. Tuturor acestor îndatoriri li se adăugau treburile casei, căci mama copiilor suferea adesea de violente accese de astm, situaţie ce a impus, pînă la urmă, retragerea lui Fred, fiul cel mai mare.
umuru
Atotputernic
de la şcoală, pentru a fi de ajutor acasă. Lipsit astfel de posibilitatea de a-şi termina şcoala, el a devenit un cititor pasionat şi şi-a însuşit multe deprinderi, ajutîndu-1 pe tatăl său la tîmplărie şi la reparatul uneltelor gospodăreşti.
Ca adolescent, Fred s-a hotărît să-şi însoţească fratele mai tînăr, Will, la strînsul recoltelor în Saskatchewan, şi de acolo în Columbia britanică. Fred s-a convertit la vîrsta de 13 ani, cînd a înţeles că venirea Domnului e aproape, dar abia în Columbia, la învăţătura lui Harry Ironside, a recunoscut că viaţa are valoare doar dacă o încredinţăm cu totul în mîna lui Dumnezeu. S-a hotărît să-şi predea viaţa lui Dumnezeu şi mai tîrziu 1-a însoţit pe dl. Ironside în campaniile sale de predicare prin satele din nord-vest.
Cam pe vremea cînd John şi Margaret Elliot s-au căsătorit în Ontario, chemarea spre Vest atrase pe acele meleaguri un tînăr din Berna, Elveţia, al cărui tată era inginer constructor. Cu banii pe care-i avea, Emil Luginbuhl a ajuns pînă în Colorado, unde a lucrat într-o topitorie, pînă cînd a economisit destul pentru a-şi cumpăra o casă în statul Washington. Intr-o zi, află că sosise în America fiica unui meşteşugar, împreună cu care cîntase în cor, în Elveţia. îi scrise îndată şi după ce o convinse să vină în vest, Emil şi Emma se căsătoriră în casa unui pastor metodist, situată la două mile de ceea ce acum este Roosevelt, Washington.
In mijlocul păşunilor întinse din estul Washington-ului, Emil şi-a făurit, cu irigaţiile sale, o oază minunată, care dădea la vremea potrivită, în funcţie de sezon, mere, pere, prune, piersici, cireşe, caise, struguri şi căpşuni, precum şi legume şi flori. Se bucura de atîta belşug, încît nu numai că avea suficient pentru familia sa, dar putea şi să-şi ajute vecinii ale căror pămînturi erau uscate şi care veneau să-şi încarce căruţele la el.
Pămîntul pe care nu l-au transformat în grădini şi pe care nu cultivau cereale îl foloseau drept păşune pentru turmele de oi — dealuri largi, unduitoare, peste care înserarea lăsa o ceaţă uşoară, albăstrui-roşiatică.
Cei doi copii ai familiei Luginbuhl, Jim şi Clara, aveau numai o oră dejoacă pe zi. In restul zilei, Jim avea în sarcină hambarele şi ţarcurile, iar Clara deretica în casă, făcea pîinea şi uneori păştea oile.
La această fermă, cu casa ei spaţioasă, înconjurată de plopi înalţi, poposi într-o zi dl. Ironside, un predicator care călătorea pretutindeni, împreună cu prietenul său, Fred Elliot. Clara Luginbuhl avea 18 ani şi pe atunci se credea foarte îndrăgostită de ajutorul unchiului ei. Trei ani mai

tîrziu, însă, studentă la medicină* în Portland, Oregon, mergea la aceeaşi biserică unde Fred — încurajat de dl. Ironside să vorbească în public — predica, şi era însoţită în fiecare seară de alt băiat. Luni seara, Fred a remarcat-o pe fata frumoasă cu ochi albaştri şi a crezut că cel care o însoţea era alesul. Marţi însă se bucură văzînd că era altcineva lîngă ea. Miercuri după-amiază, văzînd că din nou avea un alt însoţitor, hotărî că avea o şansă şi o rugă să-i îngăduie s-o viziteze acasă, joi. După aceea s-au întîlnit în fiecare zi. De Paşti, Fred îi trimise un crin şi începură o corespondenţă care dură doi ani, la sfîrşitul cărora cei doi tineri se căsătoriră, imediat după ce Clara absolvi, în 1918.
Timp de patru ani au locuit în Seattle, unde Clara îi trata pe bolnavi, iar Fred lucra ca evanghelist în Puget Sound. Acolo s-a născut, în 1921 primul lor copil, Robert. în anul următor s-au mutat în Portland, Oregon, într-o căsuţă pe care tatăl Clarei o cumpărase cu cîţiva ani înainte şi o folosise drept căsuţă de vacanţă. Aici s-au născut ceilalţi trei copii, Herbert în 1924, Jim în 1927 şi Jane în 1923.
Clara şi-a deschis cabinetul lîngă sufragerie, astfel încît să poată veghea asupra celor ce se petreceau în casa ei, căci socotea că cea dintîi responsabilitate a ei erau copiii. Nu s-a gîndit niciodată să angajeze o doică. Dacă nu

puteau face împreună un lucru, atunci mai bine nu-1 tăceau deloc. Copiii familiei Elliot au mers la biserică şi la Şcoala duminicală de la vîrsta de şase săptămîni. „Nu cred că-i dăunează vreunui copil să stea liniştit la o întrunire a adulţilor, spunea Clara, lucrul acesta este benefic pentru nervii lor, pentru stăpînirea de sine." Cît despre ideea că ar fi greşit să le „vîre pe gît religia", părinţii nu-şi făceau nici cea mai mică grijă. Le doreau copiilor lor numai binele („în afară de bani, care uneori pot fi un blestem", spuneau ei) şi le-au făcut numai bine, s-au îngrijit de ei şi din punct de vedere material, şi din punct de vedere spiritual şi le-au dăruit tot ce au putut să le dea mai bun. Copilul poate ignora necesitatea unei îndrumări spirituale, după cum poate să nu ţină seama de nevoia lui de odihnă, la ora culcării, dar datoria părinţilor este să îl conducă spre ce e bine, spre Dumnezeu, cît şi la culcare.

Fred Elliot le citea zilnic copiilor săi din Scriptură, căutînd să le arate că gloria lui Hristos este mai presus de orice, să-i crească în învăţăturile

Secţia „chiropractică", adică e vorba de „ştiinţa şi arta restaurării şi menţinerii sănătăţii bazată pe teoria că boala este produsa de interferenţa cu funcţiile nervilor, şi folosea manipularea încheieturilor şi articulaţiilor trupului (in special a şirei spinării) pentru a reface funcţia normală a nervilor" ***{Wehnter's*** *New World Dictionan;* Third Edition. New York, 1994, p.245, n. ed).

Umbra Celui Atotputernic

Lui, nu să le impună arbitrar o serie de reguli şi de interdicţii. „Mă rugam cu ei şi pentru ei", spunea el. Astfel, fiecare copil a auzit de timpuriu chemarea lui Isus şi s-a pregătit să-L urmeze.

Jim avea doar şase ani cînd, într-o seară, pe cind se întorceau de la biserică, i-a mărturisit mamei lui: „Acum, mamă, Domnul Isus poate veni oricînd doreşte. Poate lua cu El întreaga noastră familie, fiindcă acum eu sînt mîntuit, iar Janie e prea mică să ştie despre El". A început chiar să împărtăşească micilor săi prieteni ceea ce credea el despre mîntuire, „predicîndu-le" din leagănul de pe pajişte.

Casa lor era mereu deschisă prietenilor, misionarilor care veneau din toate colţurile lumii. Lucrul acesta a avut o puternică înrîurire asupra celor patru copii, care au învăţat astfel să fie ospitalieri şi au avut prilejuri fericite de a cunoaşte o mulţime de oameni. „Copiilor le plăcea să avem oaspeţi, chiar dacă uneori erau nevoiţi să renunţe la paturile lor, spunea mama lui Jim, şi, legînd mereu noi şi noi prietenii, au crescut veseli şi au învăţat să nu fie timizi în societate."

Cele mai importante lucruri în educaţia copiilor au fost ascultarea şi cinstea, pentru greşeli primeau uneori atenţionări şi mustrări, iar alteori, îndeosebi poznele, erau trecute cu vederea. Niciodată părinţii nu ameninţau cu o pedeapsă, decît dacă aveau într-adevăr de gînd s-o aplice, deoarece erau de părere că vorbele goale dăunau judecăţii sănătoase a copilului. Fred Elliot împărţea pedepsele cele mai severe, iar uneori amîna mustrarea pentru mai tîrziu, cînd putea s-o facă între patru ochi. Cînd copiii au împlinit 14 ani, li s-a spus că din acel moment erau răspunzători în faţa Domnului de faptele lor, de vreme ce L-au primit ca Mîntuitor şi Domn al vieţilor lor. „Să nu credeţi că veţi putea ascunde ceva, numai pentru că aţi putut să ne ascundeţi nouă, le spunea mama lor, Dumnezeu ştie şi El pedepseşte în felul Său."

Copiii îndrăgeau natura. Iarna obişnuiau să coboare în tobogan povîrnişul muntelui Hood, vara ieşeau pe coasta colţuroasă a Oregon-ului sau vizitau vechiul cămin din Washington al familiei Luginbuhl unde alergau pe covorul de iarbă al dealurilor, săreau în căpiţele de fin şi uneori aveau voie să pască oile şi să hrănească mieii tineri. Părinţii îi duceau la tîrguri, îi învăţau să planteze pomi, să cultive legume, să crească animale şi luau parte la toate bucuriile lor. Fiecare copil avea pasiunile sale;»bunăoară, Jim construia modele de nave şi avioane, colecţiona timbre şi citea mult. Dragostea lui de frumos se manifesta în multe feluri neaşteptate. Mama sa îşi aminteşte că într-o după-amiază, întorcîndu-se obosită de la cumpărături, a găsit în sufragerie un buchet

L,apltolul l: Kadăcini adinei

29

uriaş de frunze de toamnă pe care Jim îl pregătise pentru ea. Se ocupa mult de casă şi de grădină, era întotdeauna atent la culoarea perdelelor din bucătărie sau a covoraşului din camera de zi, ca şi la gardul viu şi trandafirii de afară. Profesoara sa din şcoala generală era atît de îneîntată de eforturile Iui timpurii de a desena, îneît a împodobit sala de clasă cu desenele lui.

Totuşi, nu de interesul său pentru artă îşi aminteşte colegul său, Dick Fisher. Iată cea mai vie amintire a acestuia despre Jim: „Eram elev de serviciu în curtea şcolii, adică închideam bicicletele în rastel după sosirea tuturor. întotdeauna trebuia să-1 aştept pe Jim. Mi-1 amintesc străbătînd în goană strada nr. 80, în fiecare zi, în timp ce clopoţelul tocmai suna, alunecînd pe pietrişul din faţa Casei Funerare Gabie, pe cînd înconjura partea împrejmuită a drumului prin curtea Bisericii Adventiste, luînd-o de-a dreptul prin curtea şcolii, unde frîna în dreptul rastelului, învăluit într-un nor de praf, cobora de pe bicicletă, bîiguia nişte scuze şi nişte mulţumiri, dispărînd apoi repede în clădirea şcolii. Timp de un an de zile m-am obişnuit cu această întruchipare a vitezei, a dinamismului şi a îndrăznelii."

Capitolul 2

Orator şi gunoier

din tot sufletul tot ce ai de făcut.

în 1941, intrînd la Liceul politehnic Benson, Jim şi-a ales ca specialitate desenul tehnic. Articolele şi editorialele

sale apăreau mereu în revista şcolii, *Tech Pep,* în care erau consemnate, de asemenea, scurte ştiri despre succesele sale în cîteva piese de teatru. Unul dintre profesorii care au pus în scenă aceste partituri a mărturisit: „N-am auzit niciodată un amator atît de talentat. După reprezentaţie, ceilalţi profesori m-au îndemnat să-1 încurajez pe Jim şi să-1 îndrum spre o carieră în teatru.
Jim avea şi reputaţia de „rege al oratoriei" în liceul Benson. Aproape de sfîrşitul liceului, cu ocazia morţii preşedintelui Roosevelt, a avut la dispoziţie doar cîteva ceasuri să-şi pregătească un mic discurs pentru întrunirea care urma să aibă loc în acea după-amiază. Meditatorul său comenta: „A ţinut cel mai frumos discurs pe care l-am auzit la un elev — de fapt, unul dintre cele mai frumoase pe care le-am auzit vreodată".
Dick Fisher, colegul lui Jim din şcoala generală, a intrat şi el la liceul Benson, iar impresiile sale despre Jim s-au îmbogăţit astfel: „Eu eram înalt şi slab. Jim era ceva mai scund, dar bine făcut, avea păr şaten, înfăţişare aspră, fetele întorceau capul după el. Ceea ce-mi plăcea cel mai mult la el era mintea lui ascuţită. Prindea totul din zbor şi înţelegea orice explicaţii cu multă uşurinţă, în vreme ce eu eram înapoia lui cu mult. îmi explica totul în cuvinte cît se poate de simple...
După ora de lucru manual, urma ora de desen pe care o ţineam cinci clădiri mai încolo. Nu era deloc simplu să te aventurezi în traversarea şcolii, prin coridoare aglomerate, şi încă în 5 minute. Parcă-1 văd pe Jim gonind şi împingînd să-şi facă drum, cu bărbia înainte, ca o întruchipare
uinuru \~mui s\ivipuivrnn:
a mişcării dezlănţuite. Deasupra teancului de cărţi pentru şcoală avea, de obicei, o Biblie mică şi era de ajuns să fie înconjurat de doi-trei oameni pentru a o deschide şi pentru a începe să vorbească. întotdeauna se ruga înainte de a lua masa şi nu pierdea nici un prilej de a-mi vorbi despre Isus Hristos, mă întreba dacă cred în rai, în iad, în viaţa de apoi etc. Cînd avea de pregătit o cuvîntare la vreo întrunire, mă lua deoparte, mă punea să-i ascult discursul şi îmi cerea părerea. La început rîdeam cu atîta poftă, încît îşi ieşea din fire, dar cu timpul trecu la o altă metodă: era numai foc şi pară, gata să zdrobească totul în pumni (o metodă cît se poate de eficace pentru a menţine auditoriul atent). Cum raţionalizarea petrolului pe timp de război începea să se facă simţită şi în transportul în comun, cînd vremea era frumoasă, spre casă făceam autostopul împreună cu Jim. Astfel reuşeam nu numai să economisim nişte bani în fiecare zi, dar aveam mai mult timp pentru a discuta şi cugeta la lucrurile importante.
Intr-o seară, Jim îmi dezvălui dorinţa lui de a deveni preşedintele ţării — idee la care s-a gîndit serios destul de multă vreme. într-o după-amiază, Jim m-a invitat să-i cunosc familia. De la bun început m-a uimit cît de multe sarcini avea Jim şi metoda sa sistematică. Trebuia să hrănească puii, iepurii, caprele, să aibă grijă de foc, să facă ordine în curte şi să mai facă şi comisioane. Foarte curînd, o parte din aceste munci mi-a fost încredinţată mie, iar talentul de conducător al lui Jim se manifesta plenar.
Jim şi Dutch (Werner Durtschi) mergeau împreună să joace fotbal şi după o lungă deliberare mă acceptară şi pe mine. Jim era fundaş. Mi se părea grozav de amuzant felul în care arăta Jim, îmbrăcat în echipamentul de fotbal. îmi amintea de un elan uriaş, cu picioare strîmbe, ieşind din apă. Faima sa în echipă se datora în primul rînd faptului că, în ceea ce priveşte noroiul de pe feţele jucătorilor, Jim nu avea rivali.
Jim ţinea cu tot dinadinsul să ne ia pe Dutch şi pe mine într-o excursie, astfel că, după ce ne-am perindat de cîteva ori la casa de amanet pentru a ne echipa cum se cuvine, într-o după-amiază de vineri, după şcoală, ne-am hotărît să facem autostopul. Imaginaţi-vă, Dutch, Jim şi eu cu sacii strînşi, ţevi ghintuite, cu căni de tablă pentru a-i proteja de ploaie — o trupă destul de impresionantă pentru orice şofer. Ne rugam întotdeauna înainte de a porni în asemenea excursii şi deseori mă gîndeam că dacă există într-adevăr un înger păzitor şi pentru noi, cu siguranţă nu prea avea odihnă.
Nimeni nu vroia să ne ia pe toţi trei, aşa că doi dintre noi ne ascundeam şi unul făcea cu mîna. O dată s-a oprit o maşină şi am alergat
Capitolul 2: Urător şi gunoier
33
toţi trei la ea şi şoferul ne-a întrebat uimit: «Totuşi, aş putea să ştiu citi sînteţi de fapt?», iar noi i-am răspuns că nu eram decît trei şi încă foarte mici — astfel am reuşit să intrăm lîngă cei patru care se aflau deja în maşină.
în ziua următoare, plimbîndu-ne pe malul unui golf, ne-a atras atenţia măcăitul unei raţe. Ne-am hotărît s-o urmărim, Jim era în frunte şi cînd a văzut raţa, şi-a încărcat arma, a apăsat pe trăgaci şi puşca i se bloca. Dutch, care era în spatele meu, a tras şi el, iar glonţul său a trecut prin spatele raţei. Am tras şi eu şi am lovit raţa în zbor, iar aceasta căzu în lac, cam la 13 paşi de ţărm. Jim se înarma cu un băţ şi tocmai încerca s-o pescuiască, cînd am auzit din spate un strigăt şi, întorcîndu-ne, am zărit o femeie care gesticula şi striga, ceea ce ne-a făcut să ne dăm seama că raţa fusese animal de casă, chiar favorita doamnei. Ne-am speriat, dar Jim se înverşuna să-şi ia premiul şi, udîndu-se tot, în final reuşi. Femeia era destul de aproape de noi cînd ne-am luat picioarele în spinare şi arăta destul de furioasă strigînd după noi «Criminalilor!» şi plîngînd, aşa că foarte rapid am trecut rîul şi ne-am îndreptat spre o coastă mai înaltă. Am fost puţin cruzi, dar credeam că orice raţă care zboară e sălbatică şi, prin urmare, nu ne simţeam vinovaţi, dar pentru că ne era milă de femeia aceea, L-am rugat pe Domnul s-o mîngîie.
în alt week-end am mers la cascada Louterelle, pe rîul Columbia. Ne-am căţărat pînă în vîrf şi, ţinîndu-ne de mînă, ne-am încumetat să privim, pe rînd, în prăpastie. Cînd i-a venit rîndul, Jim ne-a declarat: «E cel mai grozav

lucru pe care l-am văzut — e ca şi cum ai privi dintr-un nor». Am mers apoi pe cărarea din spatele cascadei, pe marginea din spate a lacului de la poalele falezei, iar Jim, luînd o poză de gînditor şi lăudînd frumuseţea creaţiei lui Dumnezeu pe pămînt, se întrebă cum vor ti arătînd bogăţiile şi mai de preţ ale veşniciei.
Altă dată, încercînd să escaladăm un gard de sîrmă ghimpată pentru a cerceta un şorecar pe care-1 împuşcasem, am apăsat din greşeală pe trăgaci. Glonţul a trecut prin părul lui Jim şi această întîmplare ne-a mai liniştit pentru un timp."
Fratele mai mare al lui Jim, Bert, cîştiga foarte bine strîngînd gunoiul menajer, iar sîmbăta, Jim şi Dick Fisher îi dădeau o mînă de ajutor. Bert conducea camionul, iar băieţii se câţărau deasupra încărcăturii, încercînd să lovească pescăruşii care zburau, folosind tuburi fluorescente abandonate, sau cotrobăiau prin lucrurile adunate dimineaţa. Au strîns astfel destule cărămizi pentru a-şi construi un grătar mare, destule sticle pe care le vindeau pe un număr apreciabil de plăcinte şi s-au aprovizionat

cu tot felul de obiecte utile, printre care cîteva plite, un pat, scaune, un covoraş din blană de urs şi un întreg set de instrumente pentru autopsie, ceea ce i-a dat lui Jim ideea de a urma cursuri de autopsie. Unul dintre primele sale trofee a fost un pescăruş capturat în timp ce colecta gunoiul.
Cînd cei doi intrau în magazin pentru a schimba sticlele, coada de la casă dispărea ca prin minune. Cînd era frig, Jim purta o pălăriuţă cu urechi îmblănite, atîrnînd de o parte şi de alta, jachete din piele de oaie cu guler de blană, salopetă şi o pereche de pantofi vechi cu tocurile uzate — mirosul acestui întreg echipament amintind încărcătura camionului lor.
„De obicei mergeam acolo sîmbăta, de două ori pe zi", povesteşte Fisher. „Bietele fete erau îngrozite cînd ne vedeau."
„Mai tîrziu am devenit interesaţi de problema sclaviei în Africa, continuă Fisher. Eu eram de părere că forţa e mijlocul de a rupe lanţurile sclaviei, Jim însă se gîndea la propovăduirea Evangheliei. Atunci îi atrăgeam atenţia asupra pericolului pe care îl reprezintă supa canibalilor (o reţetă veche cerea o bucată de misionar la 100 porţii de apă); Jim riposta, punînd mai presus de orice credinţa in Domnul care, spunea el, salvase mai mulţi oameni decît au putut salva vreodată armele.
Cineva i-a dăruit lui Jim un volum de poezii, iar Jim învăţa pe de rost pasaje din poemele cunoscute. Cînd eram în oraş după-amiază, îi făceam o vizită lui Jim. 11 găseam la biroul lui şi, cum intram pe uşă, începea: «Niciodată, spuse corbul». Mă aşezam şi eu, uimit peste măsură, în timp ce el continua să recite, gesticulînd.
Jim era foarte precaut în privinţa femeilor, credea că nu fac decît să-1 îndepărteaze pe bărbat de idealurile lui. «Bărbaţii aşezaţi la casa lor pierd gustul pentru aventură», mă avertiza el. Ori de cîte ori o tînără funcţionară devenea prea amabilă, iar mie mi se părea că-mi place, o voce îmi şoptea: «Fii atent, Fisher, fii atent!».
După ce am plecat din Portland şi m-am angajat la Pentagon în Washington, lui Jim i-a venit ideea să corespondăm în versuri. Vroia să-şi îmbunătăţească exprimarea. Eu nu scriam versuri bune ca Jim şi nu aveam nici vocabularul lui, dar am învăţat mult de la el. Apoi m-am hotărît în loc să învăţ eu mereu de la el, să-1 învăţ şi eu ceva. Primisem o carte despre limba indienilor Chinook şi i-am trimis o copie lui Jim. Am început să ne scriem în Chinook. Astfel i-am atras atenţia cenzorului."
In Portland, Dutch, Fisher şi Jim făceau multe excursii şi uneori lipseau cu săptămînile fără ca familiile să ştie ceva de ei.
La vîrsta de zece ani: vara acasă la fermă, în partea de est a statului Washington.
Casa familiei Elliot pe pantele estice ale Mt. Tabor în Portland, Oregon.
Trei prieteni de liceu: „ Dutch ", Jim şi Fisher, într-o excursie la s/îrşit de săptămînă.
Familia Elliot, 1946. Rîndul din spate: Bob, Bert şi ***Elliot-mama.*** *Rindul din faţă: Elliot-tată, Jane şi Jim.*
Jim a fost campion la lupte la Colegiul Wheaton.

: .'
Portret in cerneală şi creion al lui ***Jim,*** *făcut de prietenul său, Keith Masson.*

Dutch povesteşte că o dată au sărit pe vagonul platformă al unui tren de marfă care apoi, s-a oprit puţin într-un tunel şi au crezut că se vor asfixia acolo. Altă dată, cînd au încercat să călătorească gratuit, Jim şi-a aruncat undiţa într-un vagon de marfă, încercînd să apuce minerul ca să se ridice, şi a fost aruncat la pămînt din cauza vitezei trenului. A trebuit să-şi continue drumul tară undiţă.
Totuşi, nu-1 puteau convinge pe Jim să meargă în aceste excursii, mai ales dacă acestea erau în week-end, pentru că era foarte scrupulos în ceea ce priveşte îndatoririle sale la Gospel Hali. Cînd tatăl său şi Bert au plecat ca evanghelişti în Arizona, Jim a vrut să fie acasă să ajute şi la biserică. în timpul şederii lor acolo, tatăl lui i-a scris regulat — scrisori care l-au impresionat atît de mult pe Jim, încît i le citea şi lui Fisher, atrăgîndu-i atenţia asupra bogatelor cunoştinţe din Scriptură pe care le avea tatăl său şi adăugind: „Rugăciunea fierbinte a celui neprihănit are mare putere".
Fisher povesteşte: „într-o după-amiazâ de vineri, mă întorceam cu Jim de la şcoală şi făceam autostopul, dar nu oprea nimeni. Fiindcă ploua, stăteam în uşa unui magazin şi alergam afară de cîte ori venea o maşină. Era «stop» la colţ şi fiecare maşină oprea. După două alarme false şi cîteva momente penibile pentru noi, a apărut un bărbat în vîrstă. Cum acesta privea în sens opus pentru a acorda prioritate, Jim a deschis portiera şi, înainte să-şi dea el seama ce se întîmplă, noi eram în maşină şi închisesem uşa, iar Jim 1-a întrebat cu un zîmbet larg: «Pînă unde mergeţi?» Şoferul a îngăimat: «Str. 60». «E foarte bine pentru noi», a mai spus Jim şi am mers cu el pînă la str. 60, unde a oprit şi noi am coborît. «Mulţumim», i-a spus Jim, dar bietul şofer arăta de parcă noi l-am fi adus pe el cu maşina. Ne-am distrat foarte bine, dar n-am mai încercat această şmecherie."

Escapadele din timpul liceului nu l-au făcut pe Jim să uite de dorinţa sa de a-L sluji pe Dumnezeu. Cel de-al treilea membru al trioului Benson — Werner Durtschi — îşi aminteşte: „în ultimul an de şcoală, l-am zărit într-o zi pe Jim alergînd pe pistă, antrenîndu-se. L-am întrebat pentru ce se antrena. «Exerciţiul fizic e foarte bun...». Se pregătea pentru dificultăţile vieţii de misionar."
Un alt coleg de liceu, Wayne McCroskey, povesteşte că se pregătea o seară de dans la liceu. „Eu şi Jim luam prînzul la autoservire, cînd elevii din consiliul liceului au apărut să vîndă bilete. Am început să tremur cînd însuşi preşedintele consiliului s-a îndreptat spre masa noastră. Era un atlet înalt, foarte popular în şcoală datorită

performanţelor sale de pe terenul de base-ball şi baschet. Eu am mormăit o scuză pretextînd că eram prea ocupat. Cînd 1-a abordat pe Jim, răspunsul a fost negativ. îl cunoştea destul de bine pe Jim şi, fiind la curent cu influenţa sa asupra elevilor, ştia că refuzul lui Jim i-ar încuraja şi pe alţii să refuze, aşa că insistă. Argumentul său fu: «Jim şi tu eşti în consiliu ca şi mine, deci ar trebui să ne ajuţi.» Şi nu voi uita niciodată răspunsul: «Da, a spus Jim, sînt în consiliu, dar nu ca tine. Sînt creştin şi Biblia spune că eu sînt *în* lume, dar nu *al ei.* De aceea nu voi merge la dans.» Preşedintele consiliului se cam pierdu cu firea şi încerca să pună capăt micii predici a lui Jim spunîndu-i: «Da, Jim, înţeleg... nu-i nimic... e-n regulă... scuze...». Renunţă la vînzarea biletelor şi se făcu nevăzut.
Eu şi Jim eram membri ai clubului de discuţii publice, al cărui cod prevedea ca neîndeplinirea unei sarcini să fie penalizată cu excluderea din club. Preşedintele clubului ne-a cerut să ţinem un discurs chiar în timpul campaniei Roosevelt-Dewey, dar, invitat să ia cuvîntul, Jim a răspuns că nu avea nimic de spus. Preşedintele se impacientă, îngrijorat, căci Jim era coloana vertebrală a clubului.
«Jim, a spus el, cunoşti regula. Dacă nu ţii discursul, voi fi nevoit să te exclud. Haide, tu n-ai nevoie de pregătiri. Improvizează un mic discurs despre candidatul pe care-1 preferi». Jim 1-a privit şi i-a spus: «Nu-1 prefer pe nici unul şi nici n-aş putea ţine discursul, şi, ridicîndu-se de pe scaun, dar, dacă doriţi, aş fi fericit să vă explic de ce în cîteva minute». Faţa preşedintelui se lumină. Apoi Jim ne făcu cunoscută poziţia sa, aşa cum o înţelegea el din Biblie — un urmaş al lui Isus nu se putea implica în război sau în politică. Stînjenit, preşedintele interveni: «Dar nu e necesar, Jim. Cred că îţi înţelegem motivele, iar eu voi renunţa la regulament de astă dată. Te scuzăm.» Deşi împărtăşeam punctul de vedere al lui Jim, nu aş fi riscat niciodată să fiu exclus din club pentru o problemă aparent neînsemnată. Atitudinea lui Jim a fost cea a Esterei: «Dacă voi muri, voi muri»."
Cel de-al doilea război mondial era în plină desfăşurare pe cînd Jim urma cursurile liceale şi, deşi n-ar fi fost obligat să ia atitudine, căci n-a fost recrutat, părerea sa în această problemă era de neclintit. Era de părere că Biserica lui Hristos, spre deosebire de poporul Israel din Vechiul Testament, a renunţat la legăturile naţionale sau politice. Cum spune autorul cărţii Evrei: «Noi sîntem cetăţeni ai cerului». «Noi privim dincolo de această lume, în aşteptarea plină de nădejde a Mîntuitorului care va veni din cer, Domnul Isus Hristos». Jim considera că în viaţa

publică şi în cea personală trebuie respectat principiul non-violenţei pe care Isus 1-a ilustrat pe cruce.
Totuşi, problema războiului a fost o problemă pe care a discutat-o îndelung cu colegii şi profesorii şi, bineînţeles, punctele sale de vedere i-au scăzut popularitatea. Aceeaşi consecinţă a avut-o şi faptul că o dată, la o întrunire la şcoală, a invitat un tînăr chinez, Mun Hope. Acest tînăr a ţinut o predică minunată despre păcat şi judecată, în faţa întregii şcoli. După părerea lui Fisher, aceste două incidente i-au scăzut definitiv lui Jim şansele (care de altfel erau mari) de a deveni preşedintele clasei. Cu toate acestea, i s-a acordat funcţia de vicepreşedinte al clasei pentru anul de seniori.

Partea a Ii-a
Wheaton, Illinois,
1945 — 1949

Capitolul 3

Diploma de copil al lui Dumnezeu

nu uităm că deşi cunoştinţa poate face un om să pară mare, doar dragostea îl poate ajuta să crească la adevărata sa statură. Căci oricît de multe lucruri ar
cunoaşte un om, el tot mai are multe de învăţat, dar iubindu-L pe
Dumnezeu îşi deschide întreaga viaţă Duhului Lui.

Mulţi studenţi din anul I nu au nici cea mai vagă idee de ce au venit la facultate. Ştiu, foarte neclar, că vin pentru

a primi o educaţie, dar atîţia oameni s-au educat fără a absolvi facultatea şi mulţi care au absolvit o facultate sînt needucaţi. Problema educaţiei se prezintă tinerilor sub diverse aspecte — cursurile cu listele lor bibliografice interminabile, examenele, ceremoniile; confuzia din ziua înscrierii, cu cozile de studenţi nerăbdători încercînd să semneze pentru cursul pe care l-au ales înainte să se anunţe că secţia B de istorie, nr. 115 s-a închis; cataloage, profesori care, deocamdată, sînt doar nişte nume pentru boboci, cursuri opţionale şi cursuri obligatorii, tarabele diferitelor organizaţii, taxe pentru laboratorul de chimie, pentru atletism, pentru sala de mese, cheile camerei— toate acestea sînt oarecum incluse în termenul atotcuprinzător „educaţie", iar studentul interesat de poziţie socială şi reputaţie poate fi prins într-un vîrtej de activităţi extraşcolare din care îi va fi greu să mai scape.
Cînd, în toamna anului 1945, Jim a intrat la Colegiul Wheaton, planurile lui de viitor erau clare. înainte de toate, se încredinţase cu totul lui Dumnezeu, acceptînd şi disciplina pe care acest lucru o implica. „Nici un om aflat în război cu această lume nu se lasă prins în mrejele ei,

fu umbra Lelui Atotputernic

pentru a-L servi astfel pe Cel ce 1-a ales să lupte." Acest lucru înlătura din capul locului multe probleme şi lucruri „bune", pentru a face loc celor care-l ajutau să ajungă mai aproape de ţelul său. Alţi studenţi, neavînd un ţel precis, urmăreau adesea multe alte scopuri mărunte care se iveau în cale. Colegii au remarcat tocmai faptul că Jim avea un ţel unic, bine definit. Şi dacă se găseau unii care îl considerau „îngust" pentru că vorbea atît de liber despre Hristos, erau destui care, din acelaşi motiv, îl considerau deosebit de „spiritual" şi ar fi vrut ca el să fie „omul rugăciunii" al celor din anul I. Totuşi, ambele păreri îl lăsau rece pe Jim. In rugăciunile sale, repeta mereu: „Doamne, inima mea e neclintită".
Unul dintre studenţi şi-l aminteşte pe Jim stînd pe peron, în vîntul furios, cu capul dat pe spate, cu pumnii strînşi în buzunare şi picioarele bine înfipte în pămînt, aşteptînd trenul „Roorim' Elgin" — întreaga sa înfăţişare sugerînd un caracter ferm, netemător.
O altă studentă îşi aminteşte că o dată stătea la coadă în sala de mese şi citea din Noul Testament, cînd, pe neaşteptate, a auzit în spate o voce puternică şi caldă: „Pune-ţi sabia în teacă, Van!" şi întorcîndu-se, zări zîmbetul prietenos al lui Jim. în sala de mese, în timp ce-şi umplea tava, le saluta întotdeauna pe fetele care serveau, pe fetele de la casă, pe picolo. îşi alegea cu grijă mîncarea: legume şi fructe proaspete, de preferinţă crude..., puţine paste făinoase, un mic desert. Mînca foarte repede, dar în cantităţi moderate, după regimul impus de antrenamentul la lupte, aşa cum credea el că trebuie hrănit un trup robust menit să facă faţă activităţii misionare care îl aştepta.
Jim avea convingerea că Dumnezeu îl adusese la Wheaton. Nu venise acolo doar pentru că îl trimisese tatăl său. Nimeni nu l-ar fi convins vreodată să aleagă Colegiul Wheaton, dacă nu era voia lui Dumnezeu. De fapt, nici nu ştia bine de unde îi veneau banii. Dumnezeu răsplătea această credinţă şi fondurile erau asigurate o dată printr-un prieten, altă dată printr-o bursă sau o slujbă „part-time" (jumătate de normă), astfel că în noiembrie Jim scria: „Şcoala este pentru mine un prilej necontenit de bucurie căci, în bunătatea Sa fără margini, Dumnezeu S-a îngrijit de toate lucrurile. A Lui să fie gloria."
Singura mărturie pe care o avem despre primul său an de facultate ca şi despre cel de-al doilea, o constituie scrisorile lui către părinţi, care, pe lîngă informaţiile telegrafice despre activităţile sale, erau presărate cu meditaţii pe tema veşniciei, uneori cu sfaturi pentru fratele sau sora sa, ca de pildă acest îndemn adresat surorii lui, Jane, la începutul acelei toamne: „E bine să începi fiecare zi citind din Cuvînt şi rugîndu-te.

L-apilolUI 3: Diploma de copil al lui Dumnezeu

47

Bunyan avea dreptate: «Ori păcatul te va îndepărta de această carte, ori această carte te va îndepărta de păcat». Pentru că acum eşti liceana, ar fi bine ca de la bun început să împărţi tractate evanghelice celor pe care-i întîlneşti*. în tramvai, învaţă pe de rost pasaje din Scriptură. Foloseşte fiecare minut! Timpul e scump pentru că trece atît de repede. Sfaturile acestea sînt prea sumare, comune, dar aş fi vrut ca cineva să mi le fi spus şi mie în Ziua Muncii, 1941. «Străduieşte-te să te înfăţişezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, un lucrător care n-are de ce să se ruşineze, mînuind cu înţelepciune Cuvîntul Adevărului»".
în fiecare seară, Jim îşi punea ceasul deşteptător să sune ca să-l trezească devreme pentru rugăciune şi pentru citirea Bibliei. „Lucrurile acestea nu se învechesc niciodată, scria el, căci este Cuvîntul Viu, însuşi Hristos. Nu plecăm dimineaţa de acasă fără să ne spălăm pe faţă, dar deseori uităm să ne spălăm în apa purificatoare a Cuvîntului Domnului. Numai ea ne trezeşte şi ne fortifică pentru a face faţă responsabilităţilor noastre."
Una din roadele anului I a fost o apropiere mai mare de cămin şi părinţi. în mai scria: „Aceasta este cea de-a nouăsprezecea primăvară a vieţii mele. încet-încet, am ajuns să înţeleg că, dacă am ajuns totuşi în acest punct, acest lucru nu se datorează efortului meu şi nici măcar acestui alergător înaripat pe care-1 numim Timp, ci îndrumării înţelepte a unei mame credincioase şi a unui tată-predicator care a considerat întotdeauna că jertfeşte prea puţin timp pentru copiii săi.
Calendarul îmi arată că e Ziua Mamei, iar cea a Tatălui nu e nici ea prea departe. Astfel, oamenii vor găsi un scurt răgaz să-i sărbătorească pe aceia pentru care Ziua Copiilor este de 365 de ori pe an, cei care nu-şi întrerup niciodată lucrarea dragostei lor pentru a fi sărbătoriţi. Florăriile vor fi numai freamăt, vor fi valuri de garoafe, iar joia viitoare totul va fi uitat pînă anul viitor pe aceeaşi vreme. îmi iau şi eu, la rîndul meu, acest răgaz, dar nu am

flori, căci ele amintesc de sentimente trecătoare în comparaţie cu devotamentul nesfirşit al părinţilor. Vă sînt recunoscător vouă şi Tatălui nostru, care ne iubeşte pe toţi, cu o dragoste dincolo de priceperea noastră."
„A fost un an fructuos, scria el la sfîrşitul primului an de facultate, căci m-am apropiat mai mult de Mîntuitorul meu şi am descoperit nestemate în Cuvîntul Său. Ce minunat e să ştii că totuşi creştinismul e
începe în forţă — este mai uşor aşa decît încercînd să porneşti la lucru pe la jumătatea drumului (n. ed.).
vmota
Atotputernic
mai mult decît o strană căptuşită sau o catedrală întunecoasă, că este o experienţă, o trăire zilnică, adevărată, care ne duce din har în har. Şi ţelul acestei experienţe, deşi uneori pare atît de îndepărtat, e totuşi mereu strălucitor, luminînd şi strălucind cu frumuseţea Soarelui celor Drepţi."
In vara aceea, Jim a venit acasă făcînd autostopul şi i-a povestit fratelui său într-o scrisoare experienţa pe care a avut-o: „Luni seara eram în Cedar Rapids, lowa, cînd a apărut un Studebaker nou. «încotro mergeţi?», am întrebat eu. «în California», fu răspunsul ofiţerului de marină care se afla la volan. Cuvîntul acesta avu un efect extraordinar, parcă îmi încălzi inima şi mă înveseli, amintindu-mi cuvintele pe care Dumnezeu i le-a spus lui Moise: «Voi fi cu tine şi îţi voi da odihnă .» «Amin.», am răspuns în sinea mea. Marţi dimineaţa am dormit trei ore în camion, apoi am trecut prin Nebraska şi pînă la miezul nopţii am străbătut o bună bucată din Wyoming. Fostul socru al ofiţerului avea o crîşmă în Caspar, Wyoming. Acolo, în camera din spate, am dormit îmbrăcat pe o canapea rău mirositoare. La micul dejun am avut două ouă şi cafea. După-amiază, la intersecţia străzilor 30N şi 30S, un camion de cărbuni m-a luat şi m-a dus pînă la Cokeville. Bunătatea Domnului nu se sfîrşeşte niciodată. în El într-adevăr nu e «nici o umbră de schimbare». S-a oprit apoi un Buick vechi, şoferul era marinar şi avea un gît asemănător cu cel descris în Romani 3, «un mormînt deschis». Partea din faţă a maşinii era lovită, aşa că ne opream des pentru benzină, apă şi ulei. Cînd dormea marinarul, conduceam eu, iar la trei mile de Boise s-a auzit deodată un pocnet în faţă. L-am trezit pe marinarul cu gîtlejul ca un mormînt: «Ce este? Ce înseamnă zgomotul acesta?» şi răspunsul fu: «De unde să ştiu eu?». Am dormit pînă la ora şase dimineaţa, cînd un autocamion de la depanare ne-a remorcat pînă la Boise. Marinarul a rămas lîngă maşina sa; eu am rămas pe autostrada 30. Am ajuns în Portland la 12:20. în total, 20 de călătorii, 70 de ore, 1 dolar şi 32 de cenţi economisiţi în buzunar şi am ajuns mai repede decît cu trenul. Nu-i aşa că avem un Dumnezeu minunat? El spune: „«Veghezi tu asupra lucrării inimilor Mele?»... şi tocmai cînd vrem să murmurăm, El ne oferă soluţia: «înainte ca ei să strige, Eu le voi răspunde». N-am aşteptat mai mult de 15 minute pentru nici o maşină. A fost o experienţă care mi-a întărit credinţa".
Jim şi-a petrecut vara acasă şi s-a întors la Wheaton în septembrie, într-una din primele sale scrisori le scria alor săi: „însuşirea cunoştinţelor din facultate («lăudăroşia vieţii») este o activitate obositoare şi mă întreb acum dacă merită efortul. Vopseaua strălucitoare aşezată de mina
Capitolul 3: Diploma de copil al lui Dumnezeu
49
curiozităţii s-a şters. Ce alt lucru mai bun poate cunoaşte omul decît dragostea lui Hristos, care întrece orice pricepere? O, să-ţi găseşti desfătarea în înţelepciunea Lui, în loc să te bălăceşti în mlaştina de nepătruns a filosofiei! Profesorul meu de filosofie cere să nu îmi închipui că voi învăţa prea multe la cursul său — scopul său e să educe, să formeze minţi iscoditoare care «să poată trata şi examina critic probleme filosofice de cea mai largă generalitate »."
Cîteva zile mai tîrziu, scria din nou părinţilor: „A mai trecut o duminică şi a luat cu ea bucuriile, privilegiile şi şansele, lăsînd în urma sa numai amintirea păstrată undeva într-o cămăruţă a minţii şi doar puţină maturitate, în acest proces care se desăvîrşeşte în fiecare zi, adică procesul de creştere spirituală în familia lui Dumnezeu. «Iar ei îi vor vedea faţa». în nădejdea acelei clipe, purificaţi şi mîngîiaţi de El, ne găsim odihna".
Jim îşi făcuse un obicei din a nu ieşi în oraş sîmbăta seara. („îmi pregătesc inima pentru frîngerea pîinii de duminică"), dar nu refuza un meci de fotbal după-amiaza.
„Tocmai am luat parte la cel dintîi eveniment al anului", scria el în data de 5 octombrie. „Un meci de fotbal. E ciudat să te afli în mulţime şi încă şi mai bizar să descopăr că un lucru atît de mic ca o minge mă pune în mişcare. Strigătele de pe teren mi se par zadarnice — cu mult mai mult înseamnă să-I cîntăm, chiar să-I strigăm, laudă Domnului. îmi dau seama că singurătatea e mult mai prielnică legăturii mele cu Tatăl care îmi e tot mai drag cu fiecare zi şi în care învăţ să-I cunosc căile. Privindu-L cu ochii credinţei, sîntem schimbaţi după chipul Său, din glorie spre ce? Spre sihăstrie? Doamne, fii binecuvîntat, spre o glorie şi mai mare! Dovedeşte-I lui Dumnezeu puţină credincioşie şi El te va binecuvînta cu şi mai multă credinţă."
26 octombrie. „Mi s-a oferit postul de director comercial la revista «Turnul». Lucrul acesta ar însemna să primesc învăţămînt gratuit pe un an şi 12.000$ în răspunderea mea — dar ar mai însemna şi ore tîrzii de lucru, un program mai redus la şcoală şi participarea la o mulţime de formalităţi fără importanţă care s-ar împăca greu cu firea mea non-conformistă".
Familia a fost nemulţumită cînd Jim a refuzat această ofertă, iar el Ic-a răspuns printr-o scrisoare, datată 2 noiembrie: „Scrisoarea voastră a sosit prea tîrziu pentru a-mi schimba hotărîrea în privinţa postului ce mi s-a oferit de către revista «Turnul». în week-endul trecut, m-a frămîntat mult această problemă, dar după un timp petrecut în rugăciune, mintea

mi s-a limpezit şi m-am liniştit la gîndul că n-a fost voia Domnului să accept oferta. Totuşi, nu pot încă să aştern pe hîrtie motivele acestei hotărîri, cu excepţia unuia: anume că Domnul i-a arătat psalmistului calea vieţii numai prin simpla adăstare a acestuia în prezenţa Sa (Ps. 16:11). Am aşteptat şi eu, asemeni psalmistului, şi, într-un fel, am primit răspunsul — sînt încredinţat că este de la Duhul. «Omul se gîndeşte în inima lui pe ce cale s-o apuce», spune Solotnon, «dar Domnul îi îndreaptă paşii». Inima mea doreşte să-L slujească. Următorul pas îl va face El."
Poate că uneori, în ucenicia unui suflet tînăr, dornic să-L slujească, Domnul socoteşte de cuviinţă să îngusteze perspectiva pînă cînd aceasta se limpezeşte. Chiar înainte de absolvirea facultăţii, Jim a învăţat să aprecieze viziunea mai largă care i se deschidea, dar în primii doi ani nu i-a fost atît de uşor să accepte şi programul din facultate ca fiind o binecuvîntare venită din mîna Domnului. Tatăl lui, a cărui educaţie fusese întreruptă din motive independente de voinţa sa, dorea mult ca Jim să înţeleagă de ce privilegii se bucura, şi i-a scris pledînd în favoarea educaţiei. Iată şi răspunsul lui Jim: „Spui că lucrul acesta desăvîrşeşte maturitatea omului. Ei bine, o desăvîrşeşte, într-adevăr, dar mă tem că uneori are mai degrabă sensul din 1 Corinteni 8:1, «cunoştinţa îngîmfă». Cultură, filosofie, dezbateri, teatru, în diversele lor forme, concerte, operă, politică — toate acestea, care pot interesa mintea, par să îndepărteze inimile multora de aici din campus de la viaţa modestă şi de la căile Domnului, deşi toţi ne lăudăm că umblăm pe căile Sale. Nu, educaţia e primejdioasă şi personal, mă îndoiesc de rolul ei în viaţa de creştin. Nu dispreţuiesc înţelepciunea — care vine de la Dumnezeu, nu de la vreun grad universitar".
Iată şi alte extrase din scrisorile trimise părinţilor:
6 decembrie: „Studiile mi se par foarte dificile acum şi am ajuns să nu mă pot culca mai devreme de ora 23:00. Aş avea nevoie de rugăciunile voastre, căci mi-e foarte greu să ajung complet treaz la ora de greacă care începe la 7:30 dimineaţa şi încă şi mai greu să am mintea limpede la rugăciunea de dimineaţă şi să mai şi învăţ înainte de asta. Totuşi, cred că la aceste lucruri se referea şi Pavel cînd vorbea despre rigorile cărora trebuie să se supună cel care vrea să devină un bun ostaş al lui Hristos".
3 ianuarie 1947: „în ultimele săptămîni, am simţit că vă rugaţi pentru mine. Ştiu sigur acum că nimic n-a avut o putere mai mare în viaţa mea decît rugăciunile voastre. Chiar astăzi rememoram, tată, cum obişnuiai

să ne citeşti din Proverbe. Nu-mi prea amintesc ce ne citeai la micul dejun, dar nutresc şi azi un respect profund şi multă dragoste pentru străvechile cuvinte ale înţeleptului. îi mulţumesc lui Dumnezeu că ţi-ai făcut timp şi pentru aşa ceva — valoarea acelor clipe este nepreţuită".
27 iunuarie: „Rugăciunile mele au fost de mare ajutor pentru grupul de liceeni, căci îmi amintesc cîtă nevoie aveam şi eu de un sprijin la vîrsta lor, în zilele acelea de neuitat, pline de nelinişte şi freamăt, de probleme tară soluţie şi de mari biruinţi, cînd necazurile păreau uriaşe şi fiecare amănunt conta enorm. Cred că multe dintre «problemele băieţilor» ar dispărea pur şi simplu dacă ne-am aminti mai des de anii aceia în care o fereastră spartă era cel mai mare necaz şi cea mai mare glorie...
Un an consacrat păstoririi răbdătoare, iubitoare a tinerilor „mici" va fi mai mult decît benefic turmei.
E nevoie de timp pentru ca neastîmpărul să se preschimbe în respect şi repetarea obositoare a adevărului pînă la urmă să îndrume zelul tinereţii pe făgaşul vechi al binelui. Să fim atenţi ca facerea de bine să nu devină un lucru obositor. Şi de-abia după ce ai îndeplinit voia lui Dumnezeu, ai într-adevăr nevoie de răbdare."
In primul an de facultate, Jim a început să practice luptele greco-romane, convins că un sport de acest gen îl va pregăti mai bine, îl va face un mai bun ostaş al lui Hristos. Cum scria apostolul Pavel: „Mă port aspru cu trupul meu, şi-l ţin în stăpînire, ca nu cumva, după ce am propovăduit altora, eu însumi să fiu lepădat!"
Jim nu practicase şi în liceu luptele, dar a intrat în echipa universităţii chiar din primul an, iar în momentele de cumpănă se dovedea a fi abil şi îndrăzneţ. Capacitatea sa de a se face nod, zăpăcindu-şi adversarul, i-a adus porecla de „indianul de gumă". Deseori, adversarul, sigur că peste puţin timp braţul sau piciorul lui Jim va pocni, era uimit de detaşarea ce i se citea acestuia pe faţă.
„Este grozav, îi scria Jim mamei sale, să nu te simţi slăbit şi moleşit cînd înveţi. Cred că sportul pune în mişcare tot trupul şi gîndirea o dată cu el. Asemeni calului din Iov, propria-ţi tărie poate fi o sursă de bucurie."
Totuşi, mama sa nu era prea convinsă de aceste lucruri şi continua să-i scrie, avertizîndu-1 de pericolul pe care îl reprezintă sportul, „atît de inutil", aşa cum de altfel îl consideră toate mamele. în timpul celei de-a doua sesiuni, Jim îi scria mamei lui: „Primul efect neplăcut al acestor lucruri «lumeşti», cum le numeşte Granny (o prietenă mai în vîrstă de la

Wheaton), a apărut sîmbătă. Este vorba de o umflătură a marginii interioare a urechii, cunoscută sub numele de «conopidă». în cercurile sportive nu este considerată foarte gravă. Granny crede că nu se cade să merg la meci cîntînd imnuri, dar cînd i-am mai spus că noi ne rugăm întotdeauna înainte de meci, aproape că i s-a zdruncinat credinţa".
Foarte curînd a revenit la subiectul educaţiei şi al scopurilor lui Dumnezeu.
8 februarie: „Nu tată, n-am nici o şansă cu cărţile lui Darby şi, chiar dacă aş vrea, n-am timp să le citesc. Din

acest motiv nu sufăr cursurile, pentru că acum cînd mintea mea e încă atît de proaspătă şi eficientă, trebuie s-o împovărez cu subiecte ca epistemologia raţionalistă a lui Rene Descartes sau ipotezele confuze ale lui Laplace, cînd aş putea în acest timp să mă bucur cu mult mai mult apropiindu-mă de Dumnezeu! Dar aşa stînd lucrurile, Tatăl meu ştie cel mai bine ce e de făcut şi am încredere că El m-a condus pînă aici; datoria mea este să muncesc liniştit pînă cînd acest stîlp de nor se va mişca conducîndu-mă mai departe, slujind planului lui Dumnezeu la timpul fixat de El."
22 februarie: „Cîţiva colegi de cămin şi eu am început să ne rugăm împreună în «colţişorul» nostru şi ne-am simţit atît de bine! Este chiar cel dintîi rod al Gloriei. E o întîlnire în care, pentru orice nevoie pe care Dumnezeu o poate împlini, ne aruncăm în genunchi şi-I spunem Lui totul. De aceste vremuri din facultate îmi voi aminti cu siguranţă, atunci cînd întreaga filosofie se va fi strecurat afară pe portiţa din spate a minţii. Dumnezeu este tot pe tronul Său, noi sîntem tot la picioarele Sale şi ceea ce ne desparte este doar distanţa unui genunchi în rugăciune."
„Săptămîna asta am primit notele şi, după cum mă aşteptam, sînt mai mici decît cele din semestrul I. Totuşi, nu încerc să mă scuz şi recunosc că am cam neglijat învăţătura din cauza studiului biblic în care aş vrea să obţin calificativul de «copil al lui Dumnezeu»".
75 *martie:* „«Asociaţia studenţilor pentru misiune în străinătate» îi vizitează pe toţi studenţii străini de pe aici. Ieri am mers şi eu pentru prima oară. Nici nu-mi amintesc cînd m-am mai simţit atît de bine. Am plecat pe la ora 15, cu maşina unui membru al echipei, iar întîlnirea a început pe la 19:45. Am fost şase inşi, unul dintre noi se ocupa de muzică, restul urma să vorbim fiecare cîte zece minute. Cineva a vorbit despre nevoia de misionari, dînd şi statistici despre populaţie, rata morţii, numărul mic de misionari, varietatea de slujitori de care Dumnezeu are nevoie. Eu am vorbit despre importanţa Duhului Sfînt în lucrarea de misiune. Altcineva a vorbit despre căile pe care le putem folosi: radio,
Capitolul 3: Diploma de copil al lui Dumnezeu
53
traduceri, medicamente, şcoală, afaceri, filme, transportul aerian, construcţii etc. Cineva din Africa a abordat latura practică—cum putem rezista ispitei şi bolii, cîţ e de folositor să cunoaştem cîte ceva despre construcţii, săpături etc. In final s-au pus întrebări — întrebările au fost într-adevăr diverse şi stimulatoare. în drum spre casă ne-am oprit să mîncăm şi am întîlnit astfel o ospătăriţă care era extrem de dezorientată. I-am vorbit cu multă căldură din Cuvîntul Vieţii, şi gîndindu-mă la ţara aceasta, îmi dau seama cît de mulţi oameni sînt dezorientaţi şi, mai mult decît atît, îmi dau seama că şi autobuzul de pe strada 39 e un cîmp de misiune la fel de bun ca şi Africa."
22 martie: „în rugăciune îmi lipsesc fervoarea, vitalitatea, *viaţa,* şi tînjesc după ele. Ştiu foarte bine că mulţi socotesc fanatism orice lucru care iese din convenţional şi ştiu, de asemenea, că celor mai mulţi le place să fie „căldicei", cum este descrisă biserica din Laodiceea; dar mai ştiu că aceşti oameni sînt gata să îngăduie păcatul în viaţa lor şi în biserică, fără măcar să încrunte o sprinceană. Rugăciunile lor reci, asemeni unor îndrăgostiţi îngheţaţi, sterpi, nu îi pot ajuta prea mult în planurile lor".
29 martie: „Peste numai două zile, încă o lună se va alătura celor multe care au trecut—şi în acest moment îmi vine să spun: «Mulţumesc, Doamne, pentru cele 31 de zile». Cu ajutorul lui Dumnezeu am putut să cînt din toată inima două imnuri, aşa cum nu le-am cîntat niciodată. Unul dintre ele e acela pe care îl cîntăm cu toţii fără să ne şi gîndim la ceea ce cîntăm: «Fiecare zi cu Isus e mai dulce decît cea care-a trecut». în ultimele săptămîni bucuria mea a fost tot mai mare, astfel că despre fiecare seară care a trecut aş spune că bunătatea Mîntuitorului «e mai dulce astăzi decît ieri». Celălalt imn este: «Dulce ceas al rugăciunii». Ne-am întîlnit cu toţii aici în fiecare seară şi de cele mai multe ori am stat în genunchi mai bine de o oră, copleşiţi de sentimentul că feţele ne-au fost învăluite de scurta strălucire a Gloriei Domnului. Acesta este pentru mine *adevăratul* creştinism, cînd fraţii se roagă şi a doua zi văd săvîrşindu-se minuni în campus. Fiecare zi e ziua unei minuni săvîrşite prin rugăciune".
Iată şi un fragment din ultima scrisoare din anul II: „Ce stăpîn despotic e păcatul, răpeşte toată bucuria din viaţa omului, îi ia banii şi sănătatea, promiţîndu-i plăceri şi conducîndu-1 apoi pe poleiala putredă de deasupra capcanei. Cu laudă sinceră vin astă-seară înaintea lui Dumnezeu şi mă bucur din tot sufletul că, în bunătatea dragostei Sale,
Umbra Celui Atotputernic
***Lapitolui** j: Diploma ele copil al lui Dumnezeu*
m-a salvat de la o viaţă de înşelăciune zadarnică, de la chinurile agoniei din urmă, m-a ferit de viermii nepieritori ai remuşcării şi ai regretului." In primii doi ani de facultate, Jim a devenit foarte conştient de implicaţiile poruncii Domnului Isus de a merge şi a predica Evanghelia. Şi-a dat seama că porunca îi era adresată direct. Nu ştim cînd anume a luat această hotărîre, dar un mic carneţel negru cu foi detaşabile, tovarăşul său din timpul facultăţii, dezvăluie îngrijorarea lui că milioane de oameni n-au avut ocazia să afle ce a făcut Dumnezeu ca să-1 aducă la El pe om. Carneţelul a fost găsit după moartea lui Jim, pe ţărmul rîului Curaray, cu paginile risipite pe nisip, unele spălate de apă, altele pătate de nămol şi ploaie, totuşi încă lizibile. Alături de numele sutelor de oameni pentru care Jim se ruga, carneţelul cuprindea şi o reţetă de supă (notată, fără îndoială, pentru a fi folositoare viitorului pionier pe cîmpul de misiune), notiţe din limba Auca şi notiţe pentru predici ţinute în engleză, spaniolă şi Checiua. Iată cîteva fragmente din paginile ce cuprindeau statistici despre activitatea

misionară, scrise în timpul facultăţii:

- 1700 limbi în care nu s-a tradus nimic din Biblie
- 90% din voluntari pentru activitatea misionară nu ajung niciodată acolo. Este nevoie de mai mult decît „Da, Doamne, vreau!"
- 64% din populaţia globului n-a auzit de Hristos
- 5.000 de oameni mor în fiecare oră
- populaţia Indiei e tot atît de numeroasă ca şi populaţia Americii de Nord, a Africii şi a Americii de Sud împreună. Există un misionar la 71.000 de oameni acolo.
- în străinătate lucrează astăzi un misionar la 50.000 de oameni, iar în Statele Unite, unul la 500.

Avînd clară în minte porunca lui Hristos şi aceste date cutremurătoare, Jim era încredinţat că dacă ar fi rămas acasă, povara acestor dovezi l-ar fi împins în final să plece.

A început să facă planuri privind activitatea misionară în străinătate, oriunde l-ar fi trimis Dumnezeu, şi primul pas 1-a făcut în vara anului 1947, mergînd în Mexic împreună cu un prieten din facultate, Ron Harris, ai cărui părinţi erau misionari acolo. Primele impresii le-a trimis părinţilor în 23 iunie:

„Ron m-a dus la Panteon (cimitir) şi ne-am plimbat pe acolo citind epitafuri şi căutînd oase. Uneori se întîmplă să aibă nevoie de mai mult loc şi, în cazul cuiva îngropat de multă vreme, sapă locul încă o dată şi oasele cad la întîmplare. Descompunerea e rapidă aici. Chiar pe cînd ne
plimbam a apărut şi cortegiul funerar al unui frate care murise cu o zi înainte şi am mers şi noi să-1 vedem. Groapa nu era prea adîncă, iar sicriul cioplit de mină se potrivea perfect aşezat oblic. L-au lăsat în groapă cu frînghiile şi deasupra au aruncat o cutie pe care scria «praf de puşcă». Mi-au explicat că în cutie se aflau oasele soţiei celui decedat, pe care tocmai le dezgropaseră din altă parte a cimitirului. I-au îngropat pe amîndoi în mormîntul bunicii lor care murise cu 35 de ani în urmă.

La terminarea predicii, toţi cei care îl cunoscuseră pe om au luat o mînă de pămînt şi au aruncat-o deasupra sicriului, apoi s-au retras, lăsîndu-i pe gropari să-şi termine treaba. Au urmat apoi florile. Toată lumea aduce flori care sînt aşezate în mormane impresionante—gladiole minunate, margarete, cale şi multe altele al căror nume nu îl ştiu. Ce loc splendid!

Mexicul ne-a cucerit de tot. Sîntem aici de două săptămîni şi părinţii lui Ron mi-au spus că pot sta cît doresc. în momentul acesta aproape că-mi doresc să pot sta toată viaţa... Domnul a fost atît de bun că m-a adus aici şi mi-a oferit astfel un scurt prilej de a cerceta terenul, de a face cunoştinţă cu limba. Misionarii sînt foarte cumsecade, îşi fac datoria. Doar o mînă de oameni neînsemnaţi, încereînd să înalţe pe «Cineva»."

Jim a stat la familia Harris şase săptămîni, a început să înveţe spaniola, şi era atent la principiile după care se ghidau în munca lor, sfătuindu-se cu ei, luînd notiţe despre tot ce vedea în jurul lui, notîndu-şi cu grijă în carneţel chiar şi nume spaniole de păsări, munţi, flori. Aproape de sfirşitul şederii sale în Mexic, a fost rugat să vorbească la o întîlnire cu copiii. S-a încumetat să le vorbească fără translator, deşi începuse să studieze spaniola doar cu o lună în urmă.

„Subiectul a fost arca lui Noe şi curcubeul ca semn al promisiunii, îşi aminteşte Ron Harris. Erau vreo 150 de copii şi au stat liniştiţi şi atenţi mai mult de o jumătate de oră cît a vorbit el. în spatele lui se afla o tablă şi ori de cîte ori avea nevoie de vreun cuvînt pe care nu-1 cunoştea, desena pe tablă semnificaţia lui şi găsea astfel întotdeauna pe cineva care să-i spună cuvîntul necesar. Entuziasmul lui şi dorinţa de a folosi ceea ce învăţase l-au ajutat să progreseze foarte mult cu spaniola într-un timp foarte scurt".

întoreîndu-se în Oregon, Jim nu se mai îndoia aproape deloc că Dumnezeu îl chema spre America Latină. A înţeles atunci că niciodată nu va putea să se mulţumească cu viaţa creştină „obişnuită", comună. Inima lui se îndrepta spre cei care nu auziseră niciodată.

-

Capitolul ■

Direct spre ţintă

Sred că din punct de vedere spiritual nu sint pe deplin matur... dar mă ghidez după un principiu: las în urmă trecutul şi cu mîinile întinse spre ceea ce mă aşteaptă
înainte merg drept către ţintă, către răsplata mea care este onoarea de
a fi chemat de Dumnezeu în Hristos.

în 1945, cînd Jim a ajuns la Wheaton, nu credea că va rămîne mai mult de doi ani. Dar în toamna anului 1947, după întoarcerea din Mexic şi după cîteva săptâmîni petrecute acasă, familia a găsit bani ca el să-şi continue studiile, iar el a văzut în acest lucru un semn din partea Domnului. Prima sa scrisoare e datată 15 septembrie.

„Dr. Brooks mi-a propus să le vorbesc sîmbătă studenţilor din anul I, iar Domnul mi-a dat putere să sfătuiesc şi să încurajez. Subiectul a fost: «Ce-aş fi dorit să mi se spună cînd eram în anul 1». Am ţinut să evidenţiez că dincolo de «a crede» şi «a te comporta», în viaţa de creştin, esenţial este «a fi», şi am dat îndemnuri din Noul Testament:

«Nu fiţi nepricepuţi»

«Nu vă lăsaţi înşelaţi»
«Fiţi cumpătaţi»
«Vegheaţi»
«Luaţi aminte la Cuvînt» «Fiţi neclintiţi» etc.
Mă rog Domnului să-mi dea putere să trăiesc după Cuvîntul Său."
Continuîndu-şi preocupările din anul precedent, Jim s-a hotărît să se specializeze în greacă. Vroia să stăpînească limba originală a Noului
■J" ***umuru \~eiui /iivipuiernw***
Testament şi pentru a desluşi singur înţelesurile textului, dar şi pentru că era convins că acest lucru îl va ajuta să traducă Biblia într-o limbă primitivă.
Din aceleaşi motive am ales şi eu limba greacă şi în acel an orele noastre aproape s-au suprapus — o coincidenţă destul de rară într-o facultate cu 15.000 de studenţi, cu atît de multe materii între care puteam alege. La cursurile despre Tucidide, Herodot, Septuaginta, istorie antică şi la seminariile despre poeţi şi dramaturgi, am descoperit că Jim era cel despre care îmi vorbise fratele meu atît de mult în ultimii doi ani, prietenul său din echipa de lupte, pe care Dave spera că-1 voi întîlni.
La ora de istorie antică stăteam în rînduri paralele. îl priveam uneori şi-mi spuneam că într-adevăr arată ca un luptător. înălţimea numai bună, **gîtul** puternic şi pieptul lat, aşa cum mă aşteptam. Ochii albaştri-cenuşii păreau chiar albaştri ca bluza aceea de culoarea cerului pe care o purta mai tot timpul, cu pantalonii gri de flanel şi jacheta ponosită de gabardină. Şosete şi cravate de obicei asortate, dar am remarcat că nu făcea parte din categoria aceea de bărbaţi extrem de dichisiţi (îmbrăcaţi la „patru ace"), ceea ce de fapt nu mi se părea extrem de important.
Uneori, după cursuri, stăteam de vorbă şi într-o zi de octombrie, mi-a propus să ne întîlnim, astfel că am fixat o dată. Pe moment am fost de acord, dar pînă la urmă, n-am putut ajunge la întîlnire. Prietenii m-au informat imediat ce greşeală făcusem. Nu ştiam oare că Jim era un misogin? Pierdusem o ocazie unică! Jim îşi cîştigase această faimă din pricina înverşunării sale de a înlătura din viaţa sa tot ce era de prisos. I se părea că poate trăi foarte bine şi fără a se întîlni cu fete. Mai mult, în primul an de facultate, Dumnezeu i-a vorbit prin cuvintele din Matei 19:12: „Sînt fameni care singuri s-au făcut fameni pentru împărăţia cerurilor. Cine poate să primească lucrul acesta, să-1 primească". Fără a fi un sihastru, Jim se bucura de toate lucrurile pe care i le dăruia Dumnezeu, dar era hotărît să înlăture orice l-ar fi putut distrage de la căutarea voii Lui. Principiile din 1 Corinteni 7 erau sfinte pentru el şi pe bună dreptate. Pastorul sufletelor i-a dat aceste învăţături la acea vreme. Nu ştia încă dacă Dumnezeu îi hărăzise într-adevăr ceea ce el numea „darul celibatului" (o expresie pe care Jim a luat-o din 1 Corinteni 7:7: „dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui"); însă nici nu încerca să despice firul în patru şi să vadă altfel decît în starea în care se afla. După părerea lui, Hristos era suficient pentru împlinirea deplină a personalităţii omului şi credea din toată inima, la modul literal, în acest lucru.
Capitolul 4: Direct spre ţintă
59
Jim şi-a notat în jurnal: „După ce sufletul a gustat din Hristos — rîsetul nepăsător, muzica ademenitoare a vocilor ce se împletesc, farmecul stăruitor al privirilor chemătoare — toate acestea îşi pierd orice savoare. Iar sufletul meu este însetat după El. O, Duhule al lui Hristos, umple-mă cu toată plinătatea dumnezeiască!".
Studiind în Deuteronom 9 şi 10 separarea leviţilor şi rînduiala care cerea ca ei să nu aibă moşteniri, Jim scria: „Doamne, dacă prin harul Tău mă vei pune deoparte, nu voi rîvni nici o moştenire. NIMIC, ÎN AFARĂ DE HRISTOS."
Cînd fratele meu, Dave, 1-a invitat pe Jim să-şi petreacă vacanţa de iarnă la «Birdsong», căminul nostru din Moorestown, New Jersey, a primit cu bucurie, sperînd (a dezvăluit el mai tîrziu) că ne vom putea cunoaşte mai bine, dar n-a vorbit nimănui despre acest lucru. Nimeni n-a bănuit ce bătălie s-a dat în el în cursul acelor două săptămîni, între convingerea că orice apropiere poate fi periculoasă şi atracţia lui crescîndă faţă de mine. Eu cel puţin n-am bănuit nimic atunci.
în 21 decembrie, le-a scris părinţilor de la noi: „Nu ştiu de ce a dorit Dumnezeu să ajung aici şi poate nici nu voi şti atîta vreme cît cîntecul suav al curgerii timpului îmi va picura în ureche, dar ştiu fără nici o îndoială că El mă conduce şi că El îşi duce la îndeplinire planul... Mă aflu aici, în mijlocul unei familii frumoase: un bărbat de vîrsta lui Bob şi soţia lui (Phil şi Margaret), Betty, care azi împlineşte 21 de ani şi este studentă la Wheaton, după care urmează fratele ei, Dave. După ei, Ginny, o fetişcană de 15 ani care, cînd rîde, închide ochii ca şi Jane, şi să ştiţi că îi place să rîdă; şi Tommy, de 13 ani, Jimmy de 7 ani, care împreună au grijă să ne facă să ne simţim bine cu toţii. E o ocazie nouă pentru mine să descopăr bunătatea copiilor lui Dumnezeu şi mai ales pe a acestor oameni deosebit de cucernici. Dimineaţă am fost la „biserică" şi am descoperit că sînt îngrozitor de neştiutor în ceea ce priveşte ritualul pe care îl condamnăm cu atîta convingere în adunare (şi totuşi uneori avem şi noi ritualul nostru). Mi-e imposibil să repet Crezul apostolic sau să cînt anumitele arii prezbiteriene din Doxologie. Rugaţi-vă pentru mine. Mintea şi sufletul îmi sînt tulburate."
Toţi din familia mea au fost încîntaţi de Jim. Pentru nişte adevăraţi oameni ai Estului, cum eram noi, oameni ai Philadelphiei cu rădăcini în New England, zîmbetul larg al lui Jim şi strîngerea lui de mînă bărbătească, candoarea şi francheţea lui au fost o adiere inviorătoare. A reparat tot ce trebuia reparat în casa aceea veche care

timp de cîţiva ani fusese căminul nostru. A spălat vasele în locul bătrînei care o ajuta pe
umorii celui Atotputernic
mama la bucătărie. „Tînărul acela, spunea femeia, va umbla mult. Dacă va observa că furculiţa nu e prea bine spălată, n-o să mă roage pe mine s-o spăl din nou, o s-o spele el singur." în ciuda surzeniei ei, bătrîna auzea cîntecele lui Jim. Ştia pe de rost sute de cîntări şi putea oricînd să dea drumul, fără sfială, vocii sale calde de bariton.
A fost cu sania şi la schi cu fraţii mei mai mici şi a curăţat zăpada pentru tata. în ceea ce mă priveşte, nu-mi amintesc să fi făcut altceva pentru mine decît că m-a ţinut trează pînă seara tîrziu tot povestindu-mi, mult după ce toţi ceilalţi plecau la culcare. Discutam despre tot felul de lucruri — îmi spunea ce părere avea el despre problema războiului (cînd mama 1-a întrebat, candidă, dacă fusese în armată, el a răspuns atît de vehement „Nu, doamnă", încît mama a rămas surprinsă), despre principiile din Noul Testament privitoare la rolul şi atitudinea Bisericii, femei, poezie şi multe alte subiecte despre care, cred eu, avea păreri de-a dreptul originale. îmi plăceau mult discuţiile acelea şi pentru că pe atunci nu eram de acord cu el în multe privinţe. Totuşi, am conchis că Jim Elliot avea personalitate şi mi-a plăcut.
Odată întorşi la Wheaton, Jim a observat că obişnuiam să-mi scriu lucrările pentru cursul despre Tucidide stînd la o masă din holul clădirii East Blanchard, şi a început să-mi ţină companie acolo. Cîteodată eram puţin bănuitoare, crezînd că eu făceam cea mai mare parte a muncii; nu credeam că m-ar căuta din alte motive decît cele de ordin pragmatic, împreună, am găsit o metodă eficientă de a învăţa ceva mai rapid greaca veche.
Am fost surprinsă cînd, cîteva luni mai tîrziu, mi-a destăinuit că mă remarcase încă înainte de vacanţa de iarnă. Am aflat astfel că îşi ţinuse în frîu sentimentele, călăuzindu-se după un principiu despre care le scrisese o dată şi părinţilor:
„Oare de ce nu-i sfătuieşte nimeni pe tineri să urmeze exemplul lui Adam? El a aşteptat pînă cînd Dumnezeu i-a văzut nevoile. Apoi Dumnezeu a trimis peste Adam un somn adînc, 1-a pregătit pentru tovarăşa lui şi i-a adus-o. Avem multă nevoie de acest «somn» în aşteptarea voinţei lui Dumnezeu. Şi apoi, dacă El doreşte, putem primi tot ce ne dă la timpul hotărît de El. Dar noi sîntem precum copoii în căutarea unei prietene, fiind atît de preocupaţi de problema sexuală, încît aceasta devine singurul nostru subiect de discuţie. E adevărat că un bărbat nu poate ignora femeile — dar ar trebui să se gîndească la ele aşa cum s-ar cuveni — ca la nişte surori, nu ca la nişte parteneri cu care ne luptăm pentru a-i învinge."
Capitolul 4: Direct spre ţintă
61
Aşa cum îi stătea în fire, deşi avea un orar mai încărcat decît oricînd, Jim socotea că timpul petrecut lîngă Biblie îi era cu atît mai necesar, vital chiar. Şi-a făcut obiceiul de a citi o oră înainte de micul dejun din Vechiul Testament, cîteva minute la amiază din Psalmi şi seara din Noul Testament. Din 18 ianuaurie 1948, a început să-şi noteze într-un carneţel tot ce învăţa astfel.
„Poate că, într-o zi, vor citi şi alţii aceste pagini. De aceea, nu cred că voi fi pe deplin deschis în cele scrise aici, căci inima aceasta, în făţărnicia ei, se va preface doar că nu se teme, dar nu va îndrăzni să-şi dezvăluie adîncimile de nepătruns. Cu toate acestea, mă rog Domnului ca El să mă ajute să fiu cît mai aproape de adevăr, ca astfel să-mi pot cunoaşte inima şi mai ales să mă rog pentru lipsurile mari pe care adesea n-am ochi să le văd. Fac acest lucru pentru că sînt conştient că timpul pe care-1 petrec cu Dumnezeu nu e chiar aşa cum ar trebui să fie. Vreau să scriu aici gîndurile proaspete, pe care mi le trimite Dumnezeu în fiecare zi, cînd cuget la Cuvîntul Său."
„Genesa 23: Avraam se consideră străin şi călător pe pămîntul pe care crede că Dumnezeu i-1 va da. Acesta este locul unde pentru prima oară dovedeşte că n-are de gînd să-şi facă un cămin statornic pe pămînt, dar ce cămin — doar cîmp, cîţiva copaci şi un mormînt în care să-şi îngroape morţii. Doamne, învaţă-mă să fiu un străin, să nu fiu legat ori preocupat de lucrurile fără importanţă, pămînteşti, să fiu ca Avraam ce căuta «o cetate». Şi abia cînd a ajuns să se simtă un străin, fiii lui Het l-au numit «un prinţ al Domnului»*. Avraam nu şi-a dorit să ajungă un prinţ al oamenilor, aşa cum a vrut Lot, şi oamenii au recunoscut totuşi în el caracterul şi moştenirea (însuşirile unui prinţ) care vin nu de la oameni, ci de la Dumnezeu. Să fii cunoscut drept Israel, prinţ al lui Dumnezeu; să fie dat uitării Iacov cel pămîntesc!
Ajută-mă, Doamne, să nu cîrtesc şi să nu plîng după acele lucruri cîndva dragi, despre care mă înveţi că nu au viaţă (fie dorinţe, plăceri sau orice de care se poate ataşa sufletul meu), ci dă-mi voinţa de a le îndepărta de mine (versetul 4). Locurile de îngropăciune sînt scumpe, dar eu îmi doresc o Macpela unde trupurile neînsufleţite (lucrurile moarte din viaţa mea) să poată fi strînse şi îndepărtate."
Astfel de comentarii pe marginea lecturilor zilnice umplu multe pagini din caietul său, pe care 1-a numit „muzeul florilor presate, culese
„Un domnitor al **lui** Dumnezeu" (versiunea Cornilescu, n. ed.).
uz

împreună cu El, locul unde El mă conduce să mă hrănească printre crini".
în cursul acestui an, Jim a încetat să mai facă notiţe în Biblie şi să sublinieze versetele. Şi-a cumpărat o Biblie nouă şi aceasta a rămas nescrisă, nesubliniată, deşi într-un an arăta deja ponosită. Simţea că în acest fel reuşea să găsească tot timpul lucruri noi şi nu un creion roşu, ci Duhul lui Dumnezeu îi arăta cuvintele de care avea nevoie.

Totuşi, nu întotdeauna izbutea să extragă ceva „proaspăt" din Cuvînt. Într-o dimineaţă, nu mult după ce a început să facă notiţele, a scris: „Deşi ieri am avut timp suficient să citesc şi să studiez cu atenţie capitolul, şi am căutat cu sinceritate ceva nou, care să mă învioreze, nu pot spune că am găsit ceva. Poate mi-am dorit prea mult acest lucru. Poate m-am împotrivit Duhului şi în înflăcărarea mea l-am îndepărtat pe Cerescul Porumbel. Invaţă-mă, Doamne, să ascult şi să nu încerc mereu să smulg din Scriptură adevărul pe care Tu ai hotărît să nu mi-1 dezvălui deocamdată. Timpul meu de studiu şi rugăciune nu e încă aşa cum îmi doresc".
După ce citea, medita şi scria, Jim se cufunda în rugăciune. Avea liste cu numele celor pentru care vroia să se roage, o listă pentru fiecare zi a săptămînii şi, uneori, dacă timpul petrecut singur era prea scurt, se ruga în drum spre campus, unde lua micul dejun, sau în timp ce stătea la coadă în sala de mese. în clipele libere din cursul zilei se ruga pentru oamenii aceia sau învăţa pe de rost versete din Biblie pe care le ţinea în buzunar, scrise pe mici cărţi poştale. Păstra aceste „fişe" pînă cînd se rupeau şi, uneori, din acest motiv, trecea drept antisocial pentru că se întîmpla deseori să prefere aceste „fişe" şi listele de rugăciune taifasului cu colegii. Uneori studia psalmii împreună cu vreun coleg.
„Astăzi după-amiază, am petrecut un timp plăcut în rugăciune şi citind din psalmul 119, împreună cu Dave, scria el. Oh, Dumnezeu m-a umplut de dragoste pentru ei — Bob, Bill şi acum Dave. Ce bine vom petrece, acum, şi în prezenţa Lui dincolo, unde nu se va ivi nici măcar umbra vreunei temeri. «Teama s-a topit în sînge.» Totuşi, El aşteaptă încă, căci cunoaşte prea bine suspinul Duhului, geamătul Miresei şi al creaţiei întregi."
Marc Aureliu a spus cîndva: „Gîndurile omului dau culoare sufletului". Citind mereu cuvintele Domnului, sufletul lui Jim s-a impregnat de culoarea lor, pe care şi colegii lui au remarcat-o. „Viaţa lui a avut o mare înrîurire asupra mea", scria colegul lui de cameră. „îmi amintesc timpul pe care-1 petreceam rugîndu-ne şi îmi amintesc chiar

foarte bine, pentru că păşea mai aproape de Domnul decît o făcea colegul său".
Ideile lui Jîm le păreau surprinzătoare adepţilor „fundamentalismului". Deseori, la discuţiile din sala de mese, era întrebat: „De unde ai mai scos-o şi pe asta, Elliot?" Răspunsul poate fi găsit în agenda lui: „în 2 Timotei 2:9 este scris: «Cuvîntul lui Dumnezeu nu e legat». în ceea ce priveşte teologia sistematică — trebuie să fim atenţi să nu silim Cuvîntul să se potrivească crezului nostru, sistemelor, dogmelor şi filosofiilor teiste organizate. Cuvîntul lui Dumnezeu nu e legat! E liber să spună ceea ce vrea fiecăruia şi nimeni nu-i poate tăgădui deschiderea şi plurivalenta, reducîndu-1 la o semnificaţie unică. Nu e bine să legăm Cuvîntul răpindu-i viaţa, îngheţîndu-1 în sisteme reci, ci trebuie să-L lăsăm să trăiască — proaspăt, cald şi vibrant — astfel ca lumea să nu-1 strîngă în cărţi voluminoase, ci să încerce să te orienteze în temeiul Cuvîntului căruia i-ai dat curs în viaţa ta. Acesta e modelul apostolic... Şi celor care se ceartă cu privire la previziuni, doctrina alegerii şi astfel de lucruri, le recomand să citească versetele 14-26 pentru a vedea că apostolul doreşte să se oprească aici şi să mediteze la paradoxul pe care-1 implică problema aceasta: «Dumnezeu va da pocăinţa», şi «ei îşi vor veni în fire». Da, Doamne, sînt naiv şi dacă astfel stau lucrurile, mă bucur să fiu aşa."
Jim studia Cuvîntul pentru sine şi nu-şi schimba părerile nici cînd se întîmpla ca ceea ce înţelegea el să nu coincidă cu sensul general acceptat.
„Modelul credinţei mele nu se află în activitatea celor din jurul meu", scria el. „Să nu urmezi exemplul celor pe care i-ai lăsat în lume, şi nici pe al celor pe care îi întîlneşti în biserică. Legea lui Dumnezeu, care se află în Cuvîntul Său, ea să fie călăuza mea căci, cred eu, în lume nu sînt prea multe exemple de acest fel".
Cam la o lună după ce începuse vacanţa de iarnă, Jim a scris în jurnal: „Genesa 28: Promisiunea pe care i-a făcut-o Dumnezeu lui Avraam era că sămînţa lui va fi ca pulberea pămîntului şi ca stelele cerului. Stelele sînt simbolul copiilor lui Avraam, care sînt astfel datorită credinţei lor, un popor ceresc avînd o ţintă cerească şi promisiuni cereşti. «în Isaac va fi sămînţa ta.» Iacov — mai tîrziu Israel — îşi dă numele unor oameni lumeşti, ale căror promisiuni, scopuri şi natură erau pămînteşti. Destinaţia însă îi deosebeşte pe oameni într-atît de mult, încît a stabili asemănări în lege, conflicte şi moştenire dovedeşte doar o citire neatentă a Scripturii."

Astfel, părerile lui Jim despre conflicte şi lege, teologie şi filosofie, chiar dacă uneori erau considerate iconoclaste, se bazau pe interpretarea lui simplă, literală a Scripturii şi pe aplicarea acesteia în viaţa de zi cu zi.
Nici urările pe care le făcea cu ocazia zilelor de naştere nu erau lipsite de miez; aşa cum dovedeşte această felicitare trimisă fratelui său Bert: „Mă rog, frate, ca Domnul să încununeze acest an cu bunătatea Sa, iar în anul care vine să-ţi dăruiască un duh sfint, netemător să ridice sabia ascuţită a Adevărului; să te mistuie de o dragoste pe care cetăţenii civilizaţi ai regatului lui Hristos o numesc «fanatism», dar socotită de Dumnezeu drept acea nebunie sfîntă care L-a condus pe Fiul Său prin sudoare de sînge şi lacrimi fierbinţi spre chinul de pe o cruce grea—şi spre Glorie!"
Surorii sale de 15 ani, Jane, Jim i-a scris: „Nu-ţi dezlipi privirea de pe Luceafărul de dimineaţă. Nu te lăsa dezamăgită de nimic, dar nici nu te lăsa purtată pe culmile fericirii. Trăieşte fiecare zi ca şi cum Fiul Omului ar fi la uşă şi gîndeşte-te la momentul plecării. Cum e posibil acest lucru? Să umbli ca şi cum la următorul pas ai trece pragul Cerului. Roagă-te. Sfinţii care înaintează în genunchi nu dau înapoi niciodată."
In acea vreme, Jim s-a rugat mult pentru activitatea misionară. „Unii nu au cunoştinţă despre Dumnezeu — şi

scriu asta spre ruşinea voastră", scria el, citîndu-1 pe Pavel. „Şi trebuie să afle. Domnul nu-mi îngăduie odihnă din pricina milioanelor de oameni din Africa Centrală, care n-au auzit de El. De ce nu se trezeşte Biserica? Ce chemare înaltă, adresată oricui se roagă: «Trimite-mă». Tinerii noştri aleg profesii laice pentru că nu se simt «chemaţi» spre activitatea misionară. Nu de o chemare avem nevoie, ci de un imbold. Trebuie să ne obişnuim să ne gîndim că noi vom merge în lume şi să încetăm să ne mai plîngem că lumea nii vine la noi. Cine ar vrea să intre într-un iglu de gheaţă? Pînă şi mormintele sînt mai calde decît bisericile. Fie ca Dumnezeu să ne trimită pe noi."
Jim era membru în Asociaţia Studenţilor pentru Misiune în Străinătate şi dis-de-dimineaţă lua parte la întîlnirea pentru rugăciune. Deseori lucra pînă noaptea tîrziu, tacînd pachete cu ajutoare pentru Europa. Dar se gîndea şi la cei din pragul uşii lui şi duminica după-amiaza îl găseai călătorind prin Chicago ca să aibă astfel prilej de a vorbi despre Hristos celor care aşteptau în gările mari.
„Nici un rod deocamdată, scria el. Oare de ce nu dă roade munca mea? Nu ştiu să fi adus în împărăţia lui Hristos decît unul sau două suflete. în mod sigur nu aşa se arată puterea învierii. Mă simt ca Rahela: «Dăruieşte-mi copii sau voi muri»".
Jim credea că dragostea lui Dumnezeu trebuia să se reflecte în dragostea purtată nu numai celor ce nu-L cunosc, dar şi celor ce îşi zic creştini. „Dacă spune cineva: «îl iubesc pe Dumnezeu», scria Ioan în prima sa Epistolă, «şi urăşte pe fratele său, este un mincinos»". într-un oraş din apropiere, un mic grup de creştini se întîlnea regulat, dar discuta mereu lucruri marginale şi probleme minore din Noul Testament. Jim lua parte la întîlnirile acestea, gata să dea o mînă de ajutor. Jurnalul său trădează aceeaşi descurajare pe care Jim a trăit-o în gara din Chicago: „«Toiagul celui ales de mine va înmuguri». Tată, dacă m-ai ales, atunci ar trebui să înmuguresc, să înfloresc şi să dau rod pentru Tine."
Dorinţa sa pare să nu se fi împlinit, dar această perioadă a fost pentru Jim un exerciţiu spiritual care cel puţin l-a împiedicat să trăiască în egoism, cum se obişnuia în campus. A apelat şi la creştinii mai vechi, ca să înveţe să-L slujească pe Dumnezeu şi, uneori, i-a invitat să se roage împreună. Despre unul dintre ei scria: „M-am rugat împreună cu fratele Harper şi am povestit mult despre lucrurile lui Dumnezeu. Ne-am simţit foarte bine. Doamne, mă rog să dai foc acestor ramuri nefolositoare din viaţa mea şi să mă faci să ard pentru Tine şi acest foc să-mi mistuie întreaga viaţă care îţi aparţine. Nu-mi doresc viaţă îndelungată, ci plină, ca a Ta, Doamne Isuse."
Alte fragmente din agenda lui Jim din anul I ilustrează căutarea sa fără odihnă după Dumnezeu:
3 februarie: „O, Doamne, nu mă lăsa să trăiesc o viaţă searbădă, după un model etic formal, ci fă ca sufletul meu să ia viaţa din Tine ca să rodească şi Viaţa — viaţă din belşug — să fie dovada cea mai grăitoare despre mesajul şi lucrarea lui Hristos."
10 martie: „Mîntuitorule, ştiu că mi-ai lăsat libertate deplină să Te slujesc sau să-Ţi întorc spatele. Te voi sluji întotdeauna, căci îmi iubesc Stăpînul. Nu-mi doresc libertate. Te rog să-mi străpungi timpanul, Doamne, ca auzul meu să răspundă doar Vocii Tale!"
16 aprilie: „O, Miel al lui Dumnezeu, ce mare jertfă! Al cui sînge putea salva, dacă nu al Tău? Sîngele caprei nu curăţă, căci animalele nu sînt nici bune, nici rele. Nici sîngele meu nu ajută, pentru că sînt păcătos. Numai Tu eşti desăvîrşit şi numai sîngele Tău poate mîntui."
în aceeaşi zi, Jim a participat la o evanghelizare împreună cu un grup de studenţi. Au trecut peste şinele de cale ferată şi, la numai cîteva secunde după ce au trecut ei, locomotiva s-a ciocnit cu un vagon. Jim a trimis părinţilor o tăietură din ziar, însoţită de comentariile lui: „Detaliile sînt destul de exacte, dar ziariştii nu ştiu nimic despre îngerii păzitori pe
care Stăpînul Universului îi trimite în ajutorul celor aleşi ca moştenitori ai mîntuirii. Faptul că Dumnezeu m-a ocrotit de astă-dată m-a trezit oarecum. Lucrul acesta înseamnă că, undeva, are pentru mine o lucrare. Aş vrea să ştiu ce menire mi-a dat, *să apuc* acel ceva pentru care eu însumi am fost *apucat* de Hristos."
Deci, pentru cel puţin a doua oară, Jim a fost ferit de o moarte accidentală — prima oară a fost cînd glontele i-a trecut prin păr — şi abia ceva mai tîrziu a avut parte de un alt fel de moarte pe care, în mod ciudat, părea să o prevadă, aşa cum a notat în jurnal a doua zi după accidentul de pe calea ferată:
„Levitic 17:10: Faţa Domnului va fi veşnic întoarsă de la cel ce varsă sînge. Tot aşa şi cu mine. Dacă mi-aş salva viaţa, dacă nu mi-aş vărsa sîngele — dacă, deci, n-aş urma exemplul Domnului meu — atunci faţa de cremene a Domnului va fi răsplata mea. Tată, dacă doreşti, ia-mi viaţa, sîngele şi mistuie-1 în focul Tău atotcuprinzător. Nu vreau să-1 păstrez, căci nu e al meu. E al Tău, Doamne, e al Tău în întregime! Fie viaţa mea o jertfă pentru această lume. Sîngele nu are valoare decît curgînd pe altarul Tău."
Era aproape de sfirşitul anului, cînd, într-o zi, m-a oprit pe coridor în pauză. Mi-a dat o cărticică legată în piele neagră şi, mai tîrziu, în dormitor, am văzut că era o carte de imnuri. Pe prima pagină scrisese, întîi cu scrisul său de mînă, clar şi citeţ, apoi cu litere mici de tipar, cîteva cuvinte, un verset din Scriptură în greacă şi mai tăcuse un semn în dreptul imnului 46. Am căutat imediat şi am găsit aceste rînduri:
Există oare, Doamne, în viaţa mea Ceva ce mă îndepărtează de calea Ta?
Ceva care cu nestatornicia sa
îmi fură bucuria în credincioşia Ta?
O, învaţă-mă să mă întorc din calea mea
Şi umple-mi inima de iubirea Ta!

Nutresc eu vreo speranţă, cit de vagă
Care-Ţi întîrzie venirea-Ţi dragă?
Care-mi încătuşează duhul
Şi-mi fură bucuria veşniciei?
Dacă da, eliberează-mă de ea
Ca să tinjesc şi să Te-aştept pe Tine, iubirea mea.
Fii Tu, o Doamne, lumina şi bucuria
Care-mi umple şi incintă inima Nădejdea ca o dată, în văzduh, să Te-ntîlnesc
Şi niciodat' de Tine să nu mă depărtez;
Şi-ntotdeauna, oriunde aş fi Să Te urmez, slujesc, aşteptînd să revii.
— O. W. FRAZER

Cu doar cîteva săptămîni înainte de a primi această carte, începusem să bănuiesc care erau sentimentele lui Jim faţă de mine. Şi chiar dacă şi eu îmi făcusem unele speranţe, amîndurora ne era limpede a cui trebuia să fie alegerea. Numai a lui Hristos.

Am ieşit la plimbare împreună într-o seară şi am stat de vorbă despre drumul ciudat pe care ne călăuzise Dumnezeu. Ne întîlniserăm o singură dată — cu o lună înainte, în Chicago, la o întîlnire despre activitatea misionară. Petrecuserăm mult timp împreună, studiind sau stîpd de vorbă, dar nu ne gîndiserăm nici unul la mai mulf decît o frumoasă prietenie. Acum ne găseam faţă-n faţă cu un adevăr foarte simplu: ne iubeam. Fără să ştim prea bine unde mergem, am intrat pe o poartă şi ne-am trezit într-un cimitir. Ne-am aşezat pe o lespede de piatră şi atunci mi-a mărturisit Jim că mă încredinţase lui Dumnezeu aşa cum Avraam a făcut cu fiul său Isaac. A fost un şoc pentru mine — fiindcă la fel mă gîndisem şi eu despre relaţia noastră în ultimele zile. Eram de acord că Dumnezeu trebuia să ne îndrume. Vieţile noastre îi aparţineau în întregime Lui şi dacă El ar fi primit Jertfa", noi eram hotărîţi să nu încercăm să o păstrăm doar pentru noi. Nu mai era nimic de spus. Stăteam cufundaţi în tăcere cînd, deodată, am zărit umbra unei cruci de piatră pe care lumina lunii, răsărită în spatele nostru, o lăsa între noi. Jim a consemnat acea dată în cartea sa de imnuri, alături de următoarele rînduri:

Dacă îmi spui să părăsesc Ce-am preţuit mai mult.
Dar nu era al meu.
Smerit, în mîinile Tale voi lăsa
Tot ce sînt, chiar viaţa mea:
Facă-se voia Ta!
—CHARLOTTE ELLIOTT

După ce eu am absolvit, Jim a petrecut primele zile de vară singur, la mătuşa sa din Glen Ellyn, un orăşel lîngă Wheaton. în tot acest timp, s-a gîndit la decizia în faţa căreia îl adusese Dumnezeu. Nu se îndoia că hotărîrea era bună, dar jurnalul ne dezvăluie ceva din lupta care s-a dat în sufletul lui.

18 iunie: „Iosua, capitolele 5 şi 6. «Lucrurile închinate Domnului». Aici găseşte sufletul meu ceva în legătură cu Betty. Amîndoi sîntem «închinaţi» nu distrugerii, ca lerihonul, ci lui Dumnezeu, ca o jertfa vie. Şi am fost de acord că şi eu, şi ea îi aparţinem în întregime lui Dumnezeu. Dar primejdia care se ascundea în inima mea era speranţa (nădejdea la «lucruri frumoase», argint, aur) că oricum Dumnezeu mi-o va încredinţa mie pe Betty, că în final El va schimba hotărîrea noastră de a-L sluji tară să fim împreună, şi m-am hrănit mereu cu această speranţă. Dar asta era ca şi cum n-aş fi «închinat-o» Domnului cu adevărat, din moment ce îmi păstram pretenţiile doar pentru mai tîrziu. Şi iată aceste cuvinte: «...feriţi-vă de lucrurile închinate Domnului, căci dacă veţi lua ceva din ceea ce va fi dat spre nimicire, veţi face ca tabăra lui Israel să fie dată spre nimicire». Din nou— ascunse în taină în cort, acele năzuinţi secrete după lucrurile care nu-mi sînt îngăduite, spre care am privit cu ochi lacomi atunci cînd nu mă vedea nimeni. Dar Crucea are ultimul cuvînt. Nu mai e cale de întoarcere şi nici popas pe drum. Voi rămîne cufundat în somnul lui Adam, pînă cînd Dumnezeu va vedea că am nevoie de Eva — dacă voi avea vreodată nevoie. întăreşte-mi inima, Doamne, să Te pot urma şi să nu ating nimic din ceea ce nu este al meu!"

Flacăra aprinsă

'ar unul din serafîmi a zburat spre mine cu un cărbune aprins in mină, pe care-l luase cu cleştele de pe altar. Mi-a ating gura cu el şi a zis: «Iată, atingindu-se
cărbunele acesta de buzele tale, nelegiuirea ta este îndepărtată şi
păcatul tău e ispăşit!».

în acea vară, în urma rugăciunilor sale, Jim a primit călăuzirea de care avea nevoie, pentru care se rugase şi, aşa cum reiese din jurnal, o ceruse înainte cu cîteva luni de zile:

„Israelul în călătoria sa s-a putut bizui cu totul pe călăuzirea Domnului (Num. 9). Ştiau prea bine cînd Dumnezeu le poruncea să pornească. Oare nu-mi va spune Tatăl meu tot atît de limpede şi mie? Nu pot crede că va fi altfel. Adesea mă îndoiesc, fiindcă nu înţeleg, dar ştiu că Duhul mă va călăuzi tot atît de sigur ca stîlpul de nor. Nu trebuie decît să mă supun, fie că trebuie să plec, fie că rămîn, căci Dumnezeu e Cel care hotărăşte locul copiilor Săi. «Unde sînt Eu, acolo va fi şi robul Meu.» Prea bine, Doamne — unde mă voi duce vara aceasta?"

în luna iunie a anului 1948, Jim călătorea împreună cu alţi trei studenţi de la Wheaton, Dave Howard, Roger Lewis şi Verd Holsteen, ca reprezentanţi ai Asociaţiei Studenţilor pentru Misiune în Străinătate. Traseul lor trecea prin statele din vestul şi centrul ţării, de la Michigan la Montana, unde au vorbit în biserici, au luat parte la conferinţe, au conferenţiat în tabere, în şcoli, arătîndu-le tinerilor cit de important este să-ţi încredinţezi viaţa în întregime lui Dumnezeu. Au insistat asupra responsabilităţii pe care o are Biserica faţă de cei ce n-au auzit de Hristos. Jim nu vroia ca această călătorie să fie un simplu voiaj.

„El îi face pe ai Săi o flacără aprinsă", scria el. „Oare eu nu mă pot aprinde pentru El? Doamne, îndepărtează de la mine înfricoşătorul azbest

al «celorlalte lucruri». Umple-mă de untdelemnul Duhului ca să mă pot aprinde. Dar flacăra e trecătoare şi are viaţă scurtă. Doreşti o viaţă scurtă, suflete al meu? Eşti oare pregătit? în mine locuieşte Duhul Celui care a trăit o viaţă scurtă şi pe care rîvna pentru Casa Domnului L-a mistuit. «Flacără a Domnului, vreau să-ţi fiu untdelemn ca să ard în tine»".

Răspunsul la această rugăciune l-a primit imediat şi a fost întocmai pe placul său. Dave şi-a notat:

„în sâptămînile acelea, Dumnezeu a lucrat şi în inimile noastre şi parcă şi astăzi îl aud pe Jim predicînd cu o înflăcărare pe care rareori am întîlnit-o. Cîţiva ani mai tîrziu, ca reprezentant al Asociaţiei, nu o dată am întîlnit în institute biblice sau şcoli din ţară tineri care se pregăteau pentru activitatea misionară în urma acelei întîlniri cu Jim."

Fragmentele următoare din jurnalul său se referă la această călătorie: „Tată, fă-mă slab, ca să mă despart de lucrurile trecătoare. Fă-mă să mă desprind de viaţa mea, de reputaţia mea, avutul meu. Să pierd chiar şi dorinţa de a păstra lucrurile pentru frumuseţea lor. De atîtea ori am renunţat la un lucru numai pentru a păstra altul, pe care nu-1 consideram important şi pe care credeam că-1 păstrez doar aşa, pentru că e plăcut, convins că pot oricînd renunţa la el. Mai bine deschide-mi palma pentru cuiul de pe Calvar, aşa cum a fost deschisă palma lui Hristos ca eu, desprinzîndu-mă de aceste lucruri — să fiu eliberat, descătuşat de tot ceea ce mă leagă acum. Hristos ne învaţă că Cerul e libertate, părtăşie cu Dumnezeu, nu un lucru de care să ne apucăm strîns, ca să nu ne scape. Ajută-mă, deci, să-mi desprind mîna."

„în ultima vreme am fost atît de tulburat — am avut îndoieli cu privire la grija pe care o poartă lumii Dumnezeu, dileme răsărite, probabil, din puţinătatea dovezilor din Scriptură despre puterea Sa. Ieri dimineaţă însă m-am împăcat, descoperind că suportul credinţei e adevărul şi că cel mai mare adevăr e învierea lui Hristos. Dacă El n-a înviat din morţi, credinţa mea este zadarnică."

„Tată, dă-mi putere să tulbur nepăsarea celorlalţi. Fă-i să se hotărască pentru Tine pe cei pe care-i întîlnesc. Nu mă lăsa să fiu doar o bornă kilometrică, ci o răscruce, ca oamenii, văzîndu-L pe Hristos în mine, să fie nevoiţi să se decidă pentru un drum ori altul."

Iată, de asemenea, o scrisoare trimisă mamei lui, datată 16 august 1948, o scrisoare tipică, prin referirea la Hristos, pentru atîtea altele pe care le-a scris de-a lungul anilor, motiv pentru care o citez în întregime:

„Dragă mamă, probabil că aceasta este ultima scrisoare pe care v-o trimit înainte de a ajunge acasă, cel puţin aşa sper. E destul de greu să-ţi

trimit veşti din mers. Am fost nevoiţi să pierdem o după-amiază ca să reparăm frînele, aşa că acum sîntem în întîrziere la o întîlnire care are loc în rezervaţia indiană din Red Lake, Minnesota. Chiar acum, în timp ce ne îndreptăm cu maşina într-acolo, dactilografiez, fiindcă mi-e foarte greu să-mi găsesc timp să scriu cînd ajungem undeva. Dave citeşte *Viaţa lui Hudson Taylor,* iar eu încerc să reţin esenţialul din ceea ce citeşte el şi să şi notez în acelaşi timp.

Nu găsesc cuvinte să spun ce a făcut Dumnezeu pentru noi în această călătorie. încep să înţeleg de ce m-a trimis seară de seară să-I propovăduiesc Cuvîntul... ca să văd minunile mari pe care le face în mine, cum spune Pavel.

Vă spun mai mult cînd ajung acasă. Ce rob nevrednic sînt, nevrednic să primesc Cuvîntul împăcării. Dar Dumnezeu e atît de înţelept, nu îndrăznesc să întreb: «De ce m-ai făcut aşa cum sînt?» Băieţii au terminat cu cititul acum şi Roj a dat drumul vocii sale frumoase de bariton şi cîntă *Dincolo de amurg,* inspirat probabil de belşugul înflăcărat al soarelui care-şi revarsă suferinţa pe cerul purpuriu de vest. Minunat. Cred că niciodată n-am văzut un apus mai frumos decît cel de aseară. Acum sîntem destul de departe în nord şi ieri seară am văzut luminile lui. Ieri am avut patru servicii religioase şi o emisiune la radio azi dimineaţă. Ce minunat să te osteneşti cu lucrul împărăţiei!

Din ultimele scrisori primite de acasă, observ că toată lumea vorbeşte despre sănătatea ta, Madre. Sper ca scrisorile mele să te îmbărbăteze. Te întrebi ce facem noi aici, «dezbrăcaţi»? O, de ne-am putea îmbrăca în gloria Fiului lui Dumnezeu! Vom fi cu adevărat schimbaţi. Nu te umple de putere acest gînd? Aş vrea să pot traduce în cuvinte revărsarea de pace şi putere pe care o simt în mine, liniştea pe care mi-o dă gîndul schimbării. Sînt sătul de fire, de emoţii înşelătoare. De Isus, însă, nu mă mai satur. Totuşi, îi mulţumesc Domnului că nu stinge dorinţa sufletului meu după El, ci o împrospătează mereu, purificînd-o. O, mamă, nu-ţi pierde răbdarea! El stă în prag, aşteptînd ca preaiubiţii Săi să se ridice răspunzînd bătăii Sale în uşă. Maranata! Aleluia! Capul sus! Foarte curînd cupa gloriei va spăla cele mai amare dureri pe care le-am trăit pe pămînt. Zorii Raiului se ivesc. Alături de El, afli numai mîngîiere.

Din nou ne apropiem de destinaţia noastră. Fie ca puterea lui Dumnezeu să ne încredinţeze iar de lucrarea Sa în noi, cu tărie. Nu mi-e uşor să păstrez duhul profetului supus profetului. îmi simt duhul ca un lichid care curge cu uşurinţă şi se înalţă, coboară şi dă în clocot după cum bat curenţii împrejurărilor. A face orice gînd rob ascultării de Hristos nu e o sarcină uşoară.

/* ***Umbra Lelui Atotputernic***

Marţi dimineaţă — Mă bucur că am prilejul să predic Evanghelia harului fără seamă a lui Dumnezeu stoicilor indieni necreştini. Ce prilej minunat să duc vestea despre Dumnezeul fericirii! Nu-mi doresc decîtca El să-mi îngăduie să predic celor ce n-au auzit niciodată de Numele lui Isus. Ce altceva are rost în această viaţă? Eu nu cunosc nici un alt lucru mai bun. «Doamne, trimite-mă!» ,;•.,.'

* , *Slabi în putere, Doamne, ne găsim,*
Deci fie iubirea-Ţi al nostru sprijin.
Fie să uităm gîndurile firii.
Pururi să urmăm Cuvintul Iubirii,
•'■ '* *Doamne, la adăpostul Tău să rămînem.* ' "

Cu dragoste, Jimmy."

Jurnalul continuă cu 23 august:

„Sînt pe tren şi tocmai am terminat de citit *The Growth of a Soul* [Cultivarea Sufletului], o relatare despre viaţa lui Hudson Taylor. Călătoria noastră de o lună a luat sfîrşit şi sper că voi vedea în veşnicie roadele acestei osteneli. Niciodată înainte nu m-am simţit atît de liber în activitatea misionară. Cu siguranţă, rugăciunile mi-au fost auzite şi ascultate. Ce mare taină, Dumnezeu mi-a îngăduit să ridic sabia să lupt, cînd eu sînt abia un copil. Şi tulburarea de acum a sufletului dovedeşte chiar această imaturitate. Am poposit la Billings pe la 17:30 şi am dormit bine pînă la ora 21. Cînd m-am trezit, eram, mi-am dat seama, tot pe tărîmul Satanei. O femeie care se afla lîngă mine părea să-1 încurajeze pe diavolul cu ochi roşii, numit Dorinţă şi, oh, ce murdar mă văd acum după ce m-am rugat şi am privit în oglinda Cuvîntului. Cum ar putea fi Iadul, dezlănţuit de Pofta neobosită, şi de şapte ori mai încins de răzbunarea unui Dumnezeu mînios? Mă gîndesc că aceşti bărbaţi şi femei, că băieţii şi fetele acestea vesele s-ar putea să meargă acolo. Tată, salvează-i, Te rog; doar harul mă deosebeşte de ei. Cînd mă va face puterea Duhului un martor al lucrurilor pe care le-am auzit şi văzut?"

„Dormeam în timp ce treceam prin Continental Divide, dar trezindu-mă, am fost uimit să descopăr că rîurile nu curgeau spre est, ci spre vest. Acum vîntul jucăuş stîrneşte valuri în albia unui rîuleţ prietenos. Nu se poate descrie splendoarea Vestului, frumuseţea sa e atît de mare, încît abia de te poţi bucura de absolut toate cîte sînt: lupta vegetaţiei pentru mai mult spaţiu printre piscurile castelelor, tunetele ca de război din munţii îndepărtaţi, pajiştile liniştite şi stîncile uriaşe,

răsucite în chip delirant şi lăsate să atîrne de cer — cine poate cuprinde toate acestea, în afară de Cel care îl cunoaşte pe Acel care a dat viaţă leului şi-1 ocroteşte pe miel?

Am fost impresionat citind despre victoria dragostei în viaţa lui Hudson Taylor. Dar mi-e greu să înţeleg omul, chiar omul credincios. După ce se lasă stăpînit de o putere nevăzută şi recunoaşte din toată inima stăpînirea Absolutului, «regăsindu-se» astfel şi potolindu-şi cele mai adinei doruri, poate totuşi să se lase subjugat la rîndul lui de dragostea unei femei. Ori, poate că e vorba de dorinţa lui de a avea, **stârnită** în chip bizar de faptul că s-a pus o dată cu totul în slujba lui Hristos, recunoscîndu-L ca Mîntuitor. Şi eu simt la fel înlăuntrul meu. Fie Hristos îndeajuns şi totul pentru mine! Aşa trebuie să fie,... dar ce minunat să te abapdonezi cu totul într-o revărsare de iubire pentru Isus, toate dorinţele să fie purificate şi puse la picioarele Lui!

Ieri am copiat cîteva versuri din cartea lui Maxwell, *Born Cruci/ied* [Născut pentru a fi răstignit], pe care trebuie să le învăţ:

Ca o sabie cu două tăişuri cade Crucea Fierbinte şi arzătoare precum cerul la amiază
Si duble răni produce ea
In care şi prin care tăişu-i seînteiază.
Pe-o parte moartea faţă de păcat, de viaţă, pe de alta,
A tuturor şi pentru toţi ce-şi plîng păcatul.
O luptă necurmată stîrneşte şi potoleşte ea
Aducîndpace şi război în inima fiecăruia. "

Jim s-a întors în Portland în 24, doar cu cîteva zile înainte de a merge la o conferinţă biblică în California, şi de acolo înapoi la Wheaton. In 28 august, i-a scris fratelui său această scrisoare:

„Dragă frate Bert, forfota obişnuită de sîmbătă a atins acum culmea la noi. Fetele discută aprins în bucătărie în legătură cu locul în care îşi va coace fiecare prăjitura, astfel încît să nu se incomodeze. Această vrajbă de origine gastronomică se datorează nu ştiu cărei pricini care i-a făcut pe cei din casa Elliot să servească prea multă mîncare la seratele lor. Nu **pot** spune că înţeleg de ce se face atîta zarvă în jurul acestor probleme culinare, dar femeile susţin că mîncarea e un lucru esenţial, aşa că nu are rost să mai discutăm acest subiect. Cît aş vrea să înţeleg deplin la ce se referea Mîntuitorul cînd vorbea despre o mîncare pe care ei n-o cunoşteau. Vezi, de fapt, El *a refuzat* mincarea pe care i-o aduseseră din cetate, pentru că se ivise un prilej de a face Voia Tatălui. Dar, desigur,

dacă ar trebui să tragem vreo concluzie de aici, ar urma să flămînzim după mîrîcarea aceasta care trece şi ar fi prea mult pentru unii din noi. Am ajuns să cred puţin în principiul apostolic al postului, dar nu cu intensă ardoare. Nu trebuie să uităm însă că în Noul Testament ni se arată că «îmbuibarea» e la fel de rea ca şi idolatria sau violenţa fizică. Predici ca aceasta însă i-ar cîştiga unui predicator o faimă proastă, ar fi taxat imediat drept „fanatic", deci presupun că trebuie să lăsăm deoparte problema aceasta. Ce şovăielnici sîntem, ce neghiobi şi nerecunoscători cînd trebuie să împlinim slujbele mai dificile care intră în datoria noastră de creştini. Am înţeles că postul poate media accesul la inima Marelui Insondabil; cînd cineva face efortul de a urmări sfinţenia, uitînd chiar de hrana zilnică, probabil că El e atît de uimit, încît, desigur, e gata să răsplătească un asemenea sacrificiu simplu. Hmm — destul acum — şi cînd te gîndeşti că toată această poveste a pornit de la prăjiturile din bucătărie. Nu m-am prea bucurat să aud că îţi prelungeşti şederea în Arkansas. Totuși, Domnul mă învaţă să spun împreună cu psalmistul «Mă bucur să-Ţi fac voia» în loc să spun mereu «Păi, poate că asta o fi voia Domnului, aşa că va trebui să ne împăcăm cu situaţia». Oh, ce desfătare să faci din toată inima voia Domnului, ce bucurie, frate! Te asigură de prezenţa Sa şi acest lucru e cea mai mare mîngîiere. «Voi merge cu tine şi îţi voi da *odihnă».* Seara trecută s-au împlinit visele de fată ale Patriciei şi am sărbătorit cu toţii. într-adevăr, totul a fost un vis. Nici podoabele din cele mai fantastice povestiri ale lui Poe nu li s-ar fi părut mai încîntătoare iubitorilor de frumos. Strălucire şi scînteiere, adevărate picturi în pastel, mrejele vadurilor cu pălărioare şi orga care te înfiora, zîmbete şi veselie şi o bunătate copleşitoare care se simţea în fiecare strîngere de mînă. Şi iată-1 şi spiritual pe Amalec! N-aş avea nimic de spus dacă n-aş fi cumplit de gelos pentru Cel în Numele căruia se fac toate aceste lucruri. Puterea este cea care ne lipseşte; vopsea avem din belşug. Nu mi-L pot imagina pe Galileanul cel simplu dîndu-şi atîta importanţă. Totuși, toată atmosfera aceasta a avut şi partea ei bună. Toată lumea avea chef de vorbă şi astfel s-au ivit şi mici ocazii de evanghelizare. Mă rog ca bunătatea Duhului să cureţe aceste rînduri de mîndria care le-ar putea însoţi. Pacea să domnească înlăuntrul nostru, sfinţenia întru Domnul.

Colleen (logodnica lui Bert) era maiestuoasă ca o matroană romană. Are un suflet nou şi cred că este în ea ceva ce se ridică deasupra lucrurilor meschine, sărace din lumea materială. Fii atent cu ea, Bert, e ca ceasul după care se ghidează călătorii — din aur masiv, greoi, într-un

fel, dar indispensabil, punctual, corect. Sigur, e femeie şi va avea ciudăţeniile ei imposibil de prevăzut acum, precum şi multă frumuseţe ascunsă în adîncul ei. Fiicele Evei sînt ca florile şi nimeni nu poate şti dacă încetează vreodată să înflorească. Şi cine poate spune cînd se sfirşeşte o asemenea viaţă, de vreme ce modelul ei e chiar Trandafirul din Saron?

Antrenamentul tău pentru Peru mă uimeşte peste măsură. Chiar despre acest lucru vroiam să vorbesc cu tine, căci simt că preocupările mele oscilează între America Latină şi zona Orientului, mai ales India. N-aş putea spune de ce, ci doar că dezinteresul faţă de lucrarea misionară al bisericilor din Nordul Americii mă apasă greu. La ora actuală avem doar DOI fraţi misionari din America de Nord într-o ţară cu o populaţie de 400.000.000 de locuitori*. Mai mult decît populaţia Americii de Nord şi Sud şi a Africii la un loc!

Apoi, desigur, mi-am dorit să slujim împreună înaintea Tronului şi în «mesajul sfint», cum spunea Wesley...

Nu ştiu exact ce voi face în următoarele două săptămîni. Tata vrea să meargă la conferinţa din Oakland, iar în 12 septembrie eu ar trebui să fiu la Wheaton să mă înscriu pentru proiect din nou. Anunţă-mă, te rog, dacă ai vreun plan. Ai putea veni într-o scurtă vizită la Wheaton. Dar Domnul va hotărî.

Trebuie să citesc din Carte, ca să-mi alung amorţeala. Dumnezeu ne face:

...singuri ca llie Tişbitul, ca loan Botezătorul de îndrăzneţi, jăţuiţi în creuzetul apostolic de-o puritate jară preţ.

în braţele Crucii, Jim"

Se referă la India (n. ed.).

Vedere din aer a Shandiei. Fişia de aterizare din dreapta a fost mîncată de ape. In centru: reconstruirea unei noifişii de aterizare, la un alt unghi ce pătrunde mai adine în junglă. '
***Jim** şi Pete Fleming pe docurile din San **Pedrq,** California, februarie 1952: gata să plece spre Ecuador.*
Capitolul 6

Scrutaţi întunericul

L-am chemat pe Domnul...
El mi-a auzit glasul... El a făcut din 'întuneric acoperământul Său..
M-a mîntuit,
Da, Tu îmi aprinzi candela Dumnezeul meu luminează întunericul.

n 1948, cam pe la sfîrşitul jumătăţii lui septembrie, Jim Elliot s-a întors la colegiu, de unde le-a şi scris părinţilor săi despre înscriere, despre cameră:

„Am ajuns cu bine, deşi cu o întîrziere de trei ore, dar n-am reuşit să mă înscriu luni, ci abia marţi dimineaţa. Cursurile mele cuprind opt ore de greacă (Sfinţii Părinţi, Xenofon, gramatică pentru avansaţi, un curs grozav de Tenney, care costă 14 dolari), ebraică pentru începători şi două ore de critică textuală.

Camera e drăguţă, deşi cam mică. Aproape că e numai a mea, căci colegul meu e nepotul administratoarei, aşa că studiază şi ia masa jos. Bineînţeles că n-am destule cearşafuri. Pături şi prosoape sînt din belşug, perne cîte vrei. Trimiteţi-mi trei cearşafuri cînd puteţi. Cele pe care le am acum le-am împrumutat.

Sigur că m-am bucurat să mă văd iar acasă. Nu cred că pot să pun în cuvinte tot ce-am învăţat cît timp am stat acolo, lucruri referitoare la supremaţia lui Hristos în cămin, în biserică şi în viaţa fiecăruia. El ne este îndeajuns şi satură fiecare părticică din noi. Fie să învăţăm să-I dăm Lui locul care I se cuvine şi să-L lăsăm să domnească...

Timpul a trecut (ca în Veşnicie), aşa că trebuie să-mi încep prima lecţie de ebraică — Cu drag, Jim."

O săptămînă mai tîrziu, fiind în drum spre Canada, m-am oprit cîteva zile la Wheaton, căci în primăvara trecută tocmai absolvisem facultatea. Hotărîsem să nu ne scriem în timpul verii, dar cînd ne-am revăzut în septembrie, ne-am dat seama că cele trei luni de tăcere fuseseră un test bun. Dragostea noastră crescuse, dar încă nu aveam nici un semn din partea lui Dumnezeu. Cum a spus Jim, cu cuvintele lui Isaia: „Sîntem în aşteptarea luminii, dar păşim în întuneric; în aşteptarea strălucirii, dar umblăm în întuneric."

într-o seară, Jim mi-a dat să citesc primul lui jurnal, început în ianuarie 1948, şi terminat în acelaşi an în septembrie. împreună cu jurnalul, mi-a dat şi această scrisoare:

„Trebuie să-ţi mărturisesc unele lucruri şi te rog să scuzi felul în care îţi prezint aceste lucruri. Nu-mi amintesc să fi scris vreodată pentru cineva, cu atît mai puţin mă aşteptam ca aceste rînduri să ajungă sub privirile *tale* cercetătoare, deci vei găsi o mulţime de greşeli, un haos în punctuaţie şi unele gînduri sînt atît de sărăcăcios exprimate, încît par fără sens. Ţine minte şi că, de obicei, am scris avînd proaspete în minte fragmente din Cuvînt ca suport pentru spusele mele, pe care un cititor nu le poate înţelege pe deplin decît căutînd fiecare referinţă, şi nu cred că vei avea timp să faci asta. în ciuda celor scrise în prolog (vezi pagina 46) despre posibilitatea ca cineva să citească jurnalul, îmi dau seama, recitindu-1, că în unele locuri am fost mai sincer decît m-aş fi aşteptat. Citind jurnalul, mă vei cunoaşte aşa cum nimeni nu mă ştie. Aproape întreg jurnalul e de fapt strigătul unui copil către un Tată pe care m-am străduit mereu să-L cunosc mai bine. Alte părţi sînt pur şi simplu teoretice şi nu-ţi vor folosi la nimic. Dar aş spune că ai fost prezentă în gîndurile mele mai mult decît pot sugera aceste pagini. N-am intenţionat să scriu un jurnal al experienţelor ori un jurnal sentimental, ci mai mult «o carte de aducere aminte» care să mă ajute să-mi formulez în mod clar întrebări, silindu-mă să pun pasiune în cuvinte. Am eşuat în mod lamentabil, dar nu mă scuz acum. Tot ce-am cerut mi-a fost refuzat, şi refuzul Tatălui n-a făcut decît să-mi crească dorul. El ştie că apreciem mai bine mîncarea atunci cînd sîntem flăm'înzi şi, dacă n-am dobîndit altceva din experienţa acestui an, am cîştigat totuşi o foame după El pe care n-am cunoscut-o înainte. El nu promite decît apă celor însetaţi,

îndestulare celor flămînzi după neprihănire. Astfel, ascunzîndu-Se de mine, a aprins în inima mea doruri care nu pot fi astîmpărate decît cînd ceea ce e scris în Psalmul 17:15 se va împlini. Betty, îl vom privi faţă-n faţă cu dor, aşa cum ne-am privit noi. Şi în privirile Sale vom citi dragostea Lui pentru noi, aşa cum n-o putem cunoaşte niciodată aici. «Ochii tăi îl vor vedea pe Rege în toată frumuseţea Sa; vor putea vedea pămîntul cel îndepărtat».

Acolo, Trandafirul roşu din Saron ' • i
• , *In toată frumuseţea-i înfloreşte*
Şi-ntreg văzduhul Raiului t,
A Sa mireasmă-l împîmeşte. , *Parfumul şi splendoarea Sa* ' '
Ne amintesc de gloria ' ' '
,'» *Care-n împărăţia lui Emanuel domneşte.* '!>

El cunoaşte dragostea noastră şi o priveşte cu bunăvoinţă şi cred că ne ţine despărţiţi doar pentru a ne putea apropia de El. Să ne rugăm fiecare în parte «Apropie-mă de Tine...» şi poate atunci vom putea spune împreună «...vom alerga după Tine». *Eu nădăjduiesc în Domnul, care îşi ascunde Faţa de casa lui Iacov. în El îmi pun*

încrederea (Isaia 8:17). «Ochii noştri sînt îndreptaţi spre Tine» (2 Cron. 20:12). "
Jim le spusese părinţilor lui foarte puţine lucruri despre mine, dar în 26 septembrie le-a scris această scrisoare. „Tocmai am avut o discuţie lungă cu Betty Howard. Nu ştiu ce v-am scris despre ea şi nici ce am lăsat să se înţeleagă, dar, într-un fel, ea îmi e o tovarăşă atît de plăcută — şi, ciudat, dar nu mi-e simpatică pentru că ar avea o înfăţişare atrăgătoare, şi nici măcar pentru conversaţia ei plăcută. Cît priveşte înfăţişarea, nu se poate spune că izbeşte ochiul, iar în ce priveşte conversaţia, deşi Betty e într-adevăr înzestrată, nici cu aceasta n-ar atrage atenţia nimănui. Şi tocmai acest lucru mă uimeşte, căci, judecind la rece, Betty nu are nimic care mi-ar putea trezi interesul. Şi, totuşi, am descoperit că, uimitor, concepţiile noastre coincid în numeroase privinţe, precum şi că vederile noastre sînt identice în multe probleme majore. Mă simt legat de ea în acest fel, aşa cum m-am simţit legat de puţină lume, iar setea ei mare după Dumnezeu o întrece chiar pe a mea. Amîndoi ne dăm seama de simpatia ce ne-o purtăm unul altuia, dar nu vorbim despre asta de teamă că în felul acesta relaţia noastră ar lua un sens nedorit.

az ***Umbra Lelui Atotputernic***

O aud pe Rubby (cumnata lui Jim) rîzînd, şi îmi amintesc că în primăvara trecută Dumnezeu ne-a descoperit amîndurora că nu sîntem făcuţi să ne căsătorim — ei prin Isaia 54, mie prin Matei 19:12 şi 1 Corinteni 7. Şi ea a fost serioasă în această privinţă... Eu deseori mi-am dominat acest sentiment şi aş vrea ca nici acum să nu-mi întunece gîndirea, dar e tot aici, nu ca o povară, ci mai mult ca o apăsare pe suflet, în rugăciune, îl simt mai mult în emoţiile care mă încearcă. Betty pleacă marţi şi mă bucur fiindcă trebuie să am mintea limpede dacă vreau să înţeleg ceva ebraică şi greacă.
Domnul ştie cît de mult i-am încredinţat Lui această problemă sentimentală cu mult timp înainte, şi în această seară sînt cît se poate de sigur că în final El mă va conduce pe drumul Său. Dragii mei, dacă vă rugaţi pentru Jim, faceţi-o cu o sîrguinţă şi mai mare! Eu însumi caut să aflu Voia Tatălui. Destul deocamdată. Voi răspunde întrebărilor cît de sincer poate răspunde un ipocrit cu experienţa mea."
In timpul celor cîteva zile petrecute împreună, ni se părea că o strofă dintr-un imn (de 19 strofe) pe care Jim îl învăţase pe de rost, făcea parcă referire directă la noi.

C ' «••" •'*
, Florile se hrănesc şi din răcoarea nopţii
^ • Din raza lunii şi din zori.
, , Hristos, de cel care-L iubeşte,
Ades Şi-ascunde strălucirea " (
Astfel, îndurerată de absenţa-1, 1 ' • Inima mea flămîndă e de El,
*,i * * , i Dar Gloria cea jără umbră • >*
t » Va străluci in ţara lui Emanuel. ,

înainte de a pleca în Canada, Jim mi-a propus să ne scriem. Prima scrisoare pe care mi-a trimis-o e datată 2 octombrie 1948 şi arată că ţinta sa (înaintea Domnului) rămăsese neschimbată: „E greu să scot din haosul iscat de pregătirea acestei scrisori o idee inteligentă care să te impresioneze. Deci, nu voi încerca să găsesc aşa ceva, ci mă voi strădui să fac ca şi cînd de multă vreme îţi scriu în această stare sufletească. Miercuri după-amiază am primit vederea ta; ai scris-o atît de frumos, atît de inteligent! Aş vrea să am un aparat de măsură („senti-metru") pentru a transcrie tot ce se întîmplă înlăuntrul meu de cîteva zile. Aş începe cu acel cuvînt pe care cred că l-am rostit în capelă în acea ultimă dimineaţă: fior, freamăt.

Capitolul 6: Scrutaţi întunericul OJ

Ce anume l-ar face să se înfioare pe un om netemător ca mine? Trei lucruri: tu, eu şi Dumnezeu. Tremur la gîndul că îndrăzneala mea de a-ţi dezvălui sentimentele pentru tine îţi va schimba întreaga viaţă. Cred că îţi va fi imposibil să afli voia Domnului cu privire la tine, fără să te rătăceşti într-un labirint de gînduri şi de sentimente pe care le ai pentru mine. Dacă sentimentele tale s-ar dovedi a fi deasupra credinţei tale? A cui ar fi vina? Nu în întregime a ta. Şi de acest lucru mă tem — ca nu cumva eu, îndepărtîndu-mă chiar numai o clipă de calea lui Dumnezeu, să te iau cu mine şi astfel să devin răspunzător pentru «pierderea» a două vieţi.
Am în mine o foame după Dumnezeu pe care ştiu că El mi-a dăruit-o şi tot El mi-o satură. Sînt fericit doar atunci cînd ştiu că El face ceea ce doreşte în mine. Tremur însă la gîndul că aş putea lăsa altceva sau pe altcineva (pe tine, de exemplu) să ia locul care I se cuvine Dumnezeului meu... sau la gîndul că L-aş putea întrista în vreun fel pe Cel ce iubeşte veşnic. Orice s-ar întîmplă între noi, să nu uităm un lucru: totul va fi revocat doar la porunca Sa... îmi doresc mai presus de orice ca El să mă găsească trudind pentru El şi să fie mulţumit. Zilele acestea am citit în Neemia — sîntem gata să construim cu mistria într-o mînă şi cu spada în cealaltă?"
Eu şi Jim nu ne-am scris regulat. „Dacă n-aş cunoaşte valoarea disciplinii, te-aş îndemna să dai frîu liber oricărui impuls de a comunica. Totuşi, cel mai bine învăţăm răbdarea practicînd-o".
Fragmente din jurnalul său de atunci dovedesc că starea sa sufletească era schimbătoare:
28 septembrie: „«El m-a călăuzit şi m-a adus în întuneric, nu în lumină». Doar pentru că nu văd nimic şi nici măcar nu pot şti sigur dacă este mulţumit de mine, nu mă pot îndoi că El mă călăuzeşte în continuare. Sînt sigur că El mă conduce, atîta doar că drumul meu a ajuns într-un loc pe care nu l-am dorit şi nu l-am căutat."
29 septembrie: „Azi dimineaţă m-am trezit cu un gînd din Fapte 5, despre Anania, care a reţinut pentru sine o parte din banii primiţi din vînzarea pămîntului. Anania şi Safira n-au fost omorîţi pentru că au refuzat să dea, ci

pentru că n-au dat tot ceea ce au spus că au dat. Duhule Sfint, nu mă lăsa să Te mint niciodată, căci nu pe un om l-aş minţi, ci pe Dumnezeu. Cum pot şti ce simt pentru Betty? N-am cum să aflu. Dar Tu, Tată, ştii. Ajută-mă să mă cunosc, ca să văd ceea ce Tu vezi!

*vmom celui **Atotputernic***

Capitolul 6: Scrutaţi întunericul
Mi-s sufletul şi inima in beznă,
De piatră, nimic nu pot vedea,
Numai credinţa-n Isus, singura.
Viaţă şi Lumină poate da. "

1 octombrie: „în această dimineaţă, pe cînd căutam faţa lui Dumnezeu, sufletul mi-a fost invadat de o imensă pace. «El a venit şi v-a dăruit pacea vouă, celor ce eraţi departe de Dumnezeu.» Doamne Isuse, îţi mulţumesc că prin Cruce ai distrus distanţa dintre noi şi Dumnezeu. Ai acceptat să fii lepădat, părăsit de Dumnezeu, ca sâ mă aduci pe mine aproape de El. HAR! Totul este har!"

3 octombrie: „Sînt îndurerat din cauza indiferenţei mele, nesinceritătii şi lipsei dd rod. O, cît de neajutorat, de gol mă simt! Nu sînt nici pe departe pregătit să-L văd pe Regele regilor în toată măreţia şi frumuseţea Sa. Aş fi ruşinat dacă ar trebui să-L întîlnesc în noaptea asta. Cuvintele Mîntuitorului sună atît de mîngîietor: «Binecuvîntaţi sînt cei ce resimt propria lor nevoie spirituală» (versiunea Goodspeed) 7ttcoxoi — «cei smeriţi», «umili» devine uaicâpioi — «fericiţi». Cum e cu putinţă aşa ceva? Da, Dumnezeu Se uită la sfîrşitul alergării noastre!"

O scrisoare trimisă părinţilor săi în 8 octombrie menţionează alte două probleme care-1 preocupau pe atunci: posibilitatea de a fi recrutat şi dorinţa lui arzătoare de a ajunge pe cîmpul de misiune. Iată cîteva extrase din această scrisoare:

„Dragii mei, Scrisoarea mamei prilejuită de aniversarea mea tocmai mi-a sosit avînd şi cinci dolari înăuntru, bani ce s-au dovedit de îndată a fi o sursă de mîngîiere. în ultimele zile, mi-a fost întrucîtva greu să rămîn în dragostea Sa, dar adevărul din Psalmi 15:13 — «în credinţă» găsim bucurie şi pace — mă surprinde într-un mod nou. Mi-e greu să rămîn în credinţă, îndoindu-mă în întuneric de ceea ce Dumnezeu a făcut în plină lumină şi este atît de limpede. Dar sufletul omului este făcut pentru luptă, iar Duhul ne este dăruit pentru mîngîiere şi ajutor. Cît de nerecunoscător sînt pentru toate binecuvîntările Lui, dovezi ale faptului că El îmi îndrumă viaţa. Credinţa înseamnă să fii înfăşurat în viaţa şi sîngele Celui Neprihănit, dar duhul meu este puţin cam trîndav.

Astăzi împlinesc 21 de ani. Cred că ar trebui să vă scriu cîteva rînduri înălţătoare, pline de focul dragostei divine, dar nu mă simt în stare de aşa ceva. Nădăjduiesc ca pachetul să-mi sosească în această după-amiază. Le mulţumesc anticipat tuturor pentru el. Şi mii de mulţumiri mătuşii pentru cei cinci dolari pe care mi i-a trimis. Ştiu că aceste daruri sînt însoţite de rugăciunile voastre, căci (după spusele unui frate): «unde este comoara

voastră, acolo este şi inima voastră». Mulţumesc pentru adresa lui Neil. Aştept deocamdată un semn din partea familiei. Aştemuturile sînt bune, le folosesc, dar nu vă necăjiţi din cauza pernei, pentru că nu-mi trebuie. Săptămîna aceasta am trimis actele necesare la centrul de recrutare. Sînt îngrijorat de propria-mi indiferenţă în această problemă. Nici măcar nu mă pot ruga cu ardoare ca Domnul să-mi dea răgazul de-a termina colegiul înainte. Nu-mi pasă ce va fi. Ieri m-am rugat Domnului să mă trimită în Peru sau Brazilia, să nu mai apuc ziua de 8 octombrie pe meleagurile noastre. Ştiu că firii mele pămînteşti i-ar plăcea continuarea pregătirii pentru munca de misionar— şi, pesemne, mi-ar fi necesar un astfel de timp — toată lumea din jur se preocupă doar de asta. Dar chiar acum generaţii de oameni dispar! Acestea trebuie să audă despre Mîntuitorul! Ce mai aşteptăm? O, Doamne al Secerişului, scoate lucrători! Aici sînt, Doamne. Iată-mă, trimite-mă! Cît de adîncă trebuie să fie surzenia urechii care nu a auzit niciodată despre Hristos, cît de orb ochiul care n-a privit niciodată spre Hristos pentru a avea lumină, cît de împovărat sufletul ce n-are nădejdea slavei, cît de urîtă şi lipsită de sens soarta omului ce nu cunoaşte decît întunericul! Dumnezeu ne-a ridicat pe noi să le purtăm de grijă, să simţim la fel ca El însuşi, să ne preocupe binele spiritual al altora."

Jurnalul continuă:

9 octombrie: „în orice clipă am nevoie de Tine, Doamne. Dragostea mi s-a ofilit, dorinţa după El e practic nulă. Gîndtil venirii Domnului mă străfulgera şi mă face să tremur. O, dacă n-aş fi atît de gol sufletește... Bucuria şi pacea sînt rodul credinţei, singurul lucru care mi-a rămas. Doamne, cred din toată inima. Nu iubesc, nu simt nimic, nu înţeleg, dar cred. Domn al Marelui Seceriş, fă să rodească credinţa mea! în timp ce meditam azi, mi-am amintit aceste versuri:

De ce, Jsu.;e Doamne, a trebuit să-ţni iei
Tot ce aveam mai scump şi mie să Te dai.'
Azi nimic nu mai numesc al meu, a mea
In afara Ta: Tu singur eşti comoara mea
Luindu-mi totul, mi-ai dăruit totul:
Pe Tine însuţi pe deplin
împreună cu cele veşnice ce-Ţi aparţin.
Eu însă totul am prin harul Tău: Viaţă şi lumină,

Pace; in hainele neprihănirii Dumnezeu m-a îmbrăcat;
Şi-al cerului, împreună cu Hristos, ***sint*** *moştenitor bogat;*
Ciudat, îmi spun, pierzind totul
H6
Umbra Lelui Aloipmemic
Am fost atît de cîştigat aflîndu-mi Un prieten ce Crucea pentru mine a purtat. "
10 octombrie: „Azi mi-am dat seama că urmăresc, caut lauda oamenilor. Domnul îmi vorbeşte prin Matei 6. Doamne, ajută-mă să uit de mine însumi, să mă lepăd de mine însumi. Nu vreau să fiu asemeni celor ce-şi primesc pe loc răsplata, fiind lăudaţi de oameni. O, Dumnezeul meu, Tu care vezi EV Kp^wp [în ascuns]! Ce vezi în mine, Doamne? Purifică-mă! Ascunde-mă în lumina tot mai strălucitoare a slavei Fiului Tău! Şi învaţă-mă să mă rog smerit, aşa cum Domnul Isus ne-a spus privitor la şapte lucruri:
Numele lui Dumnezeu împărăţia lui Dumnezeu
Voia lui Dumnezeu Pîinea cea de toate zilele
Greşelile proprii
Cu ce ne-au greşit alţii
Izbăvire de orice rău
Smerenie, sinceritate, iată ce ni se cere. O singură comoară, un singur scop, un singur Stăpîn."
Iubindu-L tot mai profund pe Hristos, Jim a experimentat ceea ce mulţi alţii au trăit: ochii i s-au deschis spre frumuseţea nevăzută pînă atunci, aşa cum a scris un preot:
Deasupra cerul, mai albastru,
Cimpia de-un verde odihnitor,
în flecare lucru palpită o frumuseţe
Pe care ochii fără de Hristos n-o văd.
Păsările cintă mai voios
Florile au un parfum îmbătător,
De cind ştiu ceea ce ştiu:
Că El al meu e, eu al Lui.
Jim mi-a scris în octombrie:
„Aş vrea să-ţi descriu culorile toamnei. îţi aminteşti pesemne de marele stejar ce-şi trage seva din adînc şi o trimite apoi în frunzele late, aflate la o distanţă incredibilă faţă de trunchi. Nopţile răcoroase i-au încetinit circuitul sevei şi micile santinele verzi se zbat în ramuri.
Capitolul 6: Scrutaţi întunericul
H7
Crîngurile de oţetari de un roşu aprins, strălucitor, parcă ţipă de-a lungul drumului. întregul peisaj are ceva suprarealist, nuanţe de verde închis, neatins de brumă, amestecîndu-se cu portocaliul veşted, în timp ce în zadar încearcă galbenul o împăcare.
Graurii negri „condimentează" amurgul insolit, care numai de condimente nu duce lipsă. Mă bucur de frumuseţea acestei toamne ca niciodată pînă acum. Poate că am devenit ceva mai sensibil la aceste lucruri."
în următoarea scrisoare adresată părinţilor săi, scria:
„După ce v-am scris, am fost îngrijorat de graba pe care am dovedit-o, împărtăşindu-vă dorinţa mea de a mă duce cît mai repede în Peru. Azi dimineaţă, Domnul mi-a atras atenţia asupra *grabei:* Proverbe 4:12 «Cînd vei alerga, nu te vei poticni», Isaia 40:31 «Ei aleargă şi nu obosesc» etc. Asta nu înseamnă neapărat că ar trebui să mă grăbesc intrînd în lucrare. Dar înseamnă că, dacă Dumnezeu te călăuzeşte, atunci nu e nimic rău în faptul ca atare de a fi zorit. Timpul mă zoreşte îndeosebi din cauza necunoaşterii limbii indigenilor. Dacă vreodată voi intenţiona să lucrez printre indienii sud-americani, va trebui să învăţ atît dialectul tribal, cît şi spaniola. Se ştie că înveţi mai repede la 21 de ani decît la 25."
în aceeaşi zi a scris în jurnal următoarele:
„Tată, dacă îmi vei îngădui să mă duc în America de Sud pentru a munci cu Tine şi a muri pentru Tine, Te rog să mă laşi să plec cît mai repede. Totuşi, facă-se «nu voia mea»."
Tot atunci, el a primit răspuns de la părinţii săi la scrisoarea lui despre mine. Tatăl său i-a scris textual: „Jim, sînt gelos pe orice sau oricine care ţi-ar încetini alergarea spre bogăţiile veşnice şi te-ar împiedica să te dedici pe deplin acestui glorios Om de la dreapta lui Dumnezeu".
Jim i-a răspuns: „Doresc să pot descrie odihna sufletească de care mă bucur chiar acum. Cred în Dumnezeul care mă călăuzeşte prin tot ceea ce se întîmplă în viaţa mea. în ceea ce o priveşte pe Betty, aş fi beneficiat oricum de îndrumarea Sa. Dumnezeu a sădit în mine o dorinţă arzătoare de-a lucra de unul singur. Dacă n-aş mai vedea-o niciodată pe Betty, mi-aş continua munca, lăudînd harul Său îmbelşugat. Părtăşia noastră a fost o binecuvîntare pentru amîndoi. Nu sînt însă de acord să discutăm despre căsătorie, întrucît nu am o călăuzire clară în ce priveşte munca ce urmează s-o fac. în lipsa ei, gîndul căsătoriei nici nu poate fi discutat, căci o astfel de problemă poate fi decisă doar în acest temei. Tată, mi-e teamă pentru tine. Padre, îţi cunosc inima care bate la fel ca inima mea; Dumnezeu m-a făcut să îmi doresc singurătatea hărăzită şi lui Hristos, de
HH
Umbra Celui ***Atotputernic***

aceea îţi mulţumesc pentru rugăciuni. De ce să nu lăsăm tot acest plan în mina Lui? El nu ne va lăsa fără un semn din partea Sa, cînd va veni timpul."
Jim şi-a exprimat încrederea în Dumnezeu şi faţă de mine într-o scrisoare datată 24 octombrie:
„încrederea în Dumnezeu din Filipeni 1:6 îmi alungă toate îndoielile. El nu poate greşi. Chiar dacă, urmînd călăuzirea Sa, ne-ar despărţi oceane (să ne pierdem încrederea în El pentru distanţa dintre noi?), sîntem oare atît de naivi, de copilăroşi (nu spun copilăreşti) să credem că Dumnezeul care a conceput planul Isus, planul mîntuirii omenirii, va abandona nişte bieţi peregrini ca noi? Crezi tu, inima mea, că Dumnezeu răspunde rugăciunilor? Da, cred. Atunci, mai mult ca sigur, nu va răspunde El strigătului tău continuu: «Călăuzeşte-mă Doamne!»? Sînt sigur de călăuzirea lui Dumnezeu aşa cum sînt sigur de mîntuirea Sa. Cît de adesea ni se adresează El cu 6X1767110101 [«puţin credincioşilor»]!"
Jurnalul continuă:
26 octombrie: „Astăzi m-am rugat cam ciudat. Am încheiat legămînt cu Tatăl că va face una din două: fie Se va glorifica în mine la maximum, fie mă va ucide. Prin harul Său, nu voi avea parte de lucruri de categoria a doua de la El. Deoarece m-a auzit, cred, nu-mi rămîne deci decît o viaţă de sacrificiu ca fiu al Său (aşa L-a glorificat Mîntuitorul meu), sau cerul — cît mai curînd. Poate chiar mîine! Ce perspectivă!"
Luna octombrie s-a sfirşit mai bine decît începuse, aşa cum arată scrisoarea sa din ultima zi a lunii:
„E o după-amiazâ tîrzie de sîmbătă; o zi de octombrie cenuşie, de felul acelora care te deprimă mai ales cînd, toată săptămîna, n-ai primit nici o scrisoare. Aşa s-ar fi întîmplat şi cu mine dacă Dumnezeu, prevăzînd toate acestea, nu mi-ar fi dăruit ceea ce Neemia numeşte «bucuria lui Iehova», care e o cetate întărită pentru oricine aleargă la El. Era cît pe ce să mă înfurii pe diriginta poştei, cînd mi-a spus că toată corespondenţa fusese împărţită, iar cutia mea poştală era goală. Totuşi, această «bucurie» ciudată este un panaceu garantat ce combate toate bolile, inclusiv indispoziţiile, şi mă minunez de lumina care îmi invadează inima cînd privesc data înscrisă pe ultima ta scrisoare.
El mi-a dăruit atît de multe lucruri bune incit mă întreb dacă aş putea dori mai mult. Deunăzi, am fost puternic mişcat de binecuvîntarea de-a fi fost chemat în bătălie de partea Cîştigătorului. Gîndeşte-te surioară — într-o bună zi, tu şi eu vom împărtăşi cu El victoria promisă, cînd El va veni cu hainele neprihănirii spălate în sîngele Său şi, cu ochii Săi ca para
focului, îi va nimici pe atoateştiutorii veacului XX. îl vom urma, plini de bucurie şi încîntare şi ne vom mira atunci de momentele noastre de necredinţă. Se pare că întîrzie?
Să nu ne lăsăm influenţaţi de părerile omeneşti, căci ce este omul, dacă nu un pumn de ţărînă a cărui viaţă e ca un abur? Să credem că «zăbava» Domnului este tocmai acest lucru: o scurtă perioadă de aşteptare. Nu numai că este sigur că va veni, dar este cert că va veni neaşteptat şi foarte curînd!... Cu cît vom crede mai tare în venirea Lui grabnică, cu atît va veni El mai curînd. «A sosit ceasul», spune El, dar iată problema: sămînţa de muştar este tot mai rară în zilele noastre."

-

Capitolul 7

Vinul năucitor

*l este chipul Dumnezeului nevăzut, cel întii născut din toată zidirea [...] Toate au fost făcute prin El şi pentru El. El este mai înainte de toate lucrurile şi toate se ţin prin El**
Deşi cursurile şi studiul individual îl ţineau mereu ocupat, Jim îşi găsea totuşi timp pentru Cuvînt în jurul prînzului. în 7 noiembrie, le-a scris alor săi:
„Dragii mei, sîmbătă seara v-am scris cîteva rînduri despre marea credincioşie pe care Dumnezeu continuă să mi-o arate. N-am fost niciodată mai ocupat ca acum cu o sumedenie de lucruri mărunte (toate fiind «lucruri onorabile») şi, totuşi, mă bucur de o pace sufletească deplină. «Cei care nădăjduiesc în Domnul îşi reînnoiesc puterea.» Bineînţeles, nu pot face tot ce doresc pentru a-L sluji pe gloriosul Slujitor care mă lasă să trag în jug alături de El în acest «cîmp de misiune» pe care 1-a cîştigat cu sîngele Său, dar cu siguranţă mă bucur neîncetat sorbind din inepuizabilul izvor al puterii divine găsit datorită Duhului Sfint.
In ultimul timp, la prînz, am studiat psalmii. în treacăt, vă încurajez pe fiecare dintre voi să petreceţi cîteva clipe la prînz cu Iubitul vostru, aşa cum ne îndeamnă femeia din Cîntarea Cîntărilor: «Spune-mi, unde îţi paşti oile, unde te odihneşti la amiază? Căci de ce să umblu ca o rătăcită pe la turmele tovarăşilor tăi?». Adeseori, la prînz, sufletul nostru este întrucîtva «rătăcit», îngreunat de cele lumeşti, întunecat de cele trecătoare. Doar cîteva clipe petrecute în închinare înaintea Păstorului;
[Textual] „Acum Hristos este expresia vizibilă a nevăzutului Dumnezeu... El este atît Principiul Creator, cit şi Susţinătorul întregului plan al creaţiei" (n. ed.).

ascultîndu-I în tăcere glasul drăgăstos şi mărturisindu-I starea ta sufletească, chiar dacă nu te rogi cu fervoare, doar să-I spui smerit cîte ceva despre tine — iată, dragii mei, marea mea fericire trăită alături de El.
Cît priveşte venirea mea acasă de Crăciun, mi-e teamă că nu veţi înţelege de ce simt că trebuie să rămîn aici, la Universitatea din Illinois, pentru a participa la întrunirile Convenţiei Studenţeşti pentru Misiune. Şi nu vă voi explica de ce; tot ce vă pot spune e că sînt sigur că Dumnezeu va face din această organizaţie o puternică forţă a mîinii Sale prin care va scoate lucrători la secerişul Lui şi-mi va dezvălui negreşit şi mie unde anume mă vrea. Nu sînt în stare să clatin cîtuşi de puţin interesul general doar pentru munca printre musulmani, îndeosebi printre cei din India necucerită pentru Domnul. Dar El ştie toate acestea, iar eu aştept plin de încredere.
Scumpă mamă, am fost amuzat şi niţel înfuriat pe mine însumi cînd ai menţionat că mi-ai citit descrierea lui Betty, făcută primăvara trecută. Nu-mi place să-ţi spun, dar în persoana celui mai tînăr dintre fiii tăi ai crescut pur şi simplu un ipocrit. In scrisoarea aceea, am căutat intenţionat să produc un anumit efect, ceea ce am izbutit, presupun.
In mod intenţionat, încercam să te pun pe o pistă complet greşită, adormindu-ţi flerul. Una dintre scrisorile tale recente îmi confirmă reuşita şi m-a făcut să ţin capul sus în luna august. Cînd am scris scrisoarea aceea, nimeni în afară de mine nu avea nici o bănuială că ţineam la Betty. Nici ea n-a bănuit nimic pînă în data de 31 mai, cînd i-am mărturisit sentimentele pe care i le purtam. Pînă şi Dave, aflînd noutatea, a rămas uluit. Nu mă întreba de ce am şovăit să spun cuiva despre sentimentele mele. Sincer, mi-era teamă, căci nu-mi cunoşteam în această privinţă propria inimă şi, îţi aminteşti poate, afirmasem nişte lucruri cam dure despre relaţiile dintre băieţi şi fete. în toate acestea, am fost complet deschis faţă de Domnul. N-am curtat-o pe Betty, deşi am mai «improvizat» cîte ceva pentru a o impresiona. I-am dat întîlnire o singură dată, primăvara; toate celelalte întîlniri au fost obişnuite şi discutam doar despre studiile noastre. Toate cele spuse te vor face să-mi pui mai multe întrebări. Voi încerca să fiu mai sincer în răspunsurile mele de acum încolo. Cît priveşte spiritul ei critic şi aerele de şef, te asigur, mamă, că n-a cutezat niciodată să se poarte cu mine astfel. Această informaţie este o răstălmăcire vicleană a spuselor Iui Dave. Betty este genul de persoană cu o personalitate foarte puternică, vulcanică, cînd te cunoaşte, deşi la prima vedere pare a fi foarte liniştită. Este tăioasă, fără menajamente,
ceea ce îi accentuează tendinţa de a se impune, de a domina, dar mi-e greu să explic felul ei de a fi. Trebuie s-o cunoşti tu însăţi, mamă. S-ar putea ca lucrul acesta să nu fie necesar, deoarece viaţa mea şi a ei sînt «închinate Domnului». Am nevoie de semne precise de la Dumnezeu şi de o călăuzire prin circumstanţele vieţii, înainte de a mai face fie şi un pas în această direcţie. El nu m-a îndemnat să mă rog pentru asta."
în 16 noiembrie, Jim a scris următoarele rînduri:
„Padre, scrisoarea ta m-a bucurat, dar socotesc că eşti cam evaziv privitor la problema care mă preocupă, anume plecarea mea pe cîmpul de misiune anul viitor. Data următoare cînd îmi vei scrie, te rog aşterne pe hîrtie un rînd sau două care să rezume părerea ta privind eventuala mea plecare. Mamă, hai să nu mai vorbim despre a rămîne acasă şi a le spune oamenilor despre «nevoia de a trimite misionari». Asta n-ar face decît *să mărească* nevoia. Există destui predicatori buni care, seară de seară îi mustră pe oameni cu privire la responsabilitatea unei lumi pierdute care n-a auzit vreodată chemarea la mîntuire. Simt că n-aş avea nici o scuză dacă aş alege calea cea mai uşoară, îngroşînd rîndul predicatorilor şi îngrăşîndu-mă la amvon. E atîta muncă de făcut şi sînt necesari lucrători îndemînatici pentru a definitiva clădirea lui Dumnezeu. Fie ca El să mă găsească vrednic de aşa ceva! Ce privilegiu poate fi mai mare decît acela de a contribui la edificarea glorioasei Biserici a unui Salyator atît de minunat!"
în jurnal, Jim a notat:
18 noiembrie „«... şi toate zilele vieţii lui zadarnice sînt ca o umbră.» Zilele acestea am găsit sensul literal, miezul adevărului acestor cuvinte. De la fereastra mea privesc răsăritul de soare proiectîndu-şi lumina pe clădiri şi, imperceptibil, fără să-mi dau seama cum trece ziua, observ cum cenuşiul zilei de noiembrie se întunecă tot mai mult sub razele pale ale lunii. Cît de puţine şi scurte ceasuri bate inima mea — şi apoi dincolo, în lumea adevărată, unde ceea ce nu se vede devine important. O, suflet al meu — cum va fi în Ziua aceea cînd te vei înfăţişa înaintea Dumnezeului care ţi-a dat suflare de viaţă?"
Jim a fost ales preşedinte al Asociaţiei Studenţeşti pentru Misiune în Străinătate (ASMS) din cadrul campusului, ceea ce, alături de alte activităţi extraşcolare, i-au încărcat peste măsură programul, lucru subliniat într-o scrisoare adresată mie:
20 noiembrie „«[Ei] m-au pus păzitoare la vii, dar via frumuseţii mele n-au păzit-o.» Aşa vorbeşte Iubita din Cîntarea Cîntărilor. Doar cel ce ştie ce înseamnă responsabilitatea poate înţelege ce trăiesc eu zilnic. Te

întrebi despre ce este vorba. Iată cîteva exemple: echipa ASMS la Colegiul Aurora (trei întîlniri; scopul: proiecte viitoare şi rugăciune); reorganizare completă a literaturii ASMS, planuri pentru lansarea unui nou curs practic despre misiuni sub conducerea prof. Winror şi a dr. Martin; sîmbătă seara, echipa evanghelică în deplasare la

Biserica Baptistă din Chicago; luni seara, întîlnirea Consiliului Studenţesc; marţi, întîlniri ale liderilor grupurilor de rugăciune; miercuri, ASMS; joi, întîlnirea Consiliului Creştin şi excursia Consiliului Studenţesc la Colegiul North Central; vineri, întîlnirea pentru rugăciune a executivului ASMS, iar apoi pregătirea a 800 de pachete cu cărţi pentru a fi trimise misionarilor (foşti studenţi), pregătire ce a durat pînă la 23:30 şi încă nu sînt ştampilate! Ei bine, cred că acum ai înţeles.
Potrivit versetului 27 din capitolul 3 al Plîngerilor lui Ieremia, jugul este bun pentru un tînăr, dar este o tortură pentru un spirit plin de rîvnă. Mai ales cînd sînt socotit un student de frunte, iar eu am pierdut pasul cu materia fiecărui curs. In urechi îmi sună neîncetat remarca antrenorului Olson: «Elliot, de ce n-ai venit aseară să te antrenezi?» Ştiu, este un context minunat pentru a aduce roadă Duhului."
Părinţilor săi le-a scris astfel:
„Nu e vorba că-mi displace munca, sau că mă plîng din cauza responsabilităţii ce-mi revine, dar mi-e teamă că inima nu mai vibrează la nimic, e seacă şi pustie, în timp ce mintea mi-e doldora şi încinsă! Cu aceleaşi probleme m-aş confrunta oriunde în altă parte, dar îmi place să visez ca ceva mai puţină activitate şi ceva mai multă productivitate să se ascundă dincolo de diploma de absolvent."
Aceeaşi scrisoare continuă vorbind despre duhul de discordie care a distrus unitatea dintre creştini: „Sînt mai convins ca oricînd că Dumnezeu lucrează cu fiecare dintre noi în parte în funcţie de răspunsul nostru personal la Cuvîntul Său, indiferent de biserica din care facem parte. Astfel că, cel mai important lucru nu este forma de închinare a adunării, ci studierea temeinică a Scripturii şi ascultarea de voia lui Dumnezeu. Nimic altceva nu-1 va face pe omul lui Dumnezeu «cu totul destoinic», roditor în orice faptă bună.
Descurajarea e o unealtă satanică ce pare a se potrivi cu starea mea de spirit şi Duşmanul ştie prea bine lucrul ăsta. Cînd mă uit la munca depusă în adunare şi-mi dau seama că sînt aici de patru ani, dar n-am văzut nici măcar un singur suflet condus la Hristos, îmi vine să mă declar învins şi să mă las păgubaş. Sînt organizate mereu seri de evanghelizare, una după alta, dar fără ca vreun om să răspundă apelului şi ceea ce e şi

mai rău, nici unul dintre sfinţi nu pare a fi profund afectat de starea asta de lucruri. «Cît mai este, Doamne, pînă vei veni la mine?» De ce zăboveşte El să vină la noi pînă la al patrulea ceas şi de ce nu vine seara? Toate îndoielile şi temerile mele (balamale pe care se învîrt porţile iadului) nu-L pot smulge de pe tronul Său, nici opri să-Şi edifice Biserica."
Jurnalul continuă:
24 noiembrie: „Duhul mi-e din nou stîmit de imensa, inexplicabila complexitate a naturii umane şi de felul stîngaci, neglijent şi ineficient în care noi, nesăbuiţii «fundamentalişti», încercăm să răspundem inimilor ce strigă după ajutor, inimi ce nu se pot înţelege pe ele însele. Nu ştiu exact ce-a vrut Eclesiastul să spună prin «Dumnezeu a pus lumea în inima oamenilor»*, dar versetul e deosebit de sugestiv pentru mine acum. Lumea cu uriaşa ei zarvă iscată de fleacuri este în mine! Timpul cu zbuciumul lui; spaţiul cu infinitatea sa, mişcarea, schimbarea, acel «ceva aflat mai departe şi adînc nepătruns» cu factorii psihologici şi fiziologici — toate acestea şi ceva mai mult. Ce anume poate să reunească toate acestea laolaltă şi să le confere un sens? Fără îndoială, în nici un caz mersul nostru la biserică ori doctrinele învăţate. Mă simt copleşit şi aş ajunge la disperare dacă n-aş avea aceste cuvinte: KOU OOJTOS eotiv 7ipo TKXVTWV KCU *xă* Jtăvia ev utâ) auv8OTr|Kev: [«El este şi Primul Principiu şi Principiul Susţinător al întregului plan al creaţiei.»]."
25 noiembrie: „Ce voi face în anul care vine este o taină pentru mine. Pesemne mă aşteaptă boala sau un sicriu — ce glorie! Ambele alternative sînt bune, dar cea de-a doua înseamnă nemurire, o absorbţie a trupului meu muritor de către Viaţă. Sînt foarte nerăbdător."
In 27 noiembrie Jim a scris despre o discuţie pe care o avusese cu un student în după-amiaza Zilei Recunoştinţei: „El era gata să se lepede de creştinism şi să adopte căile lumeşti, descumpănit peste măsură de tot ce se vehiculează în Numele lui Hristos. L-am întîlnit pe acest tînăr marţea trecută şi, sesizînd ceva din nedumerirea lui, am fixat să ne întîlnim ieri. Acum crede că el şi cu mine sîntem singurii eretici de aici şi e fericit că m-a întîlnit, căci mă socoteşte un fel de liberal în materie de credinţă, care crede că naşterea în familia lui Dumnezeu nu are loc întotdeauna în urma unui şoc însoţit imediat de voioşie exuberantă. Personal, n-am fost «mîntuit» pe loc, ci mi-au trebuit

In traducerea Cornilescu: «[Dumnezeu] a pus în inima lor chiar şi gindul veşniciei» (Ecles. 3:11), n.ed.

cîţiva ani buni pînă să-mi formez convingeri ferme despre adevărul Cuvîntului lui Dumnezeu. De ce atunci să cer altora să se convertească pe loc? Hristos i-a tămăduit pe oameni în mod diferit. Pe unii, *in absentia:* a rostit un cuvînt şi omul s-a vindecat instantaneu. Pe alţii i-a atins, a luat ţarină, a scuipat deasupra ei, le-a vorbit şi i-a întrebat; cînd aceştia I-au spus că îi văd pe oameni «ca pe nişte copaci ce merg», El a reluat totul de la capăt. Cel ce primeşte lumina dintr-o dată să nu-1 dispreţuiască pe cel ce bîjbîie luni întregi în întuneric, de-abia întrezărind

lumină. Celor doisprezece le-au trebuit trei ani pînă să înţeleagă ceea ce le fusese arătat. Lucrurile naturale ilustrează adeseori adevărurile spirituale şi ne învaţă că vindecarea şi creşterea, pînă şi naşterea, sînt procese; cred că, în graba noastră de a vedea «rezultate», adesea producem avortoni.
Să rememorăm: am pornit de acasă la ora 10 dimineaţa. Ziua Recunoştinţei. Două ore de ebraică, apoi, în sala de mese un prînz strașnic cu friptură de curcan. Rugăciunea de prînz (dacă nu te-ai apucat să practici aşa ceva, te încurajez să începi chiar azi) apoi puţină patristică, după care m-am dus la mătuşa pentru a mînca din nou friptură de curcan cu Ron, la 16:30. înapoi acasă în jurul orei 19:15 pentru un timp de părtăşie minunată cu Dave, Art Johnston, Bob Weeber şi Bob Sawyer. O, ce timp minunat! Gîndindu-mă la acele ore de încurajare reciprocă, căutare sinceră a Cuvîntului lui Dumnezeu şi rugăciune fierbinte, îmi dau seama că au fost pietrele de temelie ce stau la baza vieţii mele. îmi lipseşte acea intimitate ce se crea imediat cînd, puţini fiind, ne adunam anume «în Numele Lui» şi aveam siguranţa că El este în mijlocul nostru... Astăzi aud doar: «hai să mergem la o plimbare»... Dumnezeu m-a binecuvîntat cu o trăsătură cam ciudată, căci mă face să rîd din te-miri-ce, dar uneori exagerez pierzîndu-mi stăpînirea de sine. Lucru nu prea bun, dar ce crezi despre traducerea lui uaicâpios cu «fericit»? Dacă va fi valabilă traducerea aceasta în ochii lexicografilor, o sugerez pentru 1 Timotei 1:11: «Evanghelia fericitului Dumnezeu». Ori de cîte ori sînt deprimat şi descurajat, Domnul îmi administrează pilule de laudă la adresa Lui."
Cred că merită să citez aproape în întregime o scrisoare trimisă părinţilor săi, tipică, precum multe altele, prin felul în care Jim se raportează la Hristos, la eternitate:
„Noiembrie s-a dus şi tot n-a venit iarna prin părţile astea. Dimineţile sînt reci, dar zilele sînt în general senine. Dacă totul ar depinde doar de vreme, ar trebui să mă simt cît se poate de încurajat, dar orarul meu

încărcat mă obligă să reţin din fiecare clipă doar ceea ce e mai valoros. Probabil că dintotdeauna timpul a trecut la fel de repede ca acum şi-i o prostie să spui «cum mai zboară timpul», de vreme ce ţine de însăşi natura timpului să «zboare», iar noi sîntem purtaţi de el, cu aceeaşi iuţeală, din leagăn în mormînt, deci n-ar trebui să ne tulbure curgerea lui. Dar atunci cînd descoperim cît de multe avem de făcut, vedem şi cît de repede trece timpul şi o dată cu asta descoperim şi obstacolele din afară şi dinăuntru, care ne împiedică să ne împlinim visurile. Ce-i viaţa? «E un abur care se arată pentru scurtă vreme». Şi cugetarea aceasta îmi dă glas să spun: «încă puţină vreme ş-i Cel ce vine va veni şi nu va zăbovi. Iată, Eu vin curînd şi răsplata Mea este cu Mine.» Ce provocare! Care va fi răsplata mea în acea zi? Cît de multe vor fi mistuite de «văpaia privirii Sale»? Cît de puţin va rămîne în faţa veşnicei Lui glorii? Şi zilele mele, atît de scurte, ce sterpe sînt, pline de nimicuri, şi ce puţin rod pentru Stăpînul Recoltelor!
Mi-am petrecut după-amiaza cu Ron, la familia Cutare. Au fost cît se poate de ospitalieri şi ne-au rugat să vă amintim de ei, mai ales ţie, mamă. Spun că n-au mai cunoscut pe cineva ca tine, nici măcar pe cineva care să poată fi comparat cu tine, şi mă alătur şi eu acestei păreri cu un «amin» din toată inima! Au un cămin frumos, dependinţe, şi doi copii drăguţi, dar în atît de multe privinţe sînt ca restul lumii că mi se pare de-a dreptul descurajator. Sîntem cu toţii atît de comuni, de banali, şi totuşi pretindem că în vieţile noastre cunoaştem o Putere dincolo de înţelegerea acestui veac. Dar sîntem «inofensivi» şi, prin urmare, sîntem neglijaţi, ignoraţi. Sîntem nişte pacifişti din punct de vedere spiritual, non-militanţi, nişte inşi ce refuzăm să ne implicăm în acest război pe viaţă şi pe moarte cu domniile şi puterile din locurile cereşti. Trebuie să fim blînzi cu semenii noştri, dar ni se cere să fim de o îndrăzneală insolentă, sinceră şi neclintită pentru a putea duce Crucea. Sîntem spectatori, antrenînd şi criticîndu-i pe adevăraţii luptători, mulţumiţi să stăm deoparte şi să-i lăsăm pe vrăjmaşii lui Dumnezeu să-şi facă liniştiţi lucrarea. Lumea nu ne urăşte, îi semănăm prea mult. Fie ca Domnul să ne facăprimejdioşi!
Am petrecut Ziuă Recunoştinţei împreună cu mătuşa, avînd alături obişnuitul curcan cu garnitură şi toate celelalte. Mă tem că n-am făcut prea multe pentru Dumnezeu. Dar dacă cineva ar fi venit cu ideea să renunţăm la obiceiuri şi să postim ori să ne rugăm, toată lumea s-ar fi întrebat ce năstruşnicii a citit în ultima vreme sau ce s-a întîmplat cu

simţul lui estetic — aşa că de ce aş face eu asemenea sugestii, găsim atît de rar o inimă care să ne înţeleagă... Mi-e greu să mi te închipui atît de bolnavă, mamă. Mătuşa spune că ar trebui să vii aici să te odihneşti puţin. Nu-i decît o utopie, bineînţeles, dar rămîne totuşi o intenţie nobilă. Mă cuprind remuşcările cînd mă gîndesc cît te-ai sacrificat pentru mine şi cit de puţin am realizat eu. Dumnezeu te va răsplăti, eu n-am cum. «Tatăl nostru care vede în ascuns, îţi va răsplăti în văzul tuturor». N-am reuşit să ajung la marea conferinţă din Chicago, unde fraţii se strîng an de an, după nobila şi lunga tradiţie, pentru a se încuraja unii pe alţii. Mă tem că devin puţin ironic, cinic faţă de aceste neputincioase, mulţumite de sine adunări ale fraţilor Plymouth*. Cînd sînt bune, sînt într-adevăr bune, dar cînd sînt mulţumite de sine sînt de nesuportat. Am întîlnit aici tineri serioşi, din diferite medii, zăpăciţi complet din pricina confuziei dintre fundamentalism şi ceea ce Noul Testament cere unui creştin.

Discuţii despre evoluţie! Şi astăzi de-abia s-ar diferenţia speciile, dacă nu s-ar ţine seama de nume. Simt în mine mocnind un foc care o să mă transforme într-un reacţionar fanatic, dar, cum se ruga cineva: «Doamne, îndepărtează-ne de eurile noastre triste, dulcegi, îngrozitoare». De ce trebuie să ne pierdem timpul încercînd să lămurim dacă vor ajunge în cer copiii care mor nebotezaţi**, cînd ştim bine că în fiecare ceas atîţia din jurul nostru merg în iad?
Vă întrebaţi dacă Betty ar accepta invitaţia la Portland. Eu am chemat-o, dar nu mi-a dat nici un răspuns. Sînt aproape sigur că nu va merge la Jersey, dar singurul mod de a obţine un răspuns clar e să-i fac o invitaţie fermă. în mod sigur, ea nu se va autoinvita, iar eu n-aş vrea s-o trimit acasă înainte ca voi să faceţi prima mişcare. Sigur că mi-ar plăcea s-o cunoaşteţi, dar n-o veţi putea cunoaşte într-o săptămînă sau două. Nici nu-mi mai fac probleme în acest sens. Nu mi-e ruşine cu ea, nici cu voi, nici de preţuirea pe care o am faţă de tine, mamă, şi faţă de ea. Faceţi cum vă îndeamnă Domnul.
M-aş bucura dacă d-na Rossler mi-ar mai putea procura hîrtie de scris
ca anul trecut.
«... în templul Său fiecare să-1 dea glorie». Domnul este un stăpîn sever cerîndu-mi să mă bucur şi să-1 cînt psalmi de laudă cînd mă simt

în original: Plymouth Brethren (P. B.), nume conferit unor anumite grupuri de creştini care încearcă să urmeze cît mai fidel modelul dat in Noul Testament pentru biserica locală (n. ed.). Literal: copiii care nu ating „vîrsta responsabilităţii" lor faţă de păcat *{age ofaccountahility),* n. ed.

apăsat. în mod firesc, mă răzvrătesc şi citez Proverbe 25:20: «Ca unul care îşi scoate haina pe o zi rece,... aşa este cine cîntă cîntece unei inimi în nenorocire.» «Ai milă şi înţelegere» strig eu şi El îmi destramă autocompătimirea spunîndu-mi «Adu laude, copilul Meu, şi astfel să te încălzeşti!» Aţi observat? Ori de cîte ori cer mîngîiere El îmi cere să *mă bucur* şi apoi, în mod ciudat, eu îi dau ascultare şi totul se limpezeşte.
Dacă dragostea noastră ar fi adevărată
l-am asculta necontenit Cuvintul
Lumina ar curge-n inimi neîntinată
Cu pacea dulce ce ne-o dă ***Preasfinţia.***
Oh, cîte Mara nu au fost îndulcite printr-o simplă privire mulţumitoare aţintită asupra Lemnului Crucii şi asupra Dragostei care a trăit cel mai greu conflict acolo, ţintuită pe el. Da, Crucea e lemnul care îndulceşte apele. «Dragostea nu va pieri niciodată... Apele nu pot stinge dragostea».
Mă odihnesc în *această* dragoste şi mă rog ca la ultima trîmbiţă, să fim găsiţi învăluiţi în ea. în aşteptarea acelei zile, vă îmbrăţişez. Al vostru fiu iubitor şi frate, Jim."
Jurnalul continuă cu 4 decembrie: „Ce ne-am face fără Duhul care ne călăuzeşte? Domnul meu, ai făcut bine veghind asupra mea. Dacă n-aş fi al Tău, lumea aceasta ar fi neîncăpătoare pentru pasiunile mele. Şi chiar acum tremur ca nu cumva, cedînd acestor impulsuri, să păcătuiesc şi să pătez astfel Numele Tău. Ascultă suflete: «Cînd mă tem, mă încred în Tine. Nu mă voi teme, ce mi-ar putea face omul?» «Tu mi-ai salvat sufletul de moarte. Nu-mi vei feri Tu picioarele de la cădere?»"
5 decembrie: „Azi dimineaţă m-am trezit cu gustul amar al sentimentului de inutilitate. M-am bucurat în rugăciune, nu pentru că în rugăciune ne unim cu toţii, lucrători ai Domnului, ci pentru că e o pregătire a inimii pentru cunoaşterea lui Hristos. Ce lucru şubred a devenit creştinismul, dînd onoare oamenilor şi mijloacelor, locurilor şi mulţimilor — O, Doamne, îndepărtează-mă de necredincioşia acestui veac! Cît de mult tînjesc sa văd şi să trăiesc în simplitatea şi frumuseţea părtăşiei vieţii creştine din Noul Testament, dar nimeni nu pare a dori acelaşi lucru, aşa că nu-mi rămîne decît să aştept. O, Isuse, ajută-mă să *Te* cunosc, să prind puţin din strălucirea Ta, să Te văd aşezat pe scaunul de domnie şi aşteptînd în slavă, să mă odihnesc astfel, cu tot răul din jur. Condu-mă, Te rog, pe calea cea bună.
Capitolul 7: Vinul năucitor
101
Chiar după ce am scris rîndurile de mai sus, Cuvîntul Său mi s-a limpezit «Vegheaţi... aşteptaţi în tăcere... să nu vi se tulbure inima... Dacă nu credeţi, cu nici un chip nu veţi intra în împărăţie»".
în aceeaşi zi, Jim a mai scris: „Dragă familie, m-am bucurat foarte mult cînd am primit săptămîna asta, două scrisori, una de la tata şi cealaltă de la Bob, cu cele cîteva rînduri de la tine, mamă. E o adevărată fericire să ştiu că staţi în rugăciune pentru mine. Fiecare are un loc în inima mea... în ce priveşte: să aşteptăm ca Domnul să ne trimită la strînsul recoltei Sale, Bob — sînt nerăbdător să fim găsiţi vrednici de această chemare... Nu-ţi fie teamă de chirurgie, de fracturi, de boli tropicale. Bob, dacă viaţa noastră e în mîinile Sale, atunci fiecare zi a vieţii noastre e în mîinile Sale. Dar să nu lăsăm nisipul timpului să ne intre în ochi şi să ne fure viziunea de a ajunge la cei ce zac în întuneric. *Ei trebuie să audă.* Soţii, case, profesii, educaţie, toate trebuie să fie subordonate următoarei reguli: «Lasă morţii să-şi îngroape morţii. Tu du-te şi ai grijă de cei ce sînt pe moarte.»
„Mă întreb dacă mama a plecat la mare în acest week-end. Aş vrea să poată merge şi ea undeva unde să se poată într-adevăr odihni, vreo şase luni. Cred că nimic nu mi-ar plăcea mai mult decît să vin acasă, să mă instalez şi să dau o mînă de ajutor. Totuşi, cred că nu de mai mult ajutor e nevoie acolo, ci de mai multă disciplină ca să putem

sta deoparte şi să ne găsim odihna lîngă Mîntuitor puţin mai mult în fiecare zi. Lucrul acesta ar îndulci zilele mai mult decît încă o persoană acolo, încă două
braţe."
7 *decembrie* (din jurnal): „Aseară, Domnul S-a apropiat de mine şi m-a mîngîiat. Am fost copleşit de recunoştinţă şi de multă pace, împreună cu un sentiment al propriei mele nimicnicii, atît de intens încît de-abia mă încumet să vorbesc despre el. Războiul cu Japonia a început exact acum şapte ani. îi mulţumesc Domnului pentru pace şi încrederea ce-I port."
8 decembrie: „«Mi-ai dat să beau vinul cel tulburător». în mod ciudat, mă simt plin de forţa vieţii. îmi doresc din tot sufletul să fiu «turnat ca o jertfă de băutură» peste lucrurile mari ale Domnului, dar am atît de puţină putere şi atît de puţin timp să le fac pe toate. De exemplu, luptele: mi-ar plăcea atît de mult să fiu acum pe nisip, nu atît pentru a fi văzut, cît pentru a lupta, a da tot ce am mai bun. Şi iată, îngenunchez aici, în scris, la 14:45. Ebraica, alt exemplu: nimic nu mi-ar plăcea mai mult decît să citesc la prima vedere o pagină din Vechiul Testament în ebraică. Greaca nu mai pare o provocare atît de interesantă după ce ajungi să o stăpîneşti
puţin. Betty: tocmai am primit o scrisoare de la ea. Aş vrea să fiu cu ea acum sau cel puţin să mă aşez să-i scriu. Astfel, trupul, mintea şi sufletul sînt treze şi, totuşi, studiul nu mă atrage deloc. Poate că acesta e «vinul cel tulburător». Tată, nu vreau să mă risipesc în lucruri neimportante! Dăruieşte-mi Cuvîntul Tău cu puterea Sa; purifică dorinţele mele spre ascultarea de Hristos. Dincolo de toate aceste lucruri, îmi doresc sfinţirea. învaţă-mă să umblu pe cărarea credinţei."
„Zăpada m-a întîmpinat (scrie într-o scrisoare adresată mie şi datată 9 decembrie) de cum am ieşit din sala de sport după antrenament — frumoasă şi bogată, câzînd uşor pe cîmpul curăţat şi lărgit de toamnă, îmbrăcînd alei singuratice, apatice cu o mulţime de diamante care răsar şi dispar în mers. Pe o vreme ca asta, la trecerea de la un anotimp la altul, mi se face dor de munţii mari, semeţi — de Vestul în care verdele veşnic e neatins, unde alte urme decît ale veveriţelor fac cărări noi. Mă năpădeşte nostalgia şi citesc din Robert Service:
Din tradiţie-ţi fac leagăn şi in predici te încarcă,
în uzaj ei te "îmbibă tot mereu;
In vitrină te aşază, credit vor ca să cişţige
Dar Sălbăticia strigă — auzi tu numele tău?
Să scrutăm locuri tăcute, să-ncercăm norocu-n cale,
Inspre-o ţară-ndepărtată să pornim,
Vîntul nopţii ne îmbie, steaua-n cer ne luminează,
Iar Sălbăticia strigă... nu mai sta, prietene!
„Ideea aceasta chiar îmi surîde şi uneori devine o adevărată capcană. A mai scris o poezie intitulată «Oamenii care nu se potrivesc» şi în care mă recunosc ca într-o oglindă a stărilor mele interioare.
Scrisoarea voastră a sosit ieri, dar recunosc că, în aşteptarea ei, m-au copleşit grijile şi îndoielile. Cred că Solomon spune undeva că «nădejdea amînată mereu îmbolnăveşte inima» şi cred că asta s-a întîmplat cu mine săptămîna aceasta. Am fost vesel şi guraliv un timp, dornic să mă antrenez şi să dobor toate recordurile în sala de antrenament, apoi, brusc, «absent şi gînditor» (cum spune Wordsworth în «Daffodils») cu o dorinţă arzătoare de a citi ebraică, dar cu prea puţină voinţă de a studia consecvent. Cînd bucurie şi încredere, cînd amărăciune strînsă în colţul buzelor din cel mai mic lucru. Mi-a fost tare dor de mama şi de tata şi mi-am dorit din adîncul sufletului să scap de toate responsabilităţile pe care le am aici. Şi chiar şi aşa, seara trecută, în întuneric, m-am simţit mai aproape ca oricînd de Mîntuitorul meu, adăstînd într-o liniştită

comuniune. Cred că acestea sînt semnele naşterii celui de-al doilea fel de credinţă — pe care Spurgeon a numit-o cu o expresie deja cunoscută «Credinţa mică va duce sufletul în cer, dar credinţa mare va aduce cerul în suflet»".
în 11 decembrie, Jim le scria părinţilor: „Mai am doar o săptămînă de şcoală şi o lucrare de sfirşit de semestru, deci aş putea spune că perspectiva ce-mi stă înainte nu-i prea rea. Şi totuşi, încă nu ştiu ce voi face în vacanţă. Dave m-a chemat să-mi petrec vacanţa la Jersey, dar asta ar însemna o cheltuială mai mare decît îmi permit eu acum şi apoi nu e decît o săptămînă, aşa că totul ar fi cam pe fugă. Luni, în 27, trebuie să fim înapoi în Urbana, la Convenţia Misionară Studenţească. Mătuşa m-a invitat şi ea să-mi petrec vacanţa la ei, şi n-ar fi exclus să accept, căci simt că mai presus de orice am nevoie de odihnă. Dar toate lucrurile sînt în mîna atotputernică a Celui ce conduce toate lucrurile, deci nu-mi fac
griji-
Astăzi am pierdut primul nostru meci la Illinois Normal. A fost o lovitură destul de mare pentru noi, fiindcă e prima noastră înfrîngere şi avem şi o echipă cu experienţă mai bogată decît a lor. Eu am cîştigat meciul meu cu 14 la 3, dar n-am reuşit să-1 imobilizez pe adversar. Rămîne totuşi o activitate plăcută şi mă ţine în formă.
în cîteva din scrisorile pe care le-am primit de la voi în ultima vreme îmi spuneţi că par nefericit. Nu-mi dau seama ce nuanţe aţi perceput în scrisorile mele, dar cred că m-aţi înţeles greşit. E adevărat că mi-e mai greu ca oricînd cu studiile şi cu toate responsabilităţile pe care le am aici. Nesiguranţa cu privire la anul care urmează apasă şi ea asupra mea, însă pentru aceste lucruri n-am un motiv întemeiat să cer ajutorul Celui ce îndepărtează

orice obstacol. Nu vă îngrijoraţi, sufletul meu se bucură în Domnul, chiar dacă adesea acord prea multă importanţă problemelor şi uit să-1 dau glorie Celui ce ţine toate lucrurile în mîna Sa.
Văd că vă îngrijoraţi ca nu cumva să mi se fi clătinat credinţa în modul de închinare în biserică, aşa cum ne este dat în Noul Testament. Cred că de fapt Noul Testament mă interesează cel mai mult şi asta ar fi cea mai dură critică pe care o pot face. Nu vă neliniştiţi, continui să merg la biserică, convins fiind că acolo se predică planul şi voia lui Dumnezeu, chiar dacă învăţăturile date nu sînt urmate întotdeauna. Dar să ştiţi că se «predică» mult mai bine în grupurile de aici, din Wheaton, şi chiar se face mai mult decît în biserică, dar predica rămîne oricum modelul după care ne ghidăm. Greşeala pe care o facem noi este că predicăm fraţilor noştri «Ieşiţi din mijlocul celorlalţi şi separaţi-vă de ei!», chemîndu-i
Capitolul 7: Vinul năucitor
103
parcă să vină la noi, să se separe. Pentru mine este foarte limpede că doar Dumnezeu Atotputernicul poate să ne îndemne astfel — căci El singur e dincolo şi deasupra tuturor zidurilor pe care le înălţăm noi atît de grijulii ca să ne separăm unii de alţii. îndemnul nostru trebuie să fie cel din Evrei 13:13: „Ieşiţi afară din tabără la El."
Călăuzindu-ne după acest îndemn, ne vom uni, nu dezbina. Nu trebuie să spunem «Veniţi cu noi, veniţi la noi», ci ocupîndu-ne fiecare locul care ne e hărăzit, să spunem: «Veniţi la El». De exemplu, Betty: dacă ea n-ar primi Cuvîntul lui Dumnezeu, Adevărul Noului Testament exact aşa cum este scris, cu toate că acest lucru o costă scump uneori, cred că n-aş mai avea aceleaşi sentimente faţă de ea. De fapt, am ajuns să cred că tocmai acest lucru, care o deosebeşte de ceilalţi, mă atrage cel mai mult la ea."
în altă scrisoare trimisă familiei, datată 18 decembrie, Jim scria: „Am fost uimit să aflu noua dată a nunţii (lui Bert, fratele său). Cade exact la mijlocul semestrului. Examenele încep în 21 ianuarie şi ar fi posibil să-mi dau examenul mai devreme ca să pot ajunge acasă marţi sau miercuri. Şcoala nu începe înainte de 3 februarie, adică marţi, şi m-aş putea înscrie dinainte ca să nu pierd nimic. Oricum, vechea problemă a cheltuielilor pare a fi la fel de acută şi acum, mai ales avînd în vedere intenţiile voastre cu privire la următorul semestru. Cred că ar fi bine să stăm mai mult în rugăciune şi să nu ne pripim cu hotărîrile. Mi-ar plăcea tare mult să fiu acum acolo, dar 100$, cît m-ar costa acest lucru, mi se pare destul de mult...
«Şi lucrarea neprihănirii e pacea, iar rodul ei e liniştea şi încrederea pentru vecie.» «în pace şi încredere va fi tăria voastră.» Cred că diavolul a fost isteţ cînd a monopolizat cele trei lucruri: zgomotul, graba, mulţimile. Este fericit cînd ne poate ispiti să ascultăm radioul, bîrfe, discuţii, chiar predici. Liniştea nu-i place cu nici un chip. Căci spre deosebire de noi, îl crede pe Isaia. Satan este conştient de forţa liniştii, a păcii. Glasul lui Dumnezeu este ferm, dar atît de blînd... într-adevăr, mamă, e o idee bună să încerc să dorm bine. Dacă vrem să primim binecuvîntări, trebuie să fim odihniţi, căci numai astfel putem veghea; odihna noastră nu are drept scop doar a strînge forţe pentru a doua zi. Trebuie să rezistăm diavolului, ocolind tulburarea şi zgomotul cît mai mult cu putinţă, petrecînd mult timp în singurătate, *oglindindu-ne* în Cuvînt... Satan ştie de unde ne tragem noi puterile. Să veghem să nu fim jefuiţi de comorile noastre!"
Jurnalul continuă cu data de 22 decembrie:
104
Umbra Celui Atotputernic
„Simt un îndemn puternic, o dorinţă arzătoare să ies din mlaştina mediocrităţii care îmi îneacă zilele. Tată, dacă imboldurile acestea sînt ale firii, zăgăzuieşte-le, ucide-le. Dar dacă le poţi purifica, dacă le poţi îndrepta spre făgaşul Tău, atunci intensifică Tu aceste dorinţe, călăuzeşte-le Tu! Căci, ştii Doamne, că îmi doresc din tot sufletul ca Mireasa scumpului Tău Fiu să fie făcută desăvîrşită chiar în timpul vieţii mele. Doamne, chiar de-ar fi să fiu lipsit de o mireasă în această viaţă, tot mi-aş dori harul Tău şi puterea de a aduce Mielului răsplata ce I se cuvine pentru suferinţele îndurate. «Dacă pentru a fi Casa Ta mai plină, ar trebui ca a mea pe pămînt să fie niţel mai goală, ce bogată răsplată ar fi aceasta pentru mine!»"
în aceeaşi zi mi-a scris şi mie: „Fie ca Izvorul Sfint al Bucuriei să te inunde cu apele sale binecuvîntate. Amy Carmichael scria undeva că micile bucurii sînt ca florile ce răsar pe cărare, umile, neobservate decît de cei care le caută. Am descoperit şi eu acest lucru — bucurii mici, precum un apus liniştit, un căţel drăguţ şi prietenos, un zîmbet. în grădiniţă, cîntam un cîntec pe care nu-1 voi uita niciodată:
In lume poţi atitea comori să culegi, că putem fi toţi fericiţi ca nişte regi.
E un cîntec atît de simplu, de naiv, dar o adevărată mustrare pentru inimile nemulţumite. E atît de mare bucuria noastră în Hristos, atît de puternică, încît, de ne-am bucura cu adevărat în El, cerul şi pămîntul s-ar lumina şi ar străluci dintr-o dată mai puternic.
Săptămîna asta mi-am tot amintit de Crăciunul trecut. Mi-am amintit de seara cînd ne-am plimbat cu sania în Philadelphia—ne spuneam unul altuia «frate» şi «soră» ori de cîte ori ne întîlneam. Şi-mi amintesc mereu discuţiile purtate seara tîrziu în bucătăria sau sufrageria de la Birdsong. întreaga vară m-am încălzit cu aceste amintiri şi de nenumărate ori a trebuit să fac un efort să mă desprind de ele citîndu-1 pe Eclesiast şi a sa «deşertăciune a deşertăciunii». Cu toate că îmi place să mă las în voia amintirilor, am descoperit că acest lucru nu face decît să vlăguiască puterea de concentrare. Amintirile trimit mereu spre ţărmul conştiinţei valuri care şoptesc ademenitor, dar nu trebuie să ne luăm privirile de la Fiul ori să uităm ce anume ne dă nouă putere să

învingem.
Vineri după-amiază mi-am terminat lucrarea de seminar pentru cursul domnului dr. Stone, despre întrebuinţarea particulei îva în Noul Testament. Sîmbăta mi-am petrecut-o cu reclamele pentru expoziţia din

cadrul conferinţei. Luni am scris scrisori şi am învăţat puţin la greacă pentru patristică, apoi, împreună cu copiii familiei Lombard, am mers la săniuş, ne-am bulgărit. Ieri am fost în Chicago cu unchiul Earl şi mi-am cumpărat un costum, fiindcă el şi mătuşa au decis că am nevoie de un costum nou de Crăciun. Ce bine că-i am aici — eu nu mi-am dat seama că aveam nevoie de costum! Aseară cîţiva dintre noi am mers la reşedinţa organizaţiei Inter Varsity Christian Fellowship (Asociaţia Studenţilor Creştini) în Chicago pentru a face nişte pachete pentru conferinţă. M-am culcat la ora 1.00 şi m-am trezit la 9 dimineaţa! în zori, instinctele mele păgîne (şi ale mătuşii) au fost stîrnite de instalarea pomului de Crăciun. O să mai trec pe la ei, fiindcă pentru deseară la cină au invitat un misionar din Trinidat şi vreau să-1 întreb şi eu cîte ceva.
Din nou oamenii nu vorbesc decît de Crăciun (sau mai degrabă de spectacolul pe care îl prilejuieşte Crăciunul) — această monstruozitate, amestec de lumini orbitoare, simbolicul moş cu sania lui trasă de reni, hîrtie de mătase şi verdeaţă împrăştiată pretutindeni; învălmăşeală mare, prilej de a face afaceri bune, «goană după vînt», colinda cea frumoasă *Silent Night* [O, noapte preasfinţită] — dar oare ce ştiu oamenii despre Emanuel? Cum îl pot ei înţelege pe Dumnezeul care odată S-a născut într-o iesle şi a fost înfăşurat de scutece? Cînd, Doamne, îşi vor pleca genunchiul înaintea Ta?
Săptămîna asta e ziua ta. Bănuiesc că împlineşti 22 de ani, dar nu cred că trebuie neapărat să te felicit pentru asta. Atîţia oameni împlinesc vîrsta asta şi trec de ea. Dar pot să mă alătur laudelor psalmistului către Domnul nostru: «Tu încununezi anul cu bunătatea Ta *(acest* an în mod deosebit), pe cărările Tale domneşte belşugul.» Şi pentru anul care vine, preaiubita, te sfătuiesc să cauţi povaţa *Lui.* Anul următor va fi greu pentru amîndoi, deci trebuie fiecare în parte să umblăm pe calea Sa. Cuvîntul Său spune clar: «Tu mă vei călăuzi cu povaţa Ta şi apoi mă vei primi în glorie». El este numit şi Minunat Sfătuitor. Şi cred că primul e adjectivul. Ascultă ce spune El: «Te sfătuiesc să cumperi aur.» Nu te uita la preţ; dobîndeşte aurul Său şi comoara ta va fi veşnică!"

Capitolul 8

Oaia menită altarului

um a pornit pe poporul său ca pe nişte oi, şi i-a povăţuit ca pe o turmă în pustie. Cum i-a dus fără nici o grijă, ca să nu le fie frică.

în anul 1948, Jim făcea parte din Convenţia Internaţională Studenţească pentru Misiune a Universităţii din Illinois. Le-a împărtăşit părinţilor impresiile sale într-o scrisoare:
„Conferinţa e deja spre sfirşit şi impresiile mele sînt tot nedesluşite. Venisem aici dornic să-L caut cu adevărat pe Dumnezeu împreună cu toţi aceşti oameni, să ne frîngem inimile cu toţii înaintea Lui pentru ca în final vieţile noastre să fie schimbate şi îndreptate spre adevărata realitate —comorile nevăzute. Şi de fapt cam aşa a şi fost, căci am simţit prezenţa lui Dumnezeu în rugăciune şi în închinarea de după-amiază care a avut loc într-o mică biserică episcopală de lîngă campus. Totuşi, cei 1450 de oameni nu ard de dorul de a face voia lui Dumnezeu, cel puţin deocamdată. Nu sîntem cuprinşi pînă în adîncul fiinţei de acest dor, de încredinţarea pe care o avea Hristos că *trebuie* să se facă voia Tatălui, de dragostea pentru casa lui Dumnezeu care L-a mistuit pe El. In holul confortabil al clădirii Uniunii Studenţeşti văd tot felul de oameni. Doi preoţi anglicani din Toronto discută într-un colţ. Tocmai trece pe aici un episcop menonit, foarte îngrijit. Un tip latin, brunet, citeşte anunţurile chiar în faţa mea. La stînga mea, un englez agitat toarce într-o engleză foarte familiară la urechile unui co-editor american. Misionare cărunte privesc în jur cu nostalgie. Unii citesc din Scriptură, alţii scriu sau pălăvrăgesc vrute şi nevrute.
Gîndiţi-vâ puţin la tot acest potenţial: studenţi din toată ţara şi din toate colţurile lumii s-au întîlnit aici anume pentru a se pregăti de misiune. Dar pînă cînd vom sta să analizăm, să ne-ntrebăm, să dezbatem,

să discutăm, cît va mai fi pînă cînd Dumnezeu ne va arunca în mijlocul unei mulţimi de un bilion şi jumătate care n-a auzit încă de Hristos? Ne putem însă ruga — şi vă rog pe *toţi* să faceţi acest lucru. Cu toate puterile ţineţi-vă de Domnul Recoltei ca El să trimită ecourile acestei întruniri pînă în locurile întunecoase, de dragul Numelui Său."

Şi mie mi-a scris despre semnificaţia pe care a avut-o conferinţa pentru el:

„Săptămîna asta Domnul a făcut pentru mine ceea ce îl rugasem. Vroiam să-mi dea încredinţarea că sînt chemat să merg în misiune în India. Analizîndu-mi sentimentele, descopăr că sînt liniştit la gîndul că voi merge să lucrez cu triburile din jungla Americii de Sud. Şi sînt de asemenea încredinţat că Dumnezeu vrea să lucrez acolo singur. Deci, aş putea să mă pun pe treabă într-o săptămîna."

Şi în 18 ianuarie, a continuat astfel: „M-a ajutat să mă decid întîlnirea cu un om care lucrează în junglele braziliene, ceea ce eu cred că este potrivit şi pentru mine. Părerea lui e că, într-o asemenea situaţie, nu te poţi căsători. Atîta tot — nici un alt glas, nici Scriptura, doar pacea stăpînitoare care însoţeşte o hotărîre importantă şi care adesea copleşeşte un suflet încărcat. *Nu* pot spune că Dumnezeu mi-a hărăzit să trăiesc singur. *Ştiu doar ceea ce trebuie să ştiu acum,* şi anume că Domnul nu vrea să-mi caut soţie pînă cînd El îmi va da un semn clar. Şi deocamdată se pare că n-am de ce să aştept acest semn.

Să-ţi spun o istorioară. în ianuarie, cînd m-am întors de la Birdsong, eram îndrăgostit de o fată pe care tu o cunoşti mai bine ca oricine altcineva. Deoarece căutam din toată inima rostul pe care Dumnezeu îl dă celor ce 1 s-au devotat în întregime şi au decis să se facă fameni pentru împărăţia Lui, am preferat să nu dezvălui nimănui sentimentele mele pentru ea, cu toate că era limpede că ne potriveam. Mi-amintesc că I-am destăinuit Domnului ceea ce eu am numit «dragostea mea pentru ea», şi m-am luptat din răsputeri în fiecare zi să uit şi mi-a fost greu. în acele zile, cînd am hotărît să nu spun nimănui nimic, am simţit că-mi pecetluisem cursul întregii mele vieţi şi trebuie să mărturisesc că mă credeam un martir. Şi am auzit acest cîntec:

De ce să mă sting de mihnire? Căci Tu eşti Ungă mine! De ce m-aş teme de ziua de ***tttiine?*** *Ce rău mă poate-atinge? Mi-am luat crucea ca să Te urmez umil Dispreţuit, infrînt sau părăsit de toţi,* ***voi*** *fi al Tău copil.*

Şi l-am subliniat în cartea mea de imnuri, cu data alături.

Dragă Betty, în numele Prietenului nostru statornic lasă şovăiala, nedumerirea, confuzia. Ai promis că vei purta o cruce. Biruieşte totul bizuindu-te pe faptul că ai fost făcută una cu El, astfel ca în încercări, persecuţii sau singurătate, să cunoşti binecuvîntarea «bucuriei ce ne-a fost pusă înainte», căci «Noi sîntem oile păşunii Sale. Intră pe porţile Sale cu mulţumiri şi în curţile Sale cu laudă». Şi ce fac oile cînd intră pe poartă? Cu ce scop intră în aceste curţi? Să cînte şi să se bucure unele de altele? Nu. Oile acelea sînt sortite *altarului.* Au fost duse la păşuni cu un singur scop: să fie încercate şi îngrăşate în vederea jertfirii lor. Deci dă-I mulţumiri Lui, că ai fost găsită vrednică de altarele Sale. Intră în lucrarea Sa cu laude."

Scrisoarea aceasta mi-a trezit teama că l-aş putea abate pe Jim de la planul lui Dumnezeu, aşa că i-am scris din nou, întrebîndu-l dacă el credea într-adevăr că ne putem scrie în continuare. Era într-adevăr încredinţat că nu făceam nimic rău scriindu-ne.

„Dumnezeu ne-a apropiat prin scrisori şi n-am nici un semn că El ar dori să nu ne mai scriem. Dacă în acest fel ne va fi mai greu mai tîrziu să renunţăm decît ne-ar fi acum, trebuie să ştim că aşa e calea lui Dumnezeu. Aminteşte-ţi de Mara. «Şi Dumnezeu i-a arătat un lemn, pe care, aruncîndu-l în apă, aceasta s-a făcut dulce, bună de băut.» *Norul* 1-a condus pe Israel la Mara."

Capitolul 9

îndrumat de Dumnezeu

scultă, fiule, învăţătura tatălui tău şi nu lepăda îndrumările mamei tale. Căci ele sînt o cunună plăcută pe capul tău şi un lanţ de aur la gîtul tău.

Jim îşi propusese să participe la nunta fratelui său, Bert, în vest şi planul său a început să prindă contur cînd profesorii au fost de acord să-şi dea examenele mai devreme. La aflarea acestei veşti, părinţii i-au trimis bani de tren, rugîndu-l să vină de îndată, iar el le-a răspuns astfel: „Dacă vin acasă, am o mare rugăminte: *nu* vreau să avem mese şi întîlniri înainte de nuntă — fie că ieşim, fie că primim pe cineva. Mi-ar plăcea, dacă se poate, să ne bucurăm împreună în pace şi deoarece cred că e ultima întîlnire a întregii familii înainte de Sosirea Mirelui, aş vrea să fie o întîlnire deosebită, să avem timp pentru rugăciune şi studiu biblic. Dacă voi doriţi un babei, eu nu mai vin. Aşa ceva am în campus cu trupe şi flori. îmi puteţi promite acest lucru?"

A mers acasă şi, după cum prezisese, a fost ultima întrunire a familiei Elliot. Jim a petrecut mult timp împreună cu tatăl său şi mi-a scris şi mie:
„Betty, roşesc gîndindu-mă la lucrurile pe care ţi le-am spus, de parcă eu aş cunoaşte pe deplin învăţăturile Scripturii. De fapt, nu cunosc, nu ştiu nimic. N-am mai văzut nicăieri o religie ca cea a tatălui meu. Din punct de vedere teologic nu e pe deplin articulată, nu e perfect dezvoltată şi pusă la punct, dar e atît de practică şi de reală, încît clatină orice sistem al vreunei alte doctrine. Nu-i în stare să definească sau să vorbească despre teism, dar II cunoaşte cu adevărat pe Dumnezeu. Am petrecut momente frumoase împreună, şi mi-e imposibil să apreciez just cit de bine mi-ar face să lucrez cîteva luni cu el."
' ***ti*** ***vmora v-eim Atotputernic***
Şi urmează această completare:
29 ianuarie: „Cînd mă gîndesc la cît de adînc a pătruns el în bogăţiile ascunse, în poruncile şi promisiunile Tatălui prin Hristos, mă copleşeşte ruşinea şi cuvintele mă părăsesc într-o adîncă tăcere. Doamne, ajută-mă să cunosc tandreţea şi liniştea, roadele cunoştinţei despre Tine. Purifică-mă prin foc, dă-mi poveri, zdrobeşte-mă.

Doamne, care mă călăuzeşti,
Spre care inima mea strigă,
Tu îmi zdrobeşti chiar cei mai voinici stilpi
Şi mă-ntăreşti cu lujerii iubirii Tale.
Un semn al dragostei, sau un cuvint, sau cintec
Mii de astfel de lucruri, gingaşe, fragile
Ce mă ridică din această lume grea.
Tu-mi eşti odihnă, Tu mă legi de lucruri care nu se pot vedea Tu-nvaţă-mă, Isus, in dragoste să-mi aflu odihna. "
Fără îndoială că următorul paragraf poartă pecetea învăţăturii primite de la tatăl său.
31 ianuarie: „Nimeni nu poate renunţa la un mod de viaţă într-o clipită. Ceea ce faci de-o viaţă nu poate fi lepădat decît pe parcursul unei vieţi. Iar supunerea faţă de voinţa lui Dumnezeu *(perse)* nu înseamnă şi putere deplină în Hristos. Maturitatea e fructul timpului, al anilor, şi eu pot să mă supun voinţei lui Dumnezeu, doar în măsura în care îi cunosc voia. De aceea, plinătatea Duhului nu se dobîndeşte într-o clipă, ci în timp, progresiv, dacă ne hrănim din bogăţia Cuvîntului care ne revelează voia lui Dumnezeu.
Dacă oamenii ar fi într-adevăr plini de Duhul, ei n-ar mai scrie cărţi despre acest subiect, ci despre Persoana pe care o face cunoscută Duhul. Dorinţa lui Dumnezeu este să-L cunoaştem pe *Hristos."*
După săptămîna petrecută în Portland, şi-a luat rămas bun de la Bert şi de la mireasă, care urmau să plece în Peru, şi s-a îndreptat spre est, urmînd cursul apei.
„Niciodată nu mi-a fost atît de greu să plec de acasă, ca ieri, le-a scris părinţilor. înainte eram mereu însufleţit de spiritul de bravură specific tinereţii care-şi face un titlu de glorie din faptul că nu te laşi copleşit de asemenea sentimente. Plecarea de acasă, ieri, m-a silit, într-un fel, să fac eforturi să nu-mi tremure cumva buza de sus, în timp ce acest şarpe de fier se răsucea dureros prin viroaga lui Sullivan. După două ore şi jumătate, oraşul Portland se contura tot mai clar în ochii mei. Zăpada era

minunată, iar în primele licăriri ale dimineţii părea o mare strălucitoare cu valurile zbuciumate şi crestate. în unele locuri, vîntul suflase zăpada de pe garduri, formînd dune lungi de-a lungul acestora. Acum cerul e de un albastru glacial, încălzit cînd şi cînd de umbre de nori trecători. Dealurile sînt dungate cu urmele acum îngheţate ale turmelor de oi, presărate cu tufe pitice. Şi totuşi, cei mai mulţi dintre călători, sînt orbi faţă de acest peisaj. Majoritatea sînt absorbiţi de jocul de cărţi, preocupaţi de filme, cărţi distractive, ţigări şi orare uzate de atîta folosinţă.
îi sînt încă mulţumitor Domnului pentru ocazia pe care mi-a dat-o să vin acasă săptămîna trecută. N-aş putea spune care a fost lucrarea mea acolo, dar eu am simţit că am învăţat mai mult decît dacă Duhul Marelui Slujitor însuşi m-ar fi însufleţit."
întors la Wheaton, Jim a început ultimul semestru. în acea zi a scris în jurnal:
„Notiţele mele de anul trecut au nevoie de un timp în care să-mi uit înfrîngerile. Psalmul 107 mi-a adus multă pace în suflet, din acest punct de vedere. Chiar astăzi aveam în gînd dragostea lui Dumnezeu care trece peste tot păcatul meu şi ne promite să ne conducă spre «cerul mult dorit». El va lucra pînă în acea zi. Atunci ce importanţă mai are eternul Adam din noi? Ce să-mi pese de acest Adam care se umflă de mîndrie? De ce să mă îngrijorez din pricina poftei care mă ispiteşte şi care mă predă adesea în mîinile acestui duşman? Dragostea desăvîrşită alungă teama, şi în această linişte binecuvîntată — datorată faptului că El ne iubeşte în ciuda tuturor acestor lucruri — descoperim că nici nu merită să ne gîndim la aceste aspecte, să ne îngrijorăm din pricina lor. Eu îmi cunosc prea bine greşelile. Şi Dumnezeu mi le cunoaşte. Eu le mărturisesc. El le iartă. Oh, de-aş putea doar să-L laud îndeajuns!"
23 februarie: „Văd că n-am mai scris de mult în jurnal. Am fost prea ocupat ca să-mi fac puţin timp liber... şi apoi, zilele acestea nu mi-au adus nimic proaspăt. «Prea ocupat», blestemate cuvinte. Tată, iartă-mă că am fost preocupat doar de şcoală şi de lucruri materiale, hrănindu-mi doar mintea şi omul din afară, şi m-am îngrijit atît

de puţin de cele spirituale."
Antrenamentele la lupte libere ocupau mult din timpul lui Jim, iar el a încercat să-şi liniştească mama printr-o scrisoare datată 26 februarie:
„Turneul de lupte de la Wheaton e în plină desfăşurare acum şi, după ce după-amiază am mîncat un biftek după semifinale, stau în cameră. Finalele încep într-o oră. Adversarii mei sînt mai puternici decît mine,

dar pînă acum am avut norocul de-a lupta cu oameni mai slab antrenaţi. Astăzi dimineaţă l-am imobilizat pe unul şi am cîştigat la puncte după-amiază. Diseară avem meci cu echipa nr. 175 a Universităţii Chicago. Meciul e ca şi cîştigat cu atîţia oameni care se vor lupta pînă la ultima partidă, pînă la ultima suflare, dar antrenamentul de diseară n-o să fie uşor deloc. Dar nu te descuraja, mamă — încă un meci, şi poate nu-1 voi juca nici pe acela decît dacă simt un îndemn pe moment şi antrenorul hotărăşte să mă trimită în Turneul din Cleveland prin martie, dar pericolul acesta e foarte mic, şansele sînt puţine."
Două săptămîni mai tîrziu le scria părinţilor săi:
„Ne-am clasat pe locul doi la Cleveland. Nu ştiu încă dacă Domnul poate fi slăvit în lume şi prin sport, dar am luptat în acest ultim meci studenţesc cu credinţa că aceasta a fost voia Lui şi L-am rugat să binecuvînteze lucrul mîinilor mele."
Iar în jurnal a scris aceste rînduri:
„Am cîştigat locul doi în turneul din Cleveland, dar ce înseamnă acest lucru? Totul trece! Iată, vine Fiul lui Dumnezeu! O singură privire a ochiului Său arzător va topi toată marmura netedă şi tot aurul nostru bine şlefuit, de nu va rămîne nici urmă din el. Un singur cuvînt de pe buzele Sale neprihănite va distruge, va înăbuşi răscoala rasei umane, care niciodată n-a făcut altceva decît să se răzvrătească. Hohotul Său răzbunător va cutremura bibliotecile înţelepţilor acestei lumi şi le va transforma într-o movilă de moloz. înţelepţii vor fi prinşi în însăşi şiretenia lor; munţii vor fi distruşi într-o clipită! Oare vom putea înfrunta acea zi? Iată, «Cel ce face voia lui Dumnezeu va rămîne în veci». Biserică a lui Dumnezeu, trezeşte-te să-ţi întîmpini Mirele! Ce va rămîne în picioare în acea zi? America, nu cumva să-ţi spui în sinea ta: «Noi l-am sprijinit pe omul de rînd; noi avem oamenii noştri credincioşi din străмoşi; respectăm orice religie». îţi spun, Dumnezeu poate scoate slujitori credincioşi şi din pietrele trotuarului. Ceea ce-I poţi oferi Celui ce vine e doar un spectacol jalnic. «Oh, de-ai coborî cerurile şi-ai veni!» Laodiceea, cînd vei învăţa că orice belşug fără El este mai puţin decît nimic? Oh, golul îngrozitor al unei vieţi pline în care Hristos nu are loc."
Jim era responsabil cu primirea vorbitorilor la întîlnirile săptămînale ale Asociaţiei pentru misiune în străinătate. Dar era nemulţumit de faptul că cei mai mulţi puneau accentul pe „conducere" şi pregătire pentru cîmpul de misiune. Despre acest lucru mi-a scris şi mie:
„Toţi cei care vin la Asociaţie în aceste zile sînt de părere că trebuie să fim mai educaţi, mai bine pregătiţi decît generaţiile de dinainte. Dar

capitolul* y.[1] *inanimat *ăe Dumnezeu*
lli

în Scriptură nu găsim nici un cuvînt despre «pregătirea în vederea conducerii». în Scriptură ni se spune doar că trebuie să ne pregătim pentru a urma, nu pentru a conduce. Dar trebuie să avem şi lideri creştini, nu-i aşa? Isus a spus: «Cei dintîi vor fi cei de pe urmă». «Ucenicului îi e îndeajuns să fie ca Stăpînul său». Aceasta e pregătirea de care avem nevoie, să fim asemenea Lui şi să fim respinşi ca şi El, chiar şi de fundamentaliştii cei bine intenţionaţi".
Plecarea fratelui său în Peru ca misionar 1-a făcut pe Jim să se gîndească încă o dată la preţul pe care-1 avea de plătit şi, în preajma îmbarcării lui Bert, i-a scris mamei lui:
„Simt că trebuie să mă rog pentru tine, mamă, acum că Bert şi Colleen pleacă. îmi pare rău că nu te pot ajuta, nu-ţi pot uşura povara acestei grele încercări a dragostei tale de mamă. Ştiu doar că nici o încercare nu te poate înfrînge, căci Domnul, în credincioşia Lui, ţi-a pregătit şi un mijloc de scăpare ca să poţi răbda şi să-L glorifici. Nu uita — şi nu vreau să par pedant sau obraznic, ca şi cum aş şti preţul tuturor lucrurilor — dar nu uita că noi am încheiat legămînt cu Cel ce a purtat o cruce, şi în lucrarea pe care a avut-o cu acei ucenici El a vorbit de sacrificii, referindu-se nu atît la bunuri lumeşti, cît la *legăturile familiale.* Nimic să nu ne facă să uităm că El a hotărît să ne întărească prin foc, aşa cum s-a întîmplat şi cu Fiul Său. Nu e nici o altă cale. Eurilor noastre mulţumite sau sensibile trebuie să le impunem şi sacrificii. Ascultă versurile lui Amy Carmichael:

O, Prinţ al Gloriei cereşti
Pe-ai Tăi copii spre glorie-i îndrepţi
Prin Cruce. Ajută-ne smeriţi să îndurăm
Poveri, dispreţ, batjocuri, suferinţe. "

o *AL*

Capitolul 10

Renaşterea

_ nu se fălească dar cu oameni, căci toate V^_^/ / *lucrurile sînt ale voastre... şi voi sînteţi ai lui Hristos, iar Hristos este al lui Dumnezeu.*

încă din timpul liceului, Jim se gîndea la purtarea lui şi, probabil, şi la purtarea celorlalţi, formîndu-şi ceea ce mai tîrziu a numit «codul său de interdicţii». Mai tîrziu, în anii finali de facultate, a descoperit că acest lucru era împotriva învăţăturilor apostolului Pa vel. Mai mult decît atît, îl îndepărta de multe cercuri studenţeşti pe care ar fi dorit să le cunoască.

Pavel spune: „Unul crede că poate să mănînce de toate; pe cînd altul, care este slab, nu mănîncă decît verdeţuri. Cine mănincă să nu dispreţuiască pe cine nu mănîncă; şi cine nu mănîncă, să nu judece pe cine mănîncă, fiindcă Dumnezeu 1-a primit. Cine eşti tu, care judeci pe robul altuia? Mai ales cînd acel Cineva este Dumnezeu?... Căci toţi ne vom înfăţişa înaintea scaunului de judecată al lui Hristos şi vom fi judecaţi nu conform standardelor cuiva ori celor personale, ci conform standardelor lui Hristos."

Inţelegînd aceste idei într-un mod nou, Jim a renunţat la unele din vechile sale abţineri pe care înainte le considerase trepte spre sfinţenie. Deşi, aşa cum a recunoscut mai tîrziu, învăţătura Scripturii nu era întotdeauna corect pusă în practică, s-a implicat cu mai multă libertate în multe activităţi. Una dintre aceste activităţi s-a concretizat în rivalitatea dintre cei doi ani, cele două generaţii, anii '49 şi anii '50.

în 19 martie, a scris:

„Miercuri a fost centenarul generaţiei '49, dar şi Ziua Răsturnată cînd fetele dau întîlnire băieţilor şi le deschid uşile purtîndu-se ca nişte domni. Dar erau mult mai interesante decît băieţii, cu fustele lor lungi, cu turnuri, cu grămada de panglici şi dantele şi părul coafat. Una dintre ele

m-a invitat la meciul de baschet. Am luat de la unchiul ghete, pălărie înaltă, guler tare cu aripi, papion negru, şi o haină veche stil Prinţ Albert, cu coadă, baston (pentru un dandy excentric, cu cap de cîine sculptat la capăt şi loc pentru armă) şi le-am combinat într-un stil unic. Am strigat «Trăiască cei din '49!» cu cea mai mare însufleţire. Nici în cele mai îndrăzneţe visuri nu am sperat să-i văd pe cei de la Wheaton într-o dispoziţie atît de bună, de la decan la om de serviciu. în pauza meciului au jucat o parodie care a avut mare succes. Ciudat, în patru ani de şcoală, n-am simţit o unitate atît de mare, de adîncă în şcoala noastră. Am primit o cravată, eu şi vreo douăzeci de băieţi, în schimbul promisiunii că trei săptămîni la rînd nu ne vom bărbieri."

în martie 26, Jim le-a scris alor săi:

„Dragă mamă şi tată, scumpă familie: m-am bucurat să primesc de Ia voi săptămîna asta două scrisori, pe a ta mamă, luni, şi pe a lui tata azi dimineaţă. Mulţumesc şi pentru cei doi dolari şi pentru timbre. N-am nici cea mai vagă idee cînd voi putea clasifica timbrele, dar continuu să le strîng. Mi-am întrerupt scrisul din pricina Sylviei MacAllister care tocmai trecea prin dreptul geamului, în drum spre Jackson. De dragul vremurilor de odinioară, nu m-am putut opri s-o strig. Mătuşa a invitat-o la ea în week-end, dar cum ei sînt invitaţi undeva diseară, m-am oferit s-o duc pe Sylvia diseară la concertul corului capelei. Toţi băieţii din casă au întîlnire şi după-aceea venim cu toţii aici pentru prăjituri şi îngheţată. Patru dintre noi am pregătit un mic cvartet de muzicuţe ca să ne distrăm. Săptămîna trecută am cumpărat o muzicuţă din Maxwell Street—am văzut una grozavă, cu două rînduri, nemţească, nouă cu 1.50$. E jumătate preţul pe care îl avea acelaşi instrument în Cleveland, aşa că am cumpărat-o pe dată.

Am văzut că bobocii au început să înmugurească astăzi, pentru prima oară. Vremea e urîtă şi plouă încet, dar săptămîna asta am avut două zile calde de primăvară şi toate sînt în pragul înfloririi. Mai sînt doar zece săpţămîni de şcoală. Activităţile seniorilor şi ale juniorilor menţin rivalitatea dintre cele două generaţii şi fiecare an speră că celălalt va fi pe locul doi. Cei din '49 s-au comportat atît de bine ca juniori anul trecut şi au pregătit atît de bine sărbătorirea centenarului, încît cei din '50 sînt roşi de invidie. Colegul meu de cameră e junior. Ieri seară au dat o petrecere mare şi am descoperit că a adus şi o listă lungă de cîntece necioplite şi jignitoare despre seniori. Iar acum luminile se fac mai mici, tot mai mici, liniştea se lasă printre spectatori — şi cortina se ridică pentru actul I". i

Alt fragment dintr-o scrisoare pe care a scris-o cam o săptămîna mai tîrziu:

„Banchetul sportivilor de lupte libere e mîine seară. Probabil va fi grozav. In program, eu voi recita *The Shooting uf Dan McGrew* [împuşcarea lui Dan McGrew] şi *The Cremation of Sam McGee* [Incinerarea lui Sam McGee] şi

voi cînta nişte vechi cîntece cu partenera mea din sud, Tex Carlson. Ea are o ghitară havaiană, aşa că o să încercăm să ne armonizăm şi sâ-i facem pe băieţi să se simtă bine. Sînt în stare de-a dreptul să te exploateze dacă văd că eşti dispus să-i distrezi. Ce mă supără mai mult e că şi mie îmi place acest lucru."
Pavel ne îndeamnă: „Aveţi grijă ca nu cumva libertatea voastră să devină o pricină de poticnire pentru cei slabi". Libertatea pe care şi-a luat-o Jim de a se implica în activităţile studenţeşti pînă acolo încît să-şi lase barbă a deranjat cel puţin pe cineva. într-o dimineaţă, o tînără a venit să-i spună că, după părerea ei, barba este un semn de mîndrie. „Barba a dispărut a doua zi dimineaţa", le-a scris el părinţilor.
Şi jurnalul continuă:
14 aprilie: „Este foarte tentant să-mi petrec timpul cu colegii, ne simţim foarte bine, dar astă-seară îmi simt sufletul tulburat. Nimic rău— dar nimic bun. Mă interesează studiile comparate. Robert Service, vechile cîntece care îmi tot răsună în urechi. Ciudat loc mai e şi sufletul acesta al meu. Am impresia că e mai mult un *loc,* decît o *persoană.* Orice îl face să răsune, gîndurile înalte ale lui Hristos sau versurile uşoare ale nu ştiu cărui poet. Sufletului nu pare să-i pese ce anume îl umple, ci doar să fie plin. Nu-1 interesează să aleagă. Eu aleg, iar sufletul meu răspunde cu rîsete sonore, emoţii sau închinare. E o unealtă, nu un meşter şi are nevoie să fie controlat. E la fel de amoral ca un pat, dar patul poate fi uneori un loc pentru lucruri neîngăduite. Fiu al lui Dumnezeu, Cel care cureţi lăuntrul, Cel care ştii cînd mă aşez şi cînd mă ridic, sfinţeşte sufletul meu! Tu spui că alegerea îmi aparţine? Da, alegerea îmi aparţine."
Un fragment dintr-o scrisoare datată 16 aprilie:
„împreună cu un grup de seniori am mers pe dunele de nisip de pe ţărmul lacului Michigan. Ne-am simţit foarte bine. Aş vrea să nu mai am de mers la cursuri, ca să mă pot bucura tot timpul de compania acestor colegi de la Wheaton. Atît de puţini dintre ei înţeleg că trebuie să trăim numai cu şi pentru Domnul nostru Isus Hristos. Aş fi vrut să ştiu cum să mă port cu ei, cum să-i îndrum. Mi se pare că în această primăvară singura schimbare e că am devenit popular."
Umbra Lei ui Atotputernic
Capitolul 10: Renaşterea
121

„Un grup de seniori merg la Rockford la sfîrşit de săptămînă cu cortul la ferma unei colege, scria el în 10 mai. Plecăm duminică seara, renunţăm la cursurile de luni, deci se pare că o să ne simţim bine. Rugaţi-vă să fiu de ajutor, căci m-au rugat să conduc eu rugăciunea. In următorul sfîrşit de săptămînă ne furişăm din nou de la şcoală, plecăm vineri şi ne întoarcem luni. Şi am fost rugat să ţin şi acolo serviciul de închinare. N-am mai făcut niciodată acest lucru, aşa că rugaţi-vă pentru mine.
M-am gîndit la voi, ieri, şi la plecarea lui Bert şi a lui Colleen. Sînt sigur că v-a fost greu, mamă şi tată, şi Domnul ştie bine de ce. E greu de ştiut cum să te rogi în asemenea împrejurări, dar toţi găsim putere în bunătatea Domnului, aşa cum spune şi Amy Carmichael:
Căci nu mă tem pentru cei dragi
lubirea-i are-n paza Sa
Ca pin-acum. Pe cei ce-i port in inimă
Ii porţi şi Tu, Doamne, in inima Ta.
Domnul însuşi trebuie să ne ajute. Eu nu pot, nu pot nici măcar să mă rog cum trebuie pentru voi. Dar dacă El i-a chemat, ce drept avem noi oare să şoptim în sufletele noastre dornice doar de bine şi de comoditate: «la ce bun această durere?» Şi noi trebuie să învăţăm să ne rugăm pentru ei cu cuvinte. Dumnezeu ne-a acordat harul ca să mijlocim mai întîi pentru edificarea şi întărirea sufletelor lor şi apoi pentru cei cărora vor să le spună despre Mîntuitorul. Pavel le scria filipenilor că, deşi ei înşişi nu sînt legaţi şi nici în luptă deschisă cu vrăjmaşul, *credinţa lor este* şi îi sfătuieşte să intre în acest război al Evangheliei, de vreme ce nu trebuie doar să creadă, ci să şi sufere pentru Hristos. Haideţi să învăţăm să luptăm alături de ei.
Astă seară luna e aproape plină. Toată ziua a stat pe cer, înconjurată de un halou albastru, parcă dusă pe gînduri... Mă gîndesc aşa — ne întîlnim din nou peste o lună. Sper numai că te vei simţi destul de bine ca să-ţi placă aici, mamă."
Sfîrşitul lunii mai era perioada cînd seniorii făceau escapade, şi cei din anul '49 îi evitau cu grijă pe cei din '50 pentru a merge la Wisconsin la sfîrşit de săptămînă. Cu un an mai devreme, probabil că Jim nu ar fi agreat acest soi de distracţie, dar, aşa cum mi-a scris:
„în ultimele trei luni, piosul meu cod de interdicţii după care mă ghidam în cele mai multe lucruri a fost distrus sistematic. Dumnezeu m-a eliberat de multe lucruri — conduite bune, «cumsecade», mici legi pedante, după care îmi organizam viaţa. Acum cunosc un alt fel de frăţie, o libertate nouă, un nou fel de a mă bucura de toate lucrurile. Dar pendula mea a mers prea departe. Pe de o parte libertatea mea a devenit un model, iar pe de altă parte o piatră de poticnire."
în 22 mai, din excursia făcută cu colegii, le-a scris părinţilor: „Mă aflu lîngă Lacul Michigan cu un grup din cei din anul '49 în această minunată după-amiază de duminică. Nu m-am simţit niciodată mai bine. Toate reţinerile s-au făcut nevăzute în aerul acesta de Wisconsin (sîntem în partea de nord), totul e relaxat. O să aflaţi mai multe

mai tîrziu şi o să vedeţi şi fotografii. Juniorii n-au avut nici cea mai vagă idee despre bagajul sau destinaţia noastră, aşa că aceasta a fost un fel de ieşire-revanşâ.
Săptămînă asta m-am gîndit mult la voi, dar n-am reuşit să vă scriu o scrisoare. Mă întreb cum v-aţi luat rămas bun, cum a fost călătoria la Los Angeles. Săptămînă trecută, Ed McCully, decanul nostru, a cîştigat concursul naţional de oratorie care s-a ţinut la Frisco. E din biserica din Milwankee şi e un bun prieten al meu. S-a întors ieri şi noi l-am aruncat în lac cu tot entuziasmul, pentru a-i sărbători succesul.
Sînt încredinţat că Bert şi Colleen vor simţi prezenţa lui Dumnezeu în călătoria lor şi se vor bucura de încredere şi pace. Am resimţit din nou povara celor neatinşi de Evanghelie din fiecare neam de sub soare din zilele noastre. Aş vrea să existe mai mult interes faţă de acele colţuri de lume unde e nevoie de pionieri, de oameni care să deschidă drumuri. însă trebuie să fim siguri că avem chemare spre acest lucru, iar eu încă nu ştiu cu certitudine pentru ce m-a pregătit Domnul...
Mi-am luat examenele fără prea mari eforturi, deşi încă nu ştiu notele. Mai am însă două lucrări de făcut pînă săptămînaa viitoare, aşa că voi fi ocupat... Se pare că în ultima vreme am avut atîtea activităţi interesante, care mai de care mai importantă, îneît am neglijat să scriu, aşa cum obişnuiam. Mă rog să nu mă implic în tot felul de lucruri atît de mult, îneît să uit să mă raportez la Scriptură şi să raportez Scriptura la mine."
în 26 mai, Jim mi-a trimis o scrisoare:
„Escapada noastră a luat sfîrşit şi încă nu ştiu bine dacă mi-a fost de vreun folos. Ne-am simţit foarte bine şi am reuşit să cunosc, din punct de vedere spiritual, nişte oameni pe care doream foarte mult să-i cunosc. Dar cu regret recunosc că am fost atît de naiv să cred că mă voi putea simţi bine fără să stau singur lîngă Cuvînt. *Nimic* nu poate înlocui acest timp pe care singuri îl petrecem în Cuvînt.
122
Umbra Celui Atotputernic
Capitolul 10: Renaşterea
123
Ţi-ar fi plăcut serviciul religios pe care l-am avut în acest sfirşit de săptămînă. Am avut o carafă uriaşă şi o pîine pe măsură. După cîteva cuvinte de introducere, ne-am rugat şi am cîntat imnuri cunoscute, primind sugestii de la fiecare. McCully a împărţit pîinea şi a mulţumit pentru vin. A durat destul de mult pînă ce un singur pahar a trecut pe la fiecare din cei 180 de oameni care se aflau acolo, aşa că în acest timp am cîntat «Duh al lui Dumnezeu, umple inima mea», «Cînd mă-nfior de frumuseţea crucii», «Măreţul har», «Iubire care n-ai să pleci», «Încoronaţi-L cu mii de cununi» etc. Cred că fiecare suflet de acolo a fost mişcat. Oare de ce Duhul nu ne conduce astfel mai des? Pînă cînd vom conta pe programul pe care oamenii îl fac pentru împlinirea lucrării Duhului Său în sufletele noastre?"
într-o altă scrisoare Jim îmi dezvăluie ce-a învăţat în „renaşterea" pe care a trăit-o:
„Una din experienţele mele în care am simţit că am renăscut a fost cea în care am învăţat să mă bucur alături de tineri care au alt nivel spiritual decît al meu. Dar am găsit şi în acest lucru o foarte subtilă capcană. Am dorit părtăşia lor doar pentru «a-i ajuta», spiritualiceşte bineînţeles, pe aceşti tineri «mai slăbuţi» în ceea ce priveşte credinţa. Ce ruşine am simţit cînd am descoperit adevăratul meu motiv: ca *Eu* să-i ajut! Dragostea taie în carne vie aici, căci ea nu se umflă de mîndrie, nu face paradă. Acum nu mai fac distincţie între «niveluri spirituale», nu mai există pentru mine aşa ceva, ci doar *dragoste* pur şi simplu, în orice grup. «A încerca să fii de ajutor» are desigur părţi pozitive, dar nu este în întregime un lucru bun. Datoria noastră este doar *să fim* — să nu facem nimic, să nu ştim nimic, să nu întreprindem nimic — să fim doar un pumn de ţarină păcătos, născut din dragostea Tatălui. Astfel, nu putem fi niciodată înfrînţi!
De suferi şi izbinda şi eşecul. Să ştii că amindouă-s amăgiri...
Deci, fie că mă voi umple de mîndrie din pricina cunoştinţei, fie că mă voi ofili, frînt de disperare, dragostea lui Hristos ***ctuve/ei*** „mă strînge". Orice lucru cît de mic are astfel importanţa lui, dacă eu voi putea iubi mereu. Keble ne aminteşte că Hristos, avînd o lucrare atît de greu de împlinit,

Şi-a trăit supus anii in casa părintească
Şi nu l-a tulburat vocea care neobosit întreba:
'Oare Hrist şi-a uitat menirea?'"
Mai rămăseseră cîteva săptămîni numai pînă la absolvire şi Jim se străduia să afle voia Domnului cu privire la el pentru acea vară. Fratele său Bob îi scrisese despre intenţia de a construi o casă în care să locuiască împreună cu soţia lui, iar Jim abia aştepta să le dea o mînă de ajutor.
„Sînt convins că trei luni de muncă în construcţii mă vor ajuta mai mult decît trei luni în bibliotecă. Responsabilitatea faţă de casă e foarte importantă în ochii mei şi aşa am crescut; deci, mi-am împlinit toate sarcinile, fără şovăire. Dumnezeu ştie cel mai bine. El nu-Şi va face cunoscută voia prin foc sau cutremure, ci prin acea liniştită adăstare în prezenţa Sa care îi învaţă pe copiii Săi să-I facă voia. E ciudat că avem nevoie de atîta timp pentru a învăţa să ne supunem. Firea noastră este răzvrătită şi trebuie să suferim să fie cioplită şi vindecată apoi, pentru a o aduce la ascultare.
Haideţi să punem aceste hotărîri înaintea lui Dumnezeu, cu toată sinceritatea. Cred că toţi ne putem da seama că

este un an greu atît pentru familie, cît şi pentru ţară. Să nu ne copleşească dragostea de ţarină, de această lume, să nu ne pomenim aruncaţi, risipiţi, fără o temelie pe care să ne zidim vieţile. Ne putem lăuda împreună cu David în vremurile sale bune: «Nu mă voi clătina nicicînd». «Inima mea s-a încrezut în Domnul şi El m-a ajutat, de aceea inima mea e plină de bucurie»".

Partea a IH-a
Portland
Oklahoma
Wisconsin
Indiana
Illinois
Portland
1949 — 1952

Capitolul 11

Un alt examen — timpul liber

far cînd Dumnezeu a găsit cu cale să descopere in mine pe Fiul Său, ca să-L vestesc între neamuri, îndată, n-am întrebat pe nici un om... ci m-am dus în Arabia... După trei ani m-am suit la Ierusalim.

Jim a absolvit cu note foarte bune, după care s-a întors în vest, la părinţi cu intenţia de a petrece acolo cel puţin următoarele trei luni. Nu i-a fost uşor să se despartă de grupul său de la facultate, cu atît mai mult cu cît nu ştia voia Domnului cu privire la el pentru anul care avea să vină. Fiind tînăr absolvent toată lumea îl întreba acelaşi lucru: „Ce-o să faci de acum?", iar el nu avea nici un răspuns. Dar ştia unde să caute răspuns. în 8 iulie, 1949, a scris în jurnalul său:

„In sfîrşit, sînt acasă. Sentimentele îmi sînt amestecate, mă doare că nu mi-am găsit un loc al meu şi îi sînt recunoscător lui Dumnezeu pentru harul pe care mi 1-a arătat în aceşti patru ani. Doamne, nu mă lăsa să trăiesc în felul lumii! Aş vrea să trăiesc deasupra lumii, «să-mi fie datoria în lume, dar să mă pot retrage apoi în lumea mea», cum spune *i,* G. Holland. Oare cîţi credincioşi va găsi Dumnezeu, aşa cum îi descrie Service în poezia sa:

In toamna-aceasta am cîştigat averi
Şi, totuşi, viaţa nu-i cum mi-am dorit.
Şi aurul, cu strălucirea-i, nu m-a mulţumit.

Cine m-ar putea sfătui cum să-mi trăiesc viaţa? Pe cine să iau de model? Pe Tine, Doamne? Da, la Tine vin."

Umbra Celui Atotputernic

De data aceasta, sfatul Domnului pentru Jim a fost să petreacă un an în Portland, ajutînd în biserică unde era nevoie, dar mai ales pregătindu-şi sufletul prin studiul aprofundat al Bibliei. La început, a ajutat văruind biserica, dar chiar şi aceste ore le-a folosit în plan spiritual, aşa cum se va vedea dintr-o scrisoare trimisă lui Bill Cathers în 12 iulie:

„Ieri, cocoţat pe stîlpul din hol, cu o bidinea în mină pe o schelă care se tot mişca, am început cu tata o discuţie despre mijloacele de pregătire a tinerilor pentru lucrarea Domnului. Am fost amîndoi de acord asupra faptului că atmosfera artificială din şcolile teologice nu era o soluţie, apoi am ajuns la Pavel, care îi pregătea pe cei din jurul său să-i înveţe pe alţii, în timp ce trăgeam frînghiile pentru a ajunge la o porţiune nevăruită, tata explica: «Jim, tu roagă-te pentru asta, şi dacă e voia Domnului, voi merge data viitoare cu tine şi cu Billy în Montana». Ce părere ai, frate? Asta înseamnă, bineînţeles, că n-o să-ţi faci planuri de nuntă, decît poate după absolvire, căci simt că e voia lui Dumnezeu ca cei tineri căsătoriţi să nu se implice în luptă chiar imediat după căsătorie. Citeşte în Deuteronom 24:5. Roagă-te pentru asta, şi o să mă rog şi eu. Ne vom întreţine singuri, ne vom întruni în cort şi

în aer liber, sau oriunde este o ureche deschisă pentru Cuvînt şi dacă vor fi doritori pe care-i putem ajuta, vom rămîne cu ei să-i ajutăm pînă cînd se va închega o biserică. Şi trebuie să ştim să facem acest lucru, mai întîi în limba noastră, şi apoi în alte limbi, nu crezi?
Ideea ta de a-L sluji pe Domnul aşa cum au făcut Pavel şi Barnaba nu mi-e străină. M-am gîndit deseori la acest lucru şi poate că acesta e un mod prin care Marele Păstor— Dumnezeu ne încurajează prin credinţa celui de lîngă noi. Dar să aşteptăm răspunsul Lui şi în această privinţă.
Sufletul meu a prins puţin curaj de cînd ţi-am scris ultima dată. îmi petrec mult timp studiind *Faptele Apostolilor* şi descopăr în mine o adevărată foame după Cuvîntul Său, să cunosc căile prin care să-I împlinesc lucrarea. Oh, cîtă nevoie avem ca Duhul Sfint să sădească în noi dispreţul îndreptăţit faţă de Laodicea! Şi să nu devenim posaci, ci să păstrăm în inimi bucuria celor al căror Dumnezeu este Domnul.
«Dar El printre oameni a umblat
Neprihănit in calea Sa
Mut Ia al lor dispreţ şi intorcind
Privirea-1 bună şi iubirea.»
Te rog mult, prin grija pe care ne-o purtăm unul altuia şi prin dragostea lui Dumnezeu, corectează-mă şi sfătuieşte-mă cu răbdare dacă
Capitolul II: Un alt examen — timpul liber *iz\>*
inima mea se închide şi eu sînt orbit de răutatea firii. Găseşte-ţi odihna învăţînd ce face El pentru tine. Cu drag, Jim."
în 19 iulie, mi-a scris:
„Mi se par ciudate aceste zile în care trebuie să aştept, mi se pare că doar măsoară timpul în care birocraţia îşi termină treaba, dar sînt sigur că n-am pierdut din vedere voia Domnului. N-am început încă să construim [casa pentru fratele său], din cauza unei mici încurcături cu oraşul în legătură cu limitele, un împrumut, şi din cauză că încă n-am căzut cu toţii de acord asupra unui plan detaliat. în acest timp, eu şi tata lucrăm pe aici, văruim casa, reparăm maşina, facem curăţenie în sala de primire, lucruri mici care par fără importanţă, dar atît de necesare totuşi.
Cît e de uşor să uiţi de cele spirituale în vremurile noastre! Deşi sînt destule lucruri care să-i încurajeze pe cei sfinţi şi duminicile e mare agitaţie din cauza întrunirilor din stradă sau din închisori, totuşi există o puternică tendinţă de a lăsa zilele să-ţi scape printre degete, să treacă pe nesimţite. Domnul m-a încurajat sîmbăta trecută cu Psalmul 84. Una dintre traducerile versetului 5 sună astfel: «Binecuvîntaţi sînt cei a căror putere e în Tine, care au în inima lor *calea adevărată».* Pentru mine acest lucru înseamnă, vrei neapărat să o iei pe scurtătură sau vrei să lîncezeşti în timp ce alţii au nevoie de ajutor? în momentul acesta nu sînt chiar pe calea adevărată, calea de sus — mă asemăn mai mult cu rîndunica din versetul 3, care se odihneşte sub altar. Dar inima mea nu-şi pierde din această pricină dorul după calea de sus. Astfel, versetul 7 este şi un avertisment, şi o promisiune de a merge «din putere în putere» — dar fiecare se va înfăţişa înaintea lui Dumnezeu. Cum va fi atunci sufletul meu? A trebuit să mă împac cu gîndul că voi rămîne în ţară pînă îmi termin lucrul aici. Fraţii au ţinut neapărat să rămîn, deci, dacă nu plec cu tata în Guiana Britanică (îmi păruse a fi o posibilitate pentru un scurt timp), atunci va trebui să aştept pînă cînd va fi bun drumul, pînă cînd voi avea succes spre mai departe. Şi, totuşi, nu pierd timpul nici aici, cum desigur că îţi dai seama, cel puţin tu, dacă nu-i clar pentru oricine. Cred în promisiunea Domnului, «El va da har şi glorie; nu va fi nici un lucru bun pe care să nu-1 dea celor neprihăniţi»".
Jurnalul continuă cu data de 23 iulie:
„Astăzi am terminat de văruit o parte din sală. Sînt nerăbdător să fac şi alte lucruri legate mai direct de lucrarea Domnului. Aş vrea să am un tovarăş care să fie ca un David pentru mine, iar eu să fiu pentru el

Ionatan. N-am putere spirituală ca să rămîn proaspăt printre aceste lucruri anodine. Am timp să citesc şi să-L caut pe Dumnezeu, dar dorinţa mea slăbeşte. Doamne, încurajează-1 pe sfîntul tău cuprins de teamă. Sprijineşte-mă, Iehova, căci braţul Tău e puternic, iar al meu e atît de slab! E din nou sîmbătă după-amiază, şi, deşi obosit de muncă, caut ceva din partea Domnului. Doamne, cum voi construi eu cu aceste mîini slabe şi vlăguite?"
Marţi, 26 iulie: „Mărturisirea mîndriei — sugerată de Jurnalul lui David Brainerd ieri — trebuie să devină pentru mine un lucru foarte frecvent. Cit de comune şi netrebnice au fost gîndurile mele în ultima vreme! Nu doar lipsite de bunătate şi înţelegere, ci putrede, astfel încît nu îmi este suficient doar să vreau să scap de ele. Cum de am îndrăzneala să lucrez cu sfinţii lui Dumnezeu în această stare? Doamne, mustră firea mea şi eliberează-mi inima de rău".
4 august: „Trebuie să mărturisesc că astăzi sufletul meu este slab, Păstor îndurător. Atît de des m-am indignat în faţa lumii, a sărăciei spirituale, mereu gata să critic. Astă-seară am mai observat că din acest punct de vedere nu sîntem singuri, ci uşoara influenţă a unei firi nemulţumite se va răspîndi în grup şi va schimba întreaga perspectivă. De aceea, Blînd Păstor, trebuie să vin înaintea Ta cu gura mea nestăpînită şi cu buzele care vorbesc în felul lumii; ca Tu să le cureţi. Ce minunat lucru să fii sfînt! Ce minunat să simt doar o clipă că într-un fel, oricît de vag, am copiat puţin din caracterul Tău, Doamne Isuse! O frază din Horatius Bonar mi-a vorbit astă-seară în chip deosebit: «Sfinţenia nu înseamnă austeritate sau mîhnire; acestea două sînt străine de sfinţenie, aşa

cum străine îi sînt neseriozitatea şi nestatornicia; sfinţenia e vlăstarul păcii care e prezentă şi trează.»"
21 august: „Astă-seară mi-am dat seama că dorinţa mea de a fi cineva poate sta în calea planului lui Dumnezeu de a-Şi face lucrarea prin mine. Doamne, ajută-mi să mă rog din nou cu o inimă sinceră: nu vreau să fiu *cineva* — ci vreau doar să mă bucur de *bunătatea* Ta."
La invitaţiile repetate ale mamei lui Jim, în septembrie i-am vizitat în Portland, în drum spre casă, după o vară petrecută în Alberta, Canada, unde lucrasem ca misionară la sate. Jim m-a întîmpinat în staţie şi m-a dus cu maşina la Tabor, muntele Tabor, unde casa lui se afla faţă-n faţă cu muntele Hood, acoperit de zăpadă. Casa fusese mult lărgită, mărită din 1922, cînd familia Elliot se mutase în ea, şi acum se întindea confortabil pe o parte abruptă a dealului, înconjurată de pomi fructiferi
Capitolul 11: Un alt examen — timpul liber
131
şi flori de nenumărate feluri. Veranda de sticlă era plină de flori aşezate în vase de tot soiul.
Atunci am întîlnit-o pentru prima oară pe mama lui Jim. Părul cărunt şi moale, zîmbetul larg, plin de dragoste făceau din ea întruchiparea bunătăţii materne. Domnul Elliot, scund, bine făcut, cu un păr cărunt ce mai păstra urme ale culorii roşcate de odinioară, mi-a fost prezentat după aceea. Apoi „mătuşa Frostie", o bătrînă doamnă de care familia Elliot avea grijă de peste douăzeci de ani, micuţă, îngrijită, cu un uşor accent britanic. Jane, de şaisprezece ani, sora lui Jim, şi un frate mai mare Bob, specialist în terapie chiropractică.
într-o zi Jim m-a dus pe coasta minunată a Oregonului, şi am înotat pînă la picioarele unei stînci iar mai tîrziu am făcut un foc din lemne plutitoare, admirînd apusul de soare în oceanul Pacific. Altă dată am făcut autostopul spre muntele Hood, am traversat cu canoe rîul Columbia şi am ajuns cu maşina la cascada Multnomah.
„Ciudate aceste zile, dar pline de fericire, scria Jim mai tîrziu. Oare n-au fost aceste zile din partea Ta, Dumnezeul meu? Şi, oare, nu vei îngădui să rodească o dragoste aşa cum avem noi? Facă-se voia Ta. Şi, deşi pare imposibil — să aştept — totuşi, cu Dumnezeu totul este cu putinţă."
După ce ne-am luat rămas bun în staţia de autobuze Greyhound, Jim şi-a notat în jurnal:
13 septembrie: „ Betty a plecat de o oră. Dar ce sentimente puternice m-au încercat în acest scurt răstimp! Nu eram în stare să citesc reclamele luminoase în drum spre casă şi nu-i puteam privi pe oamenii care treceau pe lîngă mine. Plecarea ei mi se pare de nesuportat. îmi amintesc poezia lui Teasdale:
Am întrebat cerul plin de stele
Cui i-aş putea dărui dragostea mea
Şi cerul mi-a răspuns cu tăcere
Şi liniştea lui înaltă.
Am întrebat marea întunecată
Unde peştii tăcuţi vieţuiesc,
Şi marea mi-a răspuns cu tăcere.
Şi liniştea ei adîncă.
O, ei i-aş putea dărui lacrimile mele
Sau i-aş putea dărui un cîntec frumos, .
Dar cum i-aş putea dărui tăcere
O viaţă întreagă?

132
Umbra Celui Atotputernic
***i i. Kjrt un* CA-urricn**
ntnyui
De cîte ori o văd, simt că n-am nici un răspuns. Ştiu doar că trebuie să aştept. Cît timp? Ce să aştept? Nu ştiu. Oh, Dumnezeu este Dumnezeu şi în clipele mele amare. Tată al lui Hristos care a plîns, Te rog, călăuzeşte-mă cu braţul Tău! Pot să cer acest lucru în numele Duhului care dă viaţă credinţei mele? Te rog, nu ne lăsa să ne despărţim din nou în tăcere. Ce amară e dragostea căreia nu i-ai dat glas!
Apusul soarelui şi răsăritul lunii m-au găsit plîngînd pe deal, sub un brad, şi în timp ce plîngeam mi-am amintit aceste cuvinte:
Soarta a luat-o pe ea în tăcere,
A dus-o departe de mine.
Mi-a fost teamă că întunericul ce ne înconjura
Ne va copleşi sufletele
Şi că nu vom mai vedea
Adevărul.
Dar nu, Soarele care mi-a călăuzit zilele A aprins luna să ne lumineze noaptea. "

7 octombrie: „Astăzi mi-am dat seama că trec printr-un examen foarte dificil — ce fac cu timpul meu liber. Dumnezeu m-a eliberat de toate muncile de afară. N-am nimic de lucru, n-am bani de cheltuit, n-am nimic de făcut. Mi-e teamă să nu pierd aceste zile. Ziua de astăzi am petrecut-o scriind, citind şi rugîndu-mă".

16 octombrie: „Astă-seară m-am bucurat mult în Domnul. Cred că încep să învăţ ce înseamnă «să fii plin». Totul pare să lucreze spre binele meu. Sînt liber de orice obligaţie acum, în afară, bineînţeles, de micile treburi din casă. Mă bucur de o sănătate de fier. Starea spirituală a bisericii de aici e foarte bună şi lucrurile par să meargă din ce în ce mai bine între membrii bisericii, chiar dacă nu mă aştept la miracole. Şi tot ar fi multe poveri de ridicat dacă aş alege calea sacrificiilor aici, acasă. Doamne Isuse, Domn al apostolului care a ştiut să fie şi mare, şi umil, dăruieşte-mi te rog în această săptămînă credincioşie. Nu mă lăsa să dau înapoi."
18 octombrie: „Aseară am fost plin de un dor nesfirşit, copleşitor după Dumnezeu, un timp binecuvîntat în care gîndurile sînt deasupra cuvintelor şi numai rugăciunea le poate cuprinde, uneori nici ea, ci numai răscolitoarea dorinţă, mută, zbătîndu-se în pieptul meu. în asemenea împrejurări cuvintele sînt sărace şi, trebuie să recunosc, nici credinţa nu e de neclintit".
24 octombrie: „înţeleg acum importanţa biografiilor creştine mai ales că astăzi am citit mult din Jurnalul lui Brainerd. Mă încurajează să mă rog şi rămîn uimit de indiferenţa de care dau dovadă atunci cînd mă văd lipsit de putere din partea lui Dumnezeu. M-am gîndit la ceea ce e scris în Evrei 13:7 cu privire la amintirea unora care au vestit Cuvîntul lui Dumnezeu, «luaţi aminte la sfirşitul felului lor de vieţuire şi urmaţi-le credinţa!» Mi-amintesc ce provocare au fost pentru mine cărţile lui Groforth ,*Life* [Viaţa] şi *By My Spirit* [Prin Duhul Meu] citite în vara anului 1947, cele ale lui Hudson Taylor, *Spiritual Secret* [Secretul duhovnicesc] şi *The Growth of the Soul* [Treptele sufletului]. Am de învăţat şi din biografia lui J. G. Paton, pe care am citit-o iarna trecută. Şi acum, din povestea atît de captivantă şi plină de învăţăminte a lui Brainerd. O, Doamne, dă-mi harul «de a le urma credinţa»".
27 octombrie: „«Am gustat multă dulceaţă» (cum o spune el) citind ultimele luni de viaţă ale lui Brainerd. Gîndurile lui sînt în armonie cu gîndurile mele în privinţa «religiei adevărate şi false din ultima vreme». Am fost impresionat de valoarea însemnărilor sale şi m-am simţit încurajat să trăiesc o viaţă de evlavie în lumina unei morţi timpurii."
28 octombrie: „Una dintre cele mai mari binecuvîntări cereşti este acel simţ al înţelegerii valorii lucrurilor cereşti încă de aici, de pe pămînt. Nu este nesăbuit cel care renunţă la ceea ce nu poate păstra, pentru a cîştiga ceea ce nu are cum să piardă."
29 octombrie: „Pe cînd îi citeam lui Bert o scrisoare de la Wilfred Tidmarsh, mi-a venit ideea de a merge să lucrez acolo în Ecuador. Totuşi, azi dimineaţă lucrul acesta mi s-a părut o dovadă de îngîmfare şi m-am legat în faţa Domnului că nu voi trimite răspuns, pînă cînd Domnul însuşi îmi va da un semn desluşit în această privinţă. Se pare că Wilfred e nevoit să renunţe la munca sa printre indienii Checiua, din pricina sănătăţii soţiei lui. Puţin mai tîrziu: am citit *Efeseni* 4, 5 şi 6 şi m-au impresionat cuvintele «răscumpăraţi timpul» şi «nu pierdeţi nici un prilej», dintr-o notă marginală, care m-au încurajat şi mai mult. După ce am citit şi în original textul, e^ayopa^ouevoi TOV Kccipov, am fost convins că voi trimite scrisoarea."
In 31 octombrie, Jim mi-a scris:
„Astăzi am fost la Şcoala Creştină pentru a mă înscrie să predau ca profesor suplinitor. Aseară am fost la casa de corecţie pentru a le citi una din poveştile lui Poe, la serbarea lor de Halloween. Mîine după-amiază trebuie să dau o mînă de ajutor la ora de lucrări practice, la o clasă de
copii nemîntuiţi începută de curînd de o biserică din suburbii. Miercuri după-amiază mă întîlnesc cu copiii la biserică. Vineri dimineaţă, serviciu religios în capelă cu angajaţii de la Goodwill Industries. Zile pe care le petrec printre cărţi. Spune-i, te rog, tatălui tău că am fost profund impresionat de Jurnalul lui Brainerd pe care l-am citit săptămîna trecută. Altceva interesant de citit ar fi o carte despre Efeseni de Van Ryn, *View ofGod and the World* [Cum ne raportăm la Dumnezeu şi la lume] de Orr; *The Pilgrim Chruch* [Biserica în călătoria ei pe pămînt] de Broadbent, *The Holy War* [Războiul sfint] de Bunyan. încerc în fiecare zi să citesc cîte puţin din ceea ce eu numesc «lectură respinsă» ca să nu cad în stereotipie, în convenţional. Asta înseamnă fie *Thus Spake Zarathustra* [Aşa grăit-a Zarathustra] de Nietzsche, ceva din Service sau Poe, fie *Rubaiyat* de Omar Khayyam, John Masefield. Mă supun unei discipline cît se poate de stricte, pentru ca înainte de amiază să citesc din Biblie şi să am timp să mă rog. Restul zilei îl profanez cu ceilalţi autori, laici şi consacraţi."
Alte fragmente din jurnal:
6 noiembrie: „Preadulce har al Domnului! A fost o zi fericită pe care mi-am petrecut-o cu sfinţi şi cu păcătoşi. întîlnirea publică de aseară mi-a oferit prilejul de a cunoaşte un om plin de succes, dar cu inima pustie. Cum voi putea să-L slăvesc îndeajuns pe Dumnezeu pentru minunea harului divin cu care îmi umple sufletul? Şi cum să spun despre el celorlalţi? Am încredinţat sufletul acestui om în mîinile lui Dumnezeu şi Cuvîntului Lui, şi nu-mi rămîne decît să aştept ca într-o zi să pot scrie în aceste pagini despre întoarcerea lui la Domnul, despre cum a găsit pace desăvîrşită. Doamne, Tu vezi aceste rînduri şi poţi judeca dacă sînt pline de credinţă sau nu.
în ultima vreme m-am gîndit la veşnicie. Veşnicia va fi în acelaşi timp ceva care ne va deschide ochii şi ne va pecetlui buzele. Va îndrepta toate nedreptăţile (şi cît de multe sînt!), va dovedi că sîngele martirilor e nepreţuit şi va dezvălui sensul atîtor ani de muncă irosiţi, pierduţi în eşecuri aici, pe pămînt. Doamne, scapă-mă de nimicurile cărora le spunem doctrine!"
8 noiembrie: „Tocmai am descoperit înţelesul pe care Pavel îl dă cuvîntului—Kapnos [„rod"] înGalateni, Efeseni şi Filipeni, tocmai cînd mama m-a rugat să aspir sufrageria. După aceea am observat că ornamentele de pe masă

erau sărăcăcioase, aşa că am ieşit să tai două rămurele înflorite de gard viu. Mi-am amintit apoi de mlădiţele care cresc sub castan (de la seminţele aruncate de păsări) care trebuiau mutate dacă
^M^tiuim j *mi* un \AH ^umtri - *iimyvtt* nuc/ *i JJ*
vroiam să crească. Am hotărît să le împrejmuiesc cu un gard viu în dreptul camerei lui Jane, aşa că am mutat azaleea în grădină şi am pus o duzină de rădăcini de gard vegetal. Şi aşa am învăţat la greacă azi dimineaţă!"
9 noiembrie: „E aproape miezul nopţii. Nu am nici un chef să merg la culcare. Mi-am petrecut seara citind *Reader's Digest,* Wordsworth şi Coleridge. Poate că nu sînt cele mai bune lecturi pentru cel ce luptă să devină sfînt, dar sînt benefice pentru o lărgire a orizontului. Tocmai am ieşit să pun la cutia poştală o scrisoare. Din luna pătată se prelinge o lumină palidă-gălbuie prin vălul de nori sfişiat. Trotuarele se usucă încetul cu încetul, frunzele mucegăiesc în şanţuri pline de noroi şi totul pare încremenit într-un frig a cărui putere vine parcă din încremenirea lucrurilor."
10 noiembrie: „A-L cîştiga pe Hristos înseamnă să ne împăcăm cu ideea de a pierde şi să învăţăm cu adevărat să pierdem. Am pierdut uneori pentru El, dar mă bucur în gîndul meu. Pavel spune: «Pentru El am pierdut toate şi le socotesc ca un gunoi»."
11 noiembrie: „îmi petrec această după-amiază ploioasă citind *Pilgrim Church* [Biserica în călătoria ei pe pămînt] de Broadbent. Valuri de înduioşare, de tulburare, de căutare frenetică şi dorinţă de sfinţenie m-au năpădit ridicîndu-mi ochii de pe paginile cărţii către grădina umedă; dar cine poate da glas tuturor acestor sentimente? Mă trezesc întotdeuna încercînd să aduc în actualitate aceste probleme vechi, să încadrez în timpul prezent anabaptismul, separarea de reforma nominală, postul, libertatea în viziunea quakerilor etc. «Dar, Doamne, pînă cînd?»
Mi-e limpede acum că orice lucru, dar absolut orice lucru, dacă nu e după principiul harului, nu este de la Dumnezeu. Asta va fi ruga mea în slăbiciune; şi îndrăzneala mea în rugăciune; astfel îmi voi găsi eliberarea de ispită şi astfel mă voi înălţa la cer. Nu prin har? Atunci nu de la Dumnezeu. Şi aceasta, Doamne Preaînalt, va fi gloria Ta şi slava Fiului Tău. Şi trezirea pentru care mă rog şi pe care o doresc — va sosi la timpul hotărît de Tine, după acest principiu, prin har, prin credinţă. Şi Te rog, Doamne, desăvîrşeşte-mi credinţa ca să învăţ să mă încred doar în harul divin, ca lucrarea Ta de sfinţenie să înceapă curînd şi în Portland."
19 noiembrie: „Sînt îngrozitor de slab şi trîndav în ceea ce priveşte lucrurile Domnului. Cred că îmi lipseşte legătura cu Duhul Sfint, care să-mi dea putere. Doamne, arată-mi slăbiciunile, ajută-mă să-mi cunosc greşelile, căci cine-şi poate înţelege singur lipsurile şi erorile? Sînt deprimat şi copleşit de neputinţă. Dar mă bucur că Fritz (vezi paragraful
136
Umbra Leiui Atotputernic
din 6 noiembrie) este frate în Domnul. Slavă Domnului pentru mîntuirea Sa!"
24 noiembrie: „Doamne, ajută-mă să fiu ferm, fără să fiu dur; statornic, dar nu dogmatic; plin de dragoste, dar nu slab".
25 noiembrie: „Anul trecut pe vremea asta mă întrebam ce anume voi face în această zi. Şi dintre cele şase proiecte pe care le aveam în minte, nici unul nu s-a împlinit. Primele două sînt încă cele mai bune exerciţii pentru inima mea. Totuşi, gîndindu-mă la aceste ipoteze (plecarea în Peru sau în India), mă cuprind temerile şi mă simt atît de nepotrivit şi prea puţin pregătit, atît de şovăitor, încît mi-e greu să cred că sînt călăuzit înspre una din aceste cărări. Şi, totuşi, mă rog: «Condu-mă, împărat Veşnic, eu Te urmez, *fără* teamă».
M-am bucurat azi dimineaţă cîntînd «psalmi, imnuri şi cîntări de laudă». Lista mea de rugăciune n-a reuşit să mă îndemne la rugăciune, aşa că am luat cartea de cîntări şi am cîntat tot ce venea în întîmpinarea nevoilor mele. Şi cartea de cîntări e un potir al harului, dar ce puţin sorbim din el!"
29 noiembrie: „Cred că nici unul dintre darurile lui Dumnezeu nu e atît de uimitor ca liniştea Lui. Oamenii au strigat în gura mare neadevăruri în NUMELE Lui, au invocat autoritatea Fiului lui Dumnezeu pentru a-i da morţii pe adevăraţii Săi copii, au răstălmăcit Scriptura schimbînd-o cu născociri şi minciuni, au explicat creaţia Sa prin teorii fără temelie, ridicînd în slăvi ştiinţa, cu vorbele lor oamenii L-au alungat pur şi simplu pe Dumnezeu din universul pe care El 1-a creat, au folosit puterea pe care El le-o dă pentru a-şi declara independenţa, autonomia deplină şi, în faţa tuturor acestor lucruri, El, acest minunat Dumnezeu al liniştii, n-a scos un cuvînt. îngăduinţa şi dragostea Lui pentru făpturile pe care le-a creat merg pînă într-acolo încît, după ce le-a vorbit oamenilor prin Hristos, prin conştiinţa lor şi codul de legi, El îi aşteaptă să înceteze zarva lor absurdă şi, pentru un moment, să se întoarcă să asculte vocea Lui blîndă şi liniştită. Dar acum, după o tăcere îndelungată, după ce a îndurat cu o blîndeţe cerească hula creaţiei Sale care se autodistruge, acum — cum va tuna glasul acesta în urechi, în conştiinţă, în inima şi în minţile omului care a respins mereu acest glas atît de multă vreme cufundat în tăcere? Va tuna cu tăria neprihănirii care-a fost respinsă, batjocorită, va lovi cu fulgere conştiinţa uscată, stearpă, va tuna ca leul de mult la pîndă care sare asupra prăzii neatente; va sări. va sfărîma, va zdrobi şi distruge în întregime judecăţile deşarte ale rasei umane atît de pline de mîndrie; va răsuna ca strigătul de luptă al unui
y-upnoim ii. un un examen — umpm uuer ui
războinic puternic, triumfător, care gustă din plin izbînda; va aduce groaza şi trezirea în suflete chiar mai mult decît ţipetele de spaimă în toiul nopţii. O, Dumnezeule, cum va răsuna acea voce din nou pe pămînt? Şi ce se va

întîmpla la răsunetul ei? Minunaţi-vă şi umpleţi-vă de teamă, făpturi de ţarină, căci Domnul însuşi va cobori din cer cu un strigăt de luptă, cu glas de arhanghel şi suflînd în trîmbiţă cu o putere cu atît mai înspăimîntătoare cu cît a suferit El în tăcere."
/ *decembrie:* „M-am cam întristat astăzi după-amiază auzind că se vorbeşte despre faptul că nu m-am angajat nicăieri. Dar cred că m-am ocupat de această problemă mai mult decît au făcut-o ei. Unii sînt de părere că ar trebui să lucrez undeva timp de un an. Dumnezeu ştie că vreau şi eu acest lucru. Am simţit discuţia asta ca pe o critică severă şi aş fi vrut să mă răzbun justificîndu-mă în faţa lor, spunîndu-le că am încercat de trei ori să obţin o slujbă; să le dezvălui planul meu de a merge în Guiana Britanică; să le spun de studiile mele biblice; cît am citit şi am muncit — puţin, e adevărat — ca să-mi menţin această poziţie. Dar cuvîntul Domnului Isus mi-a şoptit: «Sînteţi ca ei dacă vă justificaţi în faţa oamenilor». Fiindcă nu-mi doresc să fiu socotit astfel, am îngenuncheat să mă rog şi am citit psalmul de după-amiază pentru astăzi, Psalmul 17. Versetul 2 m-a cucerit: «Să se arate dreptatea mea înaintea Ta... Dacă îmi vei încerca inima... paşii mei stau neclintiţi pe cărările Tale... Scapă-mă de oameni, cu mîna Ta (versetul 14), Doamne, de oamenii lumii acesteia, care îşi au partea lor în viaţa aceasta... copiii lor sînt sătui... dar eu... cum mă voi trezi, mă voi sătura de chipul Tău.» Deci, Doamne, sînt în mîna Ta şi sînt încredinţat că Tu m-ai călăuzit, m-ai căutat, m-ai pregătit şi m-ai încercat. Dacă trebuie să fac ceva şi nu ştiu aceasta, te rog nu ascunde acest lucru de robul Tău care Te va urma."
5 decembrie: „«Nu uitaţi să citiţi». Tocmai am terminat de citit o scurtă biografie a lui Allan Smith, misionar în zona rîurilor Paraguay şi Amazon. Din nou mă cuprinde dorinţa de a lucra ca şi Tidmarsh printre indienii Checiua de la Ecuador. M-am rugat să fiu trimis într-acolo, cît mai curînd şi să fiu călăuzit la fiecare pas. M-am îmbărbătat citind din Psalmul 18:36: «Tu lărgeşti drumul sub paşii mei şi nu-mi alunecă picioarele»".
In 17 decembrie mi-a trimis o scrisoare care dovedeşte că începea să întrezărească ce anume va avea de lucru: „Am corespondat mult cu doi misionari, unul dintre ei, Wilfred Tidmarsh din Ecuador (a cărui soţie a fost rănită într-un accident de
avion, pe aeronava Organizaţiei Misionare, pilotată de Nate Saint), şi care e nevoit să părăsească munca în pădure printre indienii Checiua; celălalt, Rowland Hill, din Bangalore, India. Amîndoi mi-au prezentat un cîmp de lucru pe placul meu şi amîndoi sînt nerăbdători ca Domnul să mă călăuzească într-o anume direcţie. Dintr-un anumit punct de vedere, muncile acestea sînt total diferite, căci în Ecuador ar trebui să lucrez cu triburi primitive, cu oameni neştiutori de carte, iar în India aş întîlni hinduşi instruiţi, vorbitori de limbă engleză. Fratele Hill doreşte să înfiinţeze o Şcoală biblică pentru unii dintre ei şi caută şi pe cineva calificat să predea greaca etc, şi care să lucreze şi cu celelalte şcoli. Cum să te hotărăşti cînd inima ţi-e îndreptată spre ambele chemări şi simţi că poţi lucra şi într-un loc şi în celălalt?"
Aceasta a fost o încercare nouă pentru credinţa lui, căci, cu un an în urmă, la Convenţia Studenţilor Misionari, Jim se hotărîse să lucreze printre indienii sud-americani. Dar credea că la timpul cuvenit va primi un semn clar, ca să-şi îndeplinească mai departe îndatoririle care-i stăteau în faţă. Cum scria George MacDonald, «Ascultarea este cea care ne deschide ochii»."
Jurnalul continuă cu însemnarea din 19 decembrie: „Trebuie să lucrez în sfinţenie, nu de dragul răsplăţii sau al imaginii mele în faţa oamenilor, ci de dragul lui Dumnezeu. Legea îmi reaminteşte mereu că poruncile trebuie respectate, nu de dragul lor, ci de dragul lui Dumnezeu. Atunci voi fi drept, deoarece natura lui Dumnezeu este astfel. Şi caracterul Lui îmi modelează purtarea. «Aceasta să faci... căci Eu sînt lehova.»"
în 27 decembrie Jim mi-a scris:
„în ultima scrisoare am uitat să te felicit de ziua ta. Nu-mi amintesc să fi discutat vreodată dacă ne vom face daruri sau nu, dar într-un fel, şi acest lucru mi se pare atît de banal, de ieftin — un lucru mult prea convenţional ca să-şi afle locul şi în relaţia noastră! Obiceiul nostru de a ne face daruri de Crăciun s-a transformat într-o farsă comercială, de aceea voi fi cît se poate de bucuros cînd creştinii adevăraţi vor renunţa la el. După forfota de la sfîrşitul săptămînii am fost cu toţii obosiţi şi posaci la cină aseară. Cred că n-ar fi deloc rău să se găsească cineva care să scrie un poem mai realist despre *Seara de după Crăciun,* ca să contrabalanseze efectele magice ale imaginarei *Nopţi de dinainte.""* Şi în aceeaşi seară a scris în jurnalul său următoarele: „«Setea care se ridică din suflet cere să fie astîmpărată de cer». Azi dimineaţă m-am simţit pustiu şi neputincios să mă rog, din pricina schimbărilor din lăuntrul meu. Zarva de aseară a fost prea mult pentru mine. Mi-a amintit de instrucţiunile din toamna trecută care nu se mai terminau. Mă simt tot mai înclinat spre cele pămînteşti, deşi recunosc că, şi dacă aş da curs acestei dorinţe, tot nu aş fi sătul vreodată. Am renunţat la greacă în favoarea Eclesiastului, pe care l-am citit pe jumătate. Acest pesimism pe care-1 simt şi în mine îmi e de ajutor, deşi n-aş putea spune de ce. Am găsit pasaje care păreau să spună exact ceea ce simt eu: «Toate lucrurile sînt într-o necurmată frămîntare, aşa cum nu se poate spune; ochiul nu se mai satură privind şi urechea nu oboseşte auzind.» «Am zis rîsului: „Eşti o nebunie!" şi veseliei: „Ce te înşeli degeaba?" «Atunci am urît viaţa, căci nu mi-a plăcut ce se face sub soare: totul este deşertăciune şi goană după vînt». «Ara văzut la ce îndeletnicire supune Dumnezeu pe fiii oamenilor». «Mai bine o mînă plină de odihnă decît amîndoi pumnii plini de trudă şi goană după vînt.»
îndreaptă-mi ochii spre aceste rînduri cînd într-un moment de singurătate mă va ajunge foamea după freamătul şi excesele civilizaţiei. Atunci, suflete, ia aminte că viaţa întreagă e deşertăciune şi în locuri mai frumoase, în cercuri mai înalte n-o să fii mai fericit. Poate că suferinţa şi singurătatea nu-s de dorit, dar fericirea goală gustată

în tovărăşia multora este mult mai rea. Pe drept cuvînt poţi da drumul suspinului tău «Cînd se va sfirşi totul?».
Poemul lui Shelley, *Ozymandias,* este cît se poate de potrivit în această privinţă:
Mi-a povestit un călător venit
Din ţări străvechi: — Intr-o pustietate
Văzui două picioare de granit
Enorme. In nisip pe jumătate
Ascuns, un chip c-un rînjet împietrit.
Care vedea că sculptorul ghiceşte
Acele patimi, ce-au rămas întregi —
Mult după inima ce le nutrise.
Pe soclu, cîteva cuvinte-s scrise:
«Sînt Osymandias, rege peste regi.
Puternicilor, opera grozavă Priviţi-mi-o şi nu speraţi în van!»
Stă singură gigantică epavă, Şi-njur — nisipu-i ca un ocean... "
(Omar Khayyam): «O clipă în nesfirşirea morţii.»
«Vorbeşte-mi Doamne, ca să nu ajung ca cei care merg în groapă.»
140
Umbră Lelui Atotputernic
„Astă-seară, ceva mai tîrziu, m-am simţit mai bine, deşi nu-mi uit păcatul. Am citit din Evrei cu voce tare, în engleză."
31 decembrie: „E ajunul Anului Nou. Mi-am simţit inima pustie întreaga zi. Dar din nou apelez la rugăciune. Doamne, Ţie totul Ţi-e descoperit în mine, cunoşti toate rătăcirile şi reţinerile mele. Dacă în mine este ceva care Te împiedică să-mi descoperi voinţa Ta cu privire la plecarea mea în Ecuador, te rog, dezvăluie Tu totul."
Iar mie mi-a scris:
„Am primit astăzi o scrisoare din India, care se încheia astfel: «M-aş bucura ca Anul Nou să te găsească aici.» Şi cu toate astea, eu încă aştept. M-a impresionat cuvîntul lui Avraam, cînd am citit aseară din Evrei. «El a mers mai înainte, fără să ştie unde mergea». «Ştiu că nu omul îşi hotărăşte calea — nu stă în puterea omului să-şi cîrmuiască paşii». Mă rog pentru tine pentru anul 1950 o rugăciune rostită sub călăuzirea voii
lui Hristos şi îndeplinită de puterea Sa.
Jim"

Capitolul 12

Modul de închinare — un nou test

înă voi veni, ia seama la citire, la îndemnare şi la învăţătura pe care o dai altora. Nu fii nepăsător de darul care este în tine...
„Astfel începe o nouă filă, îmi scria Jim în 3 ianuarie, 1950, o nouă pagină din a doua jumătate a veacului douăzeci, aşa cum am măsurat noi trecerea timpului. Dar *eu* ce fac aici? Ce înseamnă să fiu unul dintre cei aleşi peste care vine sfîrşitul? Parcă înţeleg ceea ce C. Stacey Woods numea «destin», gîndindu-mă că trăiesc într-o zi atît de aproape de Marele Dezastru. Cei mai în vîrstă au început aseară la rugăciune să discute despre profeţii şi, deodată, fratele Gill m-a privit drept în ochi şi a spus: «Mai avem 40 de ani pînă la milenara domnie a lui Hristos şi asta după multe calcule conservatoare!» Aseară, la cină, tata a spus: «Copiii care se nasc astăzi, vor vedea sfîrşitul veacului.» Gîndeşte-te, Beth! Ce legătură am eu de fapt cu sfîrşitul veacului? Sigur, este minunat gîndul că ochii noştri vor avea binecuvîntarea de a-L vedea pe El venind într-un chip asemănător cu cel în care a plecat. Ce înseamnă credinţa mare în întoarcerea lui Hristos în timpul nostru? Atunci cînd El va veni, totul, în afară de credinţa vie în Hristos, va fi lipsit de însemnătate. Orice viaţă trăită într-o altă lumină va fi pierdută.
Da, săptămîna trecută, am citit cu interes editorialul din *Life* (despre neputinţa Americii de a crea opere artistice de valoare din pricina lipsei sentimentului păcatului). Ba chiar am mers pînă într-acolo încît să plătesc 20 de cenţi pe revistă. Lucrul acesta demonstrează dependenţa oscilaţiilor pendulului de un realism înspăimîntător, şi trecerea sa sub incidenţa unui mod de a gîndi ceva mai blînd, chiar dacă mai puţin hotărît. Pesimismul,
142
Umbra Celui Atotputernic
Capitolul 12: Modul de închinare — un nou test
143
calmantul panteismului, e o pilulă amară şi nu-i vine bine omului, mamiferul care ştie să rîdă... Americanul fără experienţă, neînvăţat cu duritatea, va îmbrăţişa minciuna mieroasă a Profetului Mincinos. Neo-ortodoxismul va

face furori, unificarea bisericii va fi semn de patriotism, Dumnezeu va fi cel mai comun subiect de conversaţie, dar nu ortodoxismul lui Pavel, nici Biserica lui Hristos, şi nici Dumnezeul meu. «Oamenii aleargă după fantasme!»"
Intr-o scrisoare de mai tîrziu, mi-a răspuns remarcilor pe care i le-am făcut privitor la cele de mai sus:
„Am aceeaşi părere despre editorialul din revista *Life.* Sper să nu sune sarcastic. Batjocoritorii nu se pot număra printre cei drepţi. Nietzsche îi învăţa pe discipolii săi să fie dispreţuitori; Hristos i-a învăţat pe ucenici să fie miloşi, duioşi. Cum spune Bunyan: «Mila umblă prin lume». Maxwell foloseşte la fel, luna aceasta, cuvintele cuiva care 1-a citat pe Carlyle: «E periculos să cochetezi cu dispreţul, căci dacă devine o obişnuinţă, sîntem în pericol de moarte». Avem nevoie amîndoi de acest lucru, cred. A critica e un lucru atît de străin de învăţăturile lui Hristos şi sînt convins că cea mai bună atitudine faţă de opinia despre credinţă a domnului Luce este să ne bucurăm." Scrisoarea sa din 3 ianuarie continuă:
„Schimbările datorate vulcanilor, pe care ni le-am imaginat ca pe nişte explozii îngheţate, au dat naştere unui alb pur, orbitor sub cerul senin de miercurea trecută. Ne-am urcat cu toţii într-o maşină şi am mers pe munte să schiem toată ziua. Mă simt ca în prima zi după ce reiau antrenamentul la lupte, toamna. Patinajul mi se pare mai puţin palpitant, dar nu sînt nici schior, nici patinator.
Duminică seara s-a lăsat ninsoarea şi aici. E destul de mare stratul de nea, dar pentru mîine s-a anunţat căldură şi ploaie. Luna plină se revarsă pe zăpadă şi pe brazii încărcaţi, pete stacojii se zăresc printre tufele de gard viu şi e o linişte desăvîrşită — îmi vin în minte nenumărate rînduri din Service. într-un fel, mă amuză ori de cîte ori îl citezi. Cred că e din cauză că n-am cunoscut pe nimeni altcineva care să-1 ia în serios. Toţi profesorii de literatură cu care am vorbit despre el afişau de fiecare dată un aer indulgent şi spuneau: «Sigur, opera lui nu e tocmai cea mai semnificativă». în timpul vacanţei nu prea am avut linişte ca să citesc, dar lucrurile s-au liniştit acum şi o să mă-ntorc la cărţile mele.
Am primit acordul celor de la Tabăra de studii Wycliffe* pentru această vară. Simt că Domnul mă trimite acolo să mă decid dacă voi merge în India sau în America de Sud. Proiectul pentru Guiana Britanică e de lungă durată, aşa că probabil îmi voi petrece primăvara aici. Rugaţi-vă să fie uşi deschise pentru Cuvînt. O, de-ar face Dumnezeu «să se răspîndească şi să fie glorificat» Cuvîntul Lui. Comitetul liceului creştin m-a invitat să ţin întîlniri cu elevii timp de două săptămîni. Aş vrea să vă rugaţi şi pentru asta. Ar trebui să încep în 15 ianuarie, o jumătate de oră dimineaţa. N-am mai făcut niciodată aşa ceva şi mă simt nepregătit pentru asaltul atîtor minţi iscoditoare. Roagă-te ca Duhul Sfint să-Şi facă lucrarea Sa de laudă, de înălţare şi de cunoaştere a lui Hristos."
Jurnalul continuă cu data de 4 ianuarie:
„în ultima vreme m-am gîndit mult la efectul periculos sau mai bine zis lanţul de efecte pe care-1 produc lucrurile pămînteşti. Să zicem că cineva îşi doreşte o soţie, cum e firesc, şi chiar găseşte o soţie, dar astfel ajungem la problema veche a lui Peter, Mîncătorul de Dovleci. Deci o soţie cere o casă; apoi în casă #i nevoie de perdele, carpete, maşină de spălat etc. O astfel de casă devine în curînd cămin aşa că sînt aşteptaţi copiii. Nevoile se nasc una după alta—pentru maşină ai nevoie de garaj, pentru garaj teren, dacă ai teren vrei şi grădină, unelte; şi uneltele trebuie ascuţite uneori. Numai de suferinţă are parte cel care duce astăzi o viaţă cumsecade. 2 Timotei 2:4 nu este cu putinţă în Statele Unite, dacă îţi doreşti neapărat o soţie. Deci trag concluzia că cel mai înţelept este să trăiesc cît mai simplu, împlinindu-mi doar nevoile fundamentale — adăpost, hrană, înveliş şi pat. Ba chiar şi aceste lucruri pot isca alte nevoi, dacă nu eşti atent. Veghează, suflete, să nu-ţi complici viaţa, şi să nu mai ai nici timp, nici spaţiu să creşti!
Nu trebuie să mi se pară ciudat dacă Dumnezeu ia la Sine tineri pe care eu i-aş fi păstrat mai mult pe pămînt. Dumnezeu umple astfel Veşnicia, şi eu nu pot să-I sugerez să-i primească acolo doar pe bătrîni."
10 ianuarie: „Apariţia noii teorii a gravitaţiei a lui Einstein — pe care eu n-o înţeleg cîtuşi de puţin — a făcut mare vîlvă la ştiri săptămîna asta. Tot ce înţeleg este că discutăm din nou despre «procesul de integrare», guvern mondial, consiliul mondial al bisericii, unirea idealurilor, iar acum, explicarea tuturor fenomenelor cu ajutorul unei singure formule - acestea sînt semnele sfirşitului. Unificarea pe plan social, religios,

O tabără de studiu ţinută în Nornian. Oklahoma, patronată de *The Summer Institute of Lmguistics, Inc.,* împreună cu Universitatea din Oklahoma.

politic şi tehnic e posibilă. Dar e posibil să găsim pe Cineva capabil să ne unească pe plan moral, un numitor comun pentru bine şi rău? Acestea nu se pot uni şi nici nu le putem înţelege fără a-L lua în considerare pe Dumnezeul Bibliei."
11 ianuarie: „Am primit astăzi o scrisoare foarte încurajatoare de la Fritz. îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru credinţa pe care a pus-o în el, în acea primă seară a lunii noiembrie. Se pare că Fritz creşte zilnic în credinţă. Dumnezeul meu e plin de credincioşie!"
15 ianuarie: „Azi dimineaţă m-am simţit pustiit. Am petrecut mult timp în rugăciune, fără însă să am vreun îndemn deosebit, fără interes faţă de studierea Cuvîntului. La ce bun limba greacă, comentariile biblice, intuiţie

şi înzestrare, şi toate celelalte, dacă inima nu-i a lui Hristos? Ce trîndav sînt astăzi! Am pierdut jumătate de zi. Ar fi trebuit să merg iar la capela liceului creştin, dar şcoala s-a închis din cauza zăpezii. E bine aşa — oricum n-aş fi avut nimic de spus copiilor."
18 ianuarie: „La întîlnirea cu asistentele şi studenţii de la medicină am vorbit despre părtăşia cu Dumnezeu. Dar cred că am glumit prea mult. Doamne, ar trebui să învăţ să fiu mai serios în astfel de probleme importante. Cît de neatent mînuiesc Cuvîntul Sfînt, cît este de periculoasă lipsa de pregătire temeinică în prealabil. Ajută-mă, Doamne, umple-mă de putere pentru lucrarea Ta, pentru a nu fi ispitit să mă impun eu. Cred că L-am pierdut pe Domnul, străduindu-mă prea mult să găsesc idei pentru predici şi n-am lăsat destul timp Scripturii să-mi vorbească".
Chiar dacă părea aproape disperat, aşa cum arată fragmentele din jurnal, în ceasurile lungi petrecute în biroul său, Jim primea putere pentru a înfrunta problemele de mai tîrziu. In 19 ianuarie, descumpănit cum era, mi-a trimis totuşi o scrisoare care pe mine m-a încurajat mult. Eram în faţa unei hotărîri şi mi-era teamă. Iată răspunsul lui la scrisoarea mea:
„Mă rog pentru tine, ca îndoielile să ţi se preschimbe în mulţumiri. Aminteşte-ţi că deseori umbra unui lucru e mai mare chiar decît acel lucru (mai ales cînd lumina vine de jos) şi chiar dacă temeri viitoare vor face întunericul mai mare, lucrul acela nu-i decît un grăunte, dacă-1 priveşti din spate. Mă rog pentru El să ne încurajeze adesea cu acea «vedere din spate», ca să putem vedea lucrurile aşa cum le vede El, să ne amintim că El se poartă cu noi ca şi cu fiii Săi. Mi-am amintit cuvintele lui Amy Carmichael:
El niciodată nu te-a părăsit. Şi-a Lui iubire El n-o va uita.
Să nu vă tulburaţi deci inima Şi nici de teamă să nu fiţi infrinţi. "
Jurnalul e o dovadă că Dumnezeu îi oferea prilejuri de a dărui din ceea ce primea.
20, 21 ianuarie: „Am avut patru întîlniri la Jennings Lodge cu studenţi din Asociaţia Creştină a Studenţilor. Am vorbit despre semantica Noului Testament şi despre cum e numit creştinul: credincios, ucenic, frate, sfînt, creştin — şi legăturile pe care le determină. Am simţit că puterea Duhului m-a sprijinit, dar cîtă nevoie am încă de El!"
23 ianuarie: „Am fost mîhnit aseară din pricina lipsei mele de disciplină. Cum de am îndrăzneala de a fi atît de nepăsător şi totuşi să predic? «Cel care ştie să facă bine (aşa cum eu am fost învăţat şi am învăţat la rîndul meu pe alţii) şi nu face binele, păcătuieşte.» Am păcătuit fiind atît de nesăbuit şi pierzîndu-mi toată ziua cu timbrele — încercînd să păstrez un calm la care eram gata în orice moment-să renunţ. O, cîtă ipocrizie, cît păcat şi cum ne înşelăm! Doamne, iartă, Te rog, şi nu-i lăsa pe cei ce-şi pun încrederea în Tine — pentru întîlnirea de mîine cu liceenii — să fie daţi de ruşine *din pricina mea.* Eliberează-mă de gîndul păcatului, nu-1 lăsa să pună stăpînire pe mine! Dă-mi duhul iertării, Te rog!"
Dar nu numai sufletul lui era în această stare jalnică, ci întreaga sa generaţie.
24 ianuarie: „Oh, ce generaţie plină de îngăduinţă, care îţi plăteşti profeţii şi-i îmbrăţişezi pe cei care îţi sînt trimişi — nenorocire. Cît de bine ar fi fost pentru tine şi pentru ei dacă şi-ar fi găsit moartea prin mîna ta! Blestemată fie îmbrăţişarea lui Iuda! Blestemată fie această prietenie, care nu înseamnă nimic bun, ci aşază o condamnare îngrozitoare asupra profeţilor tăi.
Oh, generaţie care aude, dar nu simte, ascultă, dar nu se îndurerează, ascultă, dar nu cunoaşte nici durerea, nici leacul cel dulce. Spune-mi, orice foc poate fi stins în afară de iad? Blestemată fie această stare căldicică, această nepăsare! Oare nu există lucruri care să ne stîrnească , indignarea? Profeţii noştri nu sînt cuprinşi de nici o flacără? Arată-mi o singură inimă arzînd. Aş vrea să văd un muritor mistuit de focul etern al Dumnezeului său. Astfel aş putea scuza această generaţie înşelătoare, făţarnică, lipsită de bucurie. Bine a spus poetul tău, trăieşti şi mori «ca un bivol greoi, neputincios şi cu ochii de plumb»."

146
Umbra Celui Atotputernic
Capitolul 12: Modul de închinare — un nou test
14/

4 februarie: „Mi-e greu să scot ceva pentru mine din Cuvînt. Rugăciunile mele sînt lipsite de fervoare. în casă a fost tot timpul zarvă, vremea e rece şi din cauza deselor dureri de cap am cam pierdut din vedere lucrurile spirituale. Trebuie să mă îndemn la studiu, ascultînd glasul conştiinţei dacă vreau să cîştig ceva din Scriptură atunci cînd uneori îmi lipseşte dorinţa. E bine să învăţ să ascult glasul din interior care îmi aminteşte de îndatoriri, sau mai bine zis de lucrurile cu adevărat importante, dacă vreau ca evlavia să devină o stare permanentă a sufletului meu. Aş putea să nu mai depind astfel de dispoziţie sau de impulsuri de moment ca să vin înaintea Domnului, ci să mă călăuzesc după principii despre care ştiu că sînt bune, indiferent dacă îmi plac sau
nu.
Nu ştiu de ce n-am văzut niciodată în America lucrurile acelea despre care scriu misionarii — atmosfera aceea de săbii scoase, mirosul bătăliei cu puterile demonice. La fel este şi cu unitatea creştinilor pe cîmpul de luptă, datorată luptei comune împotriva unui vrăjmaş cît se poate de real. Satan nu este real — deşi se vorbeşte mult

despre credinţa într-un «diavol adevărat». în consecinţă, războiul nostru se transformă într-un război festiv cu umbrele, un război rece al cuvintelor obosite. Nici un strigăt; mai curînd, căscăm de plictiseală. Odinioară, în adunările noastre, rîsul, cînd se auzea, înăbuşea suspinele de plîns. Vai nouă! N-am făcut nici un sacrificiu. Nu ştim nimic despre puterea chemării la care Dumnezeu ne-a îndemnat—puterea de a distruge şi de a reînvia, puterea de a ucide vrăjmaşul. Poemul lui Service, *Law ofthe Yukon* [Legea lui Yukon] pare să se refere la această viaţă la care cred că ne cheamă Dumnezeu:

Nu-i trimite pe cei nesăbuiţi ţi slabi, ia-mă pe mine, tare, înţelept,
Tare în oarba furie a luptei, înţelept căci ştiu să-i pedepsesc amarnic
Trimite-mi oamenii încinşi de luptă, din suflet dornici de izbîndă.
Iuţi ca pantera care-nvinge, fioroşi ca ursul ce-si apără viaţa.
Strămoşi ai fiarelor ne-nvinse, înflăcăra cuptorului căliţi.
Şi-o să-i aştept pe cei ce m-or învinge; dar nu voi fi infrînt intr-o clipită,
Dar cei curtenitori şi slabi, vicleni, de mine nu se pot atinge,
Doar cei cu mîini de vikingi şi cu credinţă pură de copil,
Deznădăjduiţi, puternici, de ne-nfrînt, pe care teama nu-i sugrumă,
Lor le voi da comoara mea, pe ei cu carnea mea-i voi sătura. "

10 februarie: „Am încheiat şirul de întîlniri la Liceul Creştin. Doamne, nu lăsa pe nici unul dintre cei cărora le-am vorbit să ia
cuvintele mele drept ale Tale; sau să încerce să dea la o parte Cuvîntul Tău ca şi cînd ar fi al meu."

Nu ştiu dacă Jim a aflat vreodată care au fost roadele acelor întîlniri. Dar după moartea lui, am primit o scrisoare care dovedeşte că rugăciunea sa a primit răspuns. Evelyn Corkum, elevă la acel liceu pe atunci, mi-a scris: „Eram în clasa a X-a şi puţin mai conservatoare decît ceilalţi. în toţi aceşti ani anumite lucruri pe care le-a spus Jim mi-au rămas mereu vii în minte şi mi-au modelat caracterul şi felul de a trăi.

Seria de întîlniri s-a axat pe Timotei. Ne-a explicat că alesese această carte pentru că îi fusese adresată unui tînăr... Astfel am început şi eu să am un timp zilnic de părtăşie cu Dumnezeu. Jim nu ne-a sfătuit să ne trezim dimineaţa cu cinci minute mai devreme ca să răsfoim Biblia şi să ne rugăm în grabă. El ne-a lansat provocarea de a ne trezi cu 45 minute mai devreme înaintea celorlalţi din familie, şi să găsim un colţişor unde să putem fi singuri cu Domnul, să nu ne deranjeze nimeni. Pe atunci, acele 45 minute ni se păreau un sacrificiu uriaş, dar nu avea obiceiul de a insista cu sfaturile pentru a-i convinge pe elevi.

într-o zi a vorbit foarte deschis despre relaţiile dintre băieţi şi fete... «Nu încercaţi să vedeţi cît de rezistenţi sînteţi. Cînd simţiţi ispita,/wgzY/!» Pentru mine era ceva nou să văd un tînăr atît de drăguţ în întregime dăruit Domnului. Avea o personalitate care te atrăgea şi faptul că era atît de credincios nu-1 făcea să pară demodat! Ne-a provocat să renunţăm la noi pentru Hristos... Sînt convinsă că nu exagerez spunînd că, în afară de părinţii mei, Jim a avut cea mai mare influenţă asupra vieţii mele. Nu-mi pare rău că i-am urmat sfatul. Cred că din această cauză viaţa mea este plină şi mă bucur de călăuzirea Domnului."

Jurnalul lui Jim continuă:

/*1 februarie* „Am descoperit astă-seară că în lucrul spiritual, mai mult ca oriunde altundeva, caracterul lucrătorului îşi pune amprenta pe calitatea muncii. Shelley şi Byron n-au avut o viaţă morală şi totuşi au scris bine poezie. Wagner a fost afemeiat şi a compus muzică bună, dar nu tot aşa stau faptele în lucrarea lui Dumnezeu. Pavel se poate da pe sine ca exemplu cînd le vorbeşte tesalonicenilor. în prima sa epistolă le spune de nouă ori «Voi ştiţi», vrînd să sugereze că tesalonicenii pot să judece viaţa sa intimă şi publică. A fost în Salonic, unde a dus o viaţă care a spus mai mult decît predicile sale; a fost o dovadă convingătoare.

Nu-i de mirare că astăzi lucrul pentru împărăţia Cerurilor e atît de slab — luaţi aminte la caracterul lucrătorului."

13 februarie: „Aseară am vorbit la întîlnirea trimestrială a Asociaţiei Şcolilor Creştine. Am discutat şi despre puterile demonice în şcoală («Noi n-avem de luptat împotriva cărnii şi a sîngelui») şi despre «instituiţi analizarea» copilului — dezvoltarea unui comportament bun fără evlavie, învăţătură fără spiritualitate; minţi sincere, curate, dar lipsite de o motivaţie puternică de natură spirituală. Am fost cam neîndemînatic şi nu sînt sigur că tot ce-am spus este de vreun folos. De-aş avea buzele lui Samuel de pe care Dumnezeu n-a lăsat să cadă la pămînt nici un cuvînt măcar!"

18 februarie: „Săptămîna asta am predat la clasa a Vil-a şi a VUI-a, la Şcoala Creştină. Comitetul mi-a cerut să hotărăsc cît mai repede ce voi face la toamnă, fiindcă ar vrea să predau la ei un an. O, Doamne, cîte schimbări, cîte drumuri, cîte chemări! Ajută-mă să fac voia Ta, fără să ţin seama de nimeni. Nu pot hotărî nimic, Doamne, dacă nu-Ţi aud glasul".

In aceeaşi zi, Jim i-a scris prietenului său din liceu, Dick Fisher, despre care ştia că avea nevoie de călăuzirea lui Dumnezeu în viaţa lui:

„Ţi-ai trimis cererea la Wheaton? Pierzi timp preţios neplătindu-ţi facturile de la şcoală. Te sfătuiesc din toată

inima, Richard, să laşi imediat toate nimicurile, să-ţi plăteşti datoriile şi să te duci direct la facultate. Dacă nu reuşeşti la Wheaton, încearcă altundeva. Mai mult, am impresia că ţi-ar prinde foarte bine tovărăşia unor creştini fermi, băieţi şi fete, şi cred că atmosfera din campusul creştin ar fi exact lucrul de care ai nevoie. Nu poţi să te înşeli singur spunîndu-ţi că poţi s-o duci foarte bine şi fără să iei legătura cu credincioşi. M-am gîndit bine la acest lucru, căci, de cîte ori ne-am întîlnit, am simţit că ar trebui să petrecem mai mult timp împreună, sau măcar să găseşti un prieten credincios, aşa cum a făcut Creştinul din *Pilgrim's Progresa* [Călătoria creştinului]. Ştiu că nu sînt eu cel mai indicat să-ţi spun ce să faci, dar ţin la tine, frate. E periculos să-ţi faci prieteni din tabăra diavolului şi să ştii prea puţin despre ce înseamnă să călătoreşti în urma Marelui Păstor şi a turmei Sale. Probabil că ai o sumedenie de planuri şi speranţe să lucrezi în Astoria, dar cred că ar trebui să aduci înaintea Domnului toate acestea şi să-I mărturiseşti că îţi doreşti mai mult decît o afacere reuşită. Şi problema asta e atît de presantă şi importantă, încît îndrăznesc să-ţi fac cunoscut că cei de la compania de telefoane nu mai au nevoie de tine. După cîţiva ani **petrecuţi** cu ei, este evident că te-ai ales cu prea puţin, în ciuda tuturor strădaniilor tale. Şi din punct de vedere spiritual munca asta nu ţi-a adusj
chiar nici un cîştig, contul tău din bancă nu a crescut şi îndrăznesc să spun că nici tu nu eşti mai fericit decît atunci cînd ai început să lucrezi pentru ei. Pe scurt, n-ai ajuns nicăieri.
Poate că nu-ţi vine să primeşti cu inima deschisă asemenea sfaturi din partea mea, dar astăzi m-am gîndit tot timpul la aceste lucruri şi am socotit că e mai bine să-ţi spun ce am de spus, pentru că văd cum Ziua cea Mare se apropie cu repeziciune, şi poate că nu te-ai gîndit că va trebui să dai socoteală atunci. Mi-ar plăcea să te întîlnesc ca să discutăm despre acest lucru, pentru că probabil nu voi mai fi aici în această vară şi astfel voi rata ocazia de a petrece mai mult timp împreună cu tine. Dacă ţi se pare că mi-am depăşit atribuţiile, aminteşte-ţi că am făcut-o cu gîndul la sufletul tău care va avea de înfruntat veşnicia, şi că Domnul mi-a pus pe inimă să-ţi vorbesc. Hristos are nevoie de oameni tineri, care să-şi închine Lui vieţile. Mie mi se pare că tu ar trebui să fii unul dintre aceştia, Fisher. — Cu dragoste în Isus Hristos, Jim."
O scrisoare trimisă în 22 februarie tatălui său, care predica în estul Washingtonului, dovedeşte cît de serios se gîndea Jim la ideea de a vedea modelul bisericii, aşa cum e prezentat în Noul Testament pus în practică în vremurile noastre. Scrisoarea arată, de asemenea, că nu-şi petrecea timpul doar învăţînd pe alţii şi studiind:
„Dragă tată, ai insistat mult să-ţi scriu chiar şi numai cîtevarînduri, deci n-am nici o scuză, trebuie să-ţi scriu. Şi iată că mă împotmolesc aici. Am scris prea în grabă prima propoziţie, probabil. Cum am terminat, a şi năvălit pe uşă cine altul decît nebunaticul de Dutchman Werner Durtschi, care le-a adus aici pe mama şi pe cele două surori ale sale să ia lecţii de tricotat şosete Argyle de la mama. Aşa ne-am petrecut seara. Acum e destul de tîrziu. Toată ziua m-am mişcat încet (cu viteza a doua!), fiindcă m-am culcat tîrziu aseară.
Am făcut o pauză şi mai lungă. Marţi n-am făcut decît să lucrez şi să studiez. N-am avut timp să scriu... Astăzi am primit primul salariu de la Şcoala creştină. Mă plătesc 10 dolari pe zi, din care se scade impozitul. E o sumă destul de mare şi-mi măreşte responsabilitatea pentru felul în care mă administrez. Lucrurile încep să meargă ceva mai bine pe măsură ce-i înţeleg pe copii. Totuşi, disciplina rămîne o problemă. Să fie oare toamna de vină de faptul că inimii umane nu-i arde de învăţătură? Qe'ce trebuie împinşi spre ceva care nu le face decît bine, chiar şi cînd e vorba de învăţătură laică? Văd că inimile se răzvrătesc la orice lumină, nu numai la învăţătura lui Dumnezeu.
15U
vmora
mmpmerniv
.
M-am bucurat la întîlnirea de la biserica din Stark Street, de acum două săptămîni, deşi cred că n-a fost atît de frumos ca data trecută. Dar faptul că sînt aleşi cîţiva bărbaţi care să stea sus pe platformă descurajează orice intervenţie de jos din sală. M-am gîndit mult cum să organizăm serviciile religioase aşa cum obişnuiau să le ţină sfinţii, fără să desemnăm un lider sau pe cineva care să conducă imnurile, ci să-L lăsăm pe Domnul să vorbească fiecăruia. Am văzut că metoda aceasta a reuşit atît de bine la Forest Grove cîţiva ani în urmă. Puii fac cîte cinci-şase ouă pe zi. Am observat că, dacă lăsăm lumina aprinsă peste noapte, nu afectează producţia, aşa că am renunţat la această idee. Astăzi am obţinut un ou deosebit de mare, măsoară 7 cm.
Buick-ul a ieşit din nou din marşarier, dar Bob 1-a aranjat în cîteva minute. îţi aminteşti poate că am avut aceeaşi problemă în Bozeman. Şi Plymouth-ul stă prost cu vitezele, aşa că îl folosim cît mai puţin, fiindcă nu ştim ce se poate întîmpla.
Bryson a tăiat şi ultimii doi copaci de pe terenul lui, iar eu i-am dus azi-dimineaţă sub castan. N-am avut încă timp să-i tai, dar nu prea avem nevoie de lemne acum. Bulbii încep să răsară peste tot, dar tot nu vor înflori decît peste vreo două sau trei săptămîni, cred. Trebuie să corectez nişte lucrări şi să scriu vreo cîteva scrisori, deci ăsta e sfîrşitul. Azi-dimineaţă am tradus acest fragment din 1 Ioan 2:7, 8. Ce părere ai? — «Prea iubiţilor, nu vă dau o poruncă nouă, ci una veche pe care aţi avut-o de la început; cuvîntul pe care l-aţi auzit este o poruncă veche. Totuşi, vi-1 scriu ca pe o poruncă nouă, pentru că întunericul trece, dar adevărata lumină continuă să strălucească». Ultima parte înseamnă deci că porunca de a ne iubi unii pe alţii primeşte un înţeles nou pe măsură ce înaintez în lumină şi întunericul se risipeşte. Şi pe măsură ce cunoştinţa mea despre această iubire creşte, sînt hotărît să o dovedesc în orice împrejurare. — Cu drag, fiul tău Jim".

25 februarie: „Aseară am luat cuvîntul în faţa juniorilor de la Şcoala biblică din Multnomah, şi am vorbit din 2 Timotei 2:4 (scrie Jim în jurnal): războiul cu puterile spirituale, clarificare şi ceva din chemarea la închinare. Dar ce păcăleală! M-am simţit de parcă prea puţin sau chiar nimic nu s-ar fi întîmplat... M-am simţit departe de Domnul întreaga săptămînă şi m-am trezit că sînt prea obosit şi păcătos ca să încerc să mă apropii de El. Dorinţa pare să se fi stins, iar sufletul meu e slab, părăsit şi secătuit".
26 februarie: „Am fost rugat să renunţ la serviciul de frîngerea pîinii de dragul unui „serviciu religios" duminica viitoare. Mi se pare lispit de sens! Spunea bine Rutherford
Nu-i cerul in Anwoth, nici in predicare Hrist.
Ce scuză puteam găsi? I-am jignit refuzînd, dar Domnul a fost atît de real pentru mine aseară, în lumina lunii. E o noapte de februarie dar care aminteşte atît de bine de primăvară.
Cărări 'înşelătoare sînt multe pe pămint
Şi in acest ţinut străin şi mare, Doamne,
Aş vrea să-mi (ii Tu mina-n mina Ta
Să-Ţi pot urma cărarea. "
6 martie: „Dave a fost aici în celălalt sfîrşit de săptămînă şi doreşte să primească un răspuns în legătură cu munca la Asociaţia pentru misiune în străinătate şi Asociaţia pentru studenţi. Am cîteva obiecţii, cea mai importantă fiind faptul că ar trebui să respect indicaţiile comitetelor, cînd eu ştiu că voia lui Dumnezeu nu are nimic de-a face cu metodele bine gîndite şi organizate, şi nici unul dintre cei cu care lucrez n-ar înţelege atitudinea şi recomandările pe care le-aş face eu. Mai mult, a merge din loc în loc, o seară aici, o zi acolo, am văzut chiar atunci în 1948 că nu-i o metodă bună, pentru că alt efect are totuşi o întrunire locală, regulată şi un loc stabil de întrunire.
încercările mele par să fi ajuns la o răscruce acum. Ieri după-amiază am descoperit adevărul proaspăt al cuvintelor lui Pavel: «Cum vor putea ei propovădui dacă nu sînt trimişi?» Doamne, iată-mă. Trimite-mă, trimite-mă să lucrez pentru Tine."
Dar mai avea încă nevoie de pregătire. în loc să fie trimis „în lume", Jim a fost trimis într-un orăşel mic, situat la sud de Oregon, să ţină o serie de întîlniri. După două săptămîni şi jumătate petrecute acolo, a scris:
„Sper că ce este scris în Psalmul 65:5 se va împlini: «în bunătatea Ta, Tu mă asculţi prin minuni, Dumnezeul mîntuirii noastre, nădejdea tuturor marginilor îndepărtate ale pămîntului şi mării!» Parcă nici nu îndrăznesc să sper acest lucru, căci sufletul meu e într-o stare în care Dumnezeu nu e atotstăpînitor."

uz umorui~eiui/iimpmernw
26 martie: „Azi dimineaţă am vorbit despre Intrarea în Ierusalim... o oarecare libertate, dar atîta zarvă inutilă."
27 martie: „Am vorbit din Marcu 14. M-am simţit părăsit deşi s-au rugat mulţi pentru acest moment. Doar doi oameni au venit în faţă. M-am simţit foarte smerit în inima mea după aceea".
28 martie: „După-amiază am fost cu Phares prin împrejurimi. Ceva interes, ceva entuziasm, dar nu prea multă convingere printre oameni. Doamne, înmoaie-le inimile şi salvează-i spre gloria Ta eternă!"
31 martie: „Am vorbit despre Ghetsimani... Am avut tot timpul sentimentul acut al păcatului. Cred că s-au simţit mustraţi, dar n-au fost zguduiţi aşa cum am sperat. M-am întors acasă îndoindu-mă de bunătatea Tatălui şi iată ce mustrări am primit:
1. Dumnezeu răspunde rugăciunilor noastre. El le-a auzit şi în înţelepciunea Sa refuză un anume lucru. înţelepciunea lui Dumnezeu nu o înţeleg. Dumnezeu ne refuză o binecuvîntare pentru că e înţelept, niciodată pentru a ne sfida sau din îngîmfare.
2. Părerea lui Iacov despre cum îi cerem lui Dumnezeu:
a) n-am fost destul de precis — «N-aţi primit pentru că n-aţi cerut»;
b) n-am fost destul de sincer, de curat în rugăciunea mea. «Sau cereţi şi nu căpătaţi pentru că cereţi rău, cu gînd să risipiţi în plăcerile voastre.» Iar eu încă am grijile mele şi numele legat de lucrare şi dacă pînă acum Dumnezeu nu mi-a răspuns, probabil că n-am reuşit să găsesc răspunsul din pricina egoismului şi a mîndriei mele."
O scrisoare trimisă tatălui său în 13 aprilie dovedeşte că totuşi întîlnirile au fost fructuoase:
„Dragă Padre: îţi spun foarte pe scurt despre lucrarea Domnului în familia Williams. Tocmai am ajuns acasă după o călătorie de opt ore cu autobuzul şi călătoresc de la miezul nopţii. Nici n-am despachetat lucrurile. Domnul mi-a dat multă libertate la întîlnirile noastre şi El însuşi a lucrat în mod clar în întreaga regiune. Cel mai mare beţiv din oraş împreună cu soţia sa au venit înaintea Domnului într-o după-amiază şi ieri au mărturisit în faţa oamenilor credinţa lor. Unul sau doi tineri au fost convinşi că Dumnezeu îi poate mîntui şi au început să studieze Scriptura. Eu şi Phares ne-am întîlnit cu 25 de tineri liceeni sau care au terminat liceul, chiar ieri seară după serviciul religios, înainte să merg la autobuz şi am discutat mult şi serios despre studiul individual al

Scripturii, sfinţenie, şi viaţa de fiecare zi cu Hristos. Cred că Dumnezeu a făcut minuni — nu de natură emoţională (decît în mine, căci eu mă simţeam atît de păcătos), ci un proces de edificare spirituală sănătos şi scriptural făcut, cred eu, în Duhul.
Niciodată nu mi-a fost mai clar ca acum înţelesul morţii şi înălţării Mîntuitorului şi îl laud pe Dumnezeu pentru claritatea cu care am putut prezenta cîteva învăţături despre har."
Şi jurnalul continuă:
16 aprilie: „în acest sfirşit de săptămînă a avut loc conferinţa Asociaţiei Studenţeşti. Am pregătit material în legătură cu activităţile tuturor anilor (I-V). Dar nici un interes faţă de cîmpul de misiune în afara ţării. Azi dimineaţă m-am apucat din nou de greacă, după trei săptămîni de studiu practic."
/ 7 *aprilie:* „Am refuzat oferta comitetului şcolii de a preda anul acesta ca profesor la clasa a Vil-a şi a VUI-a. Mi-a fost destul de greu să discern voia Domnului, dar cred că El m-a călăuzit. E uşor să te laşi influenţat de lucruri mici (sau mari) cînd trebuie să te orientezi, dacă nu te ţii strîns *de principiile* călăuzirii scripturale. Am descoperit nu de mult trei principii care ar putea constitui foarte bine începutul unui cod:
1. Nu uita niciodată că Dumnezeu te-a învăţat importanţa unei lucrări care se contruieşte pas cu pas. A rămîne mai mult timp într-un grup, a stărui asupra anumitor lucruri e cel mai bun mijloc de a construi ceva solid, care să dăinuie.
2. Nu accepta o poziţie relativ la vreun individ sau grup de oameni care să le permită să îţi dicteze în probleme în care ai convingerea că decizia trebuie luată prin frămîntare personală înaintea lui Dumnezeu. Nu permite niciodată vreunei organizaţii să-ţi dicteze care este voia Domnului. Asemenea capcane nu pot veni din partea Domnului, pentru mine.
3. Indiferent de situaţia financiară, cînd trebuie să aleg între o lucrare spirituală, de orice fel, şi o muncă lumească, de orice fel, pentru mine alegerea bună e cea dintîi."
19 aprilie: „Caut să fiu sigur că Dumnezeu mă va călăuzi luna viitoare şi următoarea jumătate de lună. Am găsit această încurajare în Isaia 42:16: «Voi duce pe orbi pe un drum necunoscut de ei, îi voi povăţui pe cărări neştiute de ei.» încă o dată, eu sînt acela, Doamne; sînt orb, într-adevăr."
VmDra Lelui Alolpulernic
20 aprilie: „Am cerut din toată inima un semn în legătură cu plecarea la Institutul de vară pentru lingvistică*. N-am primit nici un semn. Dar mi-e limpede că deocamdată mă descurc şi tară călăuzire. Dumnezeu mi-o va da la timpul cuvenit — nu cînd cer eu, ci cînd am într-adevăr nevoie şi numai atunci."
18 mai: „Am reluat şi terminat de răsfoit în grabă *Life* a lui William Farel, unul din prozatorii de marcă ai reformei. După trei ceasuri m-am întors la Scriptură şi la rugăciune. Cred că am învăţat ceva, căci, după multă trudă şi o deosebită concentrare, am început să simt puterea Cuvîntului. Orice lucru, oricît de bun ar părea, în lumina Cuvîntului viu şi adevărat, se dovedeşte a fi o capcană şi trebuie să mă străduiesc să fug de el, dacă vreau ca în fiecare dimineaţă Cuvîntul să fie hrana mea.
Aseară am făcut o plimbare pe deal. Am închinat din nou Domnului pumnul de ţarină care sînt. M-am analizat iarăşi şi am găsit josnică chiar dorinţa mea de *a face* ceva pentru El în faţa oamenilor; socotesc că ar trebui *sa fiu* ceva, indiferent dacă rezultatele vor fi cunoscute şi de alţii sau nu. Norii care pluteau deasupra dealurilor de vest păreau să-mi spună: «Ce e viaţa ta? Doar un abur.» Şi m-am văzut, abur uşor ridicîndu-se din ocean, atras de puterea mare a soarelui şi adus pe pămînt de vînt. Revărsarea binecuvîntării pe pămînt e ca ploaia, Dumnezeu o ridică întîi, Duhul Sfint o poartă şi o revarsă în locul Său, pentru a se întoarce din nou în mare «vărsat ca apa». Astfel slăbiciunea mea va fi pentru Dumnezeu un prilej de a împrospăta pămîntul. Doresc să fie aşa cum a arătat El."
Iar mie, Jim mi-a scris:
„Dacă în ceea ce priveşte lucrul zilele astea sînt liniştite, din punct de vedere spiritual sînt pline de freamăt. Mă bucur să-L cunosc pe Dumnezeu, care ţine cărarea celor drepţi ca o lumină strălucitoare, mai puternică în fiecare clipă, pînă în Ziua Desăvîrşirii."
Capitolul 13

Aceste voci m-au îndemnat

eluifără prihană îi răsare o lumină în întuneric.
După ce în aprilie Jim Elliot s-a rugat ca Dumnezeu să-i răspundă în legătură cu plecarea la cursurile de vară de lingvistică, a primit răspuns afirmativ, iar în 2 iunie 1950 era la Wheaton din nou, în drum spre Oklahoma. Acest pas făcut 1-a ajutat să înveţe ceva în plus despre călăuzire, lucru pe care 1-a consemnat în jurnal:
„M-a impresionat mult Efeseni 5 — «înţelegeţi care este voia Domnului» — şi Romani 12 — «să puteţi deosebi bine voia lui Dumnezeu». Pot fi conştient şi mă pot bucura de cunoaşterea voii lui Dumnezeu în fiecare moment. împlinirea fiecărei porunci mă pune pe drumul cel bun şi mă păstrează pe el. Trebuie să luăm hotărîri, desigur, dar în viaţă e ca în mersul cu trenul — semnalul de oprire, o criză, se aprinde doar atunci cînd e într-adevăr nevoie. Poate nu întotdeauna văd înaintea mea lumina verde, care să-mi spună că drumul e liber, dar dacă nu mă abat de la traseu voi ajunge şi la locul în care se află următoarea lumină verde. A înţelege voia lui Dumnezeu înseamnă a crede în El, a crede că El — în orice împrejurare în care I-am dat ascultare — va face din drumul respectiv drumul Său, valabil o veşnicie."

La Universitatea din Oklahoma, Jim, împreună cu cîteva sute de viitori misionari sau misionari întorşi acasă, au învăţat timp de zece săptămîni cum să studieze limbile care nu au şi formă scrisă — cumsă-şi formeze un cod în baza căruia să le poată scrie şi să le analizeze.
Universitatea din Oklahoma.
Casa iniţială şi clădirea şcolii din Shandia.

Casa parţial dărîmată, înainte de a se prăbuşi complet sub apele lui Atun Yaku.
Indieni Checiua din Shandia cu un porc mistreţ vînat în junglă. In spate, canoe scobită din trunchi de copac.
Fetiţă indiancă mestecînd fruct de palmier pentru a prepara chicha fermentată, hrana de bază a familiei Checiua.
Indieni Checiua spălînd aur în faţa sediului misiunii din Shandia.
Carmela şi Eugenia: primii botezaţi din Shandia.

Orchestră la o nuntă Checiua — cu vioară făcută în junglă şi cu tobă din piele de maimuţă.
Jim punîndu-le unor indieni înregistrări în limba Checiua ale unor imnuri religioase şi ale unor texte din Scriptură.

Fonetica, studiul sunetelor, nu i s-a părut dificilă, căci avea un talent înnăscut de a imita accentele şi dialectele altora. Mintea sa analitică s-a ocupat cu plăcere de morfologie (studiul structurii cuvintelor) şi de sintaxă (structura frazei). La curs au avut şi posibilitatea de a simula situaţii din activitatea misionară. Cunoscători ai diferitelor grupe de limbi au fost aduşi la cursuri şi studenţii au lucrat cu fiecare din ei în parte. Astfel au reuşit să strîngă şi să sistematizeze datele despre limbă, aşa cum ar face pe teren. Pentru acest curs Jim a primit permisiunea de a colabora cu un vorbitor al unei asemenea limbi, care nu era altul decît un fost misionar ce lucrase în jungla Ecuadorului cu indienii Checiua. A fost un prilej minunat pentru el să înveţe o limbă cu care simţea că avea să lucreze în viitor. Acest misionar a fost prima persoană care i-a vorbit lui Jim despre indienii Auca. Jim s-a înflăcărat pe dată. Un trib complet străin de civilizaţie? Un popor care respinsese orice încercare a albilor de a lua legătura cu ei? Spiritul de pionier s-a aprins numai la acest gînd. Unii ar spune că era un romantic. Probabil că era. Dar Ragland, pionierul din India de Sud (1815-1858) a spus:
„Sfîntul Pavel a lucrat în Corint fără să primească vreo plată şi se bucura (aici l-am putea numi romantic) să-L propovăduiască pe Hristos într-un loc unde nu se auzise de El... Astfel, nu sînt sigur că impulsurile pe care le catalogăm «romantice» nu sînt, ca orice alt sentiment natural, demne de sfinţire şi de pus în slujba planului lui Dumnezeu."
Jim s-a gîndit şi la corespondenţa cu dr. Tidmarsh. S-a gîndit la indienii Checiua şi la ţara lor unde în atîtea locuri nu se auzise încă de Scriptură. Şi acum, indienii Auca. Pentru un om obişnuit să caute voia Domnului în orice împrejurare, aceste lucruri nu puteau fi simple coincidenţe.
Unde să meargă, deci, în Ecuador sau în India? Călăuzirea de care s-a bucurat Jim a fost limpede, pe cît de limpede, pe atît de remarcabilă. în 4 iulie Jim s-a hotărît ca timp de 10 zile să se roage lui Dumnezeu pentru a primi un răspuns clar. „Doamne, croieşte-mi cărarea", scria el în jurnal. „Hotărăşte unde să merg. Trimite-mă unde şi cînd vei voi şi arată tuturor că Tu eşti Călăuza mea."
Patru zile mai tîrziu scria din nou: „Sînt zile deosebite pentru mine, în care îmi sînt dezvăluite îndatoririle care îmi revin pentru ca Hristos să fie astfel glorificat. Unele din ele îmi sînt descoperite în ceea ce văd zilnic în jurul meu unde constat o îndepărtare de Cuvîntul lui Dumnezeu; pe altele le cunosc citind Scriptura şi descoperind frumuseţea Sa din vechime. O, ce fel de oameni ar trebui să fim în lumina a ceea ce purtăm
acum în noi! Doamne, Tu ai vorbit din nou sufletului meu. Mi-ai spus ce trebuie şi pot să fiu. Şi cred. Fă-Ţi cunoscut Numele, Cuvîntul Tău, modelul, împlinind toate aceste îndatoriri pe care eu le văd atît de confuz acum."
14 iulie: „Acum 10 zile L-am rugat pe Dumnezeu să-mi dea un răspuns care să mă încurajeze să plec în Ecuador. Am primit acest răspuns azi dimineaţă, într-un mod neaşteptat. Citeam la întîmplare din Exod 23, cînd versetul 20 mi-a atras atenţia: «Iată, Eu trimit un înger înaintea ta, ca să te ocrotească pe drum, şi să te ducă în locul pe care l-am pregătit. Fii cu ochii în patru înaintea Lui şi ascultă glasul Lui.» Avînd în vedere modul în care l-am primit, precedat de trăiri intense şi de o aşteptare plină de credinţă a unei promisiuni, îl consider o călăuzire din partea lui Dumnezeu cum că ar trebui să-i scriu lui Tidmarsh, anunţîndu-1 că voi merge în Ecuador, prin voia lui Dumnezeu".
Dar nu doar rugăciunile sale i-au adus lui Jim acest răspuns. Cîteva zile mai tîrziu doar, a primit o scrisoare de la Eleanor Vandevort, o prietenă din facultate, care pe atunci era misionară în Africa. Ea îi dezvăluia că simţise un îndemn să se roage în acele zile pentru Jim. Iar el i-a scris:
„Dragă Eleanor: Presupun că e foarte devreme la ora asta în Sudan şi că tocmai te trezeşti şi-ţi începi ziua cu Hristos, sau probabil dormi încă şi Duhul Său îţi dă odihnă şi te pregăteşte pentru o nouă zi. Indiferent ce faci, pentru tine în acest moment sînt rostite două rugăciuni de patru versuri scrise de Amy Carmichael. în primul caz:

Domnul meu, Dragostea mea, Lumina veşnică a inimii mele
Asupra celui ce mult Te iubeşte să străluceşti in noaptea-adincă
Asupra gindurilor mele ce-ntruna către Tine le îndrept
Şi-n visurile mele in care Domn puternic eşti.
Şi în cel de-al doilea caz:
Prin boarea dimineţii, Doamne, Ceresc Iubit,
In frumuseţea calmă a zorilor treziţi,
Arată-mi-Te, Doamne, ca eu, cu al Tău Chip,
Să-nfrunt orice-ncercare care pe drum se va ivi.
... Scrisoarea ta e datată 12 iulie şi tu îmi spui că de o bună bucată de vreme te gîndeşti la mine. Van, ştiu că Dumnezeu ţi-a trimis acest gînd. Căci m-am rugat timp de 10 zile ca Domnul să-mi dea un răspuns în

vmoru
/iimpuiermc

legătură cu plecarea mea în Ecuador, între 4 şi 15 iulie. O staţie de misiune printre indienii Checiua, abandonată de curînd, este oferită oricui este dispus să meargă acolo. Unii dintre cei de aici cunosc lucrarea de acolo şi m-au îndemnat să consider acest prilej drept o uşă la care să bat cu îndrăzneală. Dacă Dumnezeu deschide o uşă, cine o poate închide? Şi dacă El spune «Du-te!», cine va îndrăzni să rămînă pe loc? Deci, roagă-te să-mi fie tare credinţa şi să învingă orice obstacol."
Apoi, în 25 iulie, le-a scris părinţilor mai pe larg:
„Convingerea că aceasta este voia Domnului e pe zi ce trece tot mai puternică şi sînt încredinţat de lucrul acesta pe deplin, din toate punctele de vedere. Nu întotdeauna Domnul îmi răspunde în mod spectaculos, ci prin lucruri mici, cum ar fi o vorbă auzită la curs despre limba Checiua sau 20 de dolari într-un plic cu un bilet nesemnat pe care-1 găsesc în cutia poştală şi pe care scrie atît «Filipeni 4:19: Dumnezeu să te binecuvînteze. Pentru Ecuador.» Ieri am primit o scrisoare de la dr. Tidmarsh. Era bucuros, dar nu în culmea fericirii, recunoscător lui Dumnezeu, dar încă nesigur că Dumnezeu ne vrea în Shandia, căci e la curent cu interesul nostru faţă de indienii Checiua.
Dacă e voia Domnului să plec, eu sînt gata chiar acum, nu aştept decît hotărîrea bătrînilor bisericii din Portland. îngrijorările lui Bob în legătură cu comisia de recrutare nu mă afectează cîtuşi de puţin. La urma urmelor, Cel ce mi-a deschis uşa mi-a promis că «nimeni n-o poate închide». Poate o asemenea concepţie e naivă, dar, la urma urmei, tot nu pot face nimic să ocolesc sau să influenţez mersul lucrurilor. Cred că în cazul meu e valabilă promisiunea Domnului că va avea grijă de cei simpli şi încrezători în El. El este Dumnezeul pe care regii şi conducătorii lumii nu îl pot împiedica să-Şi facă lucrarea. Şi eu cred că putem să-I urmăm exemplul, căci sîntem în slujba Sa. Asta nu înseamnă că aceştia nu vor încerca să ne închidă uşa. Dar vreau să spun că Dumnezeu o va ţine deschisă, indiferent de cine încearcă să o închidă, indiferent cît de mult încearcă.
îi mulţumesc din toată inima lui Dumnezeu pentru voi toţi. De ce moştenire bogată are parte cel a cărui copilărie a fost luminată de Cartea lui Dumnezeu, pentru care vîntul a purtat pe aripile sale rugăciunile şi grija celorlalţi pentru sufletul lui! Gîndiţi-vă o clipă la copilaşii care sapă şi plivesc batatele sub şfichiul biciului, acolo pe plaiurile indienilor Checiua, şi mulţi dintre ei nici nu-şi cunosc propriul tată. Catolicismul le domină sufletul, iar intoxicaţiile le chinuiesc trupurile. Oh, de-ar sădi Dumnezeu Duhul Său în unele dintre acele familii, aşa cum a făcut în
marea Sa îndurare în familia noastră, ca să cunoască şi ei binecuvîntarea şi răsplata unei vieţi trăite pentru Dumnezeu. Misionarii sînt de părere că sufletele oamenilor sînt istovite după o îndelungată sclavie în păcat, în abuzuri. Nu vor să-şi aline durerile, să-şi uşureze traiul, ci preferă să bea şi să-şi scurteze astfel drumul spre mormînt.
Nu cei ce sînt înfometaţi, ci cei înfometaţi ce nu mai speră;
Nu cei ce seamănă, ci cei ce rareori culeg;
Nu cei ce slujesc, ci cei ce n-au cui să se-nchine;
Nu cei ce mor, ci cei ce ca un miel sfîrşesc.
Oameni care deşi trăiesc nu ştiu cu ce scop au fost creaţi, sînt într-adevăr «morţi», aşa cum afirmă Sfînta Scriptură: «Cînd nu mai este nici o descoperire dumnezeiască, poporul piere»."
Totuşi, părinţii şi apropiaţii lui Jim se întrebau dacă nu cumva locul lui era în misiune printre tineri, în State. Avea un adevărat dar de a învăţa şi propovădui Biblia, aşa cum dovedise în timpul studenţiei la seminarii, în emisiuni radiofonice, în evanghelizări. Aşa că i-au scris spunîndu-i ce credeau şi dezvăluindu-i şi ce pierdere simţeau ei ştiindu-1 plecat de acasă permanent.
„Nu mă surprinde că v-aţi întristat la vestea plecării mele în America de Sud, le-a răspuns el în 8 august, dar Domnul Isus ne-a avertizat asupra acestui lucru atunci cînd le-a spus ucenicilor să fie mîndri că au fost chemaţi să slujească împărăţiei şi să-L urmeze pe El, ca să-I fie credincioşi Lui şi doar Lui, iar toate celelalte lucruri să nu mai existe pentru ei. Desigur că aici intrau şi legăturile cu familia. De fapt, El m-a sfătuit ca lucrurile cele mai dragi să nu conteze deloc pentru noi, ca slujitori ai Săi. Deci, nu vă mîhniţi, dacă vi se pare că eu şi Bert vă părăsim, ci bucuraţi-vă văzînd că împlinim cu bucurie voia lui Dumnezeu. Vă amintiţi cum îi descria psalmistul

pe copii? Spunea că sînt o moştenire de la Domnul şi că fiecare om care are «tolba» plină de copii, trebuie să fie fericit. Tolba e plină de săgeţi, nu-i aşa? Şi cu săgeţile tragem. Deci cu braţele puternice ale rugăciunii, întindeţi coarda arcului şi lăsaţi săgeţile să zboare, pînă la ultima, în ostile Vrăjmaşului.

Trimite-ţi fiii să poarte glorioşi Cuvîntul, Dă-le averea-ntreagă s-o pună-n focul luptei.
Din suflet să-nalţi rugăciunea pentru ei Şi tot ce cheltuieşti, Isus îţi va plăti cu bucurie.

Vi se pare de nesuportat pînă şi gîndul acesta? Cei care cunosc inima plină de iubire şi gelozie a lui Iehova trebuie să renunţe la alte iubiri pentru a se bucura de a Sa. Gîndiţi-vă la chemarea de la Tronul de sus — «Mergeţi» — şi la chemările din jur — «Veniţi şi ajutaţi-ne» — şi chiar la strigătul celor condamnaţi acolo în adîncuri: «Trimite-1 pe Lazăr la fraţii mei, ca să nu ajungă şi ei în acest loc». îndemnat de aceste voci, nu pot rămîne acasă în timp ce indienii Checiua pier. Şi ce dacă biserica bine hrănită de acasă are nevoie de înviorare? Ei au Scriptura, pe Moise şi pe profeţi şi încă mult mai mult. Condamnarea lor e scrisă pe cărţile de pe bănci şi în praful de pe coperţile Bibliei. Credincioşii din America şi-au dedicat vieţile în serviciul lui Mamona, şi Dumnezeu procedează în felul Său, drept, cu cei ce se lasă ademeniţi de spiritul Laodiceii." Viziunea largă pe care o avea Jim e redată în acest paragraf din jurnal: *9 august,* „Abia acum am primit din partea lui Dumnezeu credinţă să mă rog pentru încă un tînăr care să se alăture celor din partea de est a Ecuadorului, poate nu în toamna asta, dar cît de curînd. Trebuie să învăţăm: (1) spaniola şi limba Checiua, (2) să ne cunoaştem unul pe altul, (3) să supravieţuim în junglă şi să fim independenţi, (4) să-L cunoaştem pe Dumnezeu şi felul Său de a Se apropia de Checiua cea deluroasă. Purtaţi de braţul Său puternic vom merge acolo însoţiţi fiecare de cîţiva tineri indieni şi vom începe să lucrăm printre cei 800.000 de băştinaşi. Dacă Dumnezeu ne mai zăboveşte, aceşti indigeni trebuie învăţaţi să răspîndească în sud vestea domniei lui Hristos cel suveran şi să formeze mici grupuri nou-testamentale pe unde vor ajunge. De acolo, Cuvîntul trebuie să ajungă în Peru şi Bolivia. Indienii Checiua trebuie cîştigaţi pentru Hristos! Destul cu politica acum! E timpul faptelor şi al rugăciunii."

Capitolul 14

Modelul testat

ar fiecare să ia bine seama cum clădeşte deasupra. Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decit cea care a fost pusă şi care este Isus Hristos.

După ce cursul de lingvistică s-a sfirşit, «stîlpul de nor» nu părea să se mişte, deci Jim a hotărît să rămînă în Norman, Oklahoma, timp de o lună sau două, unde împreună cu Bill Cathers dădea o mînă de ajutor în bisericuţa de acolo şi la studiul biblic din campusul universitar. Tot atunci au început demersurile pentru obţinerea paşaportului. Dr. Tidmarsh îi scrisese că în toamnă îşi va lua concediul şi că Jim şi Bill sînt aşteptaţi să vină cît de curînd posibil.

Jim mi-a scris în 31 august:

„Ne încredem în Dumnezeu că ne va purta de grijă şi ne va găsi un loc unde să locuim, şi Se va îngriji şi de hrana noastră. Am dat un anunţ în ziarul «Norman Daily» şi cîştigăm bani văruind, reparînd. E multă nevoie de Cuvînt aici: liceeni, ţărani nevoiaşi, simpatizanţi ai bisericii, iar cînd începe şcoala avem de lucru în campusul universitar.

Dacă Dumnezeu vrea, vom pleca în Ecuador de îndată ce vom primi paşapoartele şi după ce mai trecem o dată pe acasă. Trebuie să mai punem la punct nişte lucruri, să mai stringem nişte provizii, dar dacă am fi fost căsătoriţi situaţia ar fi fost mai dificilă. Ar fi bine să vă rugaţi pentru un radio, medicamente şi ustensile pentru dinţi, alte ustensile medicale (dr. Tidmarsh ne va învăţa să le folosim) şi, să nu uit, bani de drum. Încercăm să aranjăm să plecăm ca membri ai unui echiaj pe un vas care transportă banane."

Şi jurnalul continuă:

7septembrie: „Bill şi cu mine stăm în aşteptare de vreo cîteva zile. Ar fi trebuit să primim paşapoartele şi să punem la punct ultimele lucruri,

dar planul lui Dumnezeu a fost altul. Am lucrat de cîte ori am avut prilej şi am aşteptat recomandarea de la biserica de acasă. Mîine se întoarce J. M. şi trebuie să plecăm din apartament. Dar unde să mergem? în Norman se găseşte de lucru, dar un loc unde să stai şi să-ţi găteşti e foarte greu de găsit.

Psalmul 31:15 a fost pentru noi o binecuvîntare: «Soarta mea este în mîna Ta». Şi Psalmul 139:16: «în cartea Ta erau scrise toate zilele care-mi erau rînduite.» Zilele rînduite, fie de aşteptare, de lucru sau orice altceva. Ne-am rugat să fim călăuziţi, am fost supuşi şi ascultători în lucrurile care ştiam că trebuie împlinite, iar acum aşteptăm un cuvînt din partea lui Dumnezeu ca să facem următorul pas."

29 septembrie: „Cuvîntul ne-a venit din partea lui Ed McCully, care, am aflat astăzi, stă înaintea Domnului în rugăciune, fiindcă intenţionează să renunţe la şcoală ca să caute uşi deschise şi să se dedice în întregime lui Dumnezeu. îi mulţumesc lui Dumnezeu din tot sufletul! Am plîns văzînd cum Domnul ne călăuzeşte vieţile, căci

sînt şi mai dornic acum să-L slujesc. Mă întreb dacă nu cumva Ed este omul pentru care m-am rugat, omul pe care Dumnezeu să-l trimită în Ecuador. M-am rugat pentru încă un om, şi poate acesta e răspunsul lui Dumnezeu. Doamne, dacă e răspunsul, sînt plin de recunoştinţă."
18 octombrie: „Cu voia Domnului, mîine voi pleca la Wheaton, deşi nu ştiu nici eu bine de ce. E atît de mult de lucru aici. La întîlnirile pe care le ţinem în Oklahoma, e nevoie de mult mai multă rugăciune; trebuie să-i şi vizităm pe oameni. Am avut şi cîteva întîlniri în campus, am cunoscut cîţiva oameni, dar ar fi nevoie să ne mai întîlnim cu ei. Mai avem încă nişte cereri pentru văruit. Şi, totuşi, simt nevoia să-1 caut pe Ed McCully, în Milwaukee, aşa cum, demult, Barnaba a mers în Tars să-1 caute pe Saul.
Doamne, m-am încrezut în Tine şi mă încred din toată inima, dar mărturisesc acum că nu-Ţi înţeleg căile. Pregăteşte-mi, Te rog, drumul spre Wheaton, spre Milwaukee şi spre Huntington, Indiana. Tu, Doamne, să ne apropii pe mine şi pe Ed şi să deschizi inimile credincioşilor pentru adevărul Sanctuarului. Doamne, să nu fie călătoria mea un timp pierdut. Luminează-mi cărarea, dă-mi harul de a umbla pe ea într-un mod plăcut Ţie."
în drum spre Wisconsin, Jim a răsturnat maşina la volanul căreia se afla. Un prieten al său cumpărase maşina doar cu cîteva zile înainte şi nu avea asigurare.

„Mă simţeam îngrozitor, scria Jim, dar a fost pur şi simplu un accident şi cred că Dumnezeu a vrut să învăţ ceva de aici. Psalmul 121 mi-a fost o mare încurajare — «Cel ce te păzeşte, nu va dormita».
Familia McCully vroia să angajeze un om să văruiască, aşa că eu m-am pus pe treabă imediat. Ed lucrează noaptea ca recepţioner la un hotel din centrul oraşului, iar eu merg la el tot a doua seară şi studiem împreună, citim din Cuvînt, dorm cînd are de lucru şi avem de fiecare dată vreo trei ore şi jumătate de studiu biblic. Sînt binefăcătoare aceste schimbări spirituale, această părtăşie.
Nu prea ştiu deocamdată unde o să merg de aici. Domnul S-a îngrijit de nevoile mele şi mă bucur de prezenţa Sa întotdeauna «la plecare şi la venire»."
într-o scrisoare trimisă cîteva săptămîni mai tîrziu:
«Mă bucur din toată inima că sînt cu Ed şi sper chiar că Dumnezeu ne va trimite să-L slujim împreună, dar nu cred că ar trebui să ne hotărîm acum şi aici. Ne influenţăm unul pe altul cu prea mare uşurinţă şi, dacă nu sîntem atenţi, cum ne potrivim atît de bine, am putea s-o luăm înaintea Domnului cu decizia noastră.
Tidmarsh ne înştiinţează într-o scrisoare că luna asta îşi ia concediu şi pleacă în Anglia, şi pentru că vrem să începem munca în Shandia sub oblăduirea sa, probabil că vom aştepta pînă atunci şi ne vom întoarce cu el anul viitor."
Atunci 1-a anunţat Bill Cathers că vrea să se căsătorească. A fost o lovitură pentru Jim, pentru că plănuise să meargă în Ecuador cu Bill, aşa cum ni se arată în Noul Testament că lucrau ucenicii, «doi cîte doi». Le-a scris şi părinţilor despre acest eveniment:
„Vorbe şi iar vorbe despre căsătorie, verighete, flori, treburi şi (of!) gospodărie care mă lasă indiferent. Uneori chiar mă tem că firea mea realistă mă va împiedica să ţin la vreo fată atît de mult, încît să doresc să mă însor. Fleacuri. Sînt pur şi simplu un hoinar căruia simţul răspunderii îi lipseşte cu desăvîrşire."
Mama sa i-a răspuns căutînd să-i mai schimbe gîndurile, sugerînd mai ales că poate sînt strugurii acri pentru Jim... Şi Jim i-a răspuns:
„Dacă eu sînt invidios pe dragul nostru Bill pentru căsătoria lui, mamă, atunci e o invidie cu totul nouă şi necunoscută pînă acum. Cînd e vorba de căsătorie (pentru că în scrisoarea ta ai insistat asupra acestui subiect), atunci se ridică probleme serioase. Nu trebuie neapărat ca un burlac să fie egoist, dezechilibrat, flecar, insuportabil, numai pentru că îi lipseşte soţia. Poate fi şi aşa, cum sînt unii pe care îi cunosc eu, dar sînt

şi oameni căsătoriţi care corespund acestei descrieri. Mai mult, Pavel, Timotei (din cîte deducem) şi alte figuri din Noul Testament, ca să nu mai amintesc de alţi oameni evlavioşi din istorie şi de însuşi Domnul Isus n-au fost căsătoriţi. Dacă singurul leac pentru tinerii dezechilibraţi e căsătoria, atunci probabil că aceştia au fost dezechilibraţi, dar munca lor şi viaţa lor spun cu totul altceva. Deci, a te căsători rămîne o problemă, agravată şi de cerinţele deosebite impuse celui ce alege modelul de slujire paulin într-o zonă de păduri tropicale. Bill se simte chemat spre căsătorie şi eu mă bucur pentru el, mă bucur cu cei ce se bucură. Dacă l-aş invidia, acest lucru ar însemna că rîvnesc la călăuzirea (şi darul pe care îl are), iar în Scriptură invidia este socotită idolatrie."
Ce înţelegea Jim prin „dificultăţile muncii în zona tropicală" aflăm din următorul fragment:
„E destul de greu să te-nţelegi cu oamenii, să le-nveţi limba şi obiceiurile, să te acomodezi cu clima, să te adaptezi şi din punct de vedere sufletesc, fără să-ţi mai asumi şi sarcina grea a căsătoriei. Pentru femeie e încă şi mai greu, iar uneori femeia e atît de absorbită de lucru, încît nu mai poate deveni şi misionară, căci nu mai are timp să se adapteze şi pe plan social, rămînînd legată de lucrurile casnice atît de minuţioase şi numeroase. L-am citit pe W. E. Vine şi el este de aceeaşi părere, considerînd că pînă se stabilesc primele contacte, primele legături, e bine să meargă doi bărbaţi. Dacă, ajuns în acest punct, înţelege clar că mărturia şi eficacitatea sa ar creşte căsătorindu-se, s-o facă."

în noiembrie, Jim a plecat din Milwaukee într-un orăşel din Indiana, unde un grup de tineri căsătoriţi doreau să studieze Biblia. A fost pentru el un prilej să înveţe şi pe alţii adevărurile pe care recent le studiase din nou. Impresiile sale din prima întîlnire sînt:

„Mi-am îngăduit să vorbesc cît se poate de deschis despre modelul de biserică pe care-1 avem în Noul Testament. Cei mai mulţi au fost uluiţi, dar pînă la urmă au dorit să ştie mai mult. De atunci pe unii dintre ei i-am vizitat acasă şi mulţi (cam vreo şase cupluri) s-au înviorat şi sînt acum flămînzi după Cuvînt. Totuşi, mulţi sînt puternic legaţi de tradiţie şi, deşi îşi dau seama că unele lucruri nu sînt în ordine, se tem să-şi schimbe modul de închinare. Desigur, sînt etichetat drept propagator al unei noi secte, dar eu răspund plin de bucurie cu cuvintele apostolului căruia i s-au adus învinuiri asemănătoare: «îţi mărturisesc că slujesc Dumnezeului părinţilor mei după Calea pe care ei o numesc partidă [sectă]». Este nevoie să vă rugaţi pentru sfinţii de aici. Dumnezeu trebuie să-i ajute să-şi concentreze toată atenţia asupra lui Hristos, pentru ca El

Capitolul 14: Modelul testat

169

să fie mereu pe primul loc în viaţa lor. Nimeni nu cunoaşte prea bine Scriptura din cauza tertipurilor diavoleşti ale preoţilor care încearcă să-i împiedice să gîndească ei înşişi. Rugaţi-vă ca Dumnezeu să-mi dea înţelepciune şi har ca mărturia mea să dea rod pentru gloria Omului care stă la dreapta lui Dumnezeu."

Jim s-a străduit foarte mult să aducă în actualitate modelul de organizare a bisericii locale din Noul Testament. „Toată lumea recunoaşte că biserica din Noul Testament e modelul ideal, scria el părinţilor în 6 decembrie, dar nimeni nu e gata să-şi dedice viaţa şi să trăiască astfel, mai ales bărbaţii... Cei ce pretind o conformare deplină faţă de Biblie ar trebui să ştie că: hotărîm să trăim aşa cum ni se cere în Noul Testament, respectînd *toate* principiile expuse acolo. Deci, rugaţi-vă pentru aceşti oameni —ei au dorinţă, dar le lipseşte puterea de a trece la fapte."

După o lună de studiu în grupuleţul acela, Jim le-a scris părinţilor:

„De obicei mă simt pur şi simplu nefolositor. îi ajută într-adevăr prezenţa mea, dar pe aici, tuturor celor care merg la biserică li se pare ceva firesc să nu se intereseze prea mult de Cuvînt. Timpul meu este limitat şi dacă nu vine cineva să-i ajute, e foarte probabil că nu vor mai face progrese. Oh, dacă Dumnezeu i-ar trezi pe unii dintre aceşti tineri căsătoriţi care trăiesc în indiferenţa faţă de sufletul lor şi faţă de sfinţi, ocupaţi cu terenurile pentru construcţii, casă, slujbă, copii, argintărie — în timp ce sufletele lor flămînzesc după ceea ce cunosc! Şi în faţa lui Dumnezeu nici noi nu vom fi nevinovaţi. «îşi va pierde răsplata.» Aici ar fi nevoie de o familie care să se mute definitiv, să lucreze, să-şi deschidă casa şi să-i înveţe pe oameni Adevărul care nu ţine de ereziile schismatice ale „Fraţilor Plymouth". Uneori simt nevoia să scriu nişte articole usturătoare în aceste reviste nefolositoare care dăruiesc «mîngîiere şi cuvînt bun pentru oiţele Domnului». Doar fleacuri. Cînd o să ne ridicăm şi o să înfruntăm bărbăteşte lumea? Toate aceste vorbe fără rost care scuză pasivitatea invocînd apostazia care domneşte peste acest veac ar trebui să ardă ca să iasă la iveală păcatul pe care îl ascund. Ne strîngem în jurul mesei Domnului de parcă ar fi ultimul cărbune din altarul Lui şi ne înălţăm mîinile sperînd că astfel vom mai astîmpăra mînia lui Hristos cînd ne va învinovăţi din pricina semenilor noştri indiferenţi, pe care nu i-am căutat, nu i-am trezit şi nu i-am învăţat şi care acum fac cumpărăturile de Crăciun. Mă înfurii gîndindu-mă la puterea pe care o propovăduiţii şi la neputinţa de care dăm dovadă în vieţile noastre. Sînt credincioşi care ştiu doar a zecea parte din cît ştim noi şi fac

de o sută de ori mai mult pentru Dumnezeu, iar noi îi criticăm, în timp ce El îi binecuvîntează. Oh, de-aş putea scrie despre asta, dac-aş putea propovădui, dac-aş putea s-o spun, s-o pictez, orice, numai puterea lui Dumnezeu să fie cunoscută printre noi! RUŞINE!."

Eu îi trimisesem lui Jim o scrisoare primită de la o prietenă din străinătate, în care aceasta descria condiţiile în care trăiesc creştinii, acolo. Răspunsul lui arată cîtă importanţă dădea el atitudinii bisericii:

„Scrisoarea lui J. a fost interesantă. Atitudinea ei faţă de biserica lui Dumnezeu e aceea a celor mai mulţi fundamentalişti — «merge orice». Problema care se pune e însă dacă Dumnezeu ne-a oferit sau nu un model universal de biserică în Noul Testament. Dacă nu, atunci orice e bine atîta timp cît dă roade. Dar eu sînt sigur că un lucru atît de drag inimii lui Hristos precum Mireasa Sa nu a putut rămîne fără instrucţiuni explicite referitor la conduita ei colectivă. Şi mai sînt convins că veacul nostru n-a urmat deloc acest model, deci aproape nimic nu «lucrează» într-adevăr spre gloria şi plăcerea lui Dumnezeu. Mai mult, nu mă interesează ce au făcut oamenii din acest model în America sau altundeva, căci, dacă Dumnezeu are un model, e de datoria mea să descopăr acel model şi să-1 aplic cu orice preţ.

Preoţii fundamentalişti descind direct din romano-catolicism, şi, în ciuda celor spuse de J., doctrina lor nu are nici o bază în Scriptură — unde se arată că toţi trebuie să fim şi sîntem preoţi. Mai departe, J. spune «serviciul religios, pe mine personal, mă mulţumeşte». Dar asta ce înseamnă? Oare gusturile ei fixează criteriile ce stau la baza edificării Bisericii sfinte a lui Dumnezeu? Tocmai această atitudine a provocat atîta confuzie jalnică, căci «sectele zgomotoase» şi mînuirea şerpilor îi mulţumesc pe mulţi. «Dumnezeu să fie găsit adevărat şi toţi să fie găsiţi mincinoşi». Asta doreşte El? Atunci plăcerile mele, gusturile mele trebuie aruncate la coş. Vreau să merg înainte prin harul Său. Nici eu şi nici J. nu sîntem îndreptăţiţi să aprobăm sau să condamnăm vreun model de

Biserică. Ceea ce trebuie să facem e să căutăm principiile din Scriptură, să căutăm mai presus de orice «Aşa vorbeşte Domnul»."
în ciuda acestei puternice convingeri, uneori Jim se îndoia de necesitatea de a pune în aplicare aceste principii. „în ultima vreme m-am frămîntat atît de mult din pricina păcatului şi m-am simţit descurajat la gîndul că este absurdă ideea unor «principii diriguitoare» pe care Dumnezeu,ni le-a dat să construim Biserica, scria el în jurnal. Cui îi mai pasă astăzi dacă modelul apostolului Pavel e urmat? Propovăduiţi Evanghelia; n-avem timp să ne mai contrazicem

Capitolul 14: Modelul testat
171
asupra felului în care trebuie să facem acest lucru. îmi pare că simt acest lucru în fiecare om pe care-1 întîlnesc. Am găsit încurajare întîi în 1 Cronici 28:9: «Şi tu fiule, Solomoane, cunoaşte pe Dumnezeul tatălui tău şi slujeşte-I cu toată inima şi cu un suflet binevoitor; căci Domnul cercetează toate inimile şi pătrunde toate închipuirile şi toate gîndurile. Dacă-L vei căuta, Se va lăsa găsit de tine; dar dacă-L vei părăsi, te va lepăda şi El pe vecie. Vezi acum că Domnul te-a ales ca să zideşti o casă care să-I slujească de locaş sfînt. întăreşte-te şi lucrează.»
Dumnezeule îndurător, *vorbeşte-mi,* fă să se împlinească aceste lucruri, promisiuni încurajatoare şi avertismente împotriva răului. Niciodată Dumnezeu n-a zidit nimic printre oameni fără să le dea mai întîi un exemplu; de pildă: Moise, Noe, David, Pavel."
O nouă încercare a lui Jim de a urma tiparul divin a avut loc în Chester, un orăşel din sudul statului Illinois. Ed s-a întors şi el din Milwaukee şi au sosit în 13 decembrie. In seara aceea, Jim a notat în jurnal:
„Simt că Dumnezeu m-a îndrumat aici pe mine şi pe Ed. Mă rog pentru: înfiinţarea unei biserici; un post de radio, aparatură medicală şi educaţie. Avînd în vedere situaţia de acum şi faptul că nu întrevăd nici o posibilitate de a procura aceste lucruri, poate că cererea mea e absurdă, dar cred că Dumnezeu e glorificat cînd noi avem credinţă în El cerîndu-I imposibilul."
16 decembrie: „M-am întors la lucru la poşta din Huntington. Munca spirituală cu cei din jur merge greu, dar sînt şi semne încurajatoare. Adepţii doctrinelor de tot felul nu fac decît să complice lucrurile. îmi tînjeşte sufletul după un loc în care Scriptura să nu fie răstălmăcită. Doamne, trimite-mă în Ecuador!"
Ca şi în celelalte cazuri, cu hotărîrea de a pleca în Chester s-a întîmplat la fel: a fost testată, aproape imediat; de data aceasta, Jim a primit cîteva invitaţii de a se întoarce în Portland pentru a ajuta la studiile biblice şi la munca de evanghelizare de acolo. Răspunsul lui a fost acesta:
„Sînt pe deplin încredinţat că Dumnezeu doreşte să fac muncă de pionierat în Chester. Sînt şi acum de părere că în Portland e prea mult „colectivism" în materie de adevăr spiritual. Şi sînt destui credincioşi acolo ca să întoarcă întregul oraş la Dumnezeu, dacă s-ar întoarce ei jnşişi la El ca să-şi ceară iertare pentru că I-au neglijat în mod ruşinos ucrarea. E timpul să se arate puterea lui Dumnezeu — dar asta cere o
IU
Umbra Celui Atotputernic

viaţă de sacrificii, rugăciune din tot sufletul, renunţarea la plăceri, la dorinţele personale... Rugaţi-vă să ni se deschidă porţi în Chester — pentru Evanghelie, pentru munca noastră, pentru credincioşii din biserică. Nu vrem să construim pe temelia altuia, deci ne rugăm ca sufletele să fie mîntuite prin mărturia noastră şi să facem o lucrare aşa cum ni se spune în Noul Testament din încercarea noastră de a-i strînge la un loc pe cei ce au crezut în El."
în ceea ce priveşte „renunţarea la plăcerile individuale", Jim a practicat-o şi cînd, de Crăciun, familia i-a sugerat că este aşteptat cu drag acasă, după şapte luni de absenţă.
„Sigur că ar fi fost bine să fiu acasă şi ştiu că şi voi vă bucuraţi cînd sîntem împreună; totuşi, trebuie să învăţăm să facem sacrificii *cu bucurie,* să ne bucurăm în cunoaşterea voii lui Dumnezeu, mîncarea aceea dulce pe care a gustat-o Domnul vorbind cu Samariteanca. «Hrana mea e să fac Voia Celui ce M-a trimis». Să nu spunem în inimile noastre că e o atitudine nesimţitoare, jignitoare, chiar aspră; poate fi realistă, dar este sigur *cel mai bun lucru,* a face voia lui Dumnezeu. Dacă e voia Sa, nu trebuie să ne scuzăm, nici să ne apărăm. Iar eu sînt încredinţat că Domnul a vrut să fiu acum aici."

Capitolul 15

Intr-un punct mort

re aceea zic lui Dumnezeu, Stînca mea: «Pentru ce mă uiţi?»... Parcă mi se sfarmă oasele cu sabia cînd mă batjocoresc vrăjmaşii mei, şi-mi zic neîncetat: «Unde este Dumnezeul Tău?»

Jim a reînceput să scrie în jurnal în 1951, 6 ianuarie; Chester, Illinois: „Ed McCully şi eu ne-am întors aici joi; Dumnezeu a avut grijă de noi şi ne-a încurajat. îl căutăm pe Dumnezeu cu rugăciunea din Psalmul 90:16, 17: «Să se arate robilor Tăi lucrarea Ta... şi întăreşte lucrarea mîinilor noastre.» Vrem mai întîi să vedem cum doreşte El să abordeze acest loc, să-I descoperim metoda şi apoi să ne deprindem cu ea şi să ne-o însuşim. E o onoare pentru mine să fiu un purtător al Adevărului şi mă rog pentru har ca să pot face cunoscut Cuvîntul în toată puterea Sa."

9 ianuarie: „Aseară am mers la St. Louis cu Ed şi Powley într-o vizită la bătrînul dr. Morey şi la tinerii din biserica de acolo, şi vizita s-a dovedit a fi oportună. Doamne, există acolo un potenţial uriaş, lucrează printre ei, Duh al lui Dumnezeu; eliberează-le sufletul de oboseală, de tradiţie. Ridică din acest grup oamenii Tăi."

10 ianuarie: „Cel mai greu este pentru tineri, căci la această vîrstă este mai puternic conflictul dintre puterile din interior şi cele din afară. E greu să te înfrînezi şi e foarte uşor să-ţi dai frîu liber. Dar pentru a compensa aceste lucruri, tinereţea are puteri deosebite. «V-am scris vouă, tinerilor, fiindcă sînteţi tari, şi Cuvîntul lui Dumnezeu rămîne în voi, şi l-aţi biruit pe cel rău.» Puterea aceasta deosebită e o răsplată pentru tinereţe; agerimea şi capacitatea de memorare sînt mai mari în tinereţe, şi victoria e mai dulce. Doamne, ajută-mă să trăiesc pentru Tine, să-mi încordez toate puterile şi să ard. Aşa cum spunea Solomon în

înţelepciunea sa, mă voi *bucura* de tinereţe şi *nu-L* voi ***uita*** pe Creatorul meu."

75 *ianuarie:* „Un neastîmpăr, o nemulţumire apăsătoare m-au copleşit azi dimineaţă. Laptele Cuvîntului se încheagă înaintea ochilor mei sau pare să se acrească. Ura şi răzvrătirea împotriva înfrînării sînt pe punctul de a se dezlănţui; şi e bine că nu sînt singur aici. «Şi nu mă duce în ispită, ci mă izbăveşte de cel rău.»"

16 ianuarie: „Astă-seară simt nevoia să scriu laude Dumnezeului tuturor desfătărilor. Ziua a trecut încet, cu tot felul de lucruri mărunte; două conferinţe pentru vînzarea produselor Hytool, semnarea unui contract pentru o emisiune radiofonică, nişte documente, şi peste toate acestea sentimentul de aşteptare a lui Dumnezeu şi a ceasului hotărît de El. Ziua-ntreagă soarele a împrăştiat cînd şi cînd semne de primăvară, iar seara, întorcîndu-mă de la magazin, m-am umplut de fericire privind zidul purpuriu—dealurile Ozark — vegheat îndeaproape de Venus care nici nu clipeşte. Noaptea s-a revărsat, întunecată, şi a înflorit într-o sumedenie de stele strălucitoare. Tocmai am fost sus pe deal. Este minunat. Să te laşi îmbrăţişat de umbrele unui copac prietenos, cu vîntul zvîcnind şi fluturîndu-ţi haina şi cerul care te cheamă — să priveşti, să dai slavă şi să te încredinţezi lui Dumnezeu, oare ce-şi mai poate dori un om? Oh, ce împlinire, ce bucurie să-L cunoşti pe Dumnezeu aici, pe pămînt. Nu-mi pasă dacă îmi voi înălţa vreodată glasul în Numele Lui, nu vreau decît să-L iubesc, să-I mulţumesc, să-I fiu plăcut. Poate în marea Sa îndurare îmi va dărui mulţi copii pe care să-i conduc prin cerul nesfîrşit şi plin de stele, să cunoască frumuseţea Celui care atingîndu-le doar, le face să ardă. Dar dacă nu, aş vrea să-L văd, să-I ating haina şi să zîmbesc privind în ochii Preaiubitului meu — atunci nici copiii, nici stelele n-ar mai avea nici o importanţă — ci numai El."

în 17 ianuarie, Jim le-a scris părinţilor:

„Dragă mamă, dragă tată, scumpă familie. Mă bucur să am veşti de la voi şi să ştiu că harul lui Dumnezeu se revarsă din belşug peste cei dragi ai mei de pe pămînt. E nespus de dulce să-L cunoaştem pe Tatăl nostru Cel plin de îndurare şi să ştim că nu ne părăseşte niciodată şi-i întăreşte mereu pe cei ce-şi pun încrederea în El. Eu şi Ed simţim tot mai mult cîtă nevoie avem de El. Aici, singuri fiind, lupta nu e atît de uşoară ca atunci cînd înjur sînt mulţi care să te încurajeze. Dar El a fost şi este tăria noastră şi noi am ridicat stindardul în numele Lui. Vineri dimineaţa începem programul. la radio. Am semnat ieri contractul. Ed va avea 15 minunte, vineri, iar eu voi predica o jumătate

de oră duminica după-amiaza şi fiecare îl va anunţa pe celălalt. Cîţiva tineri de treabă din St. Louis vor organiza un cor bărbătesc. Niciodată nu m-am simţit atît de copleşit de simţul răspunderii, de ceea ce trebuie să spun şi să fac pentru Dumnezeu. Programul se numeşte «Marşul Adevărului» şi ne-am inspirat din Imnul de luptă al Republicii: «Adevărul său merge înainte». Ne rugăm zilnic pentru acest lucru, căci sîntem ca nişte copii aici, şi în fiecare zi avem tot mai multă nevoie de harul Său ca să dovedim adevărul promisiunii pe care a făcut-o chiar Isus. «Cel care crede în Mine va face şi el lucrările pe care le fac Eu şi încă lucrări şi mai mari, pentru că eu mă duc la Tatăl. Şi orice veţi cere în numele Meu, vă voi da, ca Tatăl să fie glorificat în Fiul». Ce promisiune!"

Extrase din jurnal:

18 ianuarie: „Aşteptăm de mult să înceapă lucrul în Chester. Deocamdată nu sînt nici vînzări, nici venit, doar puţine resurse care nu vor ţine mai mult de o săptămînă. Am sperat să economisesc nişte bani pentru lucrare, dar în aceste condiţii (şi la preţul actual)* vînzarea nu va fi o soluţie. Mi-am dorit să iau parte la finanţarea radioului

aici şi a evanghelizărilor în alte părţi, dar Dumnezeu m-a strîns în chingi ca să nu am nimic, să nu fac nimic, să nu-mi doresc nimic în afară de El. Doamne, Tu vezi că speranţele mele sînt deşarte şi în aceste zile aştept mîntuirea de la Tine."
29 ianuarie: „Duminică dimineaţa am avut serviciul religios la închisoare şi am vorbit celor 350 de deţinuţi, închişi fie pentru furturi neînsemnate, fie pentru crime îngrozitoare. A fost cu adevărat emoţionant să vorbim despre iertare, din Marcu 2. «Cine poate să ierte păcatele decît numai Dumnezeu?» Şi acest lucru e vital pentru cei respinşi de societate, care sînt nevoiţi să înfrunte o conştiinţă neiertătoare şi condiţii grele într-o lume plină de resentimente şi prejudecăţi.
După cină, l-am ascultat pe Billy Graham, apoi am mers «sub deal» (cum numesc ei partea de jos a rîului) într-un grup mic de misiune unde un sudor cu mîinile murdare a dovedit evlavia Sfintului Pavel spunînd cam aşa: «Vă spun, 35 de suflete au fost salvate de apostol de cînd a fost în închisoare şi pînă la tăierea capului. I-au tăiat capul cu barda şi capul a sărit de trei ori rostogolindu-se. Dar unde a căzut, s-au ivit trei fintîni şi se spune că în fiecare zi ţîşneşte apă curată acolo!»
Aici este o notă marginală în jurnal scrisă cu o cerneală de altă culoare: «Cit de puţin ştim! în iunie, am economisii aproape 500 de dolari!»
umoru
Capitolul 15: ***într-un punct mort***
177
Am socotit că ne ocupasem destul de «programul religios» pentru ziua aceea, aşa că am mers la cofetăria Zărit să bem o cafea şi să-i întîlnim pe liceeni.
în fiecare joi seara ţinem întîlniri într-un orăşel la vreo 20 de mile. De asemenea, am înfiinţat un mic grup în liceul de acolo. Figurăm cu un «program pe teme morale, religioase». Prin harul lui Dumnezeu vom propovădui învierea".
O altă scrisoare oferă amănunte despre program.
23 februarie: „Astăzi am avut împreună cu Ed întîlnirea de la Liceul Sparta. A fost un eşec şi toată ziua am fost duşi pe gînduri. Nu-mi dau seama. Ne-am rugat şi am fost plini de încredere, dar muzica şi mesajul n-au prea avut efect asupra tinerilor. A fost o ocazie deosebită şi mi-ar părea nespus de rău să descopăr că am ratat-o din neglijenţă, din necredinţă sau cine mai ştie ce alt motiv. Astă-seară am vizitat una dintre văduvele din oraş ca să-i cerem îngăduinţa de a folosi un mic magazin cam dărăpănat pentru a înfiinţa acolo o Şcoală duminicală. Va fi un lucru concret pe care va trebui să-1 ducem la îndeplinire. Magazinul nu se află într-o zonă prea circulată, ci undeva în josul rîului, pe lîngă vechea platformă feroviară. Dar sîntem recunoscători pentru această deschidere. Sincer vorbind, lucrurile au mers destul de greu aici. Din partea ascultătorilor necredincioşi n-a fost interes şi sperasem mult că le vom stîrni atenţia, iar eforturile noastre de a obţine un loc bun au fost obstrucţionate pe cîteva căi, aşa că ne simţim înfrînţi. E uşor să te întrebi, cum am făcut noi de o mie de ori pînă acum, de ce ne-a trimis Dumnezeu în acest loc. Au trecut deja şase săptămîni şi nici un om de aici nu s-a întors la Dumnezeu, în afară de acel comis-voiajor care nu era din oraş. Cred că Dumnezeu ne pune la încercare, căci, în afară de faptul că Se îngrijeşte de toate nevoile noastre, nu ne-a dat nici un semn că aceasta ar fi voia Sa. Dar ce putem face? Să ne îndoim, după ce ne-am rugat, am aşteptat, am cîntărit cum am ştiut mai bine, şi totuşi să ne bizuim pe Duhul ca să înaintăm? Nu. Nu avem voie să ne îndoim, ci să ne cercetăm inimile, să ne rugăm mai mult şi să credem mai mult... Ar fi simplu să te laşi absorbit de lumea aceasta, să fii pur şi simplu un om de treabă, chiar religios, mult mai uşor decît să fii un fiu roditor al lui Dumnezeu pe tărîmul vrăjmaşului. E timpul. Priviţi spre cer şi rugaţi-vă pentru mine."
în 24 februarie, Jim a scris în jurnal:
„Am fost împreună cu Ed în Chester timp de şase săptămîni. N-am început nimic acolo şi nu avem decît această încredinţare: Dumnezeu

ne-a trimis. Iehova e Cel ce a spus: «Eu voi lucra şi cine Mă va putea împiedica?».
Iar mie mi-a scris:
„O singurătate disperată îmi dă tîrcoale în aceste zile şi parcă aud străzile şi clădirile gemînd de întrebarea care îl bîntuia pe David: «Unde este Dumnezeul tău?» N-aş vrea să sune deprimant, dar apasă tristeţea asupra unui astfel de loc unde nu se face auzit adevărul eliberator. Sinagogile* sînt pline, dar parcă ireale şi goale. Dacă locurile mai luminoase de pe pămînt sînt totuşi atît de întunecoase, atunci cum sînt cele neluminate deloc? îi mulţumesc lui Dumnezeu că a pus în mine dorul de a căuta «o cetate care are temelii tari», care e deasupra tuturor lucrurilor cînd începi să întrezăreşti bazele şubrede ale realităţii de aici. Lumea aceasta materială e crudă, aproape animalică în multe privinţe, şi poate afecta cumplit un nou-venit cum mă consider eu. Uneori chiar ideea de a face bani vînzînd profitabil mi se pare dezagreabilă, dar se pare că aceasta este slujba mea acum. Am făcut două vînzări miercuri în valoare de aproape 700 de dolari, grozav, dar gol.
Am vizitat luni după-amiază cartierele sărace. Nu e uşor, dar e o mîngîiere să fii printre acei «săraci, dar binecuvîntaţi» — împreună cu Isus în alt fel decît atunci cînd sîntem printre cei care se bucură de bunăstare. Trebuie să mergem din nou cît de curînd. înveţi să dispreţuieşti vanitatea şi să nu iubeşti prea mult viaţa. Mai ales această viaţă plină de bănci, note de plată, rate, procentaje."

Cînd se întorceau seara de la slujba lor, Jim şi Ed găseau un apartament mic şi înghesuit, unde îşi găteau cina pe rînd: friptură aproximativ o dată pe săptămînă, şi tot felul de salate foarte minuţios pregătite. După cină, în timp ce spălau vasele, cei doi adesea învăţau pe de rost poezii. Ed nu cunoscuse această plăcere înainte să vină în Chester, cînd a descoperit *Ozymandias* a lui Shelley mai întîi, iar apoi Omar Khayyam, Coleridge, Poe şi alţii. Chiar copiau poezii şi le lipeau pe perete cu bandă adezivă ca să le înveţe.
Nu erau întotdeauna sobri, serioşi. O dată, aşteptînd autobuzul în Chester, Ed a intrat într-un magazin din apropiere, îăsîndu-1 pe Jim la colţul străzii, lîngă o doamnă în vîrstă. A ieşit foarte repede din magazin, cu gulerul de la haină ridicat pînă sub bărbie, cu pălăria trasă peste ochi. L-a înghiontit pe Jim şi a mormăit din colţul gurii: „Ne întîlnim la 9, la
Jim foloseşte la modul figurat aici termenul clin Noul Testament cu referire la biserici.
""

Blue Parrot", şi a dispărut după colţul străzii. Doamna, aruncînd o privire furişă criminalului de lîngă ea, se făcu nevăzută.
Acesta e doar unul din incidentele pe care Ed şi Jim le puneau în scenă, fără să pregătească ceva dinainte. Lucrau împreună, erau o adevărată echipă.
Mai departe, din jurnal:
5 martie: „Ieri am început Şcoala duminicală River Rat. Au fost vreo 17 tineri. M-am simţit încurajat. învăţ în fiecare zi cît de deşarte sînt cuvintele. Dacă nu vorbeşte Dumnezeu prin mine, aşa cum în mod clar se întîmplă astăzi cu cei mai mulţi predicatori, mai bine renunţ să-I propovăduiesc Cuvîntul. Am spus şi eu rugăciunea din Psalmul 51:15 «Doamne, deschide-mi buzele» şi am crezut în promisiunea făcută mai întîi lui Ieremia: «Cuvintele Mele vor fi foc în gura ta, iar oamenii aceştia vor fi lemnele.» Vorbele singure, oricît de convingătoare, nu vor aprinde niciodată focul pe care Cuvîntul lui Dumnezeu, rostit de omul lui Dumnezeu, îl poate aprinde. Doamne, dă-mi Cuvîntul Tău pentru acest popor."
22 martie: „Astăzi din nou am fost încredinţat că Dumnezeu mă trimite în Ecuador, căci nu-mi găsesc locul aici, în State, unde toată lumea pare să cunoască adevărul. Săptămîna trecută, m-am interesat din nou de paşaport."
O scrisoare trimisă părinţilor, datată 31 martie:
„Pastele i-a găsit în biserică pe oamenii din Chester. Şi la «Club 66» am avut o mulţime de lume, un adevărat record, în total 43 de persoane de la Şcoala noastră duminicală. Oamenii aceştia nu-L cunosc deloc pe Dumnezeu şi a lucra cu ei e aproape acelaşi lucru cu a intra într-o cultură păgînă pentru a propovădui Evanghelia. Ieri n-au avut şcoală, aşa că am luat cîţiva dintre ei în «Thunderbird», trăsura noastră hodorogită, şi i-am transportat în două ture în parc, pentru un meci. Au insistat să repetăm jocul şi astăzi, dar noi sîntem ţepeni de cît am aruncat şi alergat două zile la rînd. Vom vedea mîine dimineaţă la 10 cît de bune au fost metodele noastre. Ne rugăm ca Dumnezeu să le vorbească şi să le schimbe vieţile spre gloria Domnului Isus. Nu sînt obişnuiţi să facă distincţii morale, deşi parcă nu mai înjură la fel de mult de cînd ne-am jucat împreună.
Vînzările merg greu şi nici eu nu mă străduiesc prea mult. Oamenii au citit în revista «Letters» despre încercarea noastră de evanghelizare şi ne trimit fonduri cu generozitate. Dar nu ne bucurăm prea mult. în primul rînd, nu noi am dat informaţiile revistei şi n-am căutat publicitatea. Apoi

ne dăm seama că munca pe care o facem e atît de neînsemnată şi noi atît de neputincioşi, că nu merită acest suport material."
Aceste luni de lucru cu Ed l-au făcut pe Jim să spere că Ed era tovarăşul pentru care se rugase şi cu care vroia să înceapă munca în jungla din Ecuador. Dar speranţa aceasta i-a fost zădărnicită, aşa cum le mărturisea părinţilor într-o scrisoare din 28 aprilie:
„Azi dimineaţă a sosit inelul lui Ed. Cînd veţi primi voi scrisoarea, el va fi logodit, fiindcă Marilou vine luni într-o vizită de o săptămîna. Totuşi, nu mă pot gîndi acum la nuntă, în pofida clopotelor şi a verighetelor, ca să nu mai vorbim de fete la vîrsta măritişului. Eu unul nu sînt pregătit şi nu ar fi corect nici faţă de fata respectivă, nici faţă de lucrarea Domnului să mă leg acum de tot ceea ce implică această relaţie. Recunosc că nu e uşor să vezi cum clopotele de nuntă sparg grupul de prieteni vechi şi să asişti fără să poţi face nimic, dar, deşi a avea o soţie e un lucru legitim (chiar de dorit uneori), nu este potrivit pentru mine acum.
Sîntem la mijlocul seriei noastre de întîlniri în liceul din Chester. Aseară au venit cam 80 de tineri, nici pe sfert din ceea ce ar fi trebuit să fie, avînd în vedere publicitatea pe care am făcut-o. Oricum, noi ne-am îndeplinit datoria, ne-am eliberat sufletele şi sîngele acestei comunităţi nu mai apasă asupra noastră. Ştiu toţi că sîntem aici şi că organizăm aceste întîlniri despre realitatea Persoanei Domnului Isus. Dacă ei nu vor să asculte, atunci sîngele lor e deasupra capetelor lor."
La aceste întîlniri, de obicei Jim vorbea simplu, direct, serios. îi displăceau cei care-şi începeau predicile cu o glumă. Cîştigînd experienţă, a învăţat să nu ridice glasul, aşa cum făcea la început. Cînd folosea notiţele, le avea scrise pe bucăţi de hîrtie de dimensiunea Bibliei sale. Stătea în spatele amvonului sau alături, aplecat înainte, cu privirea nedezlipită de publicul său. Tot ce spunea era direct legat de cuvintele Scripturii, exact aşa cum erau ele scrise, pasaje pe care le citea sau le cita din memorie. Nu obişnuia să le ceară oamenilor un răspuns imediat şi clar în legătură cu mesajul, căci credea că, dacă Duhul Sfînt lucra în mintea şi inima ascultătorilor, El îşi va

continua lucrarea şi după ce serviciul religios ia sfîrşit."
în 16 aprilie, mi-a scris:
„Ultima ta scrisoare a fost, ca a lui Pavel către corinteni, în acelaşi timp o mustrare şi o mîngîiere şi-ţi mulţumesc pentru ea. *încercarea* credinţei, sală de tribunal mereu în dezbatere pentru credincioşi, e mai preţioasă decît aurul, spune Petru. Şi lucrul acesta mi s-a întîmplat şi mie.
/ rt *u* *Umbra Celui A ioipuiernic*
Credinţa a fost trecută prin foc şi deoarece izvorul ei e Hristos, a fost întărită şi dovedită preţioasă. Au răsărit noi probleme, alături de cele vechi, nerezolvate, menite să mă descurajeze, dar Dumnezeu e credincios şi rugăciunile Fiului Său sînt ascultate atunci cînd Se roagă pentru întărirea credinţei mele."
în timpul ultimei luni de lucru împreună, în Chester, Jim şi Ed au organizat întîlniri într-un cort. Venea puţină lume, dar erau cîţiva cu adevărat dornici să-L urmeze pe Hristos.
„De ce, de ce, scria Jim, de ce forţele lui Dumnezeu sînt atît de slabe şi puţine, în timp ce Vrăjmaşul are mulţimi de partea sa? Doamne, pînă cînd Te vei ascunde, pînă cînd Iţi vei ascunde puterea şi-i vei lăsa pe oameni să Te dispreţuiască? Doamne, începe să lucrezi, pentru *Numele* Tău! Dă-mi putere şi ajută-mă să cunosc plinătatea Duhului."
14 iunie: „Am încheiat seria de întîlniri în cort, aici, în Chester şi am vorbit din Fapte 1:11: «Acest Isus va veni în acelaşi fel». E imposibil să ne dăm seama ce a făcut bunul Dumnezeu în Chester. Văd acum cîteva motive pentru care a trebuit să vin aici, motive pe care nu le desluşeam limpede în ianuarie. Dar e sigur că Domnul m-a condus. Deocamdată însă, nu văd nimic «mare», extraordinar în lucrarea Evangheliei de aici şi cred că doar din cauză că eu nu sînt destul de perseverent în rugăciune. Doamne, Te rog, măreşte-mi credinţa şi dragostea de a-Ţi face voia şi învaţă-mă să mă rog!
Mă cuprinde un sentiment de zădărnicie privind în urmă la ultimii doi ani care au trecut de cînd am absolvit. E clar că drumul meu n-a fost în nici un fel previzibil, tipic. Dar am căutat voia lui Dumnezeu şi acest gînd îmi dă mîngîiere. N-are rost să mă tot gîndesc ce-ar fi fost dacă s-ar fi întîmplat asta sau asta. Trebuie să facem doar ceea ce ni se spune — aşa simplu, ciudat, neînsemnat cum pare lucrul respectiv — trebuie să ascultăm şi acest fapt e limpede pentru mine. Am umblat în neprihănire, nu după îndemnurile firii, ca în viaţa mea «da» să fie «da» şi «nu» să fie «nu». Dar umblînd şi urmărind să fac ceea ce-I este plăcut lui Hristos, am descoperit aprobarea Sa («da») şi pecetea Sa («amin») în cele mai mici şi neaşteptate lucruri. Şi acest lucru e cu atît mai adevărat pentru aceste luni petrecute în Chester. Cine se poate îndoi sau poate spune că munca noastră e în zadar? «Mulţumiri fie aduse lui Dumnezeu, care *pururi ne poartă în carul Său de biruinţă».*

Capitolul 16

La timpul potrivit

ai mult, noi ştim că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu.
Jim a luat parte la nunţile celor doi prieteni ai săi, Ed McCully şi Bill Cathers, şi apoi s-a îndreptat din nou spre vest, ajungînd în Portland în iulie, cu un dolar şi 20 de cenţi în buzunar. S-a apucat imediat de lucru, făcînd tot felul de munci, şi în august şi-a luat o mică vacanţă pentru a merge împreună cu familia în Ocean Park, Washington. îmi petreceam vacanţa în New Hampshire cînd am primit scrisoarea lui:
„Familia Tidmarsh a stat aici 10 zile. Vizita lor m-a ajutat să îmi întăresc hotărîrea de a merge în Ecuador. Lucrurile se derulează destul de încetişor. Sînt pe cale să primesc şi viza pentru Ecuador. Am primit şi permisiunea centrului de recrutare de a părăsi ţara. E probabil că mă voi putea îmbarca în 1 decembrie, din Los Angeles. Dar mai întîi, o să vin în est.
Eu şi Bill ne-am programat întîlnirile în zona New York — New Jersey pentru 21 septembrie pînă în 12 octombrie! O să predicăm în biserică şi afară, printre oameni, dar mai ales o să încercăm să-i cunoaştem mai bine pe credincioşii de acolo. Am cîteva zile libere în acest orar neregulat şi mi-ar plăcea mult să te întîlnesc dacă va fi voia Domnului. O să vii la Birdsong [Casa familiei mele din Moorestown, New Jersey]?
Anul acesta, Ed şi Marilou urmează şcoala medicală a Institutului Biblic din Los Angeles şi ne rugăm ca anul următor să ne însoţească în Ecuador. Roagă-te şi tu ca Dumnezeu să-1 întărească pe Ed. Eu încă mă rog ca Dumnezeu să mai trimită pe cineva la şcoala din Shandia, şi este "i Seattle un tînăr frate care pare interesat de acest lucru. Poate îţi

aminteşti de Pete Fleming, un băiat mai curînd genul'intelectual de la Univeristatea din Washington. în ultima vreme, entuziasmul ne-a cuprins pe amîndoi, iar el aşteaptă răspunsul Domnului."
în aceeaşi zi, Jim i-a scris lui Pete:
„Dragă frate Pete: îţi mulţumesc pentru scrisoarea pe care am primit-o joia trecută. Mă bucur că Tidmarsh ţi-a făcut o impresie bună. N-am reuşit să te întîlnim la Mt. Adams — îmi pare rău că nu te-am anunţat mai devreme. Ne-a fost mult mai greu să ne căţărăm pe muntele Adams decît pe Hood. Zăpada era spulberată, a fost mai abrupt, cu 3 km mai mult, dar mai cald şi pe o zi mai senină. Este acolo un vîrf fals pe care l-am poreclit «Piscul Dezamăgiriii». Ai impresia că ai atins vîrful pe la ora 7 dimineaţa, şi cînd treci de această coamă vezi adevăratul

vîrf cam la 500 m deasupra şi 1,6 km mai încolo. în orice caz, a fost splendid; aceasta e viaţa adevărată, viaţa pentru care am fost creaţi — deşi am fost cu toţii bolnavi pînă cînd am aţipit puţin sus, pe munte.
Familia noastră şi-a luat o săptămînă liberă, aşa că sîntem cu toţii pe plajă. N-o să ne întoarcem acasă pînă sîmbătă seara, deci n-o să ajung la Seattle în acest sfîrşit de săptămînă. Mai mult, am fost chemat la două întîlniri şi la o cină oficială duminica aceasta. Am de gînd să particip la conferinţa de Ziua Muncii la sfîrşitul săptămînii, şi sper că Dumnezeu te va ajuta să înţelegi că trebuie să vii şi tu. Avem încă atîtea să ne spunem — lucruri care nu pot fi scrise, cu stiloul sau bătute la maşină.
Nu ştiu ce să-ţi spun în legătură cu plecarea în Ecuador. M-aş bucura dacă te-ar îndemna Dumnezeu să vii cu mine. Dar El trebuie să fie Cel care trebuie să te îndemne. Cum am putea propovădui Cuvîntul Său dacă nu sîntem *trimişi* de El? Dacă Domnul Recoltelor nu te trimite la drum, atunci e mai bine să rămîi. Voinţa Sa e suverană. Sînt prea multe obstacole de înfruntat cînd nu eşti pe deplin convins de voia lui Dumnezeu pentru viaţa ta. Tot ce pot face este să mă rog să ai o cale uşoară, fără obstacole. Porunca e limpede: mergeţi în toată lumea şi duceţi vestea bună. Nu poţi da înapoi, nu poţi să afirmi că e valabil doar pentru unii. Porunca asta nu poate fi evitată, banalizată ori raţionalizată în vreun fel. E o poruncă clară şi se poate împlini ascultîndu-L pe Cel care a dat această poruncă şi împreună cu ea şi o promisiune. Pentru mine, drumul spre Ecuador e drumul ascultării de Cuvîntul lui Hristos. Există loc pentru mine acolo şi sînt liber să merg. De fapt, lucrul acesta este valabil şi pentru alte locuri, dar pentru că acolo e nevoie şi eu sînt liber, după cîţiva ani de rugăciune, cerînd călăuzire, un loc spre care sa mă îndrept, mă simt împăcat să răspund «Da, Doamne, merg su
Cap'10
Iul 16: La timpul potrivit
183
-ălăuzirea Ta.» Dar experienţa mea poate nu-ţi ajută. Poate tu ai nevoie
, dovezi mai mult sau mai puţin subiective. N-am nici cea mai mică
dee despre cum şi unde te îndreaptă Dumnezeu. Dar de un lucru sînt
• ur £] ţe va călăuzi şi nu te va lăsa să treci pe lingă răspunsul Său fără
să-l vezi. încrede-te în acest lucru — El Se va îngriji să te călăuzească pe
drumul cel bun, El dă porunci. El îndeamnă, trimite, cheamă sau cum
vrei să mai spui. Tu trebuie doar să te supui, să urmezi, să mergi, să
răspunzi sau ce altceva ţi se cere. Poate ţi se pare lipsit de sens,
neconvingător, doar vorbe şi cred că aşa şi este, pentru că sînt sfaturile
unui om. Acel «susur blînd», după tunete şi vînt, va fi ultimul Cuvînt din
partea lui Dumnezeu. Aşteaptă acest cuvînt!
Pe 7 septembrie, plecăm în est, dacă Dumnezeu încuviinţează planul nostru. Ne vom întoarce spre sfîrşitul lui octombrie şi sperăm că la sfîrşitul lui noiembrie vom trece şi prin Los Angeles.
Pare absurd să vorbesc despre plecarea atît de grabnică, şi singur... şi e fie nebunie, fie credinţă. Dar îţi aminteşti cuvintele lui Amy Carmichael? «Legămintele lui Dumnezeu sînt mereu în mintea mea. Nu pot să mă joc cu umbre sau să culeg flori care se ofilesc curînd pînă cînd nu-mi voi fi făcut lucrarea şi mă voi fi înfăţişat înaintea Sa pentru a-I da socoteală». Aştept cu nerăbdare Ziua Muncii de la sfîrşitul săptămînii. Cu prietenie, Jim."
In drum spre coasta de est, Jim mi-a trimis o scurtă scrisoare din Chicago:
„îi sînt recunoscător Domnului Isus că face posibilă întîlnirea cu tine încă o dată. Ar fi multe de spus. Dave mi-a povestit ceva de South Pacific şi eu mă rog pentru această posibilitate. — Cu bucurie, Jim."
In 20 septembrie, fiind la mine, scria în jurnal:
„Am ajuns la Birdsong. Sînt mai aproape de ea decît am fost vreodată şi mai încredinţat ca oricînd că Dumnezeu mă duce departe de ea, spre Ecuador, cu Pete, iar ea merge spre South Seas! Ciudate sînt căile noastre"
Dar în intervalul de timp scurs între vizita de atunci a lui Jim şi
următoarea sa vizită, cîteva întîmplări au dovedit că uşa spre South Seas
se închisese pentru mine. Ar fi fost simplu dacă experienţa cîştigată
lăsîndu-ne călăuziţi de Dumnezeu ar fi fost alta: ne-am fi logodit şi am
1 mers in Ecuador împreună. Vreme îndelungată, nici unul dintre noi nu
a îndoit cu cine se va căsători dacă voia lui Dumnezeu pentru el ar fi ost căsătoria. Ne arătase El vreodată că aceasta era voia Sa?
eocamdată răspunsul era «nu» pentru fiecare dintre noi. Totuşi, acest

lucru nu-1 împiedica pe Jim să se gîndească la posibilitatea ca eu să merg în America de Sud. M-a rugat să merg înaintea lui Dumnezeu cu această problemă, fiind pe deplin conştient că acest lucru ar stîrni neînţelegeri şi critici severe. Dar noi ştiam cine e Călăuza noastră şi pînă atunci ne bucurasem de călăuzirea Sa la fiecare pas. Mai ştiam că El ne conduce „pe un drum necunoscut de ei." Cu adevărat, ce nevoie am mai fi avut de ghid, dacă drumul ne era cunoscut?
Am început amîndoi să ne rugăm, înţelegînd brusc cît de greu e să cunoşti, să discerni voia lui Dumnezeu acolo

unde propriile-ţi dorinţe sînt atît de puternice. Deseori, rugăciunea scrisă de Nathan Brown din Burma era şi a noastră:
;■' .',-. '■.'"■ <■■ ■ *Dar să mă rog să-Ţi schimbi Tu voia, Tată*
Ca voia Ta să fie voia mea?
Nu, Doamne, să nu se-ntimple astfel niciodată,
Ci eu mereu să Te urmez, cu bucurie.
Te rog să-mi potoleşti elanul, graba, . , . , Şi chinul durerilor mele ' i > t >
i , *Tu vezi dorinţele cum dau năvală* » , ,
((*Purifică-le, chiar prin foc.* ,
Şi fa ca voia Ta să fie şi a mea
Şi împăcat şi liniştit
Să Te aştept mulţumit
', '■: ; : , . **.i.ţş"** *Ca un copil supus şi potolit.* <
Jim s-a întors la New York unde a luat parte la alte întîlniri, dar cîteva zile mai tîrziu mi-a scris această scrisoare: „Astă-seară simt ce dulce e voia lui Dumnezeu în întregime «bună, plăcută şi desăvîrşită». Dragostea atentă a Domnului Isus mi se pare acum un lucru atît de minunat. Ştiu că întotdeauna e aşa, dar parcă numai acum îmi dau seama cît de *înţelept* este El atunci cînd, în dragosetea Sa, nu ne face pe plac. «Cu milă şi asprime, urzeala vieţii mele El o ţese; Şi, vai, durerea mea cu mîna Sa cea blîndă El o curmă...» Ştii cum e mai departe. Aminteşte-mi acest lucru atunci cînd o să uit că dragostea Sa e plină de grijă faţă de noi.
Azi noapte am stat de vorbă cu un frate din Queens care cultivă crizanteme. El mi-a spus că crizantemele nu înfloresc decît atunci cînd toate celelalte flori s-au ofilit, au îngheţat." La sugestia mea că poate îngheţul le înfloreşte, mi-a răspuns «nu, nu îngheţul, ci nopţi mai lungi».
Capitolul 16: La timpul potrivit
185
Niciodată nu mi-am dat seama ce vroia Rutherford să spună în versurile sale:
Florile au nevoie şi de răcoarea nopţii. De lumina lunii, şi de rouă din zori...
nu doar pentru odihnă, ci pentru a înflori. Mai e nevoie să spun ce înseamnă acest lucru? «... Aşteptîndu-L pe Cel pe care nu e zadarnic să-l aştepţi, Jim.»"
Răspunsul primit în timpul următoarelor patru săptămîni de rugăciune, „de răcoare a nopţii", şi aşteptare, a fost ca eu să merg în Ecuador. Hotărîrea aceasta l-a făcut pe Jim să creadă că ne vom şi căsători, dar nu mi-a spus nimic despre aceste speranţe, ci şi-a urmat drumul, aşteptînd să vadă cu propriii săi ochi care vor fi condiţiile de trai în junglă înainte să ceară şi să facă asemenea legăminte. Singurul său legămînt era cu Dumnezeu, căci, ca şi Pavel, credea că „El poate să păstreze ceea ce I-am încredinţat". Nici eu, nici el, n-am încercat să ne dăm explicaţii, să ne lămurim poziţia. Pentru amîndoi, motivul era cît se poate de clar şi de potrivit — aceasta era voia lui Dumnezeu.
Mergînd cu maşina spre vest, împreună cu Pete Fleming care venise cu avionul la New York pentru a participa la întîlnirile organizate de Jim, Jim mi-a scris:
„Cu siguranţă m-aş opri din drum, dacă aş merge pe cîmpul de misiune singur, din voinţă proprie. Dar, Betty, Dumnezeu mă călăuzeşte. El ştie că aş vrea să merg împreună cu tine, dacă porunca Sa n-ar fi lucrul cel mai bun."
Şi Jim a primit cu bucurie acest lucru, aşa cum primea totul în viaţa sa_v _
„Ii mulţumesc Dumnezeului meu. El mi-a făcut viaţa atît de bogată, atît de plină. Ca o mare, dar fără reflux. Natura, Trupul, Sufletul, Prietenia, Familia — toate ni le-a dăruit şi apoi, ceea ce multora le lipseşte—*puterea de a mă bucura.* «Apoi le-a mai zis: „Aţi dus voi lipsă de ceva?" „De nimic", I-au răspuns ei».
Trecutul e în urmă şi mă bucur şi pentru că a trecut, şi pentru felul în care a trecut. Dumnezeu m-a călăuzit, de la început pînă la sfîrşit, pe cel mai bun drum, putem fi încredinţaţi de acest lucru. Sînt mai ales încredinţat că cel credincios trebuie să ştie că totul se întîmplă *la timpul potrivit, şi aşa este bine.* «Calea lui Dumnezeu este desăvîrşită»"

Capitolul 17

Cu mina pe plug

ricine pune mina pe plug şi se uită înapoi, nu este destoinic pentru împărăţia lui Dumnezeu.
Ajuns în Portland, Jim s-a îngrijit de proviziile pentru Ecuador, a predicat în partea de nord-vest şi şi-a făcut bagajele. Dar n-a uitat să petreacă singur timp în rugăciune şi citirea Bibliei, scriind în jurnal lucruri pe care nu le putea spune celorlalţi. în 23 noiembrie nota:
„Am citit din nou istoria lui Avraam. E o hrană foarte bună pentru mine acum — cînd mă încearcă acest dor după căldură, soţie, tandreţe, alinare, copii. Dumnezeul care a făcut-o de rîs pe Sara la bătrîneţe şi ale cărui promisiuni l-au făcut chiar pe Avraam să cadă la pămînt şi să rîdă pentru că aceste făgăduieli păreau prea

frumoase, imposibile — sînt gînduri bune pentru starea mea de acum, căci mă simt ca şi cum m-ar aştepta cinci ani de trai de unul singur, aceşti următori cinci ani de activitate atît de bogată, ani în care îmi va fi cel mai dor de ea, o să am atîta nevoie de ea şi voi fi în cea mai bună formă pentru a-i fi pe plac. Văd acum în planul lui Dumnezeu că voi petrece singur aceşti ani. Şi poate, trecut de 30 de ani, cu burtă, riduri şi poate chiar chelie — căsătoria, noaptea nunţii ş.a. Mama spunea ieri: «Cine aşteaptă pînă la 30 de ani ca să întemeieze o familie?» Eu unul nu. Tot ce-am putut spune a fost: «îţi întemeiezi o familie atunci cînd doreşte Dumnezeu.» Şi cred acest lucru. Sînt sigur că Dumnezeu face ceea ce este bine pentru noi şi într-un fel neaşteptat. Poate greşesc crezînd că mai am de aşteptat cîţiva ani -- dar omul nu poate «să simtă dorinţele tinereţii» crescînd şi ridicîndu-se în el şi să rămînă netulburat, ţinîndu-le în frîu. Poate că El n-a hotărît să aşteptăm ani la rînd, dar acum aşa mi se pare. Desigur, sper să n-am dreptate. Dar dacă va fi aşa, atunci El Shaddai, Dumnezeul care a văzut-o şi a auzit-o pe Agar, a luat aminte la rîsul Sarei şi n-a ţinut cont

de vîrsta înaintată a lui Avraam, cei 100 de ani ai săi — acest Dumnezeu este Unul în care cred şi care mă călăuzeşte şi mă conduce în aceste probleme. Şi, în aşteptarea acelor lucruri, pot să rid aşa cum a tăcut Avraam."

28 noiembrie: „Cînd mă gîndesc că trebuie să mai aştept pînă să mă căsătoresc cu Betty, nenumărate mici argumente se năpustesc asupra mea cu o putere nebănuită. Dar salvarea mea nu e să răspund fiecăruia şi să-1 elimin astfel — refugiul meu e în Iebova pe care L-am rugat să mă apere. Acum şi întotdeauna «Iehova e partea mea de moştenire şi cupa mea; Tu Te îngrijeşti de partea mea» (un cuvînt într-adevăr mîngîietor «Te îngrijeşti» — mai puternic decît cuvîntul din rugăciune «a păstra»).

Punînd toate problemele înaintea Domnului şi avînd încredere în călăuzirea Sa atît în trecut, cît şi în viitor, îmi vin în minte cuvintele: «II voi binecuvînta pe Iehova, care ne-a îndrumat». Plec în Ecuador pentru că El m-a îndrumat, şi tot de aceea o părăsesc pe Betty, de aceea refuz sfaturile celor care mă roagă să rămîn şi să îi trezesc pe credincioşii din State. Cum pot fi sigur că acesta e sfatul Său? «Da, inima mea mă povăţuieşte şi noaptea». Ce bine — căci ştiu că «inima mea» îmi dă sfaturi din partea lui Dumnezeu. «Inima-mi spune din partea Ta: „Caută Faţa Mea"». Nici vedenii, nici voci, doar sfatul unei inimi care-L caută pe Dumnezeu. Astfel simt că pot spune şi eu ceea ce spunea Hristos: «Iehova a fost mereu înaintea mea; şi pentru că El e la dreapta mea, nu mă voi clătina.» Nu mă voi clătina? Cu toată dorinţa care se zbate înlăuntrul meu? Nu mă voi clătina. Cu toate că ura demonilor încearcă să mă facă să mă îndoiesc şi să mă tem? Nu mă voi clătina. De ce? El e înaintea mea şi la dreapta mea. DE ACEEA SE BUCURĂ INIMA MEA!"

29 noiembrie: „Citesc *The Return of the Native* [întoarcerea băştinaşilor]. Săracul Hardy. Dacă ar fi putut vedea măcar o dată mîna lui Dumnezeu. întîmplările din viaţa lui Egdon Heath formează tipare ce se împotrivesc oricărei idei despre acţiunea unei Voinţe. Dacă ar fi putut vedea cum o întîmplare oarecare ivită la momentul oportun aduce cel mai mare bine, poate n-ar fi scris aşa cum a scris. Fiecare întîmplare e prinsă în mrejele unei voinţe oarbe, iar cititorul se aşteaptă mereu la tot ceea ce e mai rău. El face, de fapt, în sens negativ, ceea ce fac romancierii lipsiţi de talent în sens pozitiv—accentuează evenimentele puţin probabile—, numai că el o face în detrimentul personajelor sale; ceilalţi o fac spre binele lor, pentru a avea un final fericit. Dar nici unii, nici alţii nu au dreptate, nu descriu viaţa reală. Este adevărat, soarta şi tragedia, lipsa oricărei finalităţi, sau situaţiile cînd pierzi totul după ce ai fost aproape

de reuşită, toate acestea fac parte din realitatea noastră de zi cu zi, dar viaţa nu se rezumă la aceste lucruri şi nici nu sînt sigur că ele reprezintă partea cea mai importantă a existenţei, nici măcar în vieţile oamenilor care nu cred într-un Creator sau într-un tipar divin al vieţii. Cît despre mine, eu cunosc o putere şi mai mare, puterea Binelui din Urmă care lucrează pentru noi chiar atunci cînd ni se pare că totul merge rău. Nu spun că ne e mereu bine; există rău, luptă, soartă nemiloasă oarbă, greşeli, lucruri ce puteau fi salvate şi n-au fost, şi orice alte lucruri în stilul lui Hardy. Dar încep să descopăr în toate acestea un Plan mai măreţ decît şi-ar putea imagina oricine. Cei trei ani de prietenie cu Betty sînt o mărturie!"

/ *decembrie:* „Mă întăresc într-adevăr citind Scriptura. Din ea învăţ că există două mari puteri pozitive în viaţa noastră: *frica* de Dumnezeu şi *harul* lui Dumnezeu. Fără frica de Dumnezeu, n-aş înceta să fac rău. Dar fără harul lui Dumnezeu n-aş fi atras să fac binele. Cea dintîi previne răul; cea de-a doua încurajează facerea de bine. «Cum îşi va ţine tînărul curată cărarea?» — nu atît îngrijindu-se de ceea ce a făcut, ci desăvîrşindu-se în viitor — «luînd aminte (de acum încolo) la Cuvîntul Tău.» «Vă scriu aceste lucruri ca să nu păcătuiţi.» Scripturile au fost scrise în acest scop: să fie o scăpare, un mijloc al harului în lupta noastră împotriva păcatului. De-ar citi creştinii Scripturile! Ar trebui să avem o legătură mai sfîntă cu acestea."

5 decembrie: „M-am simţit tare deprimat astă-seară după ce am predicat. Ca şi cum nu m-aş fi pregătit, n-aş fi avut nici o libertate, nici o putere. O dată chiar m-am simţit îndemnat să mă opresc în timpul predicii şi să le spun oamenilor că nu aveam nici un cuvînt din partea lui Dumnezeu, dar apoi m-am gîndit mai bine, sau mai bine spus, mi-am scos din minte acest gînd. Nu mai vreau să predic astfel niciodată. Doamne, Dumnezeule Atotputernic, îngăduie-mi să rostesc cuvîntul Tău ca şi cînd ar veni din gura Ta! Ce greu învăţ că predicile lungi şi spuse cu voce tare, răsunătoare, nu pot înlocui cuvintele inspirate de Dumnezeu. Este îngrozitor. Să vezi o

încăpere plină de oameni care aşteaptă să audă un cuvînt din partea lui Dumnezeu, şi să n-ai nici un cuvînt din partea Sa. Şi să încerci să maschezi acest lucru îngrămădind idei necoapte, neverificate şi vorbe goale şi să ştii că nu ţi-ai pus inima în cuvintele pe care le-ai rostit. El Shaddai! Mîntuieşte-mă! Şi ce e mai rău, oamenii nu par să-şi dea seama cînd eu simt Duhul în mine şi cînd nu. Ori eu sînt un impostor straşnic, ori ei sînt neputincioşi să vadă aceste lucruri... poate şi una şi alta."
190
Umbra Celui Atotputernic
Lapitolul 1 /: Lu nuna pe plug
191
6 decembrie: „Pasiunea, uneori atît de aproape de nebunie, mă prinde uneori — nu întotdeauna, slavă Domnului, dar destul de des ca renunţarea la ea [la Betty, n. ed.] de dragul lucrării să fie un lucru cît se poate de real şi de dureros. Acum înţeleg cel mai bine cerinţa Domnului Isus «Dacă nu se leapădă omul de...». Astfel, îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru privilegiul de a mă lepăda de dragul Său."
24 decembrie: „Tocmai am terminat de citit *For Whom the Bell Tolls* [Pentru cine bat clopotele]. O carte foarte interesantă care ridică nişte probleme pentru credincios. Realistă, cît se poate de convingătoare din punct de vedere psihologic şi perfect detaliată, este pentru mine un reper literar fie şi numai pentru stilul ei. Aş vrea să fiu la fel de interesat să-L cunosc pe *Dumnezeu* în viaţa mea, pe cît se distrează scriitorii moderni doar încercînd să cunoască viaţa. Nu comentează nimic, nu trag nici o concluzie, nu sugerează nici o morală; pur şi simplu prezintă lucrurile aşa cum sînt. Poate tocmai din pricina acestei lucidităţi ni se par atît de interesanţi. Trebuie să comentăm întotdeauna viaţa? Nu putem trăi pur şi simplu cu Tatăl aşa cum ne-a arătat Hristos, în bucurie şi pace, plini de teamă şi dragoste, fără să tragem neîncetat concluzii şi să ne facem reguli? Nu ştiu dacă se poate. Ştiu doar că viaţa mea e plină. E timpul să mor, căci am avut parte de tot ce poate avea un tînăr, cel puţin acest tînăr. Dacă nu mai trebuie să fiu pregătit, atunci e bine. Am învăţat multe şi este spre gloria lui Dumnezeu. Sînt gata să-L întîlnesc pe Isus. Eşecurile nu mai înseamnă nimic pentru mine acum, ele însă m-au învăţat să trăiesc. Şi nici succesul nu este altceva decît un mijloc de a învăţa să mă bucur de darul cel mare pe care mi 1-a făcut Dumnezeu, Viaţa. Şi te iubesc, Viaţă, din toată inima, nu pentru că nu te sfîrşeşti repede sau pentru că mi-ai oferit lucruri mari, ci pur şi simplu pentru că Dumnezeu mi te-a dăruit."
Şi o scrisoare adresată mie, din 28 decembrie: „Mă bucur că mi-ai trimis o scrisoare atît de lungă. A sosit în 14 şi e atît de bine să am la ce să mă gîndesc pînă va sosi următoarea ta scrisoare. Săptămîna asta am aşteptat scrisoarea ta în fiecare zi, dar ştiu că ai avut un program încărcat în vacanţă. Nu ştiu de ce, dar aseară n-am avut deloc somn, aşa că am început să-mi amintesc în ordinea lor întîlnirile şi discuţiile noastre din septembrie şi octombrie. Sînt atît de recunoscător, profund recunoscător pentru aceste amintiri frumoase! Putem să-I fim amîndoi mulţumitori lui Dumnezeu pentru aceste momente. El a fost bun, atît de bun!
Luni. Poate astăzi voi primi scrisoarea ta. Cînd m-am trezit azi-dimineaţă, ochiul stîng mă durea şi era umflat. Mă simt cam saşiu
ţinînd un ochi închis. Dacă te-ai lua după înfăţişare, ţi-ar fi destul de greu să mă iubeşti acum. De aceea sînt fericit că legătura noastră nu este întemeiată pe aparenţe, pe înfăţişarea exterioară plăcută. «Desmierdările sînt înşelătoare şi frumuseţea este deşartă». O, Betty, trebuie să-I mulţumim Iui Dumnezeu că ne-a învăţat să preţuim frumuseţea lăuntrică, în jurul nostru sînt atîţia fluturi frumos coloraţi. Ei fură privirile, dar nu pot atinge spiritul şi e bine să-L cunoaştem pe Dumnezeu, care priveşte în sufletul omului, în «omul ascuns al inimii», ştiut doar de El, şi să ne bucurăm cu această parte din noi de El. E adevărat că sînt multe fete pe aici cu un duh blînd şi liniştit, dar niciuna nu mă atrage aşa cum mă atragi tu şi în nimeni nu găsesc înţelegerea pe care o simt şi o descopăr în vorbele tale. Ceilalţi ascultă şi aprobă; tu pari să asculţi cu adevărat, să înţelegi şi să-mi răspunzi, să mă ajuţi. Cum ai spus tu: «unirea adevărată a spiritelor». Parcă spuneai că e din Shakespeare."
1 ianuarie 1952: „Am avut o zi bună, mulţi musafiri, multe poveşti, odihnă şi amintiri. încă n-am primit nici un semn în legătură cu plecarea mea în Ecuador cu «Santa Juana». L-am rugat pe Dumnezeu să binecuvînteze plecarea mea, neştiind prea bine ce să aştept. Am primit ieri prin poştă nişte cecuri şi vreau să scot banii, să-i trimit un cec lui Kelly, de la biroul de turism, pentru plecarea mea. Banca era însă închisă ieri după-amiază cînd am reuşit eu să-mi rezolv problemele şi să parchez în sfirşit maşina. Azi, Tommy Dryden mi-a dat un cec de 50 de dolari, cînd m-am dus la el să-mi fac cumpărăturile. N-am dat atenţie cecului decît acasă, cînd l-am aşezat lîngă cele pe care le primisem prin poştă. Atunci am descoperit că erau în total 315 de dolari, exact costul călătoriei pînă în Guayaquil! Şi totul în numai 24 de ore, din cinci surse diferite. Aceasta e prima dintre minunile pe care sînt încurajat să le aştept. Aleluia! Fie aduse laude Regelui Vistieriei Cereşti! Tot primind cecuri toamna trecută, am reuşit să merg în Milwaukee, în primăvara asta am fost în Sparta, în vară acasă, şi acum acasă din nou, căci totul a pornit de la oameni pentru care prezenţa mea în acele locuri a contat. Ce Dumnezeu înţelept, Dumnezeul meu! Toate acestea mă încurajează pentru întregul an."
Scrisorile scrise în ultimele două săptămîni petrecute în Portland se referă toate la bagaje, întîlniri de rămas bun şi alte asemenea lucruri:
„Camera mea e plină de lucruri şi sper să reuşesc să împachetez astăzi. Pe birou am un morman de scrisori şi invitaţii la diverse întîlniri...

Sînt în plin tratament cu injecţii. Săptămînă asta tifosul s-a manifestat ciudat, parcă s-a concentrat în ochi, aşa că sînt roşii din pricina mîncărimii. Alte noutăţi pe luni...
Mi-am petrecut o parte din săptămînă punînd în ordine vreo 1500 de diapozitive pe care ni le-a dat un frate de aici. Pe lîngă povestiri din Biblie mai sînt şi peisaje, de la fluturi şi girafe, pînă la fulgi de zăpadă, mană cerească pentru indieni.
Mi-a sosit şi corespondenţa tocmai în toiul pregătirilor, în mijlocul tuturor cărţilor pe care vreau să le împachetez. Mîine, e rîndul ei. Stă acolo de două săptămîni şi n-am avut curajul să încep să mă uit prin ea cu atenţie. Acum însă trebuie să răspund scrisorilor primite. «Santa Juana» va fi în Portland în data de 18 şi pe 10 trebuie să fie gata. Pete îşi ia lucrurile din Seattle, iar mama şi tata o să ne ducă cu maşina în sud."
10 ianuarie: „Ultima zi în Portland. Ultima săptămînă a fost foarte încărcată, numai vizite şi alte incidente care ne opreau din împachetat. Dar Dumnezeu e bun şi nespus de iubitor cu mine. Sfinţii m-au ajutat fără şovăială în fiecare încercare şi toate nevoile mi-au fost împlinite dincolo de orice aşteptare. E ca în pustie căci «materialul adus era de ajuns pentru toate lucrările care trebuiau făcute, ba încă mai şi trecea». Peter vine astăzi şi mîine o să pornim împreună cu maşina spre Williams. Acesta e primul pas spre nou, necunoscut. E greu să-ţi iei rămas bun, dar, aşa cum scria Pete ieri, «am pus mîna pe plug». Nu mi-a fost uşor în aceste ultime zile să păstrez pacea în suflet, căci m-am rugat în fugă şi **am** frunzărit Cuvîntul. Dar nu aşa se întăreşte sufletul. Şi totuşi, Dumnezeu e îndurător.
Noi ne schimbăm. El e acelaşi în veac, Hristos, pe care-L proslăvim, nu moare,
A Sa iubire nu-i trecătoare, Şi, Adevărul Lui ne leagă cu adevărat. "
75 *ianuarie,* Oakland, California, „Am primit astăzi scrisoarea ta, cu o săptămînă întîrziere şi am deschis-o cu pensula cu care mi-am scris numele şi destinaţia pe pachete. Ceva mai tîrziu, după o întrunire şi după ce am luat cina la restaurantul Herb Butt, am reuşit s-o citesc. Miercuri, împachetez din nou. Joi, toate lucrurile trebuie duse pe vapor şi înscrise pentru a fi încărcate. Am marcat şi închis două butoiaşe din oţel (e cel mai potrivit ambalaj), două dulăpioare, două lăzi de lemn şi un geamantan mare — 7 bucăţi şi 680 kg. Bagajele lui Pete n-au cîntărit **decît 400 kg, dar eu car ce-i mai greu: dispozitivele, magnetofonul, butoaiele, armele, oalele, ibricele, vesela.**
Tot timpul facem vizite aici în Oakland şi avem o mulţime de obligaţii şi nu găsesc timp să mă rog singur. N-avem o cameră a noastră şi mi-e dor «să-mi plec genunchii», cum spune Pavel. Avem nevoie să stăm în singurătate înaintea Dumnezeului care vede în ascuns şi nu-ţi vine uşor să **ceri un asemenea lucru, cum este intimitatea. Totuşi, Dumnezeu ştie şi aude oricum. Oare cum va fi în Shandia, cu ochii curioşi ai băieţilor din tribul Checiua?"**
***25 ianuarie,* Sunland, California: „Zilele acestea agitate nu prea mi-au lăsat timp să-ţi scriu, dar astăzi lucrurile par mai aşezate şi-ţi pot răspunde. Ne-am vizat paşapoartele, nu mai avem de încărcat decît o ladă, şi aşteptăm biletele de la Grace Lines.**
Deocamdată nu mi se pare emoţionant să plec. Sînt doar foarte puţin emoţionat şi probabil toate aceste întîlniri de rămas-bun nu mă vor mişca prea mult. Nu spun că nu-mi pare rău să mă despart de cei de aici, ci doar că această parte din planul lui Dumnezeu e de mai mică importanţă... în ceea ce te priveşte, probabil că nu-mi va fi prea uşor după ce voi pleca, dar nu văd ce-aş putea face. Pot doar să spun că voia lui Dumnezeu e «bună, plăcută şi desăvîrşită». Fie ca şi tu să o urmezi."
***26 ianuarie,* Tujunga, California: „Azi dimineaţă am de scris nişte mulţumiri şi de împachetat o cutie. După amiaza o petrecem cu Ed şi Marilou. Diseară e o întrunire şi ei speră să ţin o predică deosebită. «Să nu fie daţi de ruşine din pricina mea cei ce se încred în Tine.»"**
***28 ianuarie,* luni: „Cred că vezi şi tu că ideile noastre în legătură cu Ecuadorul s-au armonizat, ca un pas pe calea ascultării Voii Lui, îmbarcarea fiind un alt pas, aşa cum, cu luni în urmă, descoperirea că acesta e drumul, a fost de fapt primul pas pe calea ascultării. Vasul nostru n-a sosit încă şi mă îndoiesc că ne vom îmbarca înainte de joi."**
***30 ianuarie:* „Ce se poate face cu trei zile libere? Mi-am petrecut dimineaţa citind scrisorile de acasă, citind puţin din Levitic, scriind două scrisori oficiale. Toamna trecută cînd am fost aici am adus un mic copăcel contorsionat din zona Marilor Canioane şi astăzi am avut ocazia sâ-1 plantez, aşa că l-aş putea folosi pentru a-1 pune în centru. Are pe părţi nişte** frunze **ca muşchiul, de un verde uscat acum, dar care miroseau puternic a salvie. Copacii din zona Marilor Canioane sînt fascinanţi aşa aspri şi copăcelul meu** pare **să fie o miniatură a celor de acolo. Mătuşii Mabel îi plac copacii aceştia."**

Fiindcă i-am mărturisit că regret că nu iau parte la toate acestea, Jim mi-a scris:
„Nu mă surprinde regretul tău că nu trăim împreună aceste momente şi ultimele luni. *Ştiu* şi eu acest lucru şi deseori îi mărturisesc Lui aceasta. Şi este o mîngîiere să gîndeşti astfel:
«De-arji mai plină casa Ta, o, Doamne, chiar de ar fi să se golească a mea...

Şi apoi gîndul că n-am realizat nimic mă reduce la tăcere. Căci dacă într-adevăr ne-am despărţit de noi înşine şi unul de celălalt de dragul Său, oare nu aşteptăm roadele acestui sacrificiu? Şi eu nu văd roadele. Lucrurile stau astfel: trăiesc singur de dragul împărăţiei, ca să înainteze şi să se împlinească în viaţa mea. Dar unde sînt aceste lucruri? îmi doresc să am o casă goală pe pămînt, dar numai pentru ca «a Lui să fie plină». Şi trebuie să fim cinstiţi în legămîntul nostru cu Dumnezeu şi să aşteptăm. Greşesc, bineînţeles, considerînd rezultatele vizibile ale separării noastre testul final şi sînt plin de încredere, bucurîndu-mă de ceea ce e dincolo de aceste roade care se pot vedea. Dar cred că ar trebui să fiu mai insistent în rugăciune, mai «stăruitor» în închinarea mea şi să nu mă resemnez, aşa cum spui tu, «să iau lucrurile aşa cum sînt».
Mai este şi impresia că, de fapt, n-am pierdut nimic. îţi imaginezi cum e să împărtăşeşti o întîmplare anume şi simţi că pierzi neîmpărtăşind-o. Dar să nu uităm — pierderea aceasta e doar o impresie. Şi eu îmi imaginez lucruri frumoase — bucuria de a face totul împreună, dar să nu lăsăm acest gînd să strice lucrul pe care-1 facem singuri. Ceea ce este la îndemînă este adevărat — ceea ce ar putea fi nu este de fapt — deci nu trebuie să cîrtesc împotriva lui Dumnezeu ca şi cum mi-ar fi luat ceva— lucruri care nu există. Mai mult, lucrurile care există sînt ale noastre şi sînt bune, Dumnezeu ni le-a dat, ne-a îmbogăţit cu ele. Dorinţele noastre nu trebuie să ne înăbuşe dragostea pentru ceea ce avem!"

J
/>**.

Pagină specimen dintr-o scrisoare a lui Jim către Betty, scrisă înainte de a pleca spre Ecuador (vezi pagina de vizavi).

5: S ^

NC *ţ -w

Capitolul 18

Pe drum

devărat vă spun că nu este nimeni care să fi lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau nevastă, sau copii, sau holde, pentru Mine şi pentru Evanghelie, şi să nu primească acum, în veacul acesta, de o sută de ori mai mult: case, fraţi, surori, mame, copii şi holde, împreună cu prigoniri; iar în veacul viitor, viaţa veşnică.
„Stele strălucitoare străpungînd ceaţa densă. Semilună. în veghea aceasta, luminile fosforescente arzînd. Bătaia uşoară, unduitoare a vîntului, prelungă. «Santa Juana» e pe drum." Astfel începe jurnalul lui Jim în 4 februarie 1952. „Tocmai ne-am întors dintr-o plimbare pe punte, după cina servită în sala de mese a ofiţerului. Cod negru, cartofi piure, salată proaspătă şi cafea neagră foarte bună. Cabina e cufundată în liniște, iar Pete începe să bată la maşină. Toată emoţia din visele copilăriei mă copleşeşte acum cînd soarele se îneacă în mare. Cînd eram în şcoala generală visam să pot naviga şi mi-aduc aminte foarte bine că învăţam pe de rost numele de navigatori din masivul dicţionar Merriam-Webster, în bibliotecă. Acum sînt cu adevărat în larg—călător, desigur, dar pe mare şi îmbarcat pentru Ecuador. Ciudat — nu-i aşa? — că acest moment împlineşte speranţele copilăreşti de atunci, prin voia lui Dumnezeu.
Astăzi la ora 14:06 am părăsit danele de acostare din Outer Harbor Dock, San Pedro, California. Mama şi tata au stat urmărindu-ne cu privirea de pe debarcader. în timp ce ne îndepărtam mi-a venit în minte Psalmul 60:12, şi

am spus şi eu «Cu Dumnezeul nostru vom face isprăvi mari.» Părinţii au plîns. Iar eu nu înţeleg cum m-a făcut Dumnezeu aşa. Nu-mi venea deloc să plîng şi nici acum nu-mi vine. O bucurie aprinsă Şi mulţumiri mă năpădesc."
i *mitru* ***K-emi*** */umpuiermc*
în prima sa scrisoare din timpul călătoriei, Jim le scria părinţilor: „I-am dat slavă lui Dumnezeu pentru eroismul cu care aţi suportat plecarea mea. E adevărat că nu ştiu prea bine prin ce treceţi văzindu-mă plecînd. Ştiu însă că trebuie să fie într-o legătură puternică, profundă şi strînsă cu tot ceea ce această viaţă înseamnă pentru voi. Mă rog pentru voi de fiecare dată cînd îmi îndrept gîndurile spre casă, cerîndu-I lui Dumnezeu să vă dea «ajutorul care vine de la El». Şi tot din pricina voastră îl laud pentru cît de mult aţi renunţat la voi de dragul meu. Voia lui Dumnezeu e întotdeauna mult mai mare decît ceea ce cerem noi, dar, oricare ar fi ea, trebuie să credem că e bună, plăcută şi desăvîrşită.
Nu plîngeţi din cauza mea, nu fiţi trişti. Avem de toate din belşug aici. Vaporul ăsta este cel mai bine organizat dintre toate pe care le-am văzut. Mîncăm copios—vinete, zucchini, apotinare, lapte bătut proaspăt, pîine de secară sînt cîteva dintre cele mai importante. La capitolul carne avem inimă de bivol, miel cu sos de curry, friptură de vacă, drob fiert şi diseară, muşchi de vacă. Ar fi grozav dacă aş avea ceva de făcut ca să mi se facă foame mai des. Putem merge oriunde pe vas şi profităm de această libertate din plin. De la pupă la pravă, sîntem peste tot. Pe vas sînt şapte pasageri: două perechi căsătorite, care citesc toată ziua romane şi nu se mai satură de soare, şi trei femei. Dintre acestea din urmă, două sînt căsătorite, de vîrstă mijlocie şi poartă jeans şi costume scurte, iar a treia e o blondă semi-oxigenată care visează că naufragiem. Cred că are cam 37 de ani, dar încearcă din răsputeri să-şi ascundă vîrsta. Sîntem ceea ce eu aş numi o «schiţă interesantă».
Echipajul e o companie mult mai bună, mulţi dintre ei fiind tineri de vîrsta mea. Cu cîţiva dintre ei am şi stat de vorbă. Toţi ştiu că sîntem misionari şi astfel ne e mai uşor să aducem vorba de Dumnezeu, deşi pînă acum n-am avut nici o întîlnire fructuoasă.
Trăiesc bucuria aprinsă de a şti că fac voia lui Dumnezeu şi urmez şi cunosc calea pe care El mi-a pregătit-o. Pînă acum Dumnezeu a fost cu noi în drumul nostru şi, dacă viaţa mea s-ar sfirşi acum, aş putea spune ca Simeon, «Slobozeşte în pace acum pe robul Tău». Nu vreau să spun că mi-am desăvîrşit lucrarea, ci doar că sînt mulţumit că Dumnezeu a lăsat să se împlinească în viaţa mea Cuvîntul Său. Dovada despre adevărul Cuvîntului Său e chiar înaintea mea şi pot spune împreună cu lacov: «Destul!».
Vremea senină şi umiditatea care se face simţită ne dau de veste că ne apropiem de tropice. Alte semne sînt sălbăticia peisajului care ne înconjoară. Astăzi am văzut o pasăre care părea să se odihnească pe ceea
Capitolul 18: Pe drum
201
ce eu credeam că e o bucată de lemn, dar cînd omul de pe punte mi-a dat binoclul am descoperit că era o broască ţestoasă de mare. în timp ce mă uitam la pasăre, o rafală de apă m-a luat prin surprindere, arăta ca şi cum ar fi căzut artificii de 4 iulie, împroşcînd în toate părţile. Mi se spune pe dată că nu-i decît o şcoală de peşti zburători. Ieri am zărit nişte merlini mari cu botul în formă de lance, sărind spre babord, şi, nu prea departe, o balenă făcînd spume. Cine spunea că marea e monotonă?"
Jurnalul dezvăluie şi alte motive de mulţumire:
„Cabina noastră urma să găzduiască trei persoane, dar îl binecuvîntăm pe Dumnezeu că sîntem singuri. Am fi fost puţin stînjeniţi cu încă cineva. «Tatăl vostru ştie». în ultima vreme am văzut foarte bine lucrul acesta! Cînd «Chrysler» era în reparaţie, am avut nevoie de o maşină să mergem în Los Angeles şi Dumnezeu ne-a dat o maşină. A ştiut că aveam nevoie de un pat peste noapte atunci cînd vaporul n-a plecat la data stabilită. Helen şi John s-au îngrijit de acest lucru. A ştiut că nu ne ajungea timpul ca să strîngem tot echipamentul şi am obţinut acest răgaz, căci plecarea vasului «Santa Juana» a fost amînată din 20 ianuarie pînă în 4 februarie. Aveam nevoie şi de frîngerea pîinii de ieri dimineaţă de la Glendale şi am simţit cu adevărat prezenţa Domnului Isus acolo. îţi mulţumesc deci, Doamne! Mă bucur că Domnul cunoaşte căile celor drepţi. El ştie calea pe care vreau să merg eu.
Ce bine e, e bine astăzi şi de-a pururi.
Al meu cuib nu-i clădit pe ţărm sortit pieirii.
Deci piară lumea cea deşartă, ca malul ce corabia îl lasă
Căci in împărăţia lui Emanuel gloria domneşte. "
„Astă seară sintem în Golful Tehauntepec, mi-a scris în 9 februarie, destul de aproape de ţărm, trecem pe lîngă Salina Cruz. Vîntul bate cu furie, aşa cum n-am mai văzut niciodată. Tocmai m-am întors de pe podul rotativ unde am reuşit să fac un lucru pe care de mult îmi doresc să-1 fac — să mă sprijin pur şi simplu de vînt. Se poate sta înclinat fără nici un efort simţind cum vîntul îţi modelează chipul, îţi strîmbă trăsăturile sau auzindu-1 cum fluieră dacă ţii gura în poziţia potrivită. Apa e plină de viaţă, stropind mereu, cu pete albe de spumă săltînd sub luna plină, sub cerul senin. Ne aflăm chiar în partea opusă celei mai înguste fişii din Mexic...
Acesta e mijlocul de transport ideal. Condiţiile sînt excelente şi ofiţerii sînt foarte prietenoşi. încărcătura cargoului — o imagine atît de Puţin idilică — prezenţa cablurilor, zgomotelor făcute de macara,
JUJ
Umbra ***Celui Atotputernic***

contactul cu echipajul — toate acestea fac călătoria fascinantă. E a şasea zi şi timpul a zburat surprinzător de repede. Ne petrecem vremea mai mult citind în spaniolă şi vorbind în spaniolă cu membrii echipajului care sînt dispuşi să vorbească cu nişte ianchei".
Următoarea sa scrisoare, datată 10 februarie, a sosit din Champerico, Guatemala:
„Ne plimbăm în apele Guatemalei. Nu există nici un port pe această coastă; aşa că problema încărcatului ia un cu totul alt aspect. Ne-am oprit într-un loc chiar vizavi de zona unde ţărmul e foarte jos, doar cu o platformă de oţel şi avînd la orizont doar două clădiri roşii. Hamalii au adus cîte o şalupă mare în cele două părţi din faţă ale vasului. Le-au încărcat şi le-au descărcat pe platformă. Munca aceasta ia timp, dar nimeni nu pare a se grăbi cîtuşi de puţin pentru a impune un ritm mai alert. Căpitanul joacă cărţi cu doi călători."
în aceeaşi zi a mai scris în jurnal:
„Ciudat că ceilalţi pasageri se plictisesc aşteptînd, iar nouă de-abia ne ajunge timpul să .terminăm ce avem de făcut. îi mulţumesc lui Dumnezeu că mi-a dat un ţel în viaţă. Sînt atîtea ţeluri de urmat atunci cînd facem voia lui Dumnezeu, încît nu avem nici o scuză pentru lenea noastră sau pentru timpul irosit. El ne răscumpără vieţile, aşa cum ne răscumpără sufletul."
Un alt paragraf din jurnal:
14 februarie: „înaintăm încet, înfruntînd o briză puternică şi pămîntul nu se mai vede, dar sîntem departe de Nicaragua. Marţi după-amiază am oprit în La Libertad, San Salvador şi am coborît pe uscat împreună cu alţi pasageri. Am închiriat un vagonaş să ne ducă pe toţi în capitală. Mîncînd «tortillas» într-un restaurant am fost abordaţi de o prostituată pe care o chema Emilia. întotdeauna îmi voi dori să vorbesc bine spaniola. Am încercat să-i dăm de înţeles că vrem doar să vorbim în limba ei şi a fost de acord să vorbească şi să se plimbe cu noi. Ne-a dus la poştă, de unde am cumpărat nişte vederi. Apoi s-a simţit destul de stînjenită—spaniola mea nenorocită — şi ne-a părăsit. O parte din inima mea a rămas la acea fată, atît de tînără, de drăguţă, şi totuşi prinsă în mrejele răului. Pînă cînd, Doamne, se vor săvîrşi rele pe pămînt? Doamne, fă să se împlinească mai curînd promisiunea că «întreg pămîntul va fi plin de cunoştinţa lui Dumnezeu». Ea întruchipează pentru mine răul lumii şi al oamenilor. N-aş fi putut să mă culc cu ea cum n-aş putea să mor din voinţă proprie. Lucrul acesta, întreaga întîmplare e împotriva a tot ceea ce ştiu şi simt. Dar tînjeam să îi vorbesc despre Mîntuitorul prostituatelor, Prietenul
păcătoşilor. Dumnezeu să-mi ajute şi în legătură cu limba tocmai pentru asemenea cazuri. Sînt convins că i-am părut ciudaţi acelei fete, nu ne încadram în nici o categorie dintre cele cunoscute de ea. Dar oare va înţelege vreodată de ce am refuzat-o cînd s-a oferit să o găsească pentru noi pe «amiga» ei?"
Am primit de la Jim o scrisoare din Buenaventura, Columbia: „Căpitanul şi ospătarul ne-au invitat pe mine şi pe Pete să mergem cu ei să pescuim cu plasa creveţi. Căpitanul fiind puţin cherchelit a mers să doarmă pe puntea şalupei, dar noi ceilalţi am rămas destul de treji ca să aducem 70 kg de crevete mare şi frumos. Pescuitul cu plasa e un sport frumos şi greu, căci tîrăşti 10 kg de te-miri-ce găseşti în apă la fiecare ridicare — am găsit calmar, rechini cu cap în formă de ciocan, corbina cu dinţi ascuţiţi, pisică de mare, calcan... toate culorile şi formele de meduze şi alte atîtea specii pe care nimeni nu le-ar putea numi. Ne-am întors mîngîiaţi uşor de soare, dar nu înainte să ne scoată Dumnezeu în cale un prilej de a-i vorbi căpitanului despre El (înainte să meargă jos) şi unuia dintre ingineri, care era pe acolo. Slavă Domnului pentru aceste momente! El ne va duce mereu în carul Său de biruinţă şi răspîndeşte pretutindeni mireasma cunoştinţei Sale."
24 februarie 1952 „Joi, în jurul orei 9:00 am aruncat ancora pe malul dărăpănat al insulei Pună. Membrii echipajului n-au avut voie să coboare, din ordinul unui insular falnic, cu favoriţi, numit «Căpitanul Portului». La amiază a avut loc primirea oficială şi cei de la vamă au venit să-şi ia cartuşul de Luckies. Insularii vîsleau în jurul nostru în bărcile lor scobite din trunchiuri de copaci cu banane, bere, nuci de cocos, modele de corăbii din lemn de plută, modele de Grace Lines, aşa cum era şi vasul nostru. Pe la 13:00 hamalii au venit cu strigătele şi sfada lor. Unii au adus bunuri din piele — cele mai multe din piele de viţei nenăscuţi — pantofi, genţi şi tot felul de fleacuri. Pe la 14:30, micul iaht «Santa Rosita» a sosit cu şalupele şi şi-a strîns pasagerii. Ne-am luat rămas bun, ne-am împachetat lucrurile şi ne-am mutat pe «Rosita».
Frînturi din viaţa rîului, o discuţie plăcută cu soţia agentului de la Grace şi o prietenă a acesteia ne-au ajutat să uităm canicula pe cînd navigam la 50 km de Pună. Pe la 18:00 ne străduiam să scrutăm platforma Guayaquil, în speranţa că-1 vom zări pe Tidmarsh. Dar nu era nimeni să ne întîmpine. Un hamal ne-a condus la o «evangelista» şi ea ne-a recomandat o pensiune germană. M-am înapoiat la vamă să-1 iau pe Pete şi am descoperit că ne trecuseră bagajele, 12 bucăţi, fără să le desfacă. Slavă Domnului. Am şi pornit într-o tărăboanţă spre pensiune.
204
Umbra Celui Atotputernic
A fost o noapte foarte călduroasă, mulţi ţînţari. De la 1 pînă la 15:45 am auzit fiecare bătaie a ceasului din oraş. încă mă mai scarpin. Dimineaţă ne-am repezit la biroul Grace să întrebăm de Tidmarsh. Ne-au informat că bagajele nu vor fi duse în susul rîului decît după-amiază, aşa că ne-am întors în port, unde l-am întîlnit şi pe

Tidmarsh. Biroul nu fusese anunţat de sosirea noastră, aşa că el venise cu o zi mai tîrziu. .
Dumnezeu ne-a purtat de grijă la vamă. Bagajele noastre atît de grele au trecut tară măcar un cent taxe vamale. «O, Doamne, Iehova, ai început să-i arăţi robului Tău măreţia Ta şi mîna Ta puternică, pentru că ce Dumnezeu în cer ori pe pămînt poate face lucrările Tale?»"

Capitolul 19

Visele sînt deşarte

umnezeul cel Atotputernic să te binecuvînteze, să te facă să creşti si să te înmulţeşti... ca să ajungi să stăpineşti ţara in care locuieşti ca străin.

„Ieri după-amiază am prins din Guayaquil zborul spre Panagra, la 13:30", începe primul paragraf scris de Jim pe cînd era în Quito — datat 27 februarie 1952. „Spre nord, priveliştea coastei a fost clară, dar înspre munţi am intrat în nori. Brusc, ne-am trezit zburînd deasupra lor, sub noi se vedeau la mică distanţă crestele înalte. Apoi, după ce norii s-au risipit, am zărit cuvertura nesfîrşită a platoului, frumoasă şi lină, cu dealuri netede şi ici-colo, clădiri. Am zărit imediat şi Quito-ul, iar avionul nostru DC-3 a aterizat pe la 14:45."
Jim şi Pete au fost conduşi mai întîi acasă la Tidmarsh, pînă cînd au reuşit să-şi găsească gazdă la o familie de băştinaşi. Au început imediat să înveţe spaniola. în 29 februarie Jim le-a scris părinţilor:
„învăţarea şi stăpînirea unei limbi străine e o adevărată problemă. Simţi nevoia imperioasă de a vorbi despre Domnul, de a vorbi clar despre ceva precis ca să poţi fi înţeles şi te simţi complet neputincios văzînd că nu poţi rosti un cuvînt fără ca accentul să te trădeze. îţi vine să ridici neputincios mîinile şi să strigi «la ce bun?». Dar nevoia de a vorbi despre Domnul nostru ne face să dorim să învăţăm această limbă la perfecţie. Rugaţi-vă să reuşim! Ieri am început orele. Am patru ore pe săptămînă.
Oraşul e frumos, vechi şi pitoresc, aşezat între două lanţuri muntoase. Spre vest, vulcanul Pichincha, activ, şi în ultimele zile cu urme de fum, se ridică verde şi ascuţit, cultivat în cea mai mare parte.
Piaţa este cit se poate de interesantă. Poţi întîlni un tip latin, aristocrat, îmbrăcat în haină de blană, făcînd cumpărături, nu departe de cerşetorul zdrenţuros. E o gamă largă de legume şi un adevărat spectacol

al fructelor, deşi n-ai putea mînca din fiecare fel. Ieri am mîncat rubarbă, sfeclă, conopidă, morcovi, ţelină, toate gătite. Dar am ratat mîncarea crudă de iepure şi mere. încep să cunosc bananele în toate formele lor. La micul dejun am avut pînă acum terci de banane, banane fripte şi crude. Şi în garaj tronează o movilă impresionantă de banane crude."
O altă scrisoare trimisă părinţilor săi este datată 9 martie:
„Am cunoscut aici un tînăr din Ecuador care studiază engleza. Petrecem cam o oră pe zi, învăţînd fiecare tot felul de expresii în spaniolă şi în engleză. E un tînăr drăguţ, are 23 de ani şi se numeşte Abdon. Rugaţi-vă să-1 pot ajuta să cunoască, atîta timp cît sînt aici, Cuvîntul. Devine din ce în ce mai clar că datoria noastră aici este să-i învăţăm şi să-i pregătim pe cei din Ecuador. N-o să reuşim niciodată să vorbim limba aşa cum o vorbesc ei sau să fim aproape de oamenii lor, aşa cum sînt ei de aceştia.
Mă gîndesc tot mai mult la Auca şi Cofan din Oriente şi cred că această primă experienţă a noastră, dacă nu cea permanentă, ar trebui să se concretizeze în explorarea junglei Checiua. Rugaţi-vă să descoperim ce are Dumnezeu pentru noi şi să-L slujim pentru gloria Numelui Său."
Jurnalul continuă cu data de 11 martie:
„Astă seară am fost puţin deprimat, posac şi nemulţumit de toată lumea. Ieşind la aer şi devenind conştient de sărăcia mea sufletească, am simţit dintr-o dată chemarea irezistibilă a nopţii frumoase şi am făcut o plimbare. Luna poate curăţa lăuntrul omului şi eu am trăit acest lucru astă-seară, o baie a spiritului cu ajutorul aerului răcoros, al zidurilor vechi de pămînt, al păsărilor de noapte, al mirosului de eucalipt şi al norilor pe care luna îi

umple de strălucire. E o altă lume dincolo de pereţi şi dincolo de deal."
14 martie: „Prima mea noapte sub plasa de ţînţari. Am venit din Quito cu Dee Short şi familia şi am dormit aici, în casa pe care ei au închiriat-o în Santo Domingo de Los Colorados. Azi dimineaţă, pentru prima dată, am văzut un Colorado, în piaţă. Dacă pleci din Quito pe drumul pavat, ai tot timpul în faţă, în vreme ce urci, cele trei piscuri ale muntelui Pichincha—pierzîndu-se în nori, cel puţin ieri al treilea vîrf nu se vedea. Deodată se ivesc văile care coboară mult, înecate în ceaţă.Vezi cum ceaţa dispare şi zăreşti verdeaţa deasă punctată ici-colo cu pete albe: un copac uscat, un crîmpei dintr-o cascadă sau o coloană de fum. Cobori apoi în jos, tot mai jos, printre piscurile canionului, trecînd pe lîngă cascade şi «carboneros» fumegînde, strecurîndu-te pe lîngâ vehiculele mari ce urcă, prin aerul rece, pînă cînd te trezeşti înconjurat de aburi. In
stînga şi dreapta munţii plutesc în nori, dar coborîrea continuă. Punctul cel mai jos e undeva pe la 2750 m de la cel mai înalt reper de pe traseu. Am străbătut distanţa asta în şase ore. Aici, în Santo Domingo — un centru agricol în plină dezvoltare cu negri, indieni şi metişi — nu e nici un misionar pe o distanţă de 100 de km."
17 martie: „Am stat împreună cu familia Short aceste zile, încercînd să dăm o mînă de ajutor; totodată să evaluăm munca ce ne aşteaptă şi să mai progresăm cu spaniola. în cea mai mare parte a timpului, nu fac decît lucruri mărunte — spăl vase, îi ajut pe copii, cînt la muzicuţă la întîlnirile în aer liber, conduc uneori camionul. Ieri am avut o zi bună, o mulţime de oameni interesaţi au venit la întîlnirea noastră din camera dinspre piaţă."
18-22 martie: „Zilele acestea în San Miguel de Los Colorados le-am petrecut cu două englezoaice, Doreen Clifford şi Barbara Edwards. Prima ieşire adevărată în pădure şi primul contact cu indienii. Drumul e aproape de nestrăbătut, plin de noroaie. Am mers patru ore călare. După-amiază, fetele şi Don Gustavo m-au dus la locuinţa a doi albinoşi ce cîntă. Muzicuţa m-a ajutat să-mi fac prieteni, căci am acompaniat-o pe Doreen la harpă. Am discutat despre locul unde vom construi o şcoală pentru copiii indieni."
27 martie: „Luni m-am întors cu Abdon la Quito într-un camion de fructe. Zilele astea m-am bucurat în Hristos şi am primit povaţa Tatălui, deşi, de cînd citesc în spaniolă, parcă îmi scapă ceva din prospeţimea pe care o găseam în Cuvînt. Dar aşa trebuie să fie şi sper că în curînd voi descoperi frumuseţea Cuvîntului şi într-o limbă străină."
6 aprilie: „Ziua Domnului. O bucurie deosebită în suflet. M-am bucurat de frîngerea pîinii, m-am bucurat pur şi simplu amintindu-mi de El. E aşa de mare nevoie de practicarea ei aici, nu doar pentru a-L slăvi, ci pentru suflet, pentru a fi mereu pe urmele Sale, ca noi lucruri să fie dezvăluite, iar cele vechi purificate.
Cu voia Domnului, de azi într-o săptămînă, Betty ar trebui să fie aici. Ciudat că ni se întîlnesc drumurile atît de curînd, minunat! Se vor auzi vorbe, mai ales în State, dar cred că n-o să le iau în seamă. N-au decît să vorbească — şi Dumnezeu ne va călăuzi mai departe. Doar credinţa netezeşte calea vieţii, ne dă încredere în drumul pe care-1 urmăm, iar vorbele oamenilor sînt ca vîntul."
Despre dorinţa fierbinte de a învăţa spaniola le-a scris şi părinţilor în '9 aprilie:

„Ne facem griji serioase în legătură cu ritmul greoi în care învăţăm limba. Sînt probleme. Ne-ar plăcea să mergem undeva unde să nu avem ocazia să vorbim engleza. Aici e prea uşor pentru noi. Singurele contacte cu băştinaşii sînt cele pe care le facem noi, iar cu profesorul de spaniolă petrecem o oră pe zi. Nu-i destul pentru un progres adevărat."
Jim vroia să ia parte cît mai mult la viaţa oamenilor din Ecuador şi a descoperit că îl ajutau în această privinţă mersul pe munte, turul oraşului şi chiar luptele cu tauri:
„Astăzi am asistat la prima «corrida de toros». Aceasta e «Ziua Muncii» în Ecuador, şi au avut 6 tauri. Am fost cu Betty şi cu un grup de misionari şi de americani. A fost minunat! Picadorul a fost grozav, iar baletul mînuitorilor de capă a fost încîntător.
Nu înţeleg de ce-mi plac taurii. Nici un alt animal nu se poartă cu atîta curaj şi frumuseţe ca un taur bine făcut, cel puţin aşa mi se pare mie. Păşesc frumos cu picioarele dinainte, lovind direct cu umerii drepţi. Fandarea înainte de lovitura spadei e o tactică foarte inteligentă şi, deşi n-au şansa să se răzbune, se descurcă foarte bine avînd în vedere confuzia în care se află. Poate că e nedrept, pentru că matadorul a mai făcut acest lucru, pe cînd taurul nu. Nu-i la fel de spectaculos ca un rodeo şi e puţin mai sîngeros, desigur, dar e pe gustul latinilor se pare... şnururi de aur şi sînge... exaltare în faţa morţii... panglici de hîrtie şi «săgeţi»... graţie şi brutalitate... un taur şi o pereche de pantofi de balet. Oamenilor acestora le plac extremele."
Dincolo de libertatea şi traiul uşor despre care vorbea, în sufletul lui Jim era frămîntare. Prezenţa mea în Quito, de care Jim se bucura, căci eram aproape unul de altul, aşa cum fusesem numai în facultate, i-a ridicat din nou problema căsătoriei. încă nu lucra în junglă şi nu ştia ce condiţii vor fi acolo. Totuşi, de cînd discutasem ultima oară despre această problemă, Dumnezeu ne dusese mai departe cu un pas — eram în Ecuador, călăuziţi de El. Principiile, mai curînd decît impulsul, erau din nou ghizii săi. în jurnal a scris:
„Tu, Doamne, înţelegi. Nu e uşor, dar de atîtea ori am scos-o împreună la capăt. Urmez cele ce mi-ai spus. Atîta vreme cît pot să mă apropii mai mult de oamenii de aici trăind singur, fără soţie, aşa voi trăi. Şi acest lucru îmi

aminteşte o altă veche problemă: Auca. Domnul meu, cine le va fi lor îndeajuns?"
2 mai: „îmi doresc o inimă ca a lui David. Cu toate calităţile sale de conducător, el nu merge niciodată în luptă în fruntea oştilor sale, înainte de a se sfătui cu lehova. «Să merg?» Această lipsă de încredere în sine
Capitolul 19: Visele sint deşarte
209
îl arată ca om al lui Dumnezeu, pus să-i conducă pe ceilalţi. L-a lăsat pe Dumnezeu să Se îngrijească de problemele lui şi împărăţia a fost întărită în mina lui. Ce lecţie bună pentru planurile noastre de a ne muta la indienii Auca."
5 ***mai*** „M-am dedicat muncii cu indienii Auca mai mult ca oricînd şi mă rog pentru putere spirituală, să pot vorbi bine spaniola, pentru o călăuzire clară şi miraculoasă.
Mi-am întărit convingerile în legătură cu Betty. Citind despre păcatul lui David faţă de Urie hititul, m-am gîndit la atitudinea lui David. David, convins că îl va face să creadă pe Urie că este tatăl copilului Bat-Şebei, l-a adus acasă din război, l-a îmbătat şi l-a împins pur şi simplu în patul soţiei sale. Dar Urie a rămas cu slujitorii regelui şi iată din ce motiv: «Chivotul, Israel şi luda locuiesc în corturi; şi domnul meu Ioab şi slujitorii domnului meu sînt tăbărîţi în cîmp, şi eu să intru în casă să mănînc şi să beau şi să mă culc cu nevastă-mea! Viu eşti tu şi viu este sufletul tău că nu voi face lucrul acesta».
Nu era *timpul* să se întoarcă acasă — deşi ar fi avut dreptul să se întoarcă şi a şi fost încurajat s-o facă. Era *timpul* de luptă, iar el era un războinic; dulceaţa căminului nu se putea împăca deloc cu datoria sa. Şi acest lucru l-am înţeles eu. Căsătoria nu este pentru mine acum. Pur şi simplu n-a sosit *timpul.* (Nu spun şi n-am spus niciodată că n-ar fi pentru mine căsătoria). Dar nu voi face acest pas cînd înaintea mea sînt nişte triburi la care Cuvîntul încă n-a ajuns şi de care se poate apropia doar un bărbat necăsătorit."
7 mai: „Luna aproape plină ne-a găsit pe mine şi pe Betty pe cîmp, sub un şir de eucalipţi risipiţi, după o ploaie grea. Cerul era presărat de fîşii de nori şi stele strălucitoare, dar la orizont se puteau totuşi vedea Cayambe, Antisana şi Cotopaxi în lumina lunii. N-am mai prins o asemenea noapte în Ecuador. A fost una din acele «mult dorite» seri, petrecute cu Betty, pe care natura le împodobeşte cu frumuseţea ei şi pe care Dumnezeu ni le dăruieşte. Zilele astea am descoperit că El înseamnă atît de mult «pentru noi». Pînă în cele mai mici lucruri am încredinţat-o pe ea şi legătura noastră în mîinile Sale. N-am nici un plan bine stabilit, nu-mi fac nici o grijă în legătură cu amănunte de tot felul. Am descoperit în mine această iubire, i-am dezvăluit-o ei şi lui Dumnezeu, spunîndu-i cu toată sinceritatea că doresc ca voia Lui să se facă. N-am fost îndemnat pînă acum să fac vreun pas spre logodnă, dar o curtez pe Betty — probabil că nu în mod obişnuit, «normal», dar cinstit şi, în plus, călăuzit de Dumnezeu."
umoru
Atotputernic
Capitolul 19: Visele sînt deşarte
211
9 mai „Sînt pe deplin conştient acum că refuzul meu de a mă căsători vine din sfatul Duhului lui Dumnezeu. Ştiu că nu e momentul — ştiu asta din adîncul fiinţei mele, de la Dumnezeu şi trebuie să urmez cu orice preţ această cale. Nu e loc pentru nici o explicaţie în afară de aceea că sînt sub călăuzirea lui Dumnezeu şi El nu-i explică omului de ce a hotărît într-un fel sau altul. Credinţa îl leagă pe om de ceea ce ştie el în fiinţa lui, aşa cum e cazul cu venirea mea în Ecuador. Lumea nu mi-ar putea clinti această credinţă şi această hotărîre de a lucra aici. «Cel neprihănit va trăi prin credinţă», credinţa, nu doar în elemente concrete sau în raţionamentul apologetic — ci în lucrarea interioară a ungerii, care vine prin darul Duhului Sfint. Trebuie să mă încred mai mult în Duhul lui Dumnezeu. Faptul că El sălăşluieşte în cel credincios nu e doar un principiu, o idee abstractă. E realitate, adevăr şi acolo îşi desăvîrşeşte lucrarea de a-i descoperi omului lucruri mereu noi."
Dr. Tidmarsh a început un curs de homeopatie pentru cei cîţiva misionari noi. Lui Jim i s-a părut foarte interesant, aşa cum dovedeşte şi scrisoarea pe care a trimis-o acasă în 15 mai:
„Săptămîna asta sîntem în plin studiu despre boli tropicale. Azi dimineaţă am încheiat capitolul dedicat studiului leprei. Foarte interesant şi mărturisesc că abia aştept să încep activitatea medicală — pilule, extracţii şi puncţie! Seara trecută am avut ocazia să mă ocup de gîtul lui Pete. Are dureri de cap occipitale şi îi trec prin frecarea gîtului, am descoperit noi, aşa că o să fiu tot timpul în formă! E adevărat că ieri a şi avut motive să fie agitat. După cum ştiţi, vineri a fost lună plină şi pe aici cel mai potrivit moment de a merge pe munţi e chiar după ce începe luna să descrească. Deci — marţi, pe la 9 seara, ne-am hotărît să urcăm pe Pichincha. După cîteva ore în sacul de dormit, alarma de la ceas a sunat, la 2:30. L-am trezit pe Abdon (prietenul meu, mîna mea dreaptă în Ecuador) care dormea în aceeaşi cameră, pe o saltea. Am zărit cerul înceţoşat şi luna care încerca să străpungă ceaţa. Rob Gill, Bill, Pete, Abdon şi eu am pornit avînd la noi mîncare pentru trei mese, hainele de ploaie împachetate şi bagajele în spate. Am chemat un taxi, am luat-o pe Betty şi am mers cu maşina pînă unde ne-a permis drumul. De îndată ce am ajuns deasupra oraşului Quito, n-am mai găsit nici urmă de ceaţă şi luna trona clară deasupra cîmpiei dintre Munţii Anzi, lăsînd să se vadă trei dintre cele mai frumoase piscuri acoperite de zăpadă care dau spre Oriente. In zori eram din nou într-o vale întreruptă doar de înaltul Cayambe, ce atinge 5846 m şi care era îmbăiat în lumina pe care o revărsau trei nori ascuţiţi, coloraţi în roz şi purpuriu. întorcîndu-ne,

ne-am trezit stînd în lumina lunii care strălucea în partea piscului pe care ne aflam noi, în timp ce valea era scăldată în lumina dimineţii, într-o cu totul altă strălucire pe iarba bogată a muntelui. Aproape că-ţi dădeau lacrimile la vederea acestei minunăţii. Sus de tot, ne-am trezit înconjuraţi de cascade, flori de munte exotice, dealuri imense, unduitoare, urcînd pînă la piscurile înalte. Nici un copac, bineînţeles, dar totul era plin de viaţă din pricina gîzelor, păsărilor, fluturilor şi celor cîţiva cai care pasc acolo. Cea mai mare înălţime pe care am atins-o pe piscul spălat de ceaţă (şi fără zăpadă, în afară de cîteva pete risipite ici-colo ceva mai departe) a fost de 4727 m, cea mai impresionantă altitudine pe care am atins-o pînă acum. Fiindcă puteam folosi «keds» la căţărat şi n-aveam nevoie de colţari pentru gheaţă, drumul ne-a fost mult mai uşor decît căţăratul pe piscurile de acasă, şi nici n-am fost obosit sau amorţit, în ciuda înălţimii. A fost o excursie minunată, a meritat timpul şi efortul, chiar de-ar fi să mă gîndesc doar la faptul că mi-a aerisit şi îndulcit, mi-a deschis spiritul. Domnul a făcut munţii ca să urcăm pe ei, nu doar să-i privim, şi acolo sus putem înţelege de ce — văzînd ceea ce majoritatea oamenilor nu au ocazia să vadă, cu un sentiment de detaşare pe care cei mai mulţi n-au cum să-! încerce."
Aceeaşi scrisoare vorbeşte şi despre problema care era încă nerezolvată: „Nu se poate învăţa o limbă străină în două luni. O vreme nu o să mai studiem. Am impresia că n-o să mai sfirşesc niciodată cu «pregătirea» pentru activitatea misionară. Dar săptămîna asta m-a încurajat gîndul că Domnul nostru S-a pregătit în tăcere 30 de ani, lîngă familia Sa, muncind ca dulgher. Să fi fost acele zile mai puţin importante în faţa lui Dumnezeu, decît munca de mai tîrziu printre oameni? Nu cred. Pentru Tatăl, un lucru cioplit în lemn cu măiestrie era la fel ca vindecarea unui orb—amîndouă fiind lucruri bine făcute, slujbe duse la îndeplinire. Aşa e şi cu noi aici. Nimic măreţ, dar ce înseamnă acest lucru pentru Cel în faţa căruia nimic nu-i important sau neînsemnat?"
Jurnalul continuă:
27 mai: „Astăzi m-am mutat la doctorul Hugo Cevallos, în sfîrşit un mediu în întregime spaniol. Slavă Domnului! Prînzul îl iau cu Sr. Arias, iar dimineaţa şi seara mănînc aici. Mare binecuvîntare de la Dumnezeu să găsesc acest loc! Vreau să dau ce am mai bun în mine, Doamne."
Despre acest lucru le-a scris şi părinţilor:
„Eu vă scriu, iar Pete citeşte ziarul în «sală». Cei cinci copii ai familiei Cevallos au fiecare cîte ceva de făcut. Dona Bacha lucrează în bucătărie. Doctorul, foarte conştiincios dar extrem de convenţional, a
i i z *vmora* L *eiui A* ***wtputerntc***
plecat într-o vizită. Nu poate să urmeze un program obişnuit, orarul său arată cam aşa: dimineaţa la prima oră are o oră sau două de biologie în una din cele două mari şcoli generale. Apoi merge la cabinet unde îl aşteaptă pacienţii. La amiază vine acasă pentru prînz şi siestă. Apoi pînă pe la 6:30 sau chiar mai tîrziu e la Sanidad (Servicii publice de sănătate), la clinică. La orice oră din noapte e nevoit să facă vizite şi situţia sa financiară nu-i permite să-şi refuze pacienţii. Ca să-şi îmbunătăţească situaţia financiară ne-a închiriat nouă, doi americani, cel mai mare dormitor al casei; restul familiei doarme în două camere. Nu-i e deloc uşor, dar e mai fericit decît o mulţime de oameni de afaceri mai bogaţi, mai puţin ocupaţi, pe care i-am cunoscut eu în State. Cel mai modern obiect în casă e telefonul. Au radio, dar nu şi maşină. Soţia lui găteşte cu petrol lampant, fără bătător electric, fără frigider sau cuptor de vreun fel. Şi sînt cu adevărat fericiţi. De cînd locuiesc cu ei, n-am auzit nici o ceartă între ei sau între copii. Oare cine este civilizat, în ultimă instanţă? «Viaţa omului nu stă în mulţimea bogăţiilor pe care le are cineva..»"
în iunie, Jim a acceptat să meargă într-o scurtă excursie în Oriente, jungla de est, care includea şi un zbor de orientare pentru găsirea caselor Auca.
„Munca de misionar pe avion e altfel decît îţi imaginezi, îi scria el surorii sale Jane, pe atunci studentă la Colegiul Wheaton. Mai întîi, e emoţia. Ceea ce-am spus despre «emoţiile pe care le cunoşti în munca de misionar» e perfect adevărat — învingi aceste emoţii. Dar asta nu înseamnă că nu le *ai* la început! Senzaţia că te ridici tot mai sus, în timp ce roţile se desprind de pămînt, «golul» care se creează atunci cînd cazi într-un curent la 1500 m înălţime, înclinarea ca să poţi privi un grup mic de case ascunse în pădure, teama cînd cobori sub nivelul copacilor ca să te poţi uita bine şi apoi ieşirea din picaj — sînt emoţii straşnice pe care le-am încercat în aceste ultime două zile. Pot să le înfrîng, sau să mi se facă rău, aşa cum a păţit Pete, dar cel puţin le-am trăit.
Am mai cercetat şi jungla de pe lîngă Shell Mera, fiindcă am fost la sediul Asociaţiei Misionare Aviatice de acolo. Ne interesa să aflăm cît mai multe despre populaţia Checiua din Oriente de sud, şi am aflat ce doream să ştim. Mai doream să ştim dacă într-adevăr e posibilă o întîlnire amicală între indienii Checiua din sud şi populaţia Auca, singurul trib cu adevărat sălbatic de aici. Nu e posibil acest lucru. Tocmai au ucis 5 oameni în această regiune. Am căutat şi case Auca, dar n-am găsit nimic, în mod clar, se ascund ori s-au deplasat spre est. Tribul acesta îmi vine tot mai mult în minte ca un posibil cîmp de lucru pentru mine. Nu a mai

lucrat nimeni cu ei, nu s-a mai api opiat nimeni de ei şi pînă acum au fost inaccesibili. Numai o minune ne-ar putea deschide calea către ei şi ne rugăm pentru această minune. Probabil că sînt doar cîteva sute, dar sînt o parte din creaţia lui Dumnezeu şi porunca îi priveşte şi pe ei.
Nu reuşesc să primesc veşti despre cei din Portland. Mama mi-a scris de moartea lui A. Pare greu de crezut şi atît de îndepărtat. E greu să-ţi imaginezi moartea ca pe o expresie a feţei sau poziţia încremenită a corpului, dacă n-ai

văzut-o astfel pe persoana respectivă. Gîndindu-te la ea, îţi vine în minte imaginea din timpul vieţii sale. O altă ipostază a morţii — nu doar răceală sau tăcere sau groază, ci o plecare, o despărţire. Pentru cei care sînt acolo, aproape, moartea înseamnă primul lucru, dar pentru noi, cei care sîntem la mii de mile distanţă, situaţia e «nu-mi pot imagina asta şi asta fără *ea*». Nu putem crede că e moartă, ci percepem moartea ei în legătură cu ceea ce a lăsat în urmă, astfel că ideea separării este asociată în mod constant cu moartea ei. Trist şi tragic. Dar e aşa uşor să rosteşti platitudini răsuflate în legătură cu acest lucru şi să tragi concluzii, o moarte pe care n-o gravezi din nou.
E un avertisment pentru toţi cei care iubim. Ar fi bine să învăţăm să iubim cu adevărat, pasionat, cu bucurie, simplu; nu cu greutate sau cu încetineală. Iubirea neîngrijită osteneşte, îngreunează viaţa. Eu cred că A. pur şi simplu a obosit. Dacă o să iubeşti vreodată, Jane, să iubeşti ca o adolescentă, cu rîset şi suspine şi să păstrezi iubirea vie, păstrînd aprinsă cu grijă, surpriza, uimirea, cu orice preţ. Căci multe cupluri tinere, după un an sau doi, se lasă pradă obişnuinţei, rutinei fiindcă aşa cred că se cade. Eu cel puţin nu-mi pot permite lucrul ăsta cu Betty. Voi face să dureze vraja. Nu mi se pare greu, am descoperit doar că dragostea cere eforturi. Are nevoie de călăuzire şi grijă.
Nu-mi pot explica în ce fel a început, dar s-a întîmplat. Ştiu doar că te iubesc, soră, mă gîndesc la tine şi mă rog pentru tine adesea chiar de mai multe ori pe zi. Noi în familie ţinem unii la alţii fără să ne-o spunem, bucurîndu-ne unul de altul şi ducîndu-ne dorul unii altora."
Cînd s-a întors din junglă, Jim i-a scris Eleanorei Vandevort în Africa:
„De cînd nu ne-am mai văzut, Domnul ne-a purtat de grijă mie şi lui Betty şi sîntem foarte bine. Locuim vizavi. Singurul mod de a învăţa spaniola e să trăieşti într-un cămin din Ecuador şi ne place foarte mult. Oh, Van, nici măcar n-aş fi ştiut să-I cer lui Dumnezeu aceste lucruri frumoase cu care m-a binecuvîntat! N-am cerut să fim trimişi amîndoi să lucrăm împreună. Nu ne-am rugat nici să locuim atît de aproape unul de altul. De-abia de-am sperat ceva în această privinţă. Părea nerezonabil să

cer asemenea lucruri, acum şase luni. Visele noastre sînt imperfecte în comparaţie cu drumul pe care ne conduce Dumnezeu şi nici nu merită aura magică cu care le înconjurăm. Singur Dumnezeu face minuni! Nici nu face altceva. Mîna Sa nu poate făuri ceva mai puţin frumos. Laude să-I fie aduse Dumnezeului lui Israel care ne călăuzeşte, şi Marelui Păstor al oilor rătăcite. Cînd El ne călăuzeşte, drumul nu poate fi întunecos.
Betty şi eu sîntem de părere că, deocamdată, voia Domnului e să nu ne facem nici un fel de promisiuni, chiar dacă sentimentele noastre sînt limpezi şi cred că le ştii şi tu. Deci mergem mai departe, dornici să facem voia Celui care ne-a trimis, învăţînd în continuare limba, uimindu-ne de căile Sale.
E o bucurie şi pentru unul şi pentru celălalt că am venit să lucrăm fără să fim în vreun fel legaţi unul de altul. Nu-I dăm socoteală decît Lui şi El singur ne dă ajutor şi doar în promisiunile Sale ne încredem. E o muncă ce contravine convenţiilor—nu avem nici măcar la scrisori antetul care-1 face pe om să simtă că «aparţine» de ceva. Dar este un izvor de mulţumire să priveşti în înalt la Dumnezeu, care îşi ţine promisiunile şi este îndeajuns."
Această perioadă de studiere a limbii spaniole în Quito părea de aur. în 11 iulie, Jim scria în jurnal:
„Uneori mă întreb dacă nu cumva e rău să fii atît de fericit. Zilele trec uşor, pline de minuni şi de bucurie — numai lucruri bune, simple, precum o mîncare gustoasă, joaca cu copiii, discuţiile cu Pete, munca pentru a plăti chiria sau mîncarea. Har peste har în viaţa mea exterioară. Dar adevărul proaspăt pentru înviorarea sufletului e rar, pentru că nu studiez Biblia în engleză. De Ziua Domnului urmează să vorbesc unui auditoriu englez şi constat că trebuie să apelez la lucrurile vechi, învăţate pe cînd nu lucram în Portland, în 1949, cînd strîngeam material pentru predici. Mi-am citit notiţele din jurnal şi am comparat zilele înnegurate de atunci cu libertatea şi bucuria de acum. Dar după cîte lucruri noi găseam în Cuvînt, zilele acelea au fost mai roditoare; acestea de acum sînt altfel dintr-un motiv anume — *trebuie* să învăţ spaniola. îmi doresc ca Dumnezeu să-mi vorbească aşa cum făcea atunci, dar aş vrea să-mi vorbească în spaniolă şi eu încă nu sînt pregătit pentru acest lucru. Deci merg înainte, bucurîndu-mă şi aducîndu-1 mulţumiri simplu, ducînd lipsa profunzimii materialului care face închinarea adîncă. Dar n-am renunţat să explorez adîncimile Sale şi cred că mă va duce înapoi la acele zile cînd mă luptam şi descopeream Cuvîntul Său.

Capitolul IV: Visele sînt deşarte
2/5
Cît de bine văd acum că El doreşte să facă ceva în mine! Atîţia misionari, dornici să facă ceva pentru El, dau

uitării faptul că El doreşte mai întîi să facă ceva în ei, nu doar să realizeze ceva folosindu-Se de degetele lor rigide şi nepricepute. Doamne Isuse, învaţă-mă să trăiesc simplu şi să iubesc curat, ca un copil şi să nu uit că Tu nu Te schimbi niciodată faţă de mine. Nu mă lăsa să flămînzesc după lucruri ciudate, rare, extraordinare, cînd cele simple, obişnuite — privite într-o lumină adevărată — pot hrăni sufletul, fiindu-i îndeajuns. Trimite-mă în luptă cînd lupta îmi face bine; ia-mi binele cînd doreşti."
26 iulie: „îmi doresc o credinţă care să mă umple de cîntec! M-am gîndit la Iosafat din 2 Cronici 20. Ameninţat cu înfrîngerea de o oaste numeroasă care întrecea cu mult puterile sale, el şi-a îndreptat faţa către Iehova. Şi-a chemat poporul la post şi rugăciune şi stînd în mijlocul acestuia I-a amintit lui Dumnezeu de legămîntul Său cu Avraam şi cu Solomon. Punînd astfel problema, a aşezat responsabilitatea pe umerii lui Dumnezeu: «O, Dumnezeul nostru, nu-I vei judeca Tu pe ei? Căci noi sîntem fără putere înaintea acestei mari mulţimi care înaintează împotriva noastră, şi nu ştim ce să facem, dar ochii noştri sînt îndreptaţi spre Tine!»
Apoi, după ce primeşte răspuns de la un profet, Iosafat, el însuşi umil şi încrezător, le porunceşte oamenilor: «încredeţi-vă în Domnul, Dumnezeul nostru!» Şi apoi au început cîntările! Să cînte, confruntaţi cu o asemenea problemă! Doamne, Dumnezeule, dă-mi şi mie o credinţă care să-mi potolească îndeajuns teama ca să pot cînta! *Tată, în faţa indienilor Auca, vreau să cînt\"*
Rugăciunea lui Jim de a primi ajutor în învăţarea limbii spaniole a primit răspuns. Mulţi băştinaşi lăudau pronunţia lui Jim şi nu puteau crede cînd le spunea că era în Ecuador de cinci luni. în 27 iulie le-a scris părinţilor: „Ultima Zi a Domnului şi tot astăzi am mers cu dr. Tidmarsh la Sangolqui. Prima mea încercare de a predica în spaniolă. M-am bucurat mult, dar nu vorbesc fluent. Nu am simţit niciodată mai clar chemarea Domnului ca în această dimineaţă, cînd le-am explicat din Cuvînt celor doi sau trei din mulţimea de vreo 40 de oameni, care au dorit să-mi pună întrebări acolo, în piaţă, unde ne strînsesem. Te simţi poate singur, dar bucuria de a vedea că oameni care nu cunosc Evanghelia pun întrebări adînci despre credinţă şi lucrările ei sau cum credinţa noastră prinde rădăcini într-un tărîm cu totul nou e ceva ce n-am cunoscut înainte. Oh, de-aş vorbi bine limba! Aştept cu nerăbdare acel timp pentru a da glas mărturiei mele. Este adevărat că în fiecare săptămînă sînt rupte sute de
unwru
/iwipuiernic
broşuri şi unii sînt zeflemitori, comentînd batjocoritor din cînd în cînd sau aruncînd coji de portocale, dar simţim că ne facem prieteni şi că, puţin cîte puţin, distrugem prejudecăţile tradiţionale. Credem că Dumnezeu îşi susţine Cuvîntul şi pătrunde şi în conştiinţa unora. Rugaţi-vă pentru acest lucru."
Următoarea scrisoare e datată 9 august.
„Miercurea viitoare, sau oricum zilele acestea, eu şi Pete vom merge în Shell Mera să dăm o mînă de ajutor într-o tabără de băieţi, şi de acolo în Shandia. De aceea încercăm să mai studiem spaniola, căci în fiecare săptămînă avem fiecare cîte două mesaje. Am petrecut două zile la «bodega» noastră (învăţaţi cuvîntul acesta — înseamnă *cămară,* dar e doar o încăpere mică unde ţinem butoiaşele şi lăzile etc), sortind tot ce vroiam să luăm mai întîi în junglă. Am folosit la împachetat gentile acelea negre de gumă, tată. Am umplut patru şi am mai lăsat nişte lucruri, cum ar fi scaunele de aluminiu, capra ferăstrăului şi un topor, toate neîmpachetate. Fiecare bagaj înseamnă greutate în plus pentru micul nostru avion. Dimineaţă trebuie să mergem la piaţă să cumpărăm lucruri pe care nu le-am putut aduce cu noi, ca macete, vase, ulei pentru 0,22 şi altele."
Cuprins de emoţia plecării, după cinci luni dintre cele mai fericite din viaţa sa, Jim a început din nou să se gîndească la căsătorie, simţind că ne-ar fi mai uşor să ne despărţim dacă Dumnezeu ar încuviinţa acest lucru. Dar din nou răspunsul era limpede, cum scria Jim în jurnal, în 12 august, cu două zile înainte de a-şi lua rămas bun de la mine:
„Vreau ca inima mea toată să-I aparţină lui Dumnezeu «facînd aceasta din inimă». Trebuie să mărturisesc că, deşi ştiu sigur că vara aceasta nu e timpul ales de Dumnezeu pentru căsătoria noastră, nu mi-e uşor să urmez voia Sa. Nu cred că dorinţele mele — (1) pentru ea, (2) pentru muncă, probabil printre indienii Auca— ar fi contradictorii. Nu sînt antagonice, dar nu par să se împletească. Au apărut în acelaşi moment, aşa că în loc să se armonizeze, ca zimţii roţii, se macină, uneori chiar rău de tot. E prea curînd pentru mine, n-am văzut încă Oriente ca să cred că Dumnezeu nu mă vrea acolo complet singur. Dar între timp mă gîndesc mereu la ea, dorindu-mi să fiu zi şi noapte lîngă ea, cu foamea trupului şi singurătatea minţii — iar uneori cărţile, studiul cărţilor nu-i decît o farsă, şi viaţa întreagă mi se pare inutilă fără ea."

Capitolul 20

Voia împlinită

i ne-a scos de acolo, ca să ne aducă în ţara pe care jurase părinţilor noştri că ne-o va da... Să ştii dar că Domnul, Dumnezeul tău, este singurul Dumnezeu. El este un Dumnezeu credincios şi îşi ţine legămîntul.
în 17 august, 1952, Jim mi-a scris din Shell Mera, din tabăra de băieţi care era organizată pe terenul Institutului Biblic.
„Vineri, cînd nici nu se luminase bine de ziuă, am mers sub geamul tău, măsurînd trotuarul cu paşi mari, în timp ce Pete verifica pentru ultima oară camera. îmi venea să te strig, sperînd că poate eşti trează. Dar glasul mi-a

rămas mut, fiindcă ştiam că plec, punînd astfel capăt celor mai fericite săptămîni din viaţa mea. Urma să trecem mai întîi pe la biserică şi să aşteptăm 20 de minute autobuzul staţiei misionare de radio din Quito să ne îngrămădim, noi şi echipamentul, printre cei 18 copii. Autobuzul n-a plecat pînă la 6 dimineaţa şi am stat pe acelaşi loc cu un băiat, Segundo, care, din fericire, era mai străin de grup şi, deci, nu prea vorbăreţ. Trecînd pe lîngă gară am simţit că-mi dau lacrimile, dar m-am stăpînit — nu ştiu nici eu cum. Dar zorii — cu strălucirea lor rară pe muntele Cotopaxi, conturînd silueta întunecată a rîului Antisana şi ascunzînd Cayambe în cenuşiul rece al norilor de la nord — mi-.au mai alinat tristeţea (fără să mă învioreze totuşi), îndemnîndu-mă să-I mulţumesc Domnului pentru creaţia Sa şi amintindu-mi că

Mina Tatălui nu va pricinui copilului Său ***nici*** *o lacrimă fără rost.*

Ajungînd la drumul care duce pe povîrnişurile muntelui Cotopaxi, am intrat în ceaţă şi am dormit foarte bine pînă cînd am ajuns în Latacunga,

vmora *Lellit Atotputernic*

Capitolul 20: Voinţa împlinită

219

unde forfota oraşului mi-a trezit curiozitatea. în Ambato cumpărasem mandarine şi ananas şi le-am mîncat pe toate pînă cînd am ajuns aici, terminînd şi o sticlă de apă minerală la prînzul pe care l-am luat în Bănos. Dincolo de Bănos călătoria a fost frumoasă, şi am avut în faţă priveliştea clară a Pastazei. E vremea orhideelor şi pe scurtături drumul străluceşte de splendoarea acestor flori. Ieri, făcînd autostopul, am rupt una şi am adus-o în tabără, dar nu erai aici, aşa că a trebuit să o plantez într-un coş, împreună cu o altă floare de un roşu aprins. Orhideele se împuţinau pe măsură ce ieşeam din defileu, urmărind Pastaza, al cărei curs repede se domolea, şerpuind pe un fel de şes în albia-i de pietriş.

Munţii sînt albaştri în lumina apusului şi se aude zgomotul îndepărtat al tunetului. Nori groşi ascund El Altar-ul şi Sangay-ul care puteau fi văzute dimineaţă. Sangay-ul seamănă cu Cotopaxi în ceea ce priveşte forma; n-am mai văzut nimic asemănător cu Altar-ul — acesta părea să fie un lanţ compact, cu cel puţin şase piscuri, toate acoperite de zăpadă. Seara trecută arătau minunat. Se spune că noaptea se poate vedea Sangay-ul aruncînd flăcări, căci, cu toată zăpada, e încă activ. Un papagal scheaună ca un cîine speriat, cocoţat pe faţada unui magazin, dincolo de drum, peste cîmp, la următoarea intersecţie.

Trebuie să închei — turiştii vor veni curînd, iar grupul meu va merge la Institut, trei străzi mai încolo, pentru a transporta mîncarea pentru diseară."

O săptămînă mai tîrziu, Jim le-a scris părinţilor despre ce s-a realizat prin această tabără.

„Cred că a fost o săptămînă bună. în mod clar, Dumnezeu ne-a ajutat să vorbim bine spaniola. Ne-a binecuvîntat în timpul studiilor biblice de dimineaţă — în fiecare săptămînă, fiecare a ţinut cîte două întîlniri. Miercuri, Domnul ne-a dăruit o pauză binevenită. Tocmai încheiasem un studiu de o jumătate de oră despre Domnul [sus Hristos, încercînd să explic cuvintele din Scriptură şi să le dau băieţilor referinţe, cînd patru dintre cei mai dragi elevi ai mei au plecat plîngînd în camerele lor. Ne-am rugat şi am vorbit cu ei, toţi plîngeam, aşa, cu suspine, ca nişte copii, şi şi-au mărturisit cu toţii credinţa în Isus şi căinţa pentru păcatele făcute. Un lucru atît de simplu şi atît de mişcător, de «dulce mişcător» cum ar spune Brainerd, şi a schimbat cu totul problema disciplinii.

Ne-am trezit la 6 şi am luat «cafe» care înseamnă mic-dejun în limba lor, adică o ceaşcă de ciocolată şi două mici rulouri de pîine. După o pauză scurtă, am început să cîntăm şi să învăţăm pe de rost pasaje din Scriptură, după care au urmat studiile biblice de dimineaţă, 45 de minute

de căutare a pasajelor în care Biblia vorbeşte despre noi înşine, despre Domnul Isus etc. De obicei mai mîncăm o banană pînă la ora amiezii, sau trestie de zahăr, sau chiar «tostados» — boabe de porumb coapte care, cu sare, sînt bune în loc de biscuiţi. Apoi jocuri, fie îi învăţăm jocuri americane, fie jucăm fotbal ca la ei, după regulile lor; asta în cazul în care afară nu-i prea ud. După prînz, siesta, apoi iarăşi jocuri sau înot într-un pîrîu minunat, la 10 minute cu maşina în sus pe valea Pastazei."

„Dar o săptămînă e prea puţin pentru a-i instrui să fie fiii noştri spirituali", scria Jim în jurnal. „Pentru asta trebuie să fii tot timpul cu ei. Aş vrea acum să am fii pe care să-i hrănesc, să-i iau în braţe, care să fugă după mine şi să mă numească tatăl lor. Dar se pare că deocamdată nu e posibil acest lucru. Totuşi, cum citeam în Iov 12:10, din nou: «Viaţa oricărei vietăţi e în mîna Lui». Şi mi-am dat seama că tot ce sînt şi tot ce am e al Dumnezeului meu. într-o clipă El ar putea să-mi schimbe viaţa — un accident, o nenorocire, orice lucru la care nici nu mă pot gîndi. Iov ne învaţă ce înseamnă ascultarea, nu resemnarea oarbă, ci ascultarea prin credinţă şi acceptarea faptului că ceea ce face Dumnezeu e bine. Deci, Tată, în dimineaţa aceasta cu bucurie îţi încredinţez din nou viaţa mea— fără nici un alt motiv decît ca să ştii că eu o consider a Ta. Fă cu ea ceea ce vrei, dar dă-mi harul de a face ceva pentru gloria lui Isus Hristos, indiferent de ceea ce se va întîmpla, «fie bolnav, fie sănătos»".

în 25 august, mi-a scris mie:

„Nici nu ştii ce bucuros sînt să aud de această pace nemaipomenită de care îmi vorbeşti. Fie ca Duhul care a dat-o, să o şi păstreze. Nu o dată căile Domnului au fost pentru mine o mirare, care se transforma în amărăciune. Şi mi-e mai uşor să ştiu că Acela care m-a condus, a dat şi har, îndulcind încă o dată tristeţea cu dragostea Sa. El ştie mai bine decît tine, Bett, cît de mult te-am visat şi cît m-am luptat să te încredinţez numai Lui să te mîngîie, cînd îmi doream nebunește să-mi fii încredinţată mie — aşa cum s-ar întîmpla dacă ne-am căsători. Dar ştiu acum că dragostea Sa plină de bunătate, mai de preţ decît viaţa însăşi, e mai de preţ şi decît dragostea unui om,

căci cred că nici căsătoria nu ţi-ar fi dat pacea despre care vorbeşti. Dă-I slavă pentru această pace pe care o ai în suflet."
Cînd tabăra s-a sfirşit, Pete şi dr. Tidmarsh au mers pînă în Shandia, iar Jim a rămas în Shell Mera, aşteptînd al doilea zbor. Şi-a petrecut timpul strîngînd cele necesare pentru a face o grădină în Shandia, aşa după cum mi-a scris:

„Sîmbătă am fost să culeg orhidee din spatele casei, mai în jos. Am mai găsit două din acelea ca nişte papuci de ceară, albe cu puncte maro în mijloc, şi care creşteau pe un copac căzut peste rîu. Le-am împachetat împreună cu rădăcini de orhidee, trandafiri, naranjilla, cafea, zâmoşită, priboi şi sper să crească în junglă aşa cum mi s-a spus. Mania asta m-a prins acum mai rău ca în Portland!
După-amiază s-a înseninat aşa că stîlpii mari de nori, ridicaţi într-o ceaţă uşoară deasupra junglei, de un alb imaculat, contrastează cu cerul albastru. Se văd bine siluetele păsărilor care trec pe lîngă ei, în drumul lor spre est. Iar mîine, cu voia Domnului, voi pleca şi eu. îmi cunosc prea bine slăbiciunea pe care o voi redescoperi la întoarcere, cînd te voi revedea, dar cred că, de vreme ce am pus mîna pe coarnele plugului, ar fi dezonorant să mă uit înapoi. El îmi cunoaşte adîncimile inimii şi ştie cît din mine rămîne cu tine. El ştie şi de ce plec, şi pentru cît timp."
Jurnalul continuă cu data de 3 septembrie:
„Shandia. Laudele mele se amestecă cu freamătul rîului Atun Yaku, care curge ca argintul prin junglă, sub luna plină. Astăzi după-amiază la 15:00 am plecat din Shell Mera, iar cerul era presărat cu nori. Am aterizat în Pano în jurul orei 15:30 şi am ajuns în frumoasa Shandia în două ore şi jumătate. Răsărea luna cînd am ajuns în luminiş cu Eladio, profesorul şi doi căruţaşi, care îmi vorbeau despre credincioşia lui Dumnezeu pe un ton prevestitor. Cu siguranţă, cînd facem voia Lui, viaţa e plină de promisiuni frumoase, chiar şi pentru noi, aici. Chiar dacă a trebuit să-1 aştept încă de vineri pe profesor şi avionul, gîndul acesta mă urmărea pe drum — «la timp, la timp, la timpul hotărît de Dumnezeu». Deci, am ajuns în final, plin de bucurie, la destinaţia pentru care m-am hotârît, prin voia Domnului, la Wycliffe în 1950, iar bucuria mea e deplină. Ce orb aş fi fost să nu urmez călăuzirea Sa în acele zile! Cum mi s-a schimbat viaţa şi s-a umplut de fericire! Privind spre dealurile crestate, măreţia junglei m-a copleşit şi m-a umplut din nou de sentimentul singurătăţii aspre, şi am fost mulţumit. Pădurea e mai mare şi mai goală decît jungla de vest, dar nu cu mult diferită de aceasta din urmă. Copacii cu coaja concavă, şi rădăcinile împletindu-se — lianele atîrnînd drept — pîraiele limpezi şi calde, totul este pur şi simplu minunat."
Părinţilor le-a scris în 7 septembrie:
„Stau la masă cu lanterna Coleman cu arzător dublu. Am luat cina acum două ore, banane fierte, supă de banane şi manioc, şi o ceaşcă de «hierba luisa», un ceai verde, dulce, de pădure, care are puteri să aducă pe oricine înapoi în Oriente, o dată ce 1-a băut, chiar de-ar fi la capătul lumii. In aceste prime zile, mîncarea mi s-a părut foarte interesantă, şi bucătarul nostru ne-a gătit mîncăruri care nici n-am visat că există. Ieri am mîncat chonta, inima palmierului, cînd oamenii curăţau terenul pentru pista de aterizare şi au tăiat un palmier mare. Sînt frunzele dulci din trunchi, moi, albe, avînd un gust nu prea diferit de castanele noastre. Fructe proaspete se găsesc oricînd, papaya, banane dulci (numite «sedas») şi am mîncat şi viermi de chonta, deşi mărturisesc că eu nu i-am savurat aşa cum a făcut doctorul, cu gustul său pervertit de junglă! Pentru că mai avem doar puţine feluri gustoase de mîncare, cred că mă voi obişnui cu cele care sînt. Ananasul e delicios, iar fructul de avocado, din care mănînc cred că unul şi jumătate pe zi, e uriaş. Compensăm lipsa de legume cu sticlele mari de vitamine pe care le-am adus cu noi de la celălalt capăt al lumii. Am săcut o mică grădină, în care am pus, experimental, sfeclă, varză, batate şi alte legume. Ieri, indienii au găsit o turmă de porci sălbatici şi astăzi am mîncat supă de mistreţ adevărat.
Shandia e frumoasă. Sîntem sus, pe o faleză abruptă, deasupra unui rîu mare, verzui, căruia i se spune Atun Yaku, «apa cea mare» în dialect indian. Chiar aici curge un mic rîu călduţ, Shandia, ce se revarsă în rîul mai mare şi mai rece Napo, care coboară din piscurile înzăpezite ale munţilor Antisana şi Cotopaxi. Chiar dacă Shandia nu-i destul de adînc să putem înota, iar Atun Yaku e prea iute, facem baie în fiecare zi, coborînd cele cincizeci şi cinci de trepte de pământ bătătorit. Dimineţile angajăm 35-40 de oameni la defrişat terenul pentru pista de aterizare şi, în timp ce ei lucrează, noi învăţăm limba înăuntru în casă.
Podeaua noastră e de scîndură, iar pereţii, dubli, din bambus; tavanul e din bambus, cu hîrtie impermeabilă deasupra, pentru a opri beţele să cadă. Acoperişul e din stuf. Prin ferestrele înalte şi prevăzute cu plase împotriva insectelor vedem chiar din dormitor rîul, pista de aterizare şi terenul de joacă, iar din sufragerie, grădina şi 15 m mai încolo pădurea întunecoasă. Dormitorul e foarte plăcut — o fereastră uriaşă ce se deschide către o privelişte minunată. Uşa e o perdea din haină de călugăr, despărţind camera noastră de camera de zi; avem două covoraşe, şi cele două scaune de aluminiu dau un aspect civilizat încăperii. Indianul Venancio, sau fiul lui, Luis, mătură zilnic ca să cureţe noroiul şi gîndacii (care nu sînt mai mici de 2,5 cm, nici unul). Există îngrozitor de multe

insecte aici. Chiar acum şase cărăbuşi şi molii de o formă foarte curioasă se înghesuie în jurul lămpii, şi cîţiva fluturi stau agăţaţi elegant pe pereţi. Săptămîna trecută aveam băşici la mîini din cauza primelor contacte cu

maceta — cînd ceva îmblănit a căzut la piciorul meu — galben şi rotund ca un pui de pasăre, căci asta credeam că era. Curiozitatea mi-a fost satisfăcută cînd mi-am tras degetele de durere, de parcă aş fi pus mîna pe urzici. Era o omidă uriaşă cu păr lung de 5 cm, şi care căzuse din copac în timp ce încercam să-1 tai."
în altă scrisoare, Jim le-a împărtăşit părinţilor ocupaţiile sale zilnice:
„Săptămîna trecută de Ziua Domnului a trebuit să punem o atelă unui băiat care îşi rupsese încheietura mîinii. Miercuri am avut un om care se tăiase cu maceta. Joi şi vineri, un copil de care s-au ocupat Pete şi doctorul. Sîmbătă, un bărbat cu febră 40 °C, care străbătuse cîteva mile pe jos pînă la noi şi era într-o stare prea gravă ca să-i putem face o injecţie, şi care în loc să accepte propunerea noastră de a rămîne la noi pînă i-ar fi scăzut febra, a plecat pe furiş cu numai 2-3 pastile de atabrină. Apoi, o mamă cu copilul pentru injecţie cu chinină. Astfel, programul nostru e neregulat şi ne e greu să ne facem timp şi pentru învăţarea limbii. Trebuie să dăm de lucru oamenilor înainte de amiază, să ne ocupăm de profesorul de la şcoală (care se dovedeşte a fi un leneş) şi să-1 îndemnăm să facă tabla şi rafturile pentru biblioteca şcolii, avem de cumpărat ouă, banane, de vîndut sare şi chibrituri — cîteva din cele o sută şi unu de lucruşoare, ca să nu mai vorbim de insectele care ne-au năpădit de cînd a dat arşiţa. Pista de aterizare va fi gata în curînd şi astfel vom scăpa de o mare grijă, iar cheltuielile vor scădea considerabil. N-am angajat oameni niciodată şi iată că acum mă descurc cu 50. Bineînţeles, nu sînt singur. Aş fi înnebunit dacă Pete n-ar fi fost aici să mă ajute.
O scurtă întrerupere. Ni s-au adus nişte legume cu avionul care a sosit în Pano. Am mers să iau ţelina, ceapa verde, castraveţii şi roşiile şi să le spăl în permanganat de potasiu ca să facem o salată la cină. Oamenii de aici nu cunosc legumele astea şi nu ştiau ce să facă cu ele. De obicei, totul se foloseşte în supă, şi avem două porţii de supă la fiecare masă. O mîncăm cu tulpină de manioc afumat. Nu se găseşte nici un fel de pîine, aşa că bananele şi maniocul ne asigură amidonul de care avem nevoie. Tocmai am cumpărat batate de pădure — mari, lunguieţe, ca o rădăcină, care cresc în jungla întunecoasă şi supravieţuiesc datorită unei liane lungi care urcă pe copac spre soare. Mîncăm din vase de plastic, dar facem mult prea mult zgomot, am observat."
Cu toate că studiul îi era adesea întrerupt, Jim învăţa totuşi limba încetul cu încetul, mai mult trăind împreună cu indienii, mînuind maceta, făcînd vizite, gata oricînd să noteze, făcîndu-şi cu greu loc pe drumurile întunecoase, alături de fraţii săi voioşi, cu ochi negri. Indienii Checiua
i-au cucerit inima foarte curînd — ba chiar cu mai mulţi ani înainte să-i întîlnească. Dar acum, trăind cu ei, dragostea lui crescu, ca a lui Isus, «care, vîzînd mulţimile» S-a înduioşat. Indienii sînt scunzi şi bine făcuţi, robuşti, cu pielea bronzată, roşie, păr negru bogat şi pometi înalţi. Trăiesc într-o singură cameră, în case de stuf şi palmieri, cu pereţi din bambus sau palmieri despicaţi, asta dacă pot fi numiţi pereţi. Nu există sate, motiv pentru care ne este greu să ajungem la ei. Casele sînt risipite de-a lungul rîurilor, legate prin poteci care pot fi uneori mări de noroi, în care te scufunzi pînă la genunchi, sau noroi ca şi chitul, care ajunge doar pînă la vîrful pantofului. După primele şase luni în pădure, cele şase perechi de tenişi pe care Jim îi adusese din State erau stricate.
Dar noroiul nu-1 supăra pe Jim decît cel mult pe moment, aşa cum dovedesc fragmente din jurnalul său.
21 septembrie: „Dacă-1 folosesc pe Luis ca translator, studiul limbii devine prea uşor, astfel că nu mă mai obosesc să învăţ limba, şi nu deprind idiomurile. Dar ştiu foarte bine că trebuie să învăţ limba, bine şi repede. Prin harul Tău, Doamne, aşa voi face.
Tocmai am cîntat din Cartea de imnuri scoasă de Societatea Studenţilor, *Cartea de imnuri a credincioşilor* şi *Mica turmă.* M-am bucurat cîntînd «Şi chiar de vreodată va apune soarele», «Domnul e păstorul meu», «E adevărat, voi fi ca Fiul Tău?», «O, Doamne, Te adorăm»."
24 septembrie: „Zile pline, fericite, trăite cu folos. Cum să-I mulţumesc lui Dumnezeu pentru Pete şi pentru prietenia noastră? Trăim într-o adevărată unitate. Nu degeaba am fost trimişi «doi cîte doi»."
25 septembrie: „Astăzi am mîncat pentru prima dată la indieni «chicha» făcută din chonta piure. Tot pentru prima dată am mîncat chonta gătită. Aceasta din urmă a fost bogată, chiar dacă puţin lemnoasă, cea dintîi a fost apoasă şi slabă. în drum spre întoarcere, m-am oprit la un bolnav care zăcea sub un nor de insecte, înfăşurat într-o pătură, cu furunculi pe genunchi şi pe fluierul piciorului. Ieri am mîncat pentru prima dată furnici fripte «ukui»."
Iar mie mi-a scris:
„Cu un minut înainte de-a pleca, pilotul mi-a spus că trebuie să reducem greutatea avionului cu 5 kg, astfel că bulbii şi rădăcinile de trandafiri au rămas acolo. Iar grădina noastră care promitea atît de mult, înainte ca răsadurile să crească de cîţiva centimetri, a fost în întregime mîncată, distrusă. Au rămas doar cîţiva lujeri de castraveţi. Vrem să ne schimbăm metodele, să plantăm răsadurile mari întîi într-o cutie, ca să

prindă rădăcini puternice înainte de a le lăsa la bunul plac al insectelor din Oriente. Singurele care rezistă sînt

plantele pe care le culeg de pe drum şi le plantez,acasă pe scara de nisip care duce la rîu — frunze cu forme lemnoase, una sau două orhidee, gura leului şi clopoţei. Flori ca acestea fac ca pădurea cea măreaţă să aibă un farmec aparte şi o umplu de miresme. în drum spre Pano am găsit o cală ciudată, cu o singură petală şi am adus acasă o rădăcină."
„Sper să nu uitaţi să vă rugaţi pentru mulţimea de indieni de aici", le scria Jim părinţilor săi. „Sînt aşa de copii — vor atenţie, fug pentru orice lucru mic la preot care le oferă iertarea celor care merg la liturghie, vin la noi să obţină gratuit medicamente, lăudîndu-ni-1, ca noi să îi ajutăm ca să nu ne numească zgîrciţi, ori îşi trimit băieţii acolo la şcoală şi-i lasă aici să doarmă şi să mănînce cu elevii noştri. N-am văzut nici unul să fie preocupat de suflet, de Scriptură, şi cred că acest lucru se datorează faptului că nu ne rugăm destul pentru ei."
30 septembrie: „O zi importantă în activitatea noastră de aici. Toată dimineaţa mesaje radio privind primul zbor spre Shandia. S-au strîns cel puţin 150 de indieni — băieţii alergau de colo-colo, femeile strigau, bărbaţii se îngrămădeau în jurul avionului Piper. îi mulţumesc lui Dumnezeu că am dus atît de repede la bun sfîrşit pista de aterizare. El ne-a dat la vreme toate lucrurile de care am avut nevoie, a făcut ca oamenii să muncească în bună înţelegere şi ne-a făcut şi pe noi să muncim cu bucurie. «Dumnezeul acesta e Dumnezeul nostru *pentru totdeauna;* Pînă la moarte, El va fi Călăuza noastră.»"
O altă scrisoare pe care Jim mi-a trimis-o în 1 octombrie, dezvăluie frumuseţea noului său cămin:
„Trilul păsărilor din pădure este îneîntător—prelung, grav, un şuierat tainic, cloncănituri şi ciocănituri, triluri dulci ca ale canarilor, sau sunete suave, înalte — ca şi cum lumea întreagă ar fi un instrument pe care îl însufleţeşte suflarea vîntului. Noaptea ascultăm păsările, le ascultăm şi ziua, deşi trilurile lor nu sînt atît de dese şi de multe ori sînt acoperite de zarva mare a greierilor şi a altor vieţuitoare. Mă gîndesc adesea că, în timp ce stau în pat, aş putea înregistra acest concert al nopţii, ţipătul liliecilor din stuf, tropăitul constant al fugarilor de dedesubt! Cîte un vuiet — numai că nu ritmic, ca al oceanului, ci constant, plin, fără sfîrşit (dacă stai să te gîndeşti de cît timp îl auzi). Dar începi să nu mai fii conştient de el, decît dacă te concentrezi asupra riului sau stai în întuneric şi asculţi. în timpul nopţii rîul a crescut cu 1,2 m şi bărcile legate de ţărm ieri după-amiază se legănau azi-dimineaţă în voia
Capitolul 20: Voinţa împlinită
225
curentului, iar întinderea virană de bolovani albi dintre insulă şi malul celălalt era, cînd m-am trezit, un iureş tulbure de pămînt mocirlos. Ceea ce mă face să tresar de fiecare dată cînd îl aud e şuieratul vîntului în portocalul înflorit de lîngă uşă.
Unii copaci sînt nişte minunăţii în ceea ce priveşte mărimea şi grandoarea. Unul, pe care îl vedem din casă de cealaltă parte a pistei de aterizare are nişte rădăcini care se întind ca nişte pereţi, sprijinind culmea ca nişte triunghiuri organice. Am văzut unul din aceste «uchu putus» cu scorburi în rădăcini, cam de 1,5 m, de unde indienii au cioplit o bucată de lemn pentru coveţile lor uriaşe pe care le folosesc pentru a zdrobi fructele de chonta, sau ca butuc pentru măcelar."
în 18 octombrie, Jim le-a scris părinţilor săi:
„Azi dimineaţă am construit primul sicriu, din bucăţile lăzii în care am adus echipamentul pentru radio. Dimineaţa a început cu un răsărit minunat care s-a întins peste întreaga pădure, o dată cu vestea că soţia bucătarului nostru a pierdut în timpul nopţii copilul, din cauză că acesta nu se întorsese cu capul în jos. Dr. Tidmarsh a fost la ei, dar i-au refuzat ajutorul şi nici n-au vrut să înfăşoare în pînza caldă partea de jos a corpului copilului, în timp ce capul acestuia era încă înăuntru. Dr. Tidmarsh se temea ca nu cumva răceala de afară să declanşeze respiraţia în timp ce capul era încă înăuntru. Dar indianul care se ocupa de mamă, 1-a refuzat, a ridicat-o de subsuori pe mamă, care se ţinea de o frînghie agăţată de perete, şi a zgîlţîit-o, pînă ce a ieşit copilul. După ce au scos picioarele bebeluşului au mai trecut 20 de minute pînă să-i scoată şi capul şi, desigur, a ieşit strangulat. Dar asta e tradiţia; aşa procedează de ani de zile şi vrăjitorii — «cei care au cunoştinţa», cum sînt numiţi — consideră că aşa trebuie să continue. Doctorul n-a putut face nimic. La urmă, mama a curăţat toată mizeria făcută. Azi dimineaţă, pe cînd mă spălam în verandă, am văzut-o aruneînd totul de pe faleză. Tot azi dimineaţă am făcut şi sicriul, tatăl a binevoit să sape groapa. Aici viaţa nu are mare importanţă, iar moartea contează şi mai puţin. N-a plîns nimeni, căci ei cred că ceea ce nu respiră nu e fiinţă omenească.
Ziua a fost foarte caldă, şi am avut cam o duzină de oameni care au lucrat la fundaţia clinicii şi au curăţat pădurea din spatele ei. După-amiază, o furtună tropicală, neaşteptată, cu tunete, a smuls vîrful acoperişului de la şcoală. A luat şi hainele de pe sfoară, a răsturnat calendarele de pe perete, iar vîntul a răscolit toate rafturile şi toate hîrtiile noastre. A durat doar 10 minute, destul însă să-ţi dea mult de gîndit. Cînd vine o asemenea furtună, rămîi fără ferestre.
zzo
umor a Leim Atotputernic
O ducem bine aici. Mîncăm bine, bem ceai sau limonada dimineaţa şi după-amiaza. Avem nevoie de lichide fiindcă transpirăm mult. Ne scăldăm în rîu în fiecare zi, ne culcăm pe la 9:30 şi ne sculăm la 5:30. E un orar bunicel şi ne descurcăm chiar şi cînd apare ceva neaşteptat. Nu reuşesc să slăbesc, aşa că, mamă, poţi să pui grijile deoparte. Umblarea noastră cu Domnul e ca întotdeauna, un act simplu de credinţă, răbdare, dragoste,

bucurie îmbelşugată de a trăi. Numai că trebuie să învăţăm limba ca să trecem peste cel dintîi mare obstacol din viaţa de misionar în junglă. De-abia apoi începe lupta şi aşteptăm cu nerăbdare acel moment."
Jurnalul era pentru Jim o supapă a gîndurilor pe care nu le împărtăşea cu nimeni pe atunci, iar cînd a fost înştiinţat prin radio că urma să plec din Quito în jungla de vest ca să studiez limba celor din Colorado, a scris în jurnal:
„Aproape m-a cuprins amărăciunea şi m-am simţit ca şi cum mi-aş lua din nou rămas bun de la ea. Scrisorile vor veni mai greu, întîlnirile vor fi tot mai rare şi vom avea mai puţine şanse să ne vedem, l-am vorbit din nou Tatălui, i-am spus cît de mult o doresc, cît de multă nevoie am de ea aici şi trebuie să mărturisesc că nu întotdeauna credinţa, cel puţin credinţa mea slabă, reuşeşte să-mi dea mîngîiere. Dar cred, chiar dacă am credinţă slabă, şi ştiu că nu voi pierde crezînd... O, Dumnezeule, Tu m-ai făcut şi m-ai condus astfel, deci învredniceşte-mă să trăiesc aşa cum m-ai făcut şi să-Ţi urmez Ţie."
Mie mi-a scris în 27 octombrie:
„Ştiu bine un lucru. Ştiu că dacă şi anul următor va fi la fel de bogat în surprize frumoase şi lucruri uimitoare, aşa cum a fost anul acesta (şi n-am nici un motiv să cred că va fi altfel; căci şi anul trecut părea la fel de imposibil să trăiesc asemenea clipe), voi avea o dovadă şi mai mare că mîna lui Dumnezeu este peste noi, că El îşi ţine promisiunile şi speranţele noastre se împlinesc în El. Nu-i aşa, Betty că, în ciuda durerilor, e un fel minunat de a trăi? Să visezi, să doreşti şi să te rogi aproape cu sălbăticie; să 1 te încredinţezi Lui şi să aştepţi ca El să adune în linişte toate aceste vise şi să le înlocuiască apoi cu eeea ce noi nici n-am putut visa, cu Voia *împlinită ?*
Astăzi zorii au fost o bucurie în plus. Nori risipiţi pe cer, împrăştiaţi în lumina strălucitoare a dimineţii şi topindu-se în albastrul zenitului. Nici un nor nu seamănă cu altul ca formă, dar toţi sînt coloraţi la fel, de un albastru vineţiu urcînd într-o creastă maronie, iar dedesubt luminîndu-se peste tot, ca şi cum cerul ar prinde relief, cu estul «în jos» şi nordul «de-a lungul cerului». Rîul a ieşit din ceaţă, în sus avînd o
z\>. vuiu\u impiuniu zzi
culoare care din cenuşie devine verde în lumina de dedesubtul falezei, apoi transformîndu-se din nou şi topindu-se iarăşi în cenuşiu. îmi vine să alerg, să strig şi să mă topesc în toate aceste lucruri, dacă ar fi posibil să te uneşti şi fizic cu ele, nu numai spiritual.
Iar acum luna umple de strălucire luminişul, rîul, copacii, altfel decît soarele de azi-dimineaţă. E numai tihnă şi gingăşie, atît de liniştită şi delicată, încît aproape mi-e teamă să stau aici singur. Noaptea, pustiul, golul se simte mai puternic, şi trebuie să recunosc că am intrat bucuros în casă, în nopţi splendide, fără să ştiu prea bine de ce, dar ştiind că n-aş putea să alerg, să cînt şi să mă pierd în noaptea tropicală aşa cum mă ispiteşte s-o fac ziua tropicală. Noaptea, cu toată bogăţia ei de şoapte şi sunete, nu vorbeşte ca lumina soarelui, nici nu e prietenoasă ca ziua."
Pe lîngă învăţarea limbii, ajutorul medical, construcţiile şi celelalte treburi zilnice, Jim şi Pete aveau în sarcina lor şi şcoala primară. în 5 noiembrie a trimis o scrisoare despre şcoala pentru băieţi:
„îi învăţăm pe indieni să joace volei. Le place foarte mult, dar n-au nici răbdare, nici nu sînt în stare să coopereze în echipe sportive. încep să prindă şi sperăm că pînă la urmă îi vom putea învăţa şi alte jocuri, mai complexe, ca baseball-ul şi baschetul. Joacă fotbal destul de bine, dar întotdeauna trag cu mingea dincolo de faleză sau, cu un şut mai tare, o aruncă în pădure unde rămîne fixată în spini. Aşa că am stabilit regula ca nimeni să nu şuteze mingea de volei. Dar o respectă doar cînd sîntem de faţă sau îi putem vedea din camera noastră care dă înspre terenul de joacă. Băieţii, deocamdată cam o duzină, ne sînt buni prieteni, dar fiecare are o personalitate aparte, puternică, fiecare e încăpăţînat şi chiar răsfăţat, astfel că avem mereu mici discuţii ca să le soluţionăm conflictele. Ne închinăm împreună cu ei, în spaniolă, la începutul fiecărei zile de şcoală, iar cînd dr. Tidmarsh lipseşte, le povestim despre Ilie. Seara facem proiecţii de filme cînd avem curent eîectric,de două ori pe săptâmînă, sau le arătăm diapozitive folosind lanterna, sau îi strîngem în camera cu radioul să asculte muzică la radio sau la patefon, sau le arătăm diapozitive colorate de-ale noastre. (Le plac familiile şi căminele noastre şi nu înţeleg de ce nu ne plac nouă, de ce a trebuit să venim aici!) De obicei jucăm dame sau răsfoim *National Geographic Magazine,* în şcoală, la lumina lămpii. Am avut şi o petrecere unde am prins peşti, sute de mihalţi de mare cît degetul, pe care i-am prăjit şi ne-am simţit foarte bine. E un privilegiu să-i avem cu noi pe băieţi şi chiar dacă par puţini doisprezece, fiecare dintre ei e o victorie. Ba chiar ne gîndim că, fiind la început, e mai bine să nu lucrăm cu prea mulţi. Ocupîndu-ne de fiecare

în parte, reuşim să facem mai mult. Chiar acum cînd scriu, unul din ei este lîngă mine şi cînd m-am oprit puţin să mă gîndesc la fraza următoare, mi-a spus *nuka kilkasha,* [scriu eu]. Şi în timp ce scriam, camera s-a umplut de oameni care discutau despre obiectele pe care le avem în cameră, specifice culturii noastre — cuverturi, poze, toporul pentru carne, muzicuţa. Fiecare dintre aceste lucruri îi fascinează şi aş vrea să le pot explica ce întrebuinţare dăm fiecăruia."
O scrisoare din 16 noiembrie vorbeşte despre moartea unui bebeluş de care Jim şi Pete avuseseră grijă, după ce toate metodele vraciului eşuaseră:
„împrumutasem familiei petrol să poată veghea toată noaptea, toată casa se culcase şi s-au trezit doar cînd elevii noştri au sosit cu lanterna lor. Atunci au găsit copilul mort şi au trimis după noi. Mama şi bunica începuseră acel

bocet ciudat în care tonul coboară de 3 ori — ceea ce ne-a îngreunat mult munca. Mai mult de o jumătate de oră m-am zbătut şi am strigat către Dumnezeu să dea din nou viaţa, am îngenuncheat pe o podea murdară lîngă un copil cu ochii afundaţi în orbite, neştiind dacă bătăile pe care le simţeam în vîrful degetelor erau ale inimii mele sau ale inimii lui, încercînd să alung din mine bocetul morţii şi plînsetul neîntrerupt al familiei. Cînd am terminat şi le-am privit feţele în lumina lămpii n-am făcut decît să sporim bocetul, căci astfel le risipeam orice speranţă. Apoi a început priveghiul, jeluitul părinţilor amestecîndu-se cu rîsetul din jocul oaspeţilor. Toţi oaspeţii trebuie să joace şi să bea toată noaptea dintr-o tărtăcuţă, ca să-i distreze pe cei îndoliaţi. Am stat doar pînă la 11 seara şi am jucat cîteva partide de dame. Un incident interesant a fost că au adus o minge dintr-un cocoloş de fibre de capoc îmbibată cu petrol, pe care au aprins-o şi-au aruncat-o printre oaspeţi ca să-i ţină treji şi să-i facă să strige. Am aruncat-o şi noi — iar două zile mai tîrziu a trebuit să ne îngrijim de băiatul care fusese ars de ea."
Cu această ocazie a învăţat Jim jocul „aruncă strachina". Au pus pe podea un castron de „chicha", iar unul din oaspeţi a depărtat picioarele şi s-a înclinat ca s-o apuce cu dinţii ca apoi s-o arunce peste cap. Lichidul lăptos 1-a udat pînă la piele. Cel de-al doilea, un indian, a scăpat fără să fie atins nici măcar de o picătură. După ce un al treilea s-a împroşcat pe el şi încă cîţiva chibiţi, Jim a dorit să încerce şi el. Hohote de rîs îi treziră pe cei care adormiseră prin colţurile casei şi toată lumea s-a strîns să-1 privească pe albul neştiutor.Imitînd poziţia indianului, Jim a apucat vasul cu dinţii, 1-a aruncat peste cap într-un arc perfect şi a scăpat cu bine.
Capitolul 20: Voinţa împlinită
229
„Pacha!" — echivalentul lui „ haiti!" în limba Checiua — a fost tot ce au putut să spună indienii.
Jim şi cîţiva din elevii săi din Shandia.
Capitolul 20: Voinţa împlinită
231
Scrisoarea lui Jim continuă:
„Parcă aud comentariile — «Ce fel de activitate misionară mai e şi asta?» Am auzit şi în mine ecoul acestor întrebări. Dar adevărul e că aceasta este ceremonia morţii la ei şi cine n-ar urma-o ar fi la fel de nepoliticos şi neînţelegător ca cel care, în SUA, s-ar duce beat la o înmormîntare. Este modul lor de a uita ce lucru trist, crud şi fără nădejde e moartea. Noi facem sicrie frumoase, trimitem flori şi aprindem luminări, îmbrăcăm costume de culoare închisă. Ei joacă tot felul de jocuri şi stau toată noaptea sorbind «wayusa».
Sîmbătă dimineaţa au venit să întrebe dacă pot îngropa copilul sub clădirea şcolii noastre; dacă l-ar fi îngropat sub casa lor, ar fi trebuit să părăsească apoi locuinţa. Eram pe punctul de a bate capacul în cuie, cînd mama m-a rugat să aştept puţin, a venit cu o bucată de banană şi manioc, un ciob de oglindă şi puţină apă, şi a pus toate aceste lucruri în cutia acea grosolană. L-au îngropat cu capul spre apus, ca în Dimineaţa Judecăţii să se ridice în picioare, cu faţa spre soare. într-o oră totul s-a terminat şi a fost dat uitării în febra aşteptării avionului.
O oboseală binefăcătoare mă copleşeşte acum. Cînd şed îmi simt picioarele calde şi furnicături de oboseală în muşchi. Azi-dimineaţă după întrunirea noastră am mers în susul rîului cu doi indieni la locul pe care ei îl numesc Valea. Cîteva familii au acolo case de vară, unde vînatul e mai bogat. Auzisem că bîntuie boala acolo şi cum, din cîte ştiam, nu-i vizitase nici un misionar, ne-am hotărît să mergem să vedem cum stau lucrurile. Şi a meritat s-o facem. Rîul Atun-Yaku se îngustează şi curge neted pe sub falezele înalte de 70 m şi împădurite, vărsînd apoi afară viitori pe deasupra aflorimentului* din temelie originală de granit, şerpuind înapoi înspre poalele Munţilor Anzi, pustii şi învăluite în ceaţă. Am luat prînzul pe care îl pregătisem acasă: lămîi şi zahăr pentru limonada, cîteva bucăţi de «buriju» (o potîrniche pe care am cumpărat-o ieri), nişte ciocolată, puţină brînză şi cîte un ou fiert tare. Am mîncat în prima casă pe care am vizitat-o în Vale; indienii erau plecaţi. Şi fiecare vizită a fost şi mai fructuoasă în ceea ce priveşte mîncarea — «chicha» lăptoasă, (da, bem din cea mestecată, ba astăzi chiar am găsit una care fără îndoială fusese înţepată), o bucată dulce de umăr de tapir (cea mai
Loc unde apar la suprafaţa pămîntului rocile sau mineralele, datorită eroziunii sau descoperirii lor artificiale, deschidere geologică (DEX. p. 16, n.ed.)

Z1Z
Umbra Celui Atotputernic
Capitolul 20: Voinţa împlinită
233
bună carne pe care am mîncat-o aici), manioc*, şi banane verzi încălzite la abur. Apoi înapoi acasă la supa de fasole, după ce am trecut prin rîu de patru ori şi am şi înotat puţin".
20 noiembrie: „Munca aici nu merge într-un ritm foarte rapid. Doi dintre elevi au renunţat la şcoală; limba nu o vorbim încă prea bine din cauză că am tot întrerupt studiul, corespondenţa întîrzie, iar vizitele noastre n-au dat rezultatul scontat pentru că ştim prea puţin limba Checiua. Ieri, o vizită din partea indienilor Arajune mi-a stîrnit dorinţa de a merge prin acele părţi, iar săptămîna trecută de Ziua Domnului vizita pe care am facut-o la Iluculin mi-a aţîţat din nou dorinţa de a merge în susul rîului, spre defileu."
Dintr-o scrisoare pe care mi-a trimis-o în 25 noiembrie:
„Mă întrebi dacă vorbesc limba Checiua. Nu, nici măcar n-o înţeleg deocamdată. Cele cîteva cuvinte şi expresii pe care le-am reţinut sînt doar cîteva replici într-o conversaţie. Nu pot iniţia un dialog. Dar ce să fac? Azi

dimineaţă, după închinarea împreună cu elevii am început să studiez. Apoi mi-am amintit că unul din oamenii pe care îi trimisesem să taie bambus pentru clinică trebuia să cosească iarba de pe pista de aterizare. Pe la 9:10 sau cam aşa ceva, iarba e destul de uscată pentru a fi tăiată, deci am mers să caut un om pe care să-1 pun la maşina de tăiat iarba. Nu eram de 10 minute cu el, cînd Pete a strigat că cineva fusese muşcat de şarpe. Am mers cu tatăl fetiţei în susul rîului, cam 20 de minute; fetiţa, de 12 ani, stătea liniştită pe un pat de trestii. Fusese muşcată de şarpe de mai bine de o oră şi nu-i dăduse sîngele deloc. Am apăsat cu o lamă curată pe scalpel şi am apucat să fac trei tăieturi în călcîiul muşcat, cînd fetiţa a început să strige «Mă omoară» şi a trebuit să mă opresc fiindcă se speriaseră cu toţii. Pete citea instrucţiunile trusei împotriva muşcăturii de şarpe, în timp ce eu încercam să scot sînge cu siringa, dar cum fetiţa ţipa, am presat doar cu o mînă, iar cu cealaltă ţineam deschizătura deschisă cu o bucată de bumbac umed. A sîngerat puţin pînă la 11:30, cînd nu ne-a rămas nimic altceva de făcut decît să-i dăm «crotalus horridus» homeopatic şi să ne întoarcem acasă. Nu ştim cum îi merge acum. Dar întîmplarea asta mi-a răpit timpul de studiu".

în următoarea scrisoare pe care mi-a trimis-o, în 2 decembrie:

Plantă erbacee tropicală din ale cărei tuberculi se extrage tapioca: prin extensie ***tapioca*** (DEX, p. 521). Tapioca— substanţă alimentară făinoasă, extrasă din tuberculii manioculuì folosită în alimentaţia copiilor (DEX, p. 938), n. ed.

„îmi dau foarte bine seama că Dumnezeu ne-a călăuzit bine pe noi doi, Betty. N-aş fi putut face ceea ce fac acum şi trebuie să fac (ca de exemplu să dau voie indienilor să intre oricînd în dormitor cînd sîntem noi aici), dacă aş fi fost căsătorit. Aşa însă, cred că stabilim contacte şi ne facem prieteni netezind cărarea pe viitor, ne jucăm cu ei, ne petrecem timpul împreună cu ei şi n-aş fi putut face aceste lucruri la fel dacă aş fi fost căsătorit. Situaţia e temporară. Eu, ca şi tine, nu cred că o faţă de masă de plastic reprezintă o alegere pe viaţă, dar aşa stînd lucrurile, este un cîştig să avem o masă la care indienii pot veni oricînd şi o pot atinge cu mîinile lor murdare. Cele trei cutii cu haine sînt acoperite şi căptuşite cu ziare, şi nu cred că mi-aş putea face un «cămin» folosind cutiile, ci mi-aş meşteri un fel de dulap cu rafturi şi sertare care se poate închide. M-a impresionat versetul pe care l-ai scris pe prima pagină a exemplarului cărţii *Toward Jerusalem* [Spre Ierusalim] pe care ţi l-am făcut cadou: «Orînduirile Tale sînt prilejul cîntărilor mele, în casa pribegiei mele». Asta şi sînt toate casele şi simt puternic lucrul acesta mai ales în cazul celei de aici.

Ziua Recunoştinţei a trecut fără prea multe evenimente; doar freamătul iscat de caracterul festiv al zilei. Seara am mîncat conserva de somon pe care ai trimis-o şi ca desert am avut o conservă de prune uscate."

4 decembrie: „Nu ştiu de ce, dar mai ales luna aceasta, în graba şi tensiunea în care am trăit, m-am simţit pierdut fără tine, Bett; ca şi cum lumea se ducea într-un vîrtej de minciuni, iar eu, năucit, mă lăsam dus de ea, şi totuşi «eul» meu adînc rămînea deoparte, căutînd ceva ce lipsea, ştiind că acel ceva eşti tu. Se pare că e peste puterile mele şi încerc să ţin pasul cu tot ce se întîmplă în jurul meu; totuşi, dacă cineva ar privi cu atenţie, ar şti că nu sînt pe de-a-ntregul prezent acolo: după privirea-mi pierdută în susul rîului, deasupra vîrfurilor copacilor,din mijlocul şuvoiului apei, spre norii îndepărtaţi din vest, după oftatul zgomotos în toiul unui joc zgomotos de volei, după scîrţîitul neaşteptat care se aude în camera inundată de lumina lunii atunci cînd trec în cealaltă parte a patului îngust de fier, încercînd să pun capăt visării dulci. Oh, ce durere poate aduce dorinţa, cînd eu ştiam că dorul e bun, curat, lăsat de Dumnezeu însuşi; acum însă ştiu că pe drept Dumnezeu nu-i dă voie să se împlinească şi nu mi-a arătat încă cîtă înţelepciune stă în acest refuz. Dar eu cred cu adevărat, şi acest lucru face ca viaţa să-şi poată urma cursul —- cu volei, înot, somn, astfel îmi pot mişca braţele şi buzele mele pot articula sunete, chiar dacă cea mai adîncă parte din mine e cu tine.

Umbra Celui Atotputernic

Capitolul 20: Voinţa împlinita

235

Fotografia ta m-a ajutat mult. Arăţi exact aşa cum îmi place mie să mi te imaginez — înaltă, cu ochi liniştiţi, limpezi. Adesea ochii tăi îmi potolesc emoţiile, neastîmpărul, aducîndu-mi linişte în gînduri, o înţelepciune străveche, o răbdare de bătrîn, şi-mi readuc în minte dulapul vechi cu sertare, de culoare închisă, din lemn de stejar, din apartamentul prăfuit din Chester unde fusese aşezată, sau îmi aduc în casă şopîrliţa de arţar noaptea în care am poposit la Cevallos în Quito, toate acestea m-au năpădit de nenumărate ori, ori de cîte ori privirea mi-a alunecat pe lîngă un geamantan. Fotografia aceasta îmi dă senzaţia că a trecut alături de noi prin toate şi pare a spune: «Uşurel, Jim, povestea nu s-a sfîrşit încă şi n-ai nici un motiv să crezi că se va sfîrşi trist». Şi totuşi, Betty, uneori mă tem, aşa cum se îngrijorează o mamă, mă tem să nu ţi se întîmple ceva rău, să nu te pierd şi apoi ce-aş face, unde aş fi cînd n-aş mai fi acolo unde par a fi? Seara la culcare, pe unde mi-ar cutreiera închipuirea? Nimic n-ar putea înlocui acest lucru în viaţa mea. Ciudat, dar niciodată nu mi-am gîndit că aş putea avea *eu* un accident, şi că tu m-ai putea pierde!"

In 18 decembrie le-a scris părinţilor săi:

„Ideea voastră de a veni în America, de Sud nu-i chiar un vis irealizabil. Un zbor de la Miami la Quito este sub 100$. Aşa că nu renunţaţi la acest vis. «Nimic nu-i prea frumos să fie-adevărat: deci credeţi numai şi se va-ntîmpla». Din proprie experienţă ştiu că cele mai îndrăzneţe visuri din copilărie n-au fost decît o palidă umbră faţă de ceea ce înseamnă să urmezi Voia lui Dumnezeu şi cred că nici nu există ceva mai bun pe lumea asta. Nu vreau să spun că nu-mi doresc nimic altceva, să trăiesc altfel, să văd alte locuri, dar în adîncul meu ştiu că speranţele şi planurile mele n-ar putea fi mai bune decît ceea ce a plănuit şi a împlinit El pentru mine. Fie ca

lucrul acesta să fie adevărat pentru noi toţi, şi să nu uităm cît de adevărat e că: «El va fi călăuza noastră pînă la moarte»".
In aceeaşi după-amiază, Jim a scris în jurnal:
„Casa e plină de muncitori. Pete vinde în «bodega», doctorul tocmai ascute o rindea. Eu am intrat în dormitor pentru o clipă să mă pot gîndi la ceea ce facem noi aici, la progresul nostru, la nădejdi şi planuri. O, Doamne, cu toate cîte se întîmplă, totuşi viaţa merge atît de încet. Munca la clinică stagnează, azi-dimineaţă n-am zidit nici măcar o jumătate din perete. Lărgirea pistei de aterizare merge aşa de anevoios avînd atît de puţini oameni, limba de-abia dacă o înţelegem puţin mai bine ca acum trei luni, cel puţin aşa se întîmplă cu majoritatea indienilor. Betty pare
atît de departe. Ce să spun, Doamne? Că nu sînt mulţumit de felul în care m-ai condus? Aproape că îmi venea să spun acest lucru. De ce nu le pot da ordine precise muncitorilor, să grăbesc împlinirea proiectelor, să progresez în învăţarea limbii, să grăbesc căsătoria? Astfel, după Voia Sa viaţa pare să se tîrască, mereu în aşteptare, fără să se întîmple nimic niciodată, să crească încet, în linişte, precum copacii, măcinîndu-se încet, ca norii care se preling ca nişte melci pe cerul nemişcat. Probabil că dacă lucrurile ar sta altfel tot n-aş fi mai mulţumit, dar această după-amiazâ fierbinte e de-a dreptul descurajantă."

Capitolul 21

Trei încercări ale credinţei

u este un accident — lucrul acesta se întîmplă ca să îţi încerce credinţa, care este cu mult mai scumpă decît aurul, şi aurul, după cum ştii, deşi în cele din urmă piere, trebuie totuşi să fie curăţat prin foc.
în noaptea de 29 ianuarie 1953, stăteam ca de obicei la o măsuţă, în casa cu acoperiş de stuf din jungla de vest, studiindu-mi notiţele despre limba Colorado. Deodată, zgomotul copitelor de cal străbătu prin murmurul nopţii pline de triluri, pocnete, fişîit şi zumzet. Am ieşit cu lanterna şi m-am pomenit cu un prieten dintr-un sat aflat la 13 km depărtare. Mi-a înmînat o telegramă. Jim mă aştepta în Quito.
In ziua următoare am mers călare pînă la Santo Domingo de Los Colorados şi a doua zi, după 10 ore petrecute într-un camion cu banane, urcînd circa 2750 m ca să ajung în cîmpia dintre munţii Anzi, am sosit la Quito.
Următoarea scrisoare pe care a trimis-o părinţilor, Jim a scris-o în 1 februarie, în casa familiei Tidmarsh:
„Joi după-amiază i-am lăsat pe doctor şi pe Peter în Shandia şi am venit vineri cu Gwen, cu Dodge-ul lor. Schimbarea aceasta îmi face bine şi mă bucur nespus de tovărăşia lui Ed McCully (care tocmai a sosit în Ecuador) şi a lui Betty. O să înţelegeţi mai bine dacă o să vă spun că i-am dăruit lui Betty un inel de logodnă aseară, în faţa căminului. M-am hotărît cu cîteva luni în urmă să mă logodesc cu ea, am aşteptat doar ocazia de a fi împreună şi ca ea să spună «da». Şi a spus «da». Vroiam să-i dau inelul chiar de ziua ei, 21 decembrie, dar, cum nu vroiam să-1 las singur pe Pete în Shandia, dr. Tidmarsh fiind aici, în Quito, a trebuit să

vmora
Atotputernic
.upiunui zi. jrai încercări aie credinţei
2JV

aştept 40 de zile şi 40 de nopţi ca să-i pun această întrebare lui Betty. Cred că urmez voia lui Dumnezeu. în mod sigur, n-am acţionat în pripă, şi tot ce s-a întîmplat din voia Sa, din toamna trecută pînă acum, dovedeşte acest lucru."
A trecut de-abia o săptămînă şi a venit prima încercare a acestei „credinţe" pentru Jim. După ce am făcut o radiografie, am fost înştiinţată că sufeream de tuberculoză. Ştiind la fel de bine ca Jim că el este chemat să propovăduiască indienilor din junglă, mi-am dat seama că vestea aceasta anula planurile noastre de căsătorie, căci, chiar dacă m-aş fi însănătoşit, viaţa în junglă nu ar fi fost recomandabilă pentru mine. Atitudinea lui Jim a rămas însă neschimbată.
„Dacă mi-am făcut planuri, atunci ele rămîn neschimbate", scria el în jurnal. „Mă voi căsători cu Betty la timpul hotărît de Dumnezeu şi va fi foarte bine, chiar dacă ar trebui să aşteptăm ani de zile. Dumnezeu nu ne-a condus pînă aici ca să ne amăgească sau ca să ne întoarcă din drum, şi El poate să vindece. Nu cunosc foarte bine boala lui Betty. Ştiu însă că Dumnezeu e alături de cei neprihăniţi şi-i conduce pe calea cea bună. Nu se poate trece peste sfatul şi voinţa Sa. Iar eu nu-mi doresc altceva."
„Facă-ţi-se după credinţa ta". Lui Jim i s-a făcut după credinţă — testele pe care le-am făcut o săptămînă mai tîrziu au dovedit că n-aveam nimic la plămîn.
întorcîndu-se în pădure, Jim era de astă dată însoţit de Ed McCully, care vroia să afle cîte ceva despre modul de viaţă pe care şi-1 alesese. Jurnalul lui Jim cuprinde următoarea mărturisire la data de 2 martie:
„După primele zece zile fericite pe care le-am petrecut împreună în pădure, Ed a plecat ieri. Acum sînt singur cu Eladio. Miercuri, Pete a plecat pentru nişte cazuri de malarie, astfel că eu şi Ed am putut avea din nou o părtăşie profundă. M-am simţit cu el mai bine ca oricînd şi mă minunez uneori gîndindu-mă că Dumnezeu ne-a adus laolaltă cu adevărat. Doamne, grăbeşte celelalte pregătiri şi fâ-ne să predicăm în limba de aici, din nou împreună.

Cu toate aceste planuri şi construcţii pe care le-am început, sînt sigur că mă voi bucura în final de mult visatul drum în pădure.
Lunea trecută Betty a venit la radio şi mi-a spus «N-a fost decît o greşeală». Temerile în ce priveşte tuberculoza au dispărut. Mă întreb dacă Dumnezeu a vindecat-o în răstimpul celor zece zile sau pur şi simplu ne-a încercat credinţa prin această greşeală. Oricum, calea Domnului este bună şi-I dau slavă pentru sănătatea lui Betty şi a mea.
Vineri după-amiază a murit Henri Andi. Lunca trecută a început să vomite sînge. Pînă vineri i-a fost mai bine, dar vineri a vomat din nou şi a devenit foarte neliniştit, ceea ce-1 punea în pericol, aşa slăbit cum era. S-a zvîrcolit şi s-a tînguit, şi am văzut cum pulsul i-a scăzut de la 104 la 38, iar apoi s-a oprit. Primul om pe care l-am văzut murind. Şi mă tot gîndeam că tot astfel o să se întîmple şi cu mine într-o zi. Mă întreb dacă nu cumva întrebarea pe care o tot puneam în predicile mele nu e o profeţie: «Sînteţi gata să zăceţi într-o colibă şi să muriţi de o boală de care medicii din America nici n-au auzit?» Doamne, Dumnezeule, eu sînt pe deplin pregătit să trec prin această încercare. Tot ce Tu hotărăşti pentru viaţa mea se va împlini. Dar aş vrea să trăiesc ca să pot răspîndi în lume Cuvîntul Tău. Doamne, îngăduie să mor doar atunci cînd voi fi spus acestei generaţii despre lucrările Tale.
Văduva şi mama celui mort tocmai au trecut prin dreptul meu, bocind. Nicăieri altundeva n-am mai simţit cu atîta putere golul morţii. Este sfîrşitul tuturor lucrurilor. I-au spart lanterna şi bucăţelele le-au aruncat în mormînt. Soţia a spart un vas mare de lut, al-familiei, în timp ce mama a desfăcut legăturile pereţilor de bambus şi le-a dat foc. Şi mereu bocetul acesta—jumătate din femeile de aici sînt prea răguşite ca să mai vorbească. Timp de două nopţi au tot jucat felurite jocuri şi au plîns, iar acum fac acelaşi lucru, numai că cei mai mulţi dintre oamenii care au condus mortul de la casa mamei la mormînt s-au risipit."
Două scrisori trimise părinţilor vorbesc despre mersul construcţiilor.
5 martie: „De luni sînt tot singur, de cînd micul avion galben 1-a luat pe Ed şi 1-a dus deasupra falezei, peste rîu, lăsîndu-mă în mijlocul unei cete de indieni. Venise să discutăm noul amplasament al casei. De cînd a plecat el, am pus temelia, iar astăzi am aliniat primele două cofraje în care vom face stîlpii de beton. Pentru că ducem lipsă de scînduri, probabil că vom face două sau trei forme odată, vom lăsa betonul să se întărească, apoi le vom refolosi. Merge încet, dar aşa merg toate aici."
15 martie: „Am turnat cinci stîlpi pentru casa cea nouă, şi vreau să aşezăm cofrajele şi să mai turnăm şi mîine. Ne-ar prinde bine o mînă de ajutor aici la construcţie, tată, dar presupun că totul va fi gata cînd vei obţine actele ca să poţi veni încoace. Oricum, am nevoie de experienţă, aşa că timpul nu-i chiar irosit".
Iar mie mi-a scris:
„Zilele acestea sînt incapabil să privesc dincolo de lucrurile concrete, de cuie şi scînduri. Tot sper că se va întîmpla o minune, că ceva o să ne răstoarne planurile, chiar speranţele noastre în legătură cu munca de aici;

de exemplu să apară un tîmplar care să continue construcţia şi eu să pot călători în voie. Orice, numai să pot face altceva decît a construi case pentru alţii. Şi totuşi, Bett, îmi dau seama că, dintre cîţi sîntem aici, nimeni altcineva n-ar putea face acest lucru şi că Dumnezeu m-a aşezat aici în acest scop — iar plăcerile şi gusturile n-au nici o importanţă. Ciudat, dar sper şi mă îngrozesc în acelaşi timp, de o schimbare dramatică, un dezastru, care să ne aducă împreună. Simt că aşa ar trebui să fie, cînd văd că toate sînt în ordine şi merg atît de bine.
Aud carele Thorului rostogolindu-se departe în est, iar zgomotul ploii e înviorător. Astăzi a fost foarte cald şi de-abia am reuşit să torn beton în două cofraje pentru stîlpi pe care nu le-am terminat ieri. Am folosit toată apa din butoiul cu apă de ploaie, aşa că sper să mai adun suficientă pentru a amesteca cimentul din nou poimîine. Astăzi am turnat şi am amestecat singur, pentru că toţi muncitorii au fost în pădure după grinzi pentru beci. E o muncă grea, iar acum sînt gata de culcare."
Jim se afla în mijlocul indienilor Checiua, de numai şase luni, cînd a scris următoarele rînduri:
„E o adevărată bucurie acum să ne strîngem aici, deşi recunosc că stau tot prost cu limba. Azi dimineaţă am vorbit din Luca 14, despre cei care, poftiţi la cină, au refuzat să meargă şi m-am bucurat nespus să văd pe feţele lor că au înţeles. Mă rog ca Dumnezeu să ridice din această junglă suflete pentru El, ca în acea zi să ne bucurăm împreună pentru bărbaţii şi femeile din acest trib, care au crezut Cuvîntul pe care noi li l-am vestit şi prin rugăciunile voastre. Căci dacă înainte ştiam doar teoretic, acum ştim că «dacă nu construieşte Domnul o casă, degeaba lucrează cei ce o zidesc». Nimic altceva nu poate schimba inima acestor oameni, în afară de Duhul Dătătorului de Viaţă şi către El strigăm în neputinţa noastră mută, în această limbă a lor".
Jurnalul continuă astfel:
12 aprilie: „Mă străduiesc din răsputeri să învăţ limba şi parcă am mai cîştigat teren în această săptămînă în care am ascultat, am studiat şi am încercat să vorbesc la conferinţa din Dos Rios. N-a fost o cercetare adevărată. Ilustrarea adevărului nu poate înlocui proclamarea adevărului; o istorioară nu e de ajuns cînd predica nu e reuşită. Am auzit din nou îndemnuri să credem, însoţite de avertismente severe, dar fără o afirmare suficientă a

adevărului pe care trebuie să-1 credem. Dar afirmarea adevărului este socotită un lucru «prea adînc»; prea greu de exprimat în limba Checiua, care e o limbă atît de simplă. Cu toate acestea, e mai bine să încercăm sâ-i facem să înţeleagă ca să ştie ce anume resping, decît să
accentuăm acceptarea mai mult decît înţelegerea, lăsîndu-i să accepte un lucru pe care de fapt nu l-au înţeles.
Am fost foarte impresionat cînd, după conferinţă, la rîul Mishahaulli, indienii credincioşi au venit pînă la marginea rîului să-şi ia rămas bun. Am fost uimit peste măsură cînd cele două fete, Serafina cea infirmă şi Christina, m-au luat de mînă şi am mers împreună spre rîu înaintea celorlalţi şi mi-au spus: «în fiecare rugăciune, ne vom ruga pentru tine»."
Scrisoarea trimisă părinţilor în 19 aprilie se referă mai mult la problemele cu construcţiile:
„Indienii mi-au spus că a început anotimpul ploios. Am bătut pasul pe loc în fiecare zi din ultima săptămînă, căci a plouat în fiecare dimineaţă şi abia după-amiaza se însenina puţin. Acest lucru ne permite să ridicăm şi să tăiem una din cele şapte grinzi pe care le-am pus pe stîlpii de ciment de la casa cea nouă. Trei rămîn pe săptămînă următoare, înainte de a nivela şi a fixa totul în grinzi; şi asta din cauza lunii noi. Tăietorii de lemne refuză să taie copacii cînd e lună nouă, aşa că nu vom avea grinzi vreo două săptămîni — chiar mai multă vreme dacă plouă tot aşa. Zilele astea rîul a tot crescut."
Mie mi-a scris:
„Azi-dimineaţă am turnat puţin mai mult de jumătate din placa de la verandă — lucrare dificilă, ce necesită o răbdare nesfîrşită atunci cînd o faci cu nişte indieni care n-au mai văzut niciodată cum se toarnă o placă şi care nu prea ştiu să amestece cu lopata.
Am fost tare mult încurajaţi — citind o carte despre felurite metode apostolice de lucru în misiune — să credem că am putea instaura printre indienii Checiua ceva asemănător cu modelul din Noul Testament. Numai glasul mincinos al firii ar putea spune că Dumnezeu va face ceva aici, «pentru că Pete, Ed şi Jim sînt pregătiţi, capabili, tineri şi puternici!» In ultima vreme mi-a stăruit mult în minte gîndul că este *absolut* obligatoriu ca Dumnezeu *însuşi* să deştepte conştiinţa. Nu ştiu nici cum, nici de unde să încep, ca să-1 fac pe om să se gîndească serios la păcat şi judecată şi trebuie să ţin ochii aţintiţi la Duhul Sfint pentru a găsi o cale cît de mică deschisă pentru o asemenea lucrare. Şi roagă-te să se întîmple acest lucru, aici Bett, să ia Dumnezeu lucrarea în mîna Sa şi să o facă DUPĂ VOIA SA. Ar fi într-adevăr o minune să văd că unul dintre aceşti indieni, care acum ne sînt prieteni, îl mărturiseşte şi îi dă slavă lui Hristos. Ar fi într-adevăr o minune şi pînă acum nu mi-am dat seama de acest lucru. Dumnezeu trebuie să-Şi facă lucrarea, sau aceasta nu se face deloc, iar noi îl aşteptăm aici."

Umbra Celui Atotputernic
Din jurnal:
27 aprilie: „Mă lupt să păstrez credinţa că indienii se vor întoarce cu adevărat la Dumnezeu şi că şcoala de băieţi va avea un caracter religios. Mi-e teamă ca nu cumva credinţa mea să fie doar o convingere a mea personală, căci uneori grija mă copleşeşte — grija că munca noastră aici va eşua. Mă gîndesc «Dar dacă nici o inimă nu se întoarce la Dumnezeu? Cum rămîne atunci cu principiile Noului Testament privitoare la organizarea Bisericii? Şi intenţia de a-i învăţa să studieze Biblia metodic şi să înveţe pe de rost versete, de a organiza seminarii pe tema traducerii Bibliei şi tabere de studiu biblic pentru tineri?» Oh, Hristoase, vreau să am credinţa aceea care porunceşte munţilor, credinţa aceea care **e** îndrăzneaţă şi vorbeşte oricui despre Dumnezeu!"
In mai, Jim a venit în Quito ca să ia parte la conferinţa Asociaţiei Misionare şi ca să ne întîlnim. Am petrecut împreună două săptămîni minunate cumpărînd cele necesare pentru construcţiile din Shandia, mergînd pe la prieteni pînă cînd, în final, am ajuns şi Ia postul din jungla vestică, unde lucram eu. Jim mi-a scris apoi despre cum a ajuns înapoi în Quito cu un camion de banane:
„A fost cel mai greu drum pe care l-am făcut vreodată — şi cel mai lung, şi cel mai scump. Nu trecusem de mult de oraş cînd pompa de benzină s-a umplut de apă. La kilometrul 106 am avut o pană care ne-a ţinut pe loc pînă la ora 15. De acolo şi pînă la Chiriboga obiectul acesta m-a înnebunit mergînd tot cu 10 km/oră. Am ajuns la lanţ la ora 21:00 şi paza a refuzat să ne dea voie să trecem. După un somn chinuit în cabină, la ora 5 am reuşit să-1 conving să coboare lanţul. Apoi *chofer-u*\ m-a sfătuit să iau alt camion pentru că el nu era sigur că al lui va reuşi să ajungă pînă la Quito. Aşa că m-am dus să-mi iau geanta şi am descoperit că mi-a fost furată. în lunga şi lenta tîrîială pînă la Chiriboga, taxatorul, din cauza ploii, a intrat în cabină. în mod clar, cineva a sărit pe bagajele noastre şi a aruncat jos geanta mea împreună cu alte coşuri aparţinînd celorlalţi pasageri, în timp ce noi, fără nici cel mai mic gînd, stăteam înghesuiţi în faţă, fără griji. Deci, uită-te după o prelată verde, un aparat de fotografiat de 70 de dolari, un metru, o muzicuţă, toate diapozitivele mele color, cizme, cămăşi de nailon şi salopete de lînă. înştiinţează-le pe toate senoritas din San Miguel că vor fi nevoite să-şi rescrie scrisorile şi să le încredinţeze cuiva mai de încredere decît mine ca să le expedieze... Domnul mi-a dat o biruinţă în această pierdere, amintindu-mi să fiu recunoscător pentru mulţimea lucrurilor pe care El mi le-a dat. Dumnezeu ştie, şi cred că de aceea mi-a trimis această încercare, ca să

mă îndepărtez tot mai mult de lucrurile materiale — chiar dacă sînt bune, utile — şi să-mi leg mai mult inima de Acela pe care, dacă îl ai, ai totul. Cine ar putea cere mai mult decît atît?"

Şi jurnalul continuă:
14 iunie: „Acesta ar putea fi numit anotimpul marii inundaţii. A început de aproape o săptămînă şi plouă necontenit de cinci zile şi cinci nopţi. Alaltăieri am observat cîteva alunecări masive pe peretele falazei în josul riului şi, ca să prevenim accidentele care ar putea fi iscate de creşterea riului, am legat cămăruţa motorului şi generatorul cu o frînghie de portocalul din faţa casei. Azi-dimineaţă la ora micului dejun, rîul Napo părea dezlănţuit. Am coborît în pădurica de cafea care se află undeva mai jos de casa cea nouă, ca să vedem cum alunecările rup drumul şi pădurea în partea de est. între 10 şi ora prînzului a ajuns la culme. Platforma şi generatorul se leagănă acum agăţate de frînghie, deasupra unui perete abrupt. Casa nouă, care era cîndva la 30 m de faleză, e acum la 15. Drumul a dispărut cu desăvîrşire. Rîul se revarsă imens şi furios, ducînd cu el bucăţi mari de pămînt, pietre, muşcînd adînc din pădure şi sunînd înfricoşător în adîncurile sale în timp ce răstoarnă pietrele. O privelişte înspăimîntătoare, mai ales dacă eşti foarte aproape de ea. Chiar acum cînd scriu sînt la 15 m de mal şi deşi viitura a trecut deocamdată, insula e totuşi departe de ţărm. Epave plutitoare zdrenţuite zac sfărîmate de copaci, în jos, şi noi grămezi vin încă pe apa miloasă, verzuie. Problema este: să construim în continuare, cu toate armăturile scumpe, cu piese din aluminiu plus toate celelalte, cu riscul ca spectacolul de azi să se repete? Indienii lasă să se înţeleagă că aşa ceva nu s-a mai întîmplat de 30 de ani, dar cine ştie cînd se va întîmpla din nou? Numai Dumnezeu, a cărui voce porunceşte apelor. Şi El ne va arăta voia Sa şi puterea Sa."
In 17 iunie, Jim mi-a făcut cunoscută hotărîrea lor:
„Ed şi Marilou au hotărît să mutăm totul — să dăm jos tot ce am construit; să mutăm stîlpii de ciment şi toate lucrurile cu 100 m mai în spate. Le-a fost foarte greu să ia această hotărîre. Mutatul ne va întîrzia probabil cu încă două luni, dar partea cea mai descurajatoare este dărîmarea a ceea ce am făcut pînă acum. Totuşi, am auzit glasul Domnului şi sînt bucuros să fac cum spune El."
12 iulie a adus veşti bune:
„Ploile ne-au ţinut pe loc multă vreme. Toate găurile pentru stîlpi sînt pline de apă şi e aproape imposibil să-i aliniem în noroiul de aici. Dar mai avem numai două rînduri şi pe la sfîrşitul săptămînii ar trebui să
if» *timora telul Atotputernic*
terminăm şi cu grinzile, dacă lucrăm încă 3-4 zile pline. Dar, într-un fel, n-am destulă energie şi pasiune pentru acest proces de reconstruire. Nu mă mulţumeşte — aşa cum s-a întîmplat cu terminarea scărilor prima oară — şi mă tem că din această cauză ar putea ieşi un lucru de calitate inferioară; stîlpi nealiniaţi sau nu chiar verticali etc. Şi cînd mă gîndesc că trebuie să clădim alături şi o casă pentru profesor!"
Scrisoarea pe care mi-a trimis-o cîteva zile mai tîrziu spune:
„Azi dimineaţă am încercat să lucrez ceva la casă, dar este apă înăuntru şi, cu agitaţia de după-amiază, nu cred că voi mai face ceva... Totul pare atît de nesemnificativ, draga mea; atît de puţin important în comparaţie cu ceea ce aş vrea eu să fac. Case, examene, visuri, dar toate acestea n-au nici o legătură cu dragostea noastră şi zilele astea acolo este gîndul meu."
In aceeaşi după-amiază, Jim a scris această rugăciune în jurnalul său:
„Doamne Dumnezeule, Tată, Te chem să vii astăzi pe toate cărările vieţii mele, şi să împărtăşeşti şi cel mai mic lucru cu mine, chiar aşa cum Tu m-ai chemat să împart cu Tine viaţa Ta şi toate minunăţiile ei. Dacă voi împărţi cu Fiul Tău destinul, gloria şi tot ce va fi în veşnicie, atunci vreau să împart cu El acest destin al meu mărunt de pe pămînt, bucuriile şi micile probleme, ca să fim una, Tu şi eu, aşa cum sîntem în Hristos."
Chiar în acea seară în care Jim şi-a închinat inima lui Dumnezeu, El a adus dezastrul, la care Jim spera şi de care se îngrozea în acelaşi timp. Ploile care căzuseră aproape încontinuu timp de o săptămînă au devenit torenţiale şi nu au contenit timp de 36 de ore. în după-amiaza următoare, stînd la radio în Dos Rios — postul din junglă la distanţă de şase ore de mers pe jos de Shandia unde începusem studiul limbii Checiua —, am auzit vocea lui Jim, care vorbea din Shandia: „Marginea falezei e la numai 5 m de casă acum. Rîul roade în continuare temelia falezei şi dacă la ora două n-ai nici o veste de la noi înseamnă că a trebuit să abandonăm casa."
La ora două a fost linişte. Tot aşa şi următoarele două zile. Am încercat să trimit un curier indian la Shandia să aflu ce s-a întîmplat, dar toţi îmi răspundeau că rîurile erau de netrecut şi că nu se încumetau să se aventureze la un asemenea drum. în cele din urmă, unul dintre indieni a aceptat să meargă şi mi-a adus această scrisoare din partea lui Jim:
/ *august, sîmbătă:* „Shandia nu mai există. îţi scriu de afară, de lîngă foc, unde stau cu o duzină de indieni care, privind cum scriu, îmi spun ce să scriu. Cea dintîi casă s-a dus pe la 13:30, joi, iar restul timpului l-am petrecut mutîndu-ne lucrurile departe de rîu, mai puţin noaptea
Capitolul 21: Trei încercări ale credinţei
245
trecută, cînd am dormit sub acelaşi acoperiş cu vreo 30 de indieni. Cele mai multe lucruri le avem acum aici, în adăposturi temporare, deşi cele mai grele — butoaiele, motorul, frigiderul etc. — sînt în diferite locuri în pădure (sperăm că inundaţia nu va ajunge pînă acolo). Am reuşit să salvăm aproape tot, cu ajutorul nepreţuit al indienilor, deşi cîteva lucruri ni s-au furat. Am pierdut scîndurile pe care le-am smuls din casă, pentru că indienii au fost prea obosiţi ca să le scoată din rîu. Şcoala a fost luată pe la miezul nopţii, iar bucătăria şcolii, ieri, devreme. Clinica şi bucătăria noastră indiană s-au dus după-amiază tîrziu. Te rog trimite telegrama aceasta d-lui

K.L. Fleming, 1403, Tenth Avenue West, Seattle:
«INUNDAŢIA DISTRUS SHANDIA. SALVAT LUCRURI. TOTUL BINE. ANUNŢAŢI PORTLAND. CU DRAG, PETE.»
Vom încerca astăzi să ridicăm cortul şi să ne aranjăm lucrurile. Te-ai gîndit bine să ne trimiţi pîine. Am găsit nişte unt şi miere, şi aseară am gătit supă de pui — prima mîncare adevărată în 36 de ore. îmi pare râu că nu te-am putut anunţa mai repede, dar eram foarte ocupaţi cu mutatul lucrurilor cînd a venit curierul tău şi pînă aseară nu ştiam pe unde sînt hîrtia şi creionul. Casa nouă e lîngă malul abrupt şi am pierdut 1/8 din pista de aterizare. Nu ştiu dacă se vor încumeta să aterizeze sau nu; dar dacă o vor face avem nevoie de o antenă exterioară pentru radio. Indienii n-au prea avut grijă de ea. Micul dejun e pe foc, iar în pădure mijesc fermecător zorile. Sîntem bine şi voioşi amîndoi, aşteptînd ca Dumnezeu să-Şi arate voia în legătură cu acest post în junglă.
Apele nu mi-au înecat dragostea. Nu ştiu ce implicaţii va avea acest lucru pentru noi. îmi pare aproape stupid să locuiesc acum aici, iar Ed şi Marilou nu pot veni împreună o vreme. Totuşi, în mijlocul ploilor, al noroiului, copleşit de sentimentul înfrîngerii, am simţit că le iubesc mult şi mi-am dorit să fii şi tu aici, lîngă mine — nu ştiu de ce, pentru că n-am fi putut sta nici un moment împreună. Am primit numeroase invitaţii din partea indienilor să locuim în casele lor, iar bucătarul nostru se descurcă foarte bine şi în următoarele zile ne vom putea organiza, vom usca lucrurile şi vom reveni la normal. în octombrie nu văd nici o şansă pentru şcoală. Am putea folosi o parte din fundaţia casei lui Ed pentru grupuri mai mici. Terciul e gata. închei acum. Al tău pentru totdeauna, Jim."
După ce am primit scrisoarea aceasta am plecat imediat din Dos Rios cu un grup de indieni să dăm o mînă de ajutor în Shandia. Cînd am sosit acolo în ziua următoare, duminică, am reuşit să pun cap la cap frînturile de poveşti pe care le auzisem de la indienii care fuseseră martori ai potopului.

în timp ce eu şi alţi cîţiva aşteptam joi la radio sperînd că Jim şi Pete vor reuşi să mute radioul în altă clădire, ei îşi adunau frenetic lucrurile în cutiile în care aduseseră butoiaşele de petrol lampant (cutii care reprezintă principalele piese de mobilier în multe case din junglă). Acestea erau apoi aruncate în braţele indienilor ce se strînseseră acolo auzind cum faleza este mîncată de ape cu un zgomot asurzitor. După ce au terminat cu lucrurile care se puteau lua din casă, au încercat apoi din răsputeri să salveze ceva din lemnul de construcţie, lemn neperisabil, greu de găsit în păduri. Interiorul casei fusese în întregime demontat, iar Jim scotea plasa de protecţie împotriva ţînţarilor de la geamurile din bucătărie, cînd, cu un trosnet puternic, veranda din faţă s-a prăbuşit în rîu. Jim a hotărît că era timpul să plece. Următoarele 36 de ore le-au petrecut pe o ploaie torenţială cum n-a cunoscut decît acela care ştie ce înseamnă o ploaie din anotimpul ploios tropical. Butoaiele de oţel ale lui Ed şi Marilou — 11 dintre ele, care fuseseră trimise cu vaporul înainte de sosirea lor — au fost rostogolite în pădurea rămasă fără poteci (acestea fuseseră de mult distruse de viitură, odată cu casa). Frigiderul pătrat, cu opt picioare, a fost tîrît cu ajutorul a două scînduri folosite drept tălpi, prin noroiul pădurii. Cutiile cu haine, mîncare, ziare, materiale valoroase despre limbă, materiale medicale — toate îmbibate cu apă — şi uneltele grele au fost tîrîte din loc în loc. De-abia se întunecase cînd Jim — afundîndu-se în junglă, încercînd să ţină urma lucrurilor şi a locurilor unde le aruncau indienii — şi-a pierdut pantofii în noroi. In această zonă există o specie de palmieri cărora le cresc pe lungimea tulpinii spini groşi, lungi de 5-10 cm. Aceştia sînt risipiţi prin pădure, împreună cu ţepuşele de bambus care pot pătrunde chiar şi prin talpa pantofilor. N-are rost să mai descriu cum arătau picioarele lui Jim după 12 ore de mers în asemenea condiţii, pe întuneric.
De cîte ori Jim şi Pete credeau că reuşiseră să adăpostească echipamentul în locuri ferite de alunecări de teren, un strigăt de alarmă se auzea dinspre marginea terenului, şi trebuiau să mute iarăşi toate lucrurile. Dimineaţa, cea mai nouă clădire pe care o terminaseră ei — clinica — se afla în primejdie. Ca să salveze acoperişul de frunze, care sînt rare oriunde construiesc indienii case, Jim a legat în jurul clădirii o frînghie şi, cu ajutorul cîtorva indieni a răsturnat acoperişul. Era răsturnat aproape de marginea malului abrupt şi ca să dezlege frînghia Jim a mers roată, pe după clădire, spre mal. Deodată s-a auzit un muget şi tot terenul, în afară de bucăţica pe care se afla Jim, a căzut, chiar în spatele său. Indienii care nu puteau vedea din cauza acoperişului, au strigat „Moare". Dar Jim a strigat tare: „Trăiesc! Aruncaţi-mi repede o macetă". I-au aruncat o macetă prin acoperiş şi el a reuşit să-şi facă drum şi să ajungă în siguranţă înainte ca mica bucată de pămînt să cedeze.
Următoarea consemnare în jurnal, după toate aceste întîmplări, a fost în 15 august:
„Au trecut două săptămîni de cînd am scris ultima oară şi aceste două săptămîni m-au maturizat, m-au făcut mai bătrîn. în ziua cînd am scris rugăciunea aceea pe cealaltă pagină, rîul Atun Yaku a desfiinţat Shandia. Sfîrşitul săptămînii a fost obositor, şi numai sosirea lui Betty duminică a adus lumină. Apoi a trebuit să strîngem lucrurile, să le sortăm, să le uscam şi să le adăpostim undeva. Marţi a venit Ed şi am stat de vorbă întrebîndu-ne care este voia lui Dumnezeu, am făcut şi am desfăcut tot felul de planuri. Apoi iarăşi am sortat, am depozitat sau am aruncat lucruri. La sfîrşitul acela de săptămînă a plouat şi a mai căzut o parte din mal, aşa că fundaţia pe care tocmai o mutasem devenea inutilă şi am fost nevoiţi să ne schimbăm iarăşi planurile. Marţi am scos grinzile din fundaţie, iar noaptea am simţit primele simptome de malarie. Ed şi Pete au plecat miercuri dimineaţă, iar eu am suferit toată ziua de friguri, febră şi o stare generală de slăbiciune, am avut şi dureri mari. Am reuşit să aşez

grinzile pentru magazie la jumătatea pistei de aterizare. în noaptea aceea, întorcîndu-mă pe o parte, am zărit ecranul luminos al ceasului şi de la miezul nopţii pînă la ora 5:00, am tot citit din oră-n oră cadranul. Durerea de cap şi ameţeala nu mai conteneau, n-aveam poftă de mîncare şi nu vroiam decît limonada (pentru care îi mulţumesc lui Dumnezeu, avînd în vedere că am băut cantităţi uriaşe pentru a mă răcori şi a mă linişti în zilele acelea; am acum pe masă un ibric plin cam o treime).
Azi după-amiază dr. Tidmarsh a plecat împreună cu Nate. La cină, simptomele mentale ale malariei au atins apogeul. Cînd trupul nu lucrează (căci tot ce puteam face era să stau şi să spun celorlalţi ce aveau de făcut), mintea este mai activă decît în mod obişnuit. Gînduri cumplite îmi treceau prin cap. Nu mai ştiam dacă o iubesc într-adevăr pe Betty. Nu puteam să mă rog. M-am răstit la muncitori. A fost groaznic. Am dormit de la 8 pînă la miezul nopţii. Nu mă gîndisem niciodată că mintea omenească poate fi o asemenea grămadă de idei ticăloase şi necontrolate, mai ales cînd îngenuncheam pentru rugăciune. Să mă ierte Dumnezeu. (Sînt iertat. Prin credinţă.)
E rece şi mă culc mai tîrziu ca de obicei. Poate voi dormi la noapte dacă stau pînă mai tîrziu. Stîlpii pereţilor, uşa, ferestrele şi stinghiile acoperişului sînt în magazie. Prin îndurarea Domnului, mă simt mai bine
/iii/ii/me/ nit

şi mănînc din nou. Aseară am mîncat morcovi nefierţi, roşii, salată şi conopidă (o farfurie plină de salată!) cu puţin oţet de casă, supă de legume şi o bucată de tort de ciocolată din Shell Mera. Domnul fie lăudat! A fost o seară frumoasă aici, unde nu de mult era Shandia."
16 august: „Astăzi nu sînt cu mult mai bine. Dimineaţă, am ţinut în aer liber o adunare la care s-au strîns vreo 30 de indieni (n-avem nici o clădire unde să ne stringem). Au predicat Luis şi Lucas. A fost şi prima oară cînd am auzit un indian predicînd despre înviere în mod corect. Sînt slăbit şi mă simt rău. Am tratat cîţiva indieni şi am împăturat în bucătărie rufele spălate. După-amiază a fost prea cald în cort ca să mă pot odihni. M-am îmbăiat în voie, singur, în rîul Talac. Prima oară, după o bună bucată de vreme, cînd am fost în stare să merg singur atîta drum.
Stînd pe faleză, după o cină uşoară cu manioc, morcovi cruzi şi ceai, mi-a venit acest gînd:
«Căci, Doamne, din Tine vin toate şi din gura Ta avem în noi suflarea de viaţă, din Tine marea de aer în care înotăm şi vieţuim, şi vidul necunoscut, misterios care o ţine peste noi cu legături nevăzute; căci Tu ne-ai dat dintr-o inimă cu o dragoste atît de duioasă, dintr-o minte atît de înţeleaptă, dintr-o mînă aşa puternică Mîntuire; căci Tu eşti începutul, Doamne, şi Ţie mă închin.
Căci Tu eşti sfîrşitul tuturor lucrurilor, ţinta omului; către Tine se vor îndrepta închinarea şi lauda tuturor popoarelor; solii lor îşi află destinul la Tronul Tău; căci Etiopia îşi va întinde mîinile către Tine, pruncii îţi vor cînta laude; căci altarul Tău dă adăpost rîndunelelor, pace păcătoşilor şi furie diavolului; căci „la Tine vor veni toţi oamenii", căci Tu eşti Omega, laudă Ţie!
Căci Tu eşti fără îndoială hotărît să-I faci dreptate Fiului Tău şi la vremea potrivită vei face cunoscut cine este El şi îl vei trimite curînd înapoi să-Şi arate slava; căci Numele lui Isus a fost batjocorit şi bătut în cuie pe o cruce şi chiar astăzi este batjocorit pe pămînt, dar Tu vei scoate acest Nume la lumină; pentru că „O, Dumnezeu al neprihănirii, Tu vei face dreptate prin Domnul meu, Isus Hristos, mă închin Ţie!"»."
în urma discuţiei dintre Pete, Ed şi dr. Tidmarsh au ajuns la concluzia că trebuiau să facă prima călătorie în junglă, să cerceteze partea de sud a tribului Checiua, dacă Dumnezeu, prin distrugerea Shandiei, vroia cumva să le arate că trebuie căutat alt loc. Eu am fost rugată să rămîn în Shandia, în cort, în timp ce bărbaţii vor fi plecaţi, să am grijă de echipamentul care era protejat doar de plăci de aluminiu aşezate pe pari.
Timp de 3 săptămîni cei trei — Pete, Jim şi Ed — au mers pe jos sau cu o canoe, vizitîndu-i pe indienii de pe malurile rîului Bobonaza, aflînd astfel cită populaţie se afla acolo şi cîntărind şansele de a deschide noi posturi de misiune.
Cele 21 de zile de soare arzător, ploi puternice, dureri de muşchi din pricina poziţiei în care erau obligaţi să stea în canoea scobită din trunchi de copac le-au oferit o imagine concludentă a acestei zone pe care au dorit să o vadă. Jim şi Ed au prins curînd „mucegai de junglă", ceea ce înseamnă înmuierea tălpii piciorului şi cojirea pielii din pricina expunerii îndelungate la umezeală.
în ciuda celor scrise în romanele de aventuri, călătorul care parcurge rîurilejunglei arareori vede ceva palpitant. Animalele sălbatice sînt foarte precaute, iar plescăitul vîslelor şi strigătul la răstimpuri al „popero"-ului (a cărui sarcină este să aleagă traseul) sînt suficiente pentru a avertiza orice vietate care altfel ar putea fi văzută de pe rîu. Jungla bogată se revarsă şi deasupra rîului, iar lianele care atîrnă se pierd în întunecimea ei adîncă. Din cînd în cînd cîte un peşte sare din apă sau un stol de papagali traversează cerul cu strigăte stridente. „Dumbiki" cel ciudat (adică tucanul), cu pliscul său lunguieţ şi coada la fel de lungă semănînd cu un avion cu reacţie, fîlfiie deasupra, cu cîntul său într-un singur ton. în cea mai mare parte rîul şi marginile junglei sînt una, iar cel care vede un tapir sau un aligator e într-adevăr norocos.
După 10 zile lungi, în care şi-au frînt braţele vîslind, cei trei „gringos" (americani, n.trad.) au ajuns înapoi la Canelos şi de acolo s-au întors pe jos la Shell Mera, plini de încredere că Dumnezeu avea un scop cu numeroşii indieni Checiua pe care îi vizitaseră.
întors în Shandia, Jim mi-a povestit despre cel mai promiţător loc pe care îl văzuseră — la întretăierea rîurilor

Pastaza şi Puyo, unde locuia Atanasio, un indian care avea 15 copii şi care îi rugase tare mult să locuiască cu ei şi să înfiinţeze o şcoală. Această rugăminte, prima de acest gen pe care o auziseră la un indian, nu putea fi trecută cu vederea prea uşor. De obicei problemele legate de cîştigarea prieteniei, găsirea unei locuinţe într-un loc nou sînt ele însele destul de serioase ca să necesite o perioadă bună de timp. Aici, acestea ar fi în întregime eliminate. Au fost cu toţii de acord că trebuia să accepte invitaţia lui Atanasio.
Ed a considerat că, dacă el şi Marilou vroiau să înceapă să înveţe limba indienilor Checiua, nu era loc şi pentru alte responsabilităţi, cum ar fi fost începerea unei lucrări. A hotărît să stea un timp în Shandia,
umoru
muipuiernic
într-o căsuţă simplă din bambus despicat. Era nevoie de ajutorul unuia dintre bărbaţii necăsătoriţi în problemele pe care le ridica limba, cit şi pentru conducerea postului. Deci, cine putea rămîne în Puyupungu? Răspunsul era limpede pentru toţi trei.
„Deci, îmi spuse Jim povestindu-mi aceste lucruri, cînd te măriţi cu
mine.'
Capitolul 22

Iată, acesta este Dumnezeul nostru

n ziua aceea, vor zice: «lată, acesta este Dumnezeul nostru, în care aveam încredere că ne va mîntui».
Unul dintre lucrurile asupra cărora eu şi Jim căzuserăm de acord cu ani în urmă a fost că o nuntă tradiţională nu ni se potriveşte. Ca majoritatea femeilor, eu participam cu bucurie la nunţi, dar nu puteam să mă închipui pe mine în aceeaşi situaţie. Jim, pe de altă parte, de-a dreptul desconsidera aceste convenţii, după cum arată un fragment de jurnal din 1949:
„Nunţile creştine din secolul XX sînt formele cele mai goale, cele mai lipsite de semnificaţie. Nu mai există nici o urmă de realitate în ele. Martorii se gătesc ca pentru un vodevil. Firea e atotstăpînitoare. Cîntecele sînt absurde şi nimeni nu-şi dă seama pentru că nimeni nu ascultă versurile; toţi ascultă numai *cum* sună, nu şi ce spun. Luminările sînt întotdeauna inutile, dar foarte scumpe. Uşierii nu sînt de nici un ajutor, dar arată foarte importanţi, iar ceremonia în sine este cel mai lipsit de sens ghiveci de gramatică învechită şi frazeologie — ca o traducere din Cicero, făcută de un elev de clasa aV-a. Şi formula stupidă a întrebării cine aduce mireasa! Cui îi pasă de asta? Toată lumea ştie că o dă în căsătorie tatăl ei, sau unchiul, sau vreun alt figurant roşu şi transpirat. Şi mai vorbim de catolici! Cînd noi, fundamentaliştii, sîntem o adunătură de fandosiţi care umblăm numai după ocazii în care să ne etalăm propriile persoane. Sînt sigur că profeţii mici ar fi avut multe de criticat la nunţile noastre. Va trebui să-mi citesc şi mie aceste rînduri în ziua nunţii mele (dacă voi avea o asemnea zi)."
vmora Lelui Atotputernic
Capitolul 22: Iată, acesta este Dumnezeul nostru
253
Nu cred că şi-a amintit să le citească. Dar dacă şi-ar fi amintit, sînt sigură că ar fi zîmbit regăsind vehemenţa sa de atunci, pentru că în acei 4 ani care au urmat s-a maturizat. Totuşi, maturizarea nu i-a adus nici un fel de dragoste pentru spectacol, lată comentariul lui la un anunţ dintr-un ziar, anunţ în legătură cu o nuntă care a avut loc doar cu cîteva luni înainte de a noastră: „Pentru mine, «satinul greu, sidefat, corsetul strîns, umerii goi... broderiile, paietele strălucitoare... diadema cu imitaţie de diamante... navele lungi ale bisericii, lacrimile, pufniturile, chelnerii în sacouri albe nu sînt deloc un eveniment sublim. Nu e decît o plictiseală costisitoare, unde se întîmplă puţine lucruri demne de ţinut minte. Este în mine ceva care se împotriveşte părţii de spectacol din nunţi cu o înverşunare pe care o am pentru foarte puţine lucruri, aşa cum nu pot suporta un om pricăjit care se laudă cu isprăvile lui dar nu-şi poate dovedi spusele."
Ne-am hotărît să avem cununia civilă în 8 octombrie, ziua de naştere a lui Jim (împlinea 26 de ani); părinţilor săi le-a scris în 3 octombrie:
„Nimeni nu ne poate acuza că grăbim lucrurile, doar pentru că ne-am hotărît să ne căsătorim în mai puţin de 3 săptămîm — ne iubim de mai mult de 5 ani şi am căutat să aflu voia Domnului cu privire la căsătorie la fel de atent ca oricine altcineva, poate cu excepţia lui tata.... Nimeni nu înţelege de ce dorim de fapt numai o cununie civilă, dar noi ne urmăm calea cu credinţa că Dumnezeu este conducătorul şi judecătorul motivelor noastre. Nunta noastră nu e primul lucru cu care noi i-am şocat pe ceilalţi. Puţini au încercat cu adevărat să înţeleagă de ce am aşteptat atît de mult înainte să ne logodim şi de ce am plecat singur în junglă. Au fost puţini, de fapt, şi aceia care au crezut că sîntem o «pereche potrivită». Pentru mine vorbele şi îngrijorările celorlalţi nu mai contează. Am trecut printr-o şcoală lungă, în care am învăţat să trăiesc numai înaintea lui Dumnezeu şi să-L las pe El să-mi călăuzească gîndurile, să-mi lumineze conştiinţa şi să mă înveţe să mă tem doar de neîmplinirea voii Sale. Vreau să pot spune întotdeauna împreună cu Apostolul: «Dumnezeu e judecătorul meu»".
A fost într-adevăr, o „şcoală lungă" — începînd cu zilele în care studiam împreună Tucidide, urmată de lunile de tăcere, apoi de corespondenţă; zilele petrecute pe muntele Hood şi pe coasta Oregon; ani de incertitudine cu privire la misiune, călăuzirea şi asigurările care au urmat, apoi Ecuadorul; urcuşul pe Pichincha; amiezile în casa

lui Arias; despărţirea între partea de est şi cea de vest a junglei, din nou Quito,
logodna, din nou despărţirea; inundaţiile din iulie, călătoria la Bobonaza în august... şi apoi 8 octombrie 1953.
„Nu vor rămîne de ruşine cei ce nădăjduiesc în Mine". Ne-am căsătorit fără mare fast la Registro Civil în Quito. Au fost 10 minute de o simplitate încîntătoare — o cameră prăfuită, cu tavanul înalt, într-o clădire colonială în stil vechi; un oficial, arborînd solemnitatea cerută de ocazie, a citit pe un ton monoton, rapid cîteva pagini în spaniolă, punctate ici-colo de cîte un „si" din partea noastră. Dl şi d-na Tidmarsh, martorii noştri oficiali, au fost singurii invitaţi pe lîngă familia McCully. Ne-am pus semnătura într-un catastif uriaş, şi eram soţ şi soţie.
„Domnul să-ţi fie desfătarea şi El îţi va da tot ce-ţi doreşte inima." Dumnezeu a pus în noi această dorinţă, probabil chiar în sensul în care îl interpreta Jim într-o scrisoare pe care mi-a trimis-o în 1949:
„Versetul nu spune că El îţi va împlini orice dorinţă, ci că îţi va împlini *dorinţa inimii.* Plăcerea şi bucuria în Hristos dau naştere dorului după Hristos. El dăruieşte inimii dorinţele ei — adică El este Cel care ne dă voinţa (Filip. 2:13). Din acest motiv spune El în Ioan 15:7: «Cereţi orice veţi vrea... dacă rămîneţi în Mine». Mlădiţa îşi trage seva din viţă şi tot ce simte viţa va simţi şi mlădiţa. Voinţa mea devine a Lui, şi atunci pot să cer orice voi dori, cînd îmi voi găsi plăcerea numai în El. Numai atunci dorul meu îşi va afla alinarea, cînd este identic cu voia Lui."
După luna de miere, petrecută în Panama şi Costa Rica, ne-am întors în Quito să aranjăm şi să împachetăm echipamentul pentru plecarea în Puyupungu. împresurat de cutii şi butoiaşe, Jim şi-a făcut totuşi timp să le scrie părinţilor săi în 28 octombrie; era prima scrisoare după nunta noastră:
„Betty şi cu mine sîntem foarte fericiţi acum cînd împărţim tot ce sîntem şi tot ce avem. Locuim într-o «bodega», o casă închiriată în care ne ţinem lucrurile; jumătate din cei care ne însoţesc în misiune sînt în Quito, aşa că ne grăbim din răsputeri să terminăm cu împachetatul. în Shandia am folosit foarte puţine lucruri din SUA, aşa că acum, la întoarcerea din luna de miere, deschizînd atîtea lăzi şi butoiaşe, ne-simţim ca şi cum am primi tot timpul noi şi noi daruri de nuntă. Avem împreună o colecţie impresionantă de cratiţe, căni şi tacîmuri inoxidabile. Am acum lîngă mine o tobă în care Betty îndeasă vase de bucătărie — distracţie, ce mai!
Ne-am întors din Panama duminică; la hotel, fiecare cameră avea balcon, iar balconul nostru era chiar deasupra ţărmului Pacificului".

zjf 'ш■■,-, ■ . LJriiDră Celui Atotputernic

Cei mai mulţi dintre angajaţii hotelului vorbeau două limbi, iar Jim şi cu mine ne amuzam observînd cît de bine ştiau în ce limbă trebuie să j se adreseze fiecărui client. Jim chiar se hotărîse să-i pună la încercare. | Intr-o dimineaţă, apropiindu-se de un ghişeu, a fost întîmpinat cu un politicos şi englezesc „Bună dimineaţa, sir".
„Aş dori un film de 35 mm", spuse el într-o engleză stricată, o | imitaţie aproape perfectă a englezei vorbite de sud-americani.
„Muy bien, senor", răspunse iute vînzătorul.
Am fost, bineînţeles, luată prin surprindere, dar mi-am păstrat seriozitatea pînă am ajuns în lift. Atunci am înţeles că sînt *soţia* acestui om imprevizibil, şi că va trebui să devin una cu el.
Scrisoarea lui Jim către părinţii săi continuă astfel:
„După o săptămînă'am luat un avion pînă la San Jose, în Costa Rica, unde ne-am oprit pe la Dave* şi Phyl. Am ajuns chiar în timpul orelor lor de spaniolă. Nu ştiau că ne-am căsătorit, darmite că vom ajunge la ei.
Am căscat gura şi ne-am holbat la vitrinele magazinelor, atît în Panama cît şi în Costa Rica — ambele ţări civilizate — ca nişte sălbatici de-abia coborîţi din copaci."
Ne-am împachetat lucrurile în cutii şi în nişte coşuri de metal care semănau cu nişte tobe, le-am acoperit cu hîrtie rezistentă la umezeală şi la sfirşitul lunii octombrie am zburat spre Shell Mera, unde am petrecut o noapte împreună cu Nate şi Marj Saint la sediul Societăţii Aviatice pentru Misiune. A doua zi, Nate ne-a condus cu maşina sa pînă la Puyo, ultimul oraş de pe traseul nostru, unde Jim aranjase cu nişte indieni să ne aştepte cu bărcile. Ne-am încărcat bagajele şi am pornit-o în josul rîului Puyo către noul nostru cămin, Puyupungu.
Către seară, în timp ce soarele dispărea încet în spatele nostru, auzirăm, dintr-o dată, un ţipăt ca de bufniţă şi apoi apăru în lumină 1 Atanasio, conducătorul indienilor din Puyupungu, împreună cu mai mulţi indieni prietenoşi, înghesuiţi cu toţii în cîteva bărci. L-au salutat § entuziaşti pe Jim şi i-au zis: „Eşti într-adevăr un om care-şi ţine f cuvîntul!"
Din cauza acestui entuziasm mulţi şi-au pierdut echilibrul şi au căzut pe spate, şi s-a făcut mare haz; am pornit mai departe împreună, în josul rîului, pînă la gurile sale, unde se pierde în puternicul Pastaza. Sus, pe o faleză, se afla familia lui Atanasio — două soţii, şi un adevărat batalion de copii care ne aruncau priviri sfioase printre copacii de pe ţărm. în

Fratele lui Betty

clipa cînd bărcile au atins nisipul ţărmului, au năvălit cu toţii în fugă, peste faleză, şi ne-au luat bagajele — o maşină de gătit, un cufăr de metal, un pat rabatabil, şi mai multe lăzi şi cutii şi un cort — le-au cărat în sus pe costişă şi le-au pus într-o colibă mică, acoperită cu stuf, unde urma să ne petrecem noaptea. Ne-au aprovizionat, în scurt timp, cu lemne, apă, ouă proaspete, papaya, peşte afumat şi banane. Am avut parte de o primire cu adevărat călduroasă.
Coliba din stuf, am văzut mai apoi, era un adevărat rai nu numai pentru noi, ci şi pentru gîndaci. Mai mult, nici Jim, nici eu nu puteam sta în picioare fără să ne lovim de acoperiş. Aşa că, a doua zi, Jim a instalat cortul — era un cort de vreo doi metri pătraţi, pe care i-1 dăduse cineva în ultimul moment înainte să plece din California. Nu ne gîndeam noi în timp ce-1 instalam că acesta avea să fie căminul nostru pentru următoarele cinci luni.
Jim tocmai instalase nişte stîlpi pentru o bucătărie mică de stuf în faţa cortului şi avea de gînd să-i pună un acoperiş de aluminiu şi să mai facă o podea de bambus în cort, cînd a fost lovit de o febră mare pe care n-am reuşit s-o tratăm cu medicamentele obişnuite pentru malarie. înainte, radioul pe unde scurte pe care-1 adusesem cu noi ni se păruse un moft al civilizaţiei albilor, dar acum s-a dovedit a fi indispensabil în încercarea mea de a găsi un medic care să ne ajute. Emiţătorul era alimentat de la un dinam cu manivelă şi pentru că Jim era prea slăbit, a trebuit să caut un indian dispus să învîrtă la manivelă, în timp ce eu încercam să transmit mesajul, iar recepţia era atît de slabă, încît comunicarea cu ceilalţi era aproape imposibilă.
Jim a zăcut în pat trei săptămîni, abia putîndu-şi ridica puţin capul, timp în care ploaia a căzut întruna, iar apa, care trecea pe sub marginile cortului a făcut o adevărată mlaştină sub el şi în bucătăria noastră fără pereţi.
Mărturii directe ale lui Jim din timpul căsătoriei noastre pînă la moartea sa sînt puţine şi fragmentare, şi asta din mai multe motive: unul dintre ele e evident — de atunci nu mi-a mai scris scrisori. Apoi, lucrurile pe care înainte nu le putea încredinţa decît jurnalului său mi le împărtăşea acum mie, descărcîndu-şi astfel sufletul. Alte motive le găsesc într-o scrisoare a sa către fratele său:
„Iţi mulţumesc, Bob, pentru cuvintele tale despre «Omul» aflat la dreapta lui Dumnezeu. Sînt sigur că ai găsit şi în scrisorile mele din misiune cîte ceva în acest sens şi teamă mi-e că sînt reprezentative pentru problemele care mă frămîntă acum. Unii cred că viaţa în junglă e foarte

senină şi, într-adevăr, dacă ai întreba un ecuadorian de ce preferă să trăiască în Oriente, ţi-ar răspunde că aici viaţa e uşoară şi liniştită. Eu, însă, nu am găsit-o aşa. Mă ocup de lucruri pe care nu le-am mai întîlnit pînă acum, iar noutăţile răsar în orice minut din zi sau noapte; toate acestea îmi subminează programul de studiu şi mă pomenesc întrebîndu-mă pe unde ar fi pasaje pe care altădată le aveam în degetul mic. E o pierdere. Nu-mi dau seama cum voi mai putea vreodată să predic în engleză. Folosesc de mai bine de un an Biblia în spaniolă, iar în lucrarea misionară folosesc puţinul care există tradus în limba Checiua. E o adevărată luptă pentru a găsi puţin timp să citesc, nici nu mai vorbesc de meditaţie sau studiu. Cîteodată ajungi să fii conştient de viaţa spirituală doar pentru că te lupţi din răsputeri să o menţii; nici nu poate fi vorba de o trăire a ei din plin. Roagă-te pentru sufletul meu. Nu avem nevoie de fonduri, nici de noi lucrători. Ducem lipsă de putere spirituală şi vigoare sufletească. Duşmanul nostru îşi mînuieşte bine armele care sînt ca şi ale noasfre, de natură spirituală, pentru apărarea acelor fortăreţe pe care noi sîntem chemaţi şi echipaţi să le surpăm".
Jim şi-a neglijat cu totul jurnalul pînă la 1 decembrie, dată la care scria:
„Acum nu mai plouă, însă şipcile de bambus sînt pline de noroi, iar cealaltă jumătate a cortului, fără podea deocamdată, e alunecoasă ca un patinoar, de la ploaia de duminică noaptea. Am fost nevoiţi să punem ieri partea aceasta de podea, iar acum aşteptăm mai multe şipci de bambus, aşa că s-ar putea să avem podeaua întreagă pînă la sfîrşitul săptămînii. încă de cînd am sosit, pe 11 noiembrie, se pare că am avut hepatită şi încă mai stau şi acum destul de mult în pat. Betty e afară, găteşte ceva în bucătărie, iar eu scriu pe o măsuţă acoperită cu o faţă de masă cu margarete, cu o lumînare albă în mijlocul ei şi o floare de pădure cu nişte frunzuliţe delicate, aşezată într-o cană de metal.
Viaţa în doi e bogată, aşa cum e în general viaţa, însă e bogată şi prin complexitate. înainte nu ştiam nimic despre armonie. Ajustarea pe care o aduce căsătoria e ceva care, dacă se produce, face ca viaţa să curgă mai repede, fără greutăţi inutile, aproape pe nesimţite. Aşa e dragostea pe care o trăim noi."
în decembrie, am plecat cu Jim din Puyupungu la Puyo, în drum spre Shandia, unde aveam de gînd să ne petrecem Crăciunul împreună cu familia McCully. Drumul era rău chiar şi după standardele indiene, fiind puţin umblat pentru că indienii de obicei călătoreau în bărci. în locurile unde fuseseră tăiaţi copacii crescuseră bălării uriaşe şi, în cea mai mare
parte, drumul era doar atît de larg cît să pui un picior. Am mers, bineînţeles, în şir indian. Ghidul nostru a fost un băieţel. A pornit rapid la drum, în stilul indienilor, păstrînd acelaşi ritm fie că eram într-o vale, fie că urcam un deal ori treceam peste un pod mişcător. Jim mergea după el, iar eu eram, după obiceiul indian, pe ultimul loc. Femeile duc bagajele (aici, totuşi, am deviat de la obiceiul local) şi mînă turma de copiii de la spate, în timp ce bărbaţii merg înainte, fără a avea nimic altceva cu ei în afară de o archebuză sau o puşcă, atenţi la vînat sau la şerpi. Cum mergeam în spatele lui Jim, am putut observa din nou uşurinţa cu care se mişca — sărind uneori

peste porţiuni de drum mlăştinoase, lăsîndu-se în jos pe vreo liană sau sărind peste vreun trunchi căzut. Erau locuri pe unde trebuia să ne aplecăm pînă la pămînt ca să trecem; alteori băiatul trebuia să taie un drum printre liane şi plante aeriene care doborîseră crengi groase sub greutatea lor. Am trecut rîuri, am urcat şi am coborît dealuri — pentru că indienii fac drumurile mai mult pe înălţimi pentru a fi mai puţin mlăştinoase. Pe drum nu prea puteam admira locurile prin care treceam, dar cînd ne-am oprit la amiază să mîncăm, Jim mi-a atras atenţia asupra copacilor uriaşi acoperiţi cu un muşchi delicat; se minuna de mirosul dulce, discret, răcoros al pădurii. După vreo nouă ore de mers, am ajuns pe un cîmp cu trestie de zahăr, care înconjoară oraşul de frontiera Puyo, unde ne aştepta Marj Saint cu un camion. Avea pregătite pentru noi patru sticle de coca-cola la gheaţă şi prăjituri. Ne-a dus pînă la Shell Mera, de unde am luat un avion pînă la Shandia.

Următoarea însemnare din jurnalul lui Jim e datată 20 ianuarie 1954: „Am petrecut vacanţa de sărbători, din 19 decembrie pînă în 5 ianuarie, în Shandia. Prima conferinţă a tinerilor a început fără să fie suficient pregătită prin studiu şi rugăciune; a fost, totuşi, binecuvîntată de Dumnezeu. în ziua Domnului le-am botezat în rîul Talac, cu mare bucurie şi cu credinţă în Dumnezeu, pe Eugenia Cerda şi pe Carmela Shiwangu. Am început lucrul la pista de aterizare şi la locui de casă de aici din Puyupungu, dar am rămas în urmă din cauza ploii şi a problemelor cu lucrătorii. Totuşi, ajutorul lui Dumnezeu şi progresul se văd. Nu sînt prea mulţumit de Lucas ca învăţător, dar am fost încurajat de interesul pe care îl arată unii faţă de Cuvîntul lui Dumnezeu. Aseară, în timpul întîlnirii pe care o avem marţea, Atanasio a spus «Am să-mi dau şi viaţa pentru aceste cuvinte!» Nu ştiu cît înţelege, dar ceva a ajuns pînă la el. Mă rog lui Dumnezeu să lucreze în sufletele copiilor de la şcoală, care acum sînt în număr de zece. Aş putea să încep nişte ore de

scriere şi citire cu copiii mai mici cînd casa şi pista de aterizare vor fi gata."

5 februarie: „Astăzi am terminat acoperişul casei şi toaleta. Oamenii mai obosesc şi mai abandonează lucrul. Doar Domnul rămîne neschimbat. Numai prin harul Său am reuşit să facem tot ce am realizat în această lună, şi cu pista, şi cu casa.

Mă rog zilele acestea în mod deosebit pentru Pablo şi Atanasio. O, dac-ar aduce Dumnezeu lumină în minţile lor şi viaţă în sufletele lor! Săptămîna aceasta am ţinut zilnic lecţii de citire cu Tito şi Benito. Tito merge bine. Poate mi-1 va încredinţa Dumnezeu mie ca să-1 îndrum în credinţă".

/ *aprilie:* „O pauză tîrzie într-o după-amiază ploioasă. Avem o săptămîna de cînd ne-am instalat în căminul nostru din Puyupungu, şi sîntem plini de mulţumire pentru acest lucru. Am locuit în cort 5 luni lungi, dar nu tocmai de neîndurat. Dumnezeu Şi-a arătat credincioşia, deşi Satan s-a luptat să ne descurajeze în timpul lungilor săptămîni ploioase. Au venit oameni din Pano să ne ajute, altfel n-aş fi reuşit să termin pista de aterizare. Ieri a aterizat avionul pe 300 m din ea, dar capătul acesta al pistei e încă prea ud pentru decolare."

15 aprilie (scrisoare adresată fratelui său): „Te scuzi că ai trimis articolele de papetărie şi trandafirii, Bob, argumentînd că probabil sîntem deja sătui de orhidee. Greşit. Aş da mult să pot creşte aici o tufă de trandafiri. E adevărat că avem multe orhidee mari şi frumoase chiar dincolo de malul acesta şi mi-am făcut un hobby din a strînge cît mai multe specii diferite. Studierea lor este fascinantă. Specia de orhidee mare pe care o avem noi în State este doar o ramură secundară. Aici orhidele mari cresc din noroi, ca orice altă floare sălbatică. In ultimele două săptămîni am defrişat o parte din pădure pentru a crea spaţiu liber în jurul pistei şi am descoperit că atunci cînd sînt tăiaţi copacii mari, acoperiţi de muşchi, au pe ei o mulţime de orhidee mici ce cresc din muşchi. Chiar este una frumoasă, mică şi albă, cam de 5 cm, care tocmai dă în floare şi se află pe copacul de lîngă casă pe care l-am adus din pădure, dar floarea rezistă doar cîteva zile, chiar dacă n-aş rupe-o. O alta, verde şi puţin mai mare, se află din abundenţă pe ţărmul abrupt, chiar aproape de riu şi se poate ajunge la ea doar din canoe. Pe unul dintre copacii tăiaţi am găsit o orhidee delicată cu petale lungi pornind din floarea mică.

Culeg tot felul de plante şi le sădesc în grădina mea de orhidee — un copac de lîngă casă. Cred că am în total opt specii, deşi unele n-au

înflorit niciodată. Mlădiţele de bougainvillaea pe care le-am adus din Shell Mera s-au adaptat foarte bine şi avem două duzini de ananaşi ca să ţinem cît de cît la distanţă pădurea. Asemenea lucruri ne deosebesc de indieni aici. Bineînţeles, pentru ei e o ciudăţenie să sădeşti flori, dar acceptă această ciudăţenie ca pe un lucru pe care îl facem şi pînă la urmă dispare. Seminţele legumelor putrezesc în pămînt, dar au încolţit cîteva viţe frumoase de dovleac sălbatic. Are cam 15 cm şi o coajă puternică, dar au gust foarte asemănător cu dovlecelul danez...

E Săptămîna Patimilor şi am descoperit că festivalul religios e o ocazie bună pentru noi să propovăduim Evanghelia în casele lor. Ne întîlnim în fiecare seară, iar eu şi Lucas predicăm fiecare pe rînd din cele Şapte Cuvinte pe care Isus le-a rostit pe Cruce. Indienii sînt foarte interesaţi şi alaltăieri seară Atanasio mi-a mărturisit că, deşi bătrîn, ochii lui de-abia acum se deschid şi de-abia acum începe să înţeleagă. în inima lui există dorinţa sinceră de schimbare, dar e un beţiv împătimit şi crede că pînă acum a trăit ca un primitiv şi ca un sălbatic. Ne rugăm din tot sufletul ca Dumnezeu să-1 schimbe. Fiica lui cea mai mare, care ne ajută în casă spălînd vasele, e aproape de împărăţie, credem noi. Rugaţi-vă ca întreaga familie să accepte din toată inima domnia lui Hristos şi ca lucrarea începută să dea roade şi în inimile celorlalţi indieni care trăiesc la depărtare de o zi sau două de mers

pe jos, prea departe ca să fi putut ajunge la ei pînă acum."
Eu şi Jim aşteptam cu nerăbdare vizita tatălui său, care venea să ne ajute să reconstruim Shandia şi ne rugam să putem folosi pista de aterizare înainte de sosirea lui. în 30 mai, Jim scria:
„Tata şi Pete sînt amîndoi aici acum, iar faptul că sînt aici este un răspuns la o bună parte din rugăciunile noastre. Betty şi eu am reuşit să plecăm din Puyupungu cu avionul în 21 aprilie. Şase zile mai tîrziu, la Pună, l-am întîlnit pe tata şi i-am mulţumit din tot sufletul. Ca să treacă de vamă împreună cu tot echipamentul pe care 1-a adus i-a trebuit o săptămîna. Âm stat o săptămîna în Quito, am fost la dentist, am luat parte la conferinţa despre misiune, am cunoscut lume şi apoi ne-am întors cu camionul la Shell Mera, în 14 mai. Betty a venit aici, iar eu am mers în Shandia să aleg locul pentru casă. Doamne, fă să fie locul cel bun!"
Următoarea scrisoare pe care a trimis-o în Portland relatează felul în care a progresat munca la noua casă din Shandia. Tot în acea vreme le-a venit ideea că ar fi bine să existe la Pună un centru permanent, iar în locuri ca Puyupungu să există doar posturi secundare. Astfel, au profitat de ajutorul tatălui lui Jim pentru a începe şi acest proiect.

Umbra Lelui Atotputernic
„Scîndurile vin bine şi, deşi tata a avut ceva probleme cu reglarea ferăstrăului mare, cred că în două săptămîni vom termina de pregătit cheresteaua, dacă totul va merge bine. Puyupungu e aproape gata, dar este mult mai mic şi mai simplu decît ce se face în Shandia, încît e o adevărată uşurare să vii aici după o şedere în nord. Tocmai terminăm gardul din şine şi stîlpi din jurul pistei de aterizare, astfel că noaptea vacile n-o vor putea strica, şi mai avem de lucru la mobilă, dar sîntem spre sfîrşit cu instalaţia în acest post. Mîncăm tot la o măsuţă de joc de cărţi şi avem scaune pliante, dar tare aş vrea să le schimb cu ceva permanent ca să le folosim pe acestea în alt post.
Săptămîna trecută ne-am luat rămas bun de la Pete, căci va pleca în State pentru a se căsători. Am mai botezat încă 6 tineri indieni şi pentru prima oară am avut frîngerea pîinii în ţinutul indienilor Checiua, săptămîna trecută de Ziua Domnului.
Locul de casă din Shandia e pregătit şi sperăm ca în curînd să primim şi cimentul. Tata ne e de mare ajutor...
Nevasta mea cîntă acum la orgă nişte piese plăcute, de duminică seara, şi voi încerca să închei şi eu aceste rînduri. Nu ştiu dacă să închei sau nu, fiindcă pe măsură ce cîntă par să apară tot mai multe defecţiuni la orgă — s-au blocat trei clape de cînd a început să cînte. Un alt exemplu de lucru ce îţi face plăcere să-1 ai, dar care este greu de păstrat în inima junglei, şi de aceea de o valoare îndoielnică.
Tocmai a sosit o fetiţă din partea lui Atanasio să întrebe dacă diseară avem serviciu religios. I-am spus că va fi. Rugaţi-vă ca mîna lui Dumnezeu să lucreze în acest grup mic de indieni şi ca Domnul să ne ferească de lucrarea vrăjmaşului aici."
Capitolul 23

Punerea în practică a modelului

oise a făcut sfeşnicul după chipul pe care i-l arătase Domnul.
La sfîrşitul lunii iunie am avut un mic program „de premiere" pentru elevii şi părinţii din Puyupungu şi, promiţîndu-le că îi vom vizita ori de cîte ori vom putea, am închis casa şi am plecat spre Shandia pentru ca Jim să-şi poată dedica timpul construcţiei, atîta vreme cît tatăl său era încă în Ecuador. Eu şi Jim locuiam într-o căsuţă mică din bambus pe care Pete o construise pentru el, şi luam masa împreună cu Ed şi Marilou.
Jim muncea din greu în fiecare zi la construcţie, defrişînd, cărînd nisip şi pietre, construind tipare în care se turna cimentul, supraveghindu-i pe muncitori. De cîte ori mergeam după-amiaza să le duc limonada, îl găseam în picioare, lîngă maşina de amestecat cimentul, dezbrăcat pînă la mijloc, bronzat, transpirat, strălucind în soare, ridicînd găleţi cu ciment şi îndrumîndu-i pe indienii cu care lucra. Pe la apus se întorcea la familia McCully, a căror casă se afla la 12 minute de mers prin pădure, şi făcea o baie în apa rece, înainte de cină. Seara scriam scrisori, discutam tot felul de probleme legate de limbă, pregăteam lecţiile biblice, sau stăteam de vorbă cu familia McCully. Un alt lucru la care a visat Jim a fost să lucreze în pădure împreună cu Ed şi acest vis i s-a împlinit — întotdeauna a crezut că visele i se vor împlini. Era o plăcere pentru mine şi pentru Merilou să-i privim pe Jim şi pe Ed. Erau de acord aproape în orice privinţă şi simţeau că prietenia lor din vremea studenţiei la Wheaton şi Chester nu-şi pierduse frumuseţea şi trăinicia; de fapt, muncind împreună ca misionari se apropiaseră şi mai mult.
In 8 octombrie, i-a scris mamei lui, care se afla împreună cu fratele său în Peru:
„Astăzi e aniversarea căsătoriei noastre. A fost cel mai fericit şi aglomerat an al vieţii mele. Sper că pînă săptămîna viitoare ne vom muta în a treia casă, căci va fi a treia casă pe care o inaugurăm de cînd ne-am căsătorit — la început cortul, apoi coliba cu acoperiş de stuf din Puyupungu, iar acum, scînduri, beton şi aluminiu! Oare unde vom ajunge?
Ed a plecat la sfirşit de săptămîna în Arajuno. Acolo şi-a construit o baracă şi a petrecut două săptămîni împreună cu familia. Va fi de-acum ca în Puyupungu, un loc unde vom putea merge regulat să predicăm, iar baza noastră va fi tot în Shandia. Joi am început şcoala şi am avut 11 băieţi, dar am fost asiguraţi că luni vor veni mai mulţi. Vin şi cîţiva mai în vîrstă, aşa că ne vom ocupa mai îndeaproape de şcoală şi nu vom lăsa învăţătura numai

în seama bietului tînăr învăţător creştin, pe care l-am rugat să vină anul acesta."
12 decembrie: „Eu şi Ed trudim în după-amiaza aceasta fierbinte în baraca pe care Ed a construit-o într-un «oraş fantomă» al lui Shell Oii, Arajuno. E un loc ciudat—plăci mari de ciment, bîrne de oţel, capete de foraj, conducte, cărămizi, construcţii dărăpănate, năpădite de iarbă, putrede, ruginite. în acest loc s-au strîns ieri la serviciul religios cam 25 de persoane, iar azi-dimineaţă, în casa unuia dintre indieni, au fost cam 50. Oamenii de aici sînt cu adevărat dornici să ştie mai multe despre Evanghelie. Nu sînt vlăguiţi, ca cei din Shandia. Este într-adevăr mişcător (chiar cînd eşti răguşit, cum sînt eu acum) să propovăduieşti Evanghelia unor oameni care n-au auzit de ea niciodată, şi cred că lucrul acesta ne ajută să nu pierdem din vedere ceea ce e esenţial şi să nu ne rătăcim în amănunte sau aspecte colaterale. în aceste locuri simţi că se împlineşte cu adevărat Cuvîntul: «Evanghelia aceasta va fi propovăduită în lumea întreagă»".
în 1954 am petrecut Crăciunul singuri, în Shandia, pentru că familia McCully plecase la Quito, unde a venit pe lume cel de-al doilea fiu al lor, Mike. Ne mutasem în noua casă la sfîrşitul lunii octombrie şi îndeletnicirea noastră cea mai plăcută pe atunci era să aranjăm interiorul casei. în săptămîna aceea, Jim a construit un perete despărţitor între camera de zi şi bucătărie, din dulapuri şi sertare făcute dintr-un lemn frumos, aproape negru, pe care îl alesese în pădure.
în 16 ianuarie, 1955, jurnalul său păstrează amintirea unei stări apăsătoare:
Capitolul 23: Punerea în practică a modelului
263
„De Ziua Domnului m-am simţit apăsat încă de dimineaţă. Tocmai am încheiat serviciul religios la care au luat parte 25 de indieni, în general elevi şi femei tinere. Predica mea a fost lipsită de forţă, de prezenţa Duhului Sfint, iar efectul s-a văzut. Nerăbdare, întreruperi, joacă. N-a venit aproape nici un adult. Soţia lui Vicente, a lui Kuwa şi a lui Upuchu; nici un bărbat. Primul meu gînd a fost că s-au săturat de predici şi că nu le plac. Poate predic cu prea mult zel; cred că prea mult timp îmi răpesc în cursul săptămînii grijile în legătură cu terminarea casei — mă gîndesc la acest lucru pînă sîmbăta la ora cinei. Am tradus şi am predicat din Tit, dar am simţit prea puţină viaţă în cele ce am spus şi chiar prea puţină continuitate. Casa şi mobilarea trebuie să stea pe locul doi de acum. Grija mea de căpătîi trebuie să fie indienii, am să-i aduc la biserică şi îmi voi depune mărturia personală în faţa lor. Elias Cerda doreşte să fie botezat, dar n-a venit la serviciile religioase de astăzi. Trebuie să vorbesc personal cu Gervacio, Venancio Grifia şi Abelardo, ca şi cu Elias de altfel, înainte de conferinţa tinerilor care începe în 4 februarie.
îmi pare rău că nu m-am mai ocupat de jurnal. Deseori mi-au trecut prin minte gînduri noi şi nu le-am aşternut pe paginile jurnalului, iar acum s-au dus pentru totdeauna."
Familiile Fleming şi McCully au reuşit să vină în Shandia în februarie pentru a ajuta la pregătirea conferinţei. între 70 şi 100 de indieni au luat parte la întîlniri. în ultima duminică au fost botezaţi 4 tineri care au mărturisit celor prezenţi despre puterea lui Hristos care s-a arătat în vieţile lor. Unul dintre ei fusese un beţiv înrăit — acum viaţa lui era schimbată. Lucrul acesta 1-a încurajat mult pe Jim, căci îl preocupau tinerii mai ales — de vreme ce ei urmau să poarte răspunderea pentru mica biserică. îi trata şi instruia cu răbdare şi atenţie, avînd mereu în vedere să-i înveţe mai ales cum să-i înveţe la rîndul lor pe alţii. Lunea, o oră de studiu biblic era numai pentru instruirea celor credincioşi, studiu care era mai profund decît predica de duminică dimineaţa. Avînd deja un mic nucleu de credincioşi botezaţi, Jim a început să ţină un serviciu de închinare simplu pentru frîngerea pîinii, de laudă şi slavă aduse lui Dumnezeu. Nu predica nimeni; se vorbea puţin. Se cîntau cîntări de laudă, se înălţau rugăciuni şi astfel, încetul cu încetul, credincioşii au început să înţeleagă ce este închinarea—a dărui Domnului dragostea din inimile lor, simplu şi sincer. Au început şi alţii să urmărească asemenea întruniri de afară, unii ca să-şi bată joc, alţii din curiozitate, alţii dornici să înţeleagă. Dar nu erau multe de văzut. Ne adunam în sala de clasă, o încăpere cu podele şi pereţi de bambus, cu acoperiş de stuf şi bănci fără
vmuru ^.etui fiiuipuiemic
spătar. în mijloc se afla o măsuţă cu o pîine şi o cupă de vin. Indienii se strîngeau în tăcere, toţi odată (cu cîinii şi copiii afară) şi stăteau desculţi, plini de evlavie în faţa simbolurilor care le vorbeau despre moartea Domnului lor Isus Hristos, pe care nu de mult îl cunoscuseră şi ajunseseră să îl iubească. Tinerii luau parte, fiecare pe rînd, ba alegînd o cîntare, ba cu o rugăciune, şi toţi împreună îşi înălţau inimile spre Hristos. Amintindu-şi de moartea Sa, se gîndeau şi la reîntoarcerea Sa şi deseori încheiau adunarea cîntînd: *„kirikgunaga, kushiyanguichi — Cristo Shamunmi!",* „Bucuraţi-vă, voi toţi cei credincioşi — Hristos vine!"
La început, după ce Ed şi Pete au plecat, Jim predica cel mai mult. Pentru asta trebuia să traducă în primul rînd pasajul din care urma să predice, căci se găseau doar cîteva Scripturi în partea de sud a ţinutului indienilor Checiua. Cei trei au lucrat tot timpul la acest proiect, împărtăşindu-şi unul altuia problemele şi rodul muncii. Familia McCully a reuşit să producă în Arajuno cu mimeograful lor o varietate impresionantă de material educativ, într-un timp scurt. Jim a tradus aproape toată Evanghelia după Luca—una dintre ultimele sale îndatoriri — şi multe fragmente din Biblie în procesul pregătirii predicilor.
Totuşi, încetul cu încetul, Jim şi-a dat seama că şi indienii trebuiau să-şi asume responsabilitatea propovăduirii Cuvîntului şi în acest scop a petrecut multe ceasuri cu fiecare în parte, parcurgînd împreună de mai multe ori anumite pasaje din Scriptură şi ajutîndu-i să studieze ei înşişi, încercînd să-i înveţe o metodă de studiu biblic pe care să o folosească atunci cînd vor fi singuri. Unii tineri s-au dovedit a fi cu adevărat înzestraţi şi foarte curînd

au preluat serviciul religios de duminica dimineaţa — de la cîntări pînă la predică. Era o noutate pentru indieni să vadă pe unii de ai lor în faţă şi a fost nevoie de multă răbdare pentru a-i învăţa să aprecieze acest lucru. în opinia lor, Evanghelia era doar pentru „gringos" şi pentru oamenii învăţaţi. Să predice un indian? Absurd! Dar pînă la urmă au ajuns să se simtă bine.
Jim a reuşit să le arate că Domnul Isus nu i-a ales pe cei trimişi să propovăduiască dintre absolvenţii de seminar, ci aceştia erau de cele mai multe ori muncitori, aparţinînd aceluiaşi strat social ca şi ascultătorii lor. Nu era nici o diferenţă între clerici şi laici: Jim hotărîse ca în Shandia să nu existe această descriere. Biblia era pentru toţi şi oricine putea învăţa s-o citească, dacă dorea. Intenţiona să facă tot ce-i stătea în puteri pentru a traduce Biblia în limba lor şi să-i înveţe nu numai să o citească, dar şi să o „împartă drept", să o „mînuiască" bine. Dacă veneau la întruniri
Capitolul 23: Punerea în practică a modelului
265
doar pentru a asculta pe un străin, puteau foarte bine să nu mai vină. Trebuiau să îşi dea seama că oracolul lui Dumnezeu era Cuvîntul scris — indiferent de persoana care îl propovăduieşte —, altfel munca misionarilor era zadarnică.
în Statele Unite există, în general, respect faţă de Cuvîntul lui Dumnezeu^— adică un respect formal, chiar şi la cei care nu urmează Cuvîntul. în jungla ecuadoriană, indianul n-a ajuns la acel „nivel cultural" — nu are nici acel respect pe care să şi-1 dovedească prin atenţie atunci cînd se citeşte Cuvîntul, nici reverenţa manifestată prin împlinirea lui. Femeile creează cele mai multe probleme în adunare — se îngrijesc de copii (caută păduchi în părul copiilor), se ridică atunci cînd trece cineva pe afară, se reped la fereastră cînd li se pare ceva interesant, îşi pun piciorul pe bancă pentru ca persoana cea mai apropiată să le scoată ţepii din picior, vin şi ies cu copiii şi vorbesc între ele cu voce tare. Uneori bărbaţii le mustră din capătul încăperii, se ridică pentru a aranja băncile chiar în timpul predicii sau pentru a sta de vorbă pe geam cu vreun trecător—dar, în general, ei sînt mai atenţi decît femeile. Aduc animale dragi cu ei, cîinii se plimbă nestingheriţi printre rînduri, păsări sau maimuţe sînt cocoţate pe capul femeilor, căţeluşi purtaţi în spate, înfăşuraţi în pînză. Toate acestea amintesc de felul în care era mereu urmărit Domnul Isus de o „mulţime" — autorii evangheliilor ne-au lăsat să ne folosim imaginaţia ca să ne dăm seama ce înseamnă acest lucru, dar, în pofida tuturor, au fost cîţiva care nu au venit doar pentru pîini şi peşti. Aceştia au auzit Cuvîntul Său şi L-au urmat. Şi aşa s-a întîmplat şi în Shandia. Au fost cîţiva care, părînd să-L vadă printre lucrurile care distrag atenţia — fie prin văz, fie prin auz — pe Cel ce este nevăzut, au crezut şi au urmat. Aceştia erau cei pentru care Jim se jertfea zilnic. „Trebuie să ne dăm viaţa pentru fraţii noştri."
Eram mereu uimită de răbdarea şi înţelepciunea de care dădea dovadă lucrînd cu ei. Indianul reacţionează diferit de noi la o anume situaţie, după cum felul în care stau pe podea cu farfuria şi lingura e diferit de ritualul nostru complicat care cuprinde masă, scaune, faţă de masă, şerveţele, servicii de veselă şi tacîmuri, flori — ca să nu mai vorbim de numărul felurilor servite. Cînd greşeşte, în loc să se simtă jenat, frustrat, în loc să regrete sau să se teamă, indianul de obicei rîde. Obiceiul acesta m-a iritat şi m-a nedumerit. Trebuie să fi fost destul de greu şi pentru Jim, deşi el învăţase să-i iubească pe aceşti oameni şi dragostea ne învaţă cum să ne comportăm cu cei iubiţi.
100
Umbra Celui Atotputernic
In februarie am mers cu Jim la Shell Mera, unde am ajutat la construirea unui spital, construcţie sponsorizată de staţia radio pentru misiune din Quito, HCJB, care urma să deservească toate posturile misionare din junglă. La două zile după ce am ajuns acolo, în 27 februarie, s-a născut fiica noastră. De-abia îşi făcuse apariţia că Jim a şi spus simplu „O să-i punem numele Valerie", hotărîre luată probabil pe moment, pentru că deşi trecusem în revistă multe nume, printre care şi Valerie, în final nu ne hotărîsem pentru nici unul.
S-a născut în casa pilotului şi a soţiei sale care făcuseră atît de multe pentru noi cît timp am fost împreună în junglă. Am mai rămas o săptămînă cu Nate şi Marj Saint şi am descoperit că avem multe de împărtăşit împreună, pînă noaptea tîrziu, în bucătărie, la o ceaşcă de cacao. într-una din aceste ocazii, Jim o ţinea în braţe pe Valerie şi o privea, iar Nate, cu ochii luminaţi de încîntare (ca unul care era el însuşi tată de curind — fiul său avea doar 2 luni) a spus: „Nu-i aşa că sînt *minunaţi? "* Nu era nevoie ca Jim să răspundă. Era limpede că fiica sa îi cucerise inima în întregime. Pentru el nu existau reguli de asepsie sau ore de vizită, ca la orice spital. A luat-o în braţe la doar cîteva minute de la naştere, şi la fel proceda ori de cîte ori avea chef, chiar dacă era timpul ca ea să doarmă. Totuşi, nu-i schimba el scutecele. Jim era un adept convins al diviziunii muncii. Exista munca femeii şi exista munca bărbatului şi chiar dacă acestea două se întîlnesc, cu siguranţă nu se suprapun. A trebuit să învăţ lucrul acesta încă din primele zile în Puyupungu, căci în lunile petrecute în junglă învăţasem să cioplesc lemnul, să bat în cuie ramele la geam, să mînuiesc maceta, iar Jim, înainte de a se căsători, fusese nevoit să aibă grijă să aducă rufele în casă cînd ploua şi să admită că în bucătărie era necesar să fie păstrat un minim de curăţenie. (Şi a lăsat foarte clar să se înţeleagă că zilele acestea s-au dus pentru totdeauna.) Bineînţeles, era oricînd gata să mă ajute dacă era necesar, dar am încercat să fac în aşa fel încît să nu fie nevoie de ajutorul lui.
Părinţii lui Jim se întorseseră din Peru, unde fuseseră în vizită cîteva luni la fratele său, şi veniseră ca să fie alături de noi la naşterea lui Valerie. De aceea nu sînt scrisori pentru ei decît o lună mai tîrziu, cînd le-a scris Jim, în 25 martie:

Puyupungu. Jim le-a cerut indienilor mai întîi să împletească acoperişul. Apoi, sub acesta, a construit casa. Mai în spate, se văd pe jos legături de stuf. înfundai, sediul temporar— cortul şi bucătăria-colibă.
Privire spre vest, peste ***ţiul*** *Pastaza, de la casa din Puyupungu, înspre Auzi. In stingă, El-Altar acoperit de zăpezi. în dreapta, Tungurah*
hua.
ta McLully şi Jim bucurindu-se de sosirea poştei la fiecare două săptămini in Shandia.
Valerie la vîrsta de cinci, luni. August 1955.
Familia Elliotpe cîmpul de misiune.
Sus: Jim pe malul rîului Curaray în timpul primului contact paşnic cu membrii tribului Auca. In dreapta: Jim cu un drac-de-mare din Curaray, prins cu cîteva zile înaintea primei vizite a celor din Auca.
Pe pagina opusă: următoarea generaţie Elliot: Valerie cu un papagal primit cadou de la membrii tribului Auca, pe care aceştia l-au legat de o frînghie aruncată de avionul misionar, înainte de masacrul de pe malul rîului ***Curaray.***
Capitolul 23: Punerea in practică a modelului
271
„Aici în Shandia, orăcăitul broaştelor a inundat această seară de vineri, dar noi am acoperit lampa, am curăţat hornul şi avem casa plină de tăiţei şi sîntem gata să vă scriem o scrisoare care sper că vă va găsi acasă. Mi-am petrecut ziua vopsind pătuţul şi peretele din bucătărie care desparte camera.
Tocmai am aflat de un atac al indienilor Auca nu departe de Arajuno şi, deşi casa e aproape gata, Ed e puţin îngrijorat de ideea plecării acolo cu familia. Indienii Auca au ucis o mamă cu doi copii şi ultima dată au fost văzuţi înaintînd pe rîul Arajuno într-o barcă furată. Rugaţi-vă pentru Ed, fiindcă vrea să le vorbească indienilor Checiua care au suferit de pe urma acestui atac..."
Următoarea scrisoare pe care le-a trimis-o părinţilor a fost în 16 aprilie:
„în ultimele două săptămîni a fost seceriş. Niciodată n-am mai văzut atîţia indieni deschişi în întregime pentru Cuvînt. Săptămîna trecută la conferinţa din Dos Rios au fost peste douăzeci, în Pano, cam la fel, iar aici în Shandia, cam o duzină. Acum va trebui să-i pregătim pentru viaţa în Hristos. Rugaţi-vă pentru această deschidere. Familiile multora sînt în susul rîului şi încercarea cea grea de-abia de acum urmează.
încerc să repar sistemul de aprovizionare cu apă. Am pus butoaiele drept, pe o platformă, deasupra geamului de la camera copilului. Trebuie să împrumut scule pentru filetarea conductelor de la cei din spitalul din Shell Mera. Şi ei folosesc betoniera noastră... Dăm jos vechea magazie de lemn, iar indienii au construit în partea de nord-est un coteţ pentru cocoşii aceia gălăgioşi; apoi va trebui să facem o nouă magazie de lemne şi mai tîrziu un şopron pentru generator.
Tocmai am luat cina. Eugenia şi Camilo au mers în josul rîului Talac să-şi vadă rudele. Aşa că eu şi Betty am spălat vasele şi am cîntat un imn — favoritul meu, «Nu ştiu de ce El, pe care îngerii-L slăvesc, îi iubeşte pe fiii oamenilor», pe muzica de la Londonderry Air. Betty o să-i dea acum de mîncare Valeriei şi eu sper să fac rost de nişte material didactic pentru credincioşii noştri ca să-1 citească. Citesc dacă li se dă ceva ce înţeleg. Apoi am un teanc de scrisori la care n-am răspuns, aşa că mă veţi scuza dacă voi fi scurt cu voi. Avem de toate din belşug, deci nu spuneţi celor de acasă poveşti atît de triste încît să li se facă milă de noi. Noi sîntem cei fericiţi şi ne bucurăm în aceste zile de muncă aici, cu Dumnezeu. Ne dorim mult ca munca pe care am făcut-o să rămînă în picioare şi, mai mult, să dea roade, să se extindă. Se pare că anul acesta
1/2
Umbra Celui Atotputernic
Capitolul 23: Punerea in practică a modelului
273
noi vom bătători cărarea, iar familia McCully o vor extinde, aşa cum am făcut noi anul trecut la Puyupungu."
Din jurnal:
16 mai, 1955: „Am avut o dimineaţă încărcată şi nu prea satisfăcătoare. Am citit din 2 Tesaloniceni 3: «Cine nu munceşte, nici să nu mănînce». Ieri, chemasem la lucru trei fete. Au venit şase ca să cureţe două biete parcele de manioc. Apoi am mers să-1 trimit pe Urpi şi pe fiul său să samene păşunea. Au realizat o adevărată performanţă lucrînd aproape 30 m, pe o lăţime de 3m. Oamenii aşteptau uneltele ca să fie trimişi după frunzele pentru acoperiş. Li le-am trimis. Mai mult de 20 de femei au vrut să-mi vîndă banane şi chicha pentru mesele elevilor şi le-am scandalizat cumpărînd doar pentru 2 săptămîni, căci aveam deja suficient pentru exact încă o săptămînă. Şi cîte un pachet de chicha de la fiecare, dar multe nu am cumpărat, inclusiv un coş de zahăr de trestie absolut inutil. Apoi mi s-a-terminat mărunţişul. Muncitorii care lucrau la casa învăţătorului aveau nevoie de scînduri rindeluite de 2/4. Am tras la rindea pentru ei. După aceea, au sosit fetele care curăţaserâ parcelele cu manioc; vroiau să le cumpăr bananele *lor.* Domingo vroia tuş ca să marcheze scîndurile. Un băiat voia să cumpere cuie pentru Senora Roşa din josul rîului. Muncitorii tăiaseră scîndurile prea scurte, iar acum aveau nevoie de o mînă de ajutor. Venancio avea nevoie de masaj la picior şi vroia şi el să-mi vîndă fasole pentru că n-avea nimic de mîncare. A trebuit să le spun oamenilor să înceapă să împletească la acoperiş şi să nu mai stea degeaba acolo. Şi

toţi au vrut să lucreze întreaga zi, şi nu doar pînă la amiază. Yuyu vroia bani pentru 14 kg de arahide, iar mama lui vroia sacul pe care Ed nu i-1 înapoiase. Protaco cerea plata pentru muncă şi arma pe care Pete o trimisese din Quito spre vînzare. Pete a fost la radio dimineaţă şi eu a trebuit să-i scriu lui Tidmarsh. După-amiază avem întîlnirea cu credincioşii. Pacientul meu din Limon Chikta, muşcat de şarpe, e în stare gravă. Vineri şi ieri am fost la el şi mîine trebuie să merg din nou, iar drumul îmi ia o oră sau chiar mai mult. Betty şi bebeluşul au răcit. Eu tocmai am avut un prînz bun."

O scrisoare trimisă bisericii de acasă, din Portland, datată 2 iunie:

„Din nou ne luptăm cu boala. De trei ori pe săptămînă merg în josul rîului, cale de o oră, să îngrijesc un indian care a fost muşcat de un şarpe asemănător cu şarpele cu clopoţei vestic de la noi. Indienilor le e frică să taie şi să sugă sîngele în locul muşcat, aşa că de obicei otrava e absorbită în sînge, unde distruge celulele şi ţesuturile. Omul acesta se
înzdrăveneşte şi cred că va putea merge din nou*, dar deocamdată nu are piele deloc pe partea din faţă a piciorului, de la degete pînă la genunchi, şi în cîteva locuri se văd tendoanele. Acum că am scos tot ce era rău în sînge, mai rămîne pericolul unei infecţii. Chiar avem întîlniri săptămînale în legătură cu această problemă şi discutăm despre aceste lucruri cu indienii, care pînă acum, din cauza tratamentelor noastre, ne considerau diavoli. Mîine voi merge din nou cu cîţiva credincioşi. Mă ajută cu cîntările şi cu mărturiile lor şi nu putem face altceva decît să ne rugăm ca Dumnezeu să aducă lumină în sufletele acestea neştiutoare şi fără speranţă. Nici măcar nu exista cuvîntul «speranţă» în limba lor. Cu două săptămîni în urmă, într-o duminică după-amiază, mergeam în jos cu Betty şi cu fata care ne ajută în casă, care o ţinea în braţe pe Valerie, cînd a fost muşcată de un alt fel de şarpe. Am tăiat-o cu un briceag, am supt sîngele, i-am pus piciorul în apă rece şi, cînd am ajuns acasă, am pus gheaţă şi i-am injectat ser antivenin. I-au sîngerat gingiile şi piciorul i s-a umflat puţin, dar n-a durut-o prea tare. Aici e anotimpul şerpilor. Nu poţi lăsa casa deschisă!"

10 iunie: „Sînt din nou în Puyupungu pentru cîteva zile. M-am întors să dau ultimele examene pentru mica şcoală, să fac vizite şi să le spun indienilor că ne interesează în continuare proiectul. Elena, soţia lui Atanasio, a murit de pojar duminica trecută, şi de cînd am sosit am avut două discuţii lungi cu Atanasio. Pojarul a făcut ravagii printre indienii de aici. De aceea Betty a hotărît să nu vină şi ea cu Valerie, pentru că Valerie n-a fost vaccinată. Nu-mi amintesc dacă eu am vaccinul, dar în 10 zile voi afla în mod sigur!

Am săditdalii pe lingă palmierii de la uşa din faţă, în Shandia, şi înfloresc acum. Avem şi o potecă largă pînă la rîu, aşa că priveliştea e frumoasă şi cuprinde şi cotitura rîului. Plantez şi cafea, palmieri şi iarbă de păşune pentru viitoarele cirezi milenare, pentru a opri pădurea să crească. E un loc tare drăguţ pentru casă, acum.

Valerie chicoteşte deja, scumpă şi drăgălaşă, aşa cum sînt copiii. Betty deja o hrăneşte cu banane şi fruct de papaya şi îi plac şi una şi cealaltă. Sîntem foarte ocupaţi, dar foarte fericiţi — nu ne dorim decît să ajungem să cunoaştem şi mai bine puterea lui Hristos."

Sora lui Jim s-a căsătorit în iunie, iar el i-a scris atunci:

[A]- murit la scurtă vreme de foamete, din cauza tabuurilor in legătură cu mincarea pe care '"Jicnii le au pentru cei muşcaţi de şarpe.

„îţi trimit o scrisoare scurtă să ştii că mă bucur foarte mult pentru voi amîndoi şi mă rog pentru voi zilele acestea. în ultima vreme am descoperit că viaţa trăită după voia lui Dumnezeu e tot mai bună pe măsură ce o trăim şi mergem înainte, aşa incit astăzi pot spune cu mina pe inimă: «Acesta e cel mai bun an al meu». Numai că acum nu o strig în gura mare aşa cum făceam cîndva, dar nici nu-i privesc de sus pe cei ce fac astfel. Mă rog astfel pentru voi doi: să nu aveţi parte de sentimentul că aţi atins o culme pentru ca apoi să coborîţi încet, aşa cum am observat că se întîmplă cu unele cupluri tinere. Ci mai curînd vă doresc trăirea din plin a vieţii, aşa cum e firesc pentru adulţi, să fie un progres neîntrerupt. Dumnezeu nu ne lasă să ne lăfăim şi să spunem «Eu am tot ce-mi trebuie». Nu avem tot ce ne trebuie şi n-am trăit totul — doar ceea ce ne-a fost rînduit pînă la momentul respectiv.

Cele mai calde felicitări, cele mai sincere urări de bine şi rugăciunile mele fierbinţi pentru voi! — Fratele vostru, Jim."

Un alt răspuns la rugăciunea lui Jim — poate o rugăciune nerostită, dar una din acele „dorinţi ale inimii" pe care Domnul le vede şi cărora le răspunde înainte să îi cerem noi — a venit în iulie, o dată cu vizita fratelui lui Jim din Peru, Bert, şi a soţiei lui, Colleen. în 3 iulie Jim scria:

„E într-adevăr tare bine să fiu din nou împreună cu Bert şi Colleen. împărtăşim acum, avînd experienţe în junglă, multe lucruri pe care nu le împărtăşeam înainte. Munca lor este oarecum diferită şi discuţiile cu ei pe această temă sînt foarte interesante. în serile acestea nu ne-am putut duce la culcare la ora obişnuită. La adunarea de azi dimineaţă a vorbit Bert, iar eu am tradus, dar mulţi n-au avut nevoie de traducere, pentru că Bert vorbeşte destul de bine spaniola, şi unii au răspuns întrebărilor lui tară să aştepte traducerea în limba Checiua."

în iulie, Jim a propus să facem o vizită familiei McCully pentru ca Bert şi Colleen să poată vedea lucrarea din Arajuno. Eu m-am impotrivit acestei idei, dorind să rămîn in Shandia ca să am grijă de lucruri în lipsa celorlalţi. Jim nici nu vroia să audă de aşa ceva. A stat de vorbă cu mine incereînd să mă lămurească, dar în zadar. Cu luni înainte ne înţelesesem că — deşi ceremonia civilă nu cuprindea legăminte în legătură cu ascultarea — trebuie

respectat principiul biblic: „şi după cum Biserica e supusă lui Hristos, tot aşa şi nevestele să fie supuse bărbaţilor lor în toate lucrurile. Bărbaţilor, iubiţi-vă nevestele cum a iubit şi Hristos Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea." Aceasta a fost singura ocazie în care Jim a trebuit să apeleze la privilegiile sale. Am mers şi eu la Arajuno. Mai tîrziu mi-am dat seama

că el a acţionat în acord cu principiul acesta, iar eu am avut numai de cîştigat din această călătorie. Făcuse bine că insistase.
Munca sa cu indienii Checiua dădea roade, iar în 17 iulie, Jim le-a scris părinţilor:
„Joi, unii dintre indienii care vroiau să se boteze au venit cu ideea că urmează să avem un botez chiar după examenele de la şcoală. N-o să ştiu niciodată de unde le-a venit această idee, dar au insistat spunînd că aşteptaseră destul şi e greu să te opui la aşa ceva. Deci, cu toate că eram singur, i-am chemat pe credincioşi şi am avut sîmbătă după-amiază o întîlnire care a durat 4 ore, timp în care i-am examinat pe cei optsprezece. După părerea mea, credincioşii mai vechi sînt într-adevăr credincioşi implicaţi şi au puterea de a discerne realitatea. Au hotărît să oprească de la botez pe patru dintre tinerele femei care erau neştiutoare şi puţin speriate. în cazul lui Kupal Angu, un tînăr care anul trecut şi-a părăsit soţia într-un acces de furie, dar acum vrea să se boteze, am avut o adevărată victorie. I s-a spus clar că va trebui să aranjeze lucrurile între el şi soţia lui, şi chiar dacă la început n-a vrut cu nici un chip, pînă la urmă a acceptat să se întoarcă la ea. Şi ea dorea să se boteze, aşa că am chemat-o şi pe ea şi am clarificat situaţia.
Astfel, împreună cu Venancio, ajutorul învăţătorului de la şcoală, am botezat fiecare cu rîndul cîte o persoană azi dimineaţă — 14 în total — în rîul Talac, la «Adîncitura Diavolului» cum numesc necredincioşii acel loc. Cu toţii au avut mărturii frumoase şi sperăm că cei necredincioşi vor lua aminte şi în curînd vor urma şi ei calea ascultării. Rugaţi-vă pentru Vicente, tată; e bine din nou şi ne rugăm ca Dumnezeu să vorbească sufletului său. în ceea ce priveşte credinţa, pînă acum n-am ajuns nicăieri cu Venancio cel în vîrstă, care a avut spatele rupt.
Astfel, numărul celor care iau parte la frîngerea pîinii a crescut la 25 în Shandia — un lucru pe care acasă l-am considera o minune, în oricare biserică, dar care în aceste condiţii mi se pare normal, căci aici credincioşii trăiesc Evanghelia aşa cum e scrisă, iar învăţătorii dau învăţătura sănătoasă. Nu uitaţi — mai puţin de jumătate dintre ei ştiu să citească şi trebuie hrăniţi şi crescuţi doar cu ceea ce pot auzi şi reţine, deci rugaţi-vă pentru ei."
In jurnal, Jim a dat amănunte despre botez pe care nu le-a inclus în scrisoare:
„Firea mea pămîntească nu simte de multe ori emoţia profundă care ar trebui să mă cuprindă în asemenea ocazii şi azi dimineaţă am simţit doar uscăciune, dar nu pot sta să aştept trăirile emoţionale. De cele mai

multe ori inima mi-e atît de rece, incit aproape întotdeauna acţionez pur şi simplu în baza poruncilor, silindu-mă să fac ceea ce nu simt întotdeauna, pentru că sînt un slujitor care împlineşte poruncile. Şi azi dimineaţă au fost destule lucruri care să-mi distragă atenţia şi să mă coboare cu picioarele pe pămînt. O parte din ţărm a cedat şi erau acolo şi trei fete care strigau şi rîdeau. Băieţii aruncau pietre în apă, iar băiatul Antoniei a căzut cu capul înainte către capătul pistei de aterizare, pe ţărm, stîrnind ţipete tocmai cînd mama lui era botezată. Venancio n-a reuşit să o scufunde cu totul pe Carmela, iar un grup de batjocoritori i-au luat peste picior pe cei botezaţi spunîndu-le că au făcut baie îmbrăcaţi. Dar Dumnezeu mi-e martor că eu am împlinit Cuvîntul Său aşa cum am ştiut."'
în august, Jim i-a luat pe băieţii de la şcoală într-o excursie împreună cu un grup de indieni Checiua de la munte, şi au mers pe jos din Puyo pînă la Papallacta, o călătorie de cinci zile. La un moment dat au trebuit să traverseze un riu repede şi băieţii de la munte care nu prea au văzut apă de vreun fel în viaţa lor, erau îngroziţi. Doi au fost prinşi de curent şi Jim a reuşit să-1 salveze pe unul, pierzîndu-şi cămaşa în care avea portofelul cu banii, iar Ed 1-a salvat pe celălalt. Părinţilor le-a scris următoarele:
„Din punct de vedere spiritual excursia a fost o dezamăgire, cu toţii am fost prea obosiţi ca să mai gîndim după aproximativ 35 km de mers pe jos în fiecare zi. Totuşi, m-am bucurat să văd că băieţii indieni şi-au lărgit orizontul — unii nu merseseră niciodată cu maşina şi nici unul nu urcase pe munte; le-a apărut poza într-un ziar din Quito şi am vizitat clădirea guvernului.
Valerie creşte cu fiecare săptămînă. E foarte activă, se rostogoleşte şi merge cu bicicleta şi «vîsleşte», cum spun indienii — îşi ridică braţele deasupra capului şi apoi le lasă în jos. Uneori seamănă cu Eisenhowercu zîmbetul ei larg şi părul ei frumos aproape invizibil, de un blond ireal, încă se luptă cu o răceală şi se prăpădeşte strănutînd, aşa cum făcea şi tata. Noaptea e mai bine — a dormit de la 5 la 5, dar de obicei se trezeşte, plînge puţin şi se culcă din nou. Betty a început să-i dea fainâ de bananier pe care o face ea însăşi, iar micuţei întrecute îi place."
în 18 septembrie, o altă scrisoare pentru Portland reflectă fericirea lui Jim la terminarea casei şi a grădinii:
„Am montat cîteva rame exterioare de ferestre şi am lustruit şi scîndurile de pe frontispiciul casei. Vicente şi fiul său pregătesc terenul pentru o şcoală nouă. Aş vrea să ajung cit mai curînd la podeaua de la

etaj. Am curăţat puţin crengile arborelui de cafea şi avocado, iar în grădina din faţă am dalii şi gladiole. Mai am trei tufe de trandafiri roşii şi am sădit trei gardenii. Ananasul se coace repede acum şi mîncăm papaya din copac şi avem şi manioc. Am sădit porumb dincolo de sforile pentru rufe şi în spatele casei, şi locul arată chiar drăguţ. Iarba de aici pînă la rîu creşte bine, deci îi mulţumim lui Dumnezeu pentru anotimpul acesta cald. Ploaia s-a instaurat pe neaşteptate şi acum e din nou răcoare."

Capitolul 24

împlinirea misiunii

devărat, adevărat, vă spun că, dacă grăuntele de 'grîu, care a căzut pe pămînt, nu moare, rămîne singur; dar dacă moare, aduce multă roadă. Cine
îşi iubeşte viaţa, o va pierde; şi cine îşi urăşte viaţa în lumea aceasta, o
va păstra pentru viaţa veşnică.

în 1955, într-o zi de septembrie, familia McCully ne-a dat cea mai bună veste pe care o puteam aştepta — Ed şi Nate, pilotul, descoperiseră în sfîrşit nişte case ale indienilor Auca la cîteva minute de zbor depărtare de Arajuno. Din acel moment Jim a fost, cum spun spaniolii, „cu un picior în scara de la şa". Rugăciunea sa, dedicarea sa, speranţele sale de ani de zile în legătură cu indienii Auca nu fuseseră zadarnice. Poate că Dumnezeu îl făcea părtaş la această muncă împreună cu Pete.

Ed şi Nate începuseră deja un program regulat de zboruri şi aruncau din avion daruri, pentru a le eîştiga încrederea şi prietenia, ca să se poată apropia mai tîrziu de sălbatici pe pămînt. Ştiau foarte bine că alte încercări de acest gen fuseseră sortite eşecului. Dar ei îl cunoşteau pe Acela care a spus: „Toată puterea *Mi-a* fost dată... de aceea mergeţi."

Lucrarea din Shandia era deja consolidată. Exista acum un nucleu de credincioşi, unii dintre ei puteau citi şi înţelege Biblia. Aveau cîteva Biblii în mîinile lor. Se ţineau cursuri de alfabetizare pentru băieţi şi fete. Se avusese grijă şi de nevoile materiale — o casă ce slujea ca lăcaş de, închinare, fundaţia pentru noua clădire a şcolii, o pistă de aterizare. Temelia pentru dezvoltarea ulterioară a unei lucrări indigene fusese pusă. Rugăciunea pe care în atîţia ani o şoptise Jim în inima sa era rostită cu mai multă putere acum — să audă Cuvîntul aceia care nu-1 auziseră niciodată, care nu avuseseră nici măcar posibilitatea de a-1 refuza. Mulţi indieni Checiua auziseră; mulţi îl respinseseră, dar acum sîngele lor era

asupra capului lor. Dar sîngele indienilor Auca, credea Jim, era cerut din mina sa.

A început pe dată să depună eforturi şi mai mari pentru a-i determina pe tineri să-şi asume responsabilităţi în conducerea bisericii. în 23 octombrie le-a scris părinţilor:

„Dimineaţă a fost foarte frumos, am vorbit despre petice noi pe haine vechi şi vin dulce în burdufuri vechi. într-o cultură în care băutura de bază e ameţitoare, aşa cum e aici «chicha» şi vinul în Italia, sînt foarte bine înţelese cuvintele lui Isus despre un om căruia, bînd băuturi tari, nu-i prea place berea proaspătă. Sînt de fiecare dată uimit să descopăr că învăţăturile atît de măreţe ale Domnului — fiindcă au fost adaptate unor situaţii primitive — sînt adesea mai repede înţelese de un indian care trăieşte în junglă, decît o de persoană educată, produs al civilizaţiei secolului XX.

încerc să-i pregătesc pe doi dintre foştii elevi să ţină lecţiile biblice marţea şi vinerea. Venancio va ţine lecţii miercurea, iar Hector (profesorul) lunea, aşa că mie îmi rămîne doar joia — dar, bineînţeles, particip la toate. O şcoală are valoare doar dacă, în fiecare zi, Cuvîntul lui Dumnezeu se învaţă acolo, dar exemplul lui Venancio ne arată că cel care îi învaţă pe ceilalţi se alege cu mult mai mult decît cei care ascultă, aşa că încercăm să răspîndim această binecuvîntare, dîndu-le o şansă şi celorlalţi.

Am reluat întîlnirile de vineri după-amiază la gura rîului Talac, şi alaltăieri s-au strîns 20 de persoane în casa unuia dintre indieni.

La gura rîului Arajuno au avut loc în ultima vreme noi atacuri ale indienilor Auca. Ed e neliniştit şi a pus în funcţiune un gard electric. Marţi vreau să merg să învăţ cîteva expresii în limba lor de la o indiancă Auca, captivă în Ila, şi vreau şi să cumpăr acolo un porc pe care să-l crească băieţii din şcoală."
29 octombrie: „Joi, Ed şi cu mine am zburat cu avionul la Villano, într-o vizită de două zile la indienii Checiua de acolo. După-amiază, în timp ce povesteam lîngă rîu cu indienii, au venit să ne spună că un băiat se înecase în susul rîului, exact în locul unde făcusem noi baie. Am mers repede într-acolo şi i-am găsit pe indieni stînd de vorbă liniştiţi. Căutaseră corpul peste tot (nicăieri apa nu trecea deasupra capului meu, iar băiatul care se înecase era un bun înotător, în vîrstă de 10 ani). Nu găsiseră nimic. Mama lui plecase plîngînd în josul rîului cu un canoe să-l caute. Două ore mai tîrziu am auzit-o strigînd şi apoi tăcere dintr-o dată. Am mers la locul de îmbăiere, doar puţin mai jos, şi am văzut-o vîslind
cu o vîslă, cu trupul gol al băiatului în canoe. Era prea tîrziu pentru respiraţie artificială. Iată ce se întîmplase: el şi prietenul său au mers să facă o baie. El s-a dezbrăcat şi s-a scufundat primul, a ieşit la suprafaţă rîzînd şi apoi a strigat «Ce m-a prins de picioare?» şi în acel moment a fost tras în jos. Indienii spun că a fost un diavol. Pentru noi ceilalţi era clar că un şarpe boa de mărime mijlocie, căutînd mîncare, îi văzuse picioarele, îl înecase şi descoperind că era prea mare pentru el, l-a lăsat.
Astfel, n-am mai putut ţine întîlnirea de după-amiază, iar după priveghi au fost prea obosiţi să mai asculte ceva, aşa că ne-am întors sîmbătă, devreme. Rugaţi-vă pentru acel grup de indieni, fiindcă am vrea să mergem mai des să le predicăm Evanghelia, dar întîmplarea aceasta ar putea ridica o barieră în minţile unora dintre ei.
Săptămîna trecută am mers pe jos pînă la Ila şi am cumpărat doi purcei tineri ca să fie crescuţi de elevii şcolii. Astăzi un grup de băieţi merg la Tena să voteze, aşa că mîine adunarea noastră va fi mai mică. încetul cu încetul începe să fie limpede că unii vor să asculte Cuvîntul, iar alţii nu. Rugaţi-vă ca mărturia noastră să fie de la Dumnezeu. Sper să pot merge după-amiază la Talac Pungu ca să duc din nou vestea bună a Evangheliei. Deocamdată, nimeni n-a răspuns în nici un fel acolo, deşi par destul de prietenoşi."
Deoarece planul cu privire la indienii Auca era secret pentru toţi, cu excepţia celor implicaţi, n-a scris nimic părinţilor despre el în scrisoarea de mai sus. Dar în jurnalul său adaugă următoarele la relatarea drumului menţionat mai sus:
„Ne-am întors cu avionul în Arajuno, am stabilit ce aveam de făcut şi ne-am luat iar zborul, luînd cu noi megafonul cu baterii, înarmaţi cu cele cîteva expresii în limba Auca, pe care le învăţasem de la Dayuma, cea care fugise şi se afla în Ila. La prima rotire deasupra caselor, cam la 600 m, am strigat: «Schimbaţi-ne o suliţă cu o macetă». «Vă sîntem prieteni.» Am zărit înjur de opt indieni pe lîngă casă, iar unul dintre ei a trecut rîul, purtînd ceva pe cap şi părea, după cum strălucea în soare, să aibă o macetă nouă. Nu l-am mai văzut întorcîndu-se, deşi părea că se duce doar la fişia de manioc. Altul a intrat repede în casă şi s-a întors cu o suliţă. Am crezut că unul se dusese să ia mîncarea, ca să ne-o dea în schimbul macetei, iar celălalt să aducă suliţa pe care o cerusem. Dar cînd le-am lăsat pe sfoară macetă, ei au smuls şi macetă şi coşuleţul pe care îl legasem ca să pună darul lor. Unul dintre ei a mers lîngă casă bătînd bucata de pînză în care înfăşurasem macetă. Am tras sus frîngia pe care o tîram după noi (grea sarcină!) şi după cîteva încercări am aruncat-o din

nou, în speranţa că vor lega de ea un dar pentru noi. A căzut în apă, dar ei au tăiat o bucată din ea. Era o frîngie veche, verde de atîtea aruncări. Am tras-o sus toată şi am montat din nou megafonul, strigîndu-le «vă iubim; o să vă dăruim un vas». Atunci un grup de indieni au fugit printre copacii din spatele casei şi unul dintre ei s-a îndreptat spre ţărm. A făcut mîinile căuş şi părea că strigă. A fluturat deasupra capului maceta cea nouă. Noi am lăsat să cadă un vas mic de aluminiu legat cu nişte panglici. în el erau o cămaşă galbenă şi mărgele. Bărbatul de pe mal a arătat înspre locul unde căzuse vasul. Cei din spatele casei l-au luat şi unul dintre ei s-a apucat imediat să bată cămaşa. Apropiindu-ne de case, am zărit dedesubt două canoe care mergeau în josul rîului şi care au luat-o repede în sens opus. Am observat trei bărbaţi alergînd prin apă spre ţărm, la un moment dat, apoi un bărbat singur, cu o pînză albă. Ne-am întors pe rîul Curaray căutînd un loc de aterizare pe mal. Speranţe nu prea mari. Ne-am hotărît să trimitem după un utilaj Whittaker pentru aterizare, pentru avion, şi să organizăm, cu prima ocazie o ieşire pentru a lucra la pista de aterizare. Doamne, Dumnezeule, condu-ne Tu!"
Jim purta în buzunar bileţele pe care scrisese expresii în limba indienilor Auca, scoţîndu-le cînd şi cînd ca să le înveţe pe dinafară. Noaptea le ţinea lîngă pat ca să le mai citească o dată înainte de culcare. O dată, întors împreună cu Nate din ţinutul indienilor Auca, Jim era atît de emoţionat, încît de-abia a putut mînca ceva — sînt sigură că orice i-aş fi servit, tot n-ar fi băgat de seamă. Atunci mi-am dat seama că acesta era drumul său. Jurămintele făcute lui Dumnezeu cu ani în urmă, promisiunea de a merge pînă la capăt se împlineau acum. Au început pentru mine îndoieli vagi, neliniştitoare. Acesta era cu adevărat planul lui Dumnezeu? Nu cumva o luase Jim prea mult înainte? Chiar dorea Dumnezeu ca el să-şi părăsească atît de curînd lucrarea începută în Shandia? Viziunea este una. Realizarea ei este altceva. Acum ne confruntam cu realitatea. îi văzuseră pe indienii Auca. Auziseră despre ei înainte, cunoşteau şi faptul că păreau să ucidă din plăcere şi că îi dispreţuiau pe albi şi tot ceea ce reprezentau aceştia. Dar acum îi văzuseră, le vorbiseră, îi văzuseră salutîndu-i şi zîmbindu-le, primiseră de la ei piepteni, coroniţe de pene şi brăţări făcute de mîinile unor indieni Auca. Şi aceşti oameni, aceşti indieni Auca

care umblau goi, erau încă cu totul străini de mesajul pe care bărbaţii aceştia îl aveau în mîinile lor.
Dar grupul lui Jim se confrunta cu lucruri şi mai concrete. Pentru Jim mai erau construcţia abia începută a şcolii, cîţiva tineri Cheeiua care
Capitolul 24: Împlinirea misiunii
283
aveau nevoie de ajutor să crească în Cuvîntul lui Dumnezeu, o casă şi o grădină care de-abia începeau să prindă formă — ca să nu mai amintim de soţia şi copilul de 9 luni care erau legaţi de el.
încotro s-o ia? Ca întotdeauna, Jim a acţionat după principii, mai curînd, decît după impuls. Dacă ar fi acţionat pe baza impulsului nu ştiu ce drum ar fi ales, căci, în mod sigur, impulsul de a merge pe dată la indienii Auca era puternic; dar era puternică şi dragostea sa pentru Shandia, indienii Cheeiua şi pentru familia sa. A pus însă în practică lecţiile pe care le învăţase în anii în care s-a deprins să umble cu Dumnezeu. în 1948, după ce a studiat Numeri 32, unde fiii lui Ruben şi ai lui Gad l-au rugat pe Moise să-i lase să locuiască în Iaezer şi Galaad, în loc să treacă Iordanul, Jim a scris:
„Motivul pentru care şi-au dorit acest «mal al Iordanului» a fost faptul că l-au văzut şi l-au socotit potrivit pentru ei. Şi astăzi atîţia care n-au văzut cîmpul de lucru al Domnului, avînd calităţile şi educaţia necesare pentru a lucra în ţara lor, spun hotărîţi «să nu ne treci peste Iordan». Acesta e un loc bun pentru vite (iar eu am vite), sau este mare nevoie aici de învăţători şi eu cred că aş fi omul potrivit. «Fraţii voştri să meargă oare la război, şi voi să rămîneţi aici?» Lucrul acesta a făcut ca poporul Israel să rătăcească în pustie 40 de ani şi să moară acolo 603.550 de oameni. «Blestemat să fie cel ce face cu nebăgare de seamă lucrarea Domnului şi îşi opreşte sabia de la măcel.» Singurul mod în care poţi rămîne fără vină este să renunţi la bunurile tale şi la ai tăi şi să te avînţi în luptă."
în 10 iunie, 1950, Jim scrisese:
„Avraam a învăţat greu. După ce a primit porunca de a se despărţi de familie, 1-a luat totuşi pe Lot — poate din bunătate, dar în felul acesta a încălcat porunca lui Dumnezeu. A-ţi lăsa familia pentru Dumnezeu este un lucru comun la cei chemaţi de El, vezi cazurile lui Iacov, Ioan, Zebedei. Orice neascultare duce în curînd la îndoială şi amînare."
Numărul celor vizaţi era o altă problemă. Se cădea oare să părăsească un loc în care erau poate mii de indieni Cheeiua pentru a ajunge la un trib care, după toate probabilităţile, nu număra mai mult de cîţeva sute? Şi aici, principiile cuprinse în Scriptură au oferit răspunsul. în 1951, **Jim** scria:
„Nu mulţimea oamenilor contează cel mai mult, căci dacă aş fi fost chemat la o mare mulţime de oameni, aş fi ales India, nu America de Sud. Scriptura arată că Dumnezeu intenţionează să ducă la El, acolo, în slavă, oameni din fiecare trib, limbă, popor, naţiune, ca să-I aducă laude
284
Umbra Celui Atotputernic
Capitolul 24: împlinirea misiunii
285
Răscumpărătorului. Deci este limpede că Evanghelia trebuie să ajungă şi la triburile care încă nu sînt incluse în mulţimea celor care cîntă. De aceea inima mea e tot la cei la care Cuvîntul n-a ajuns."
Principiile erau clare. Jim era gata să pornească la drum călăuzindu-se după aceste principii. Nu am ştiut sigur dacă eram gata să-1 las să plece, decît atunci cînd i-am dezvăluit problema care mă frămînta.
„Jim, am început, eşti sigur că *tu* eşti cel care ar trebui să meargă?"
„Sînt chemat", a răspuns simplu. Deci totul era în ordine. Toate lucrurile arătau aceeaşi direcţie, principiile biblice, împrejurările în care Dumnezeu îl adusese, certitudinea internă a lui Jim. Mă puteam alătura lui; puteam să-1 ajut cu bucurie în planul său.
Cîteva săptămîni mai tîrziu am mers chiar eu la Ila, şi am strîns mai multe informaţii despre limbă şi împreună cu Jim le-am folosit, comparînd materialul meu cu al lui, sortîndu-1 cu grijă, studiind construcţiile. Eram emoţionaţi să învăţăm din nou o limbă. Am discutat şi posibilitatea de a ne muta împreună în trib, de îndată ce ar fi stabilit primul contact cu ei. De fapt, planul era ca bărbaţii să meargă întîi cu barca pe rîul Curaray, cercetînd terenul şi poate chiar pregătind o pistă de aterizare lîngă rîu, iar Jim a propus să merg şi eu, propunere pe care am acceptat-o cu bucurie.
Decizia aceasta însemna pentru el un nou prilej de a descoperi în inima sa scopul venirii sale în Ecuador. în 6 noiembrie scria: „Vă întrebaţi de ce unii aleg cîmpuri de lucrare departe de State, cînd acasă nimeni nu vrea să-i asculte pe tineri, să le afle problemele, şi aceştia sînt duşi de val. O să vă spun de ce am plecat eu. Pentru că tinerii din State au prilejul de a studia, de a auzi şi de a înţelege Cuvîntul lui Dumnezeu în propria lor limbă, pe cînd indienii sînt lipsiţi de toate aceste oportunităţi. A trebuit să fac o cruce din două bîrne şi să mă întind pe ea ca să le arăt indienilor ce înseamnă să crucifici un om. Cînd văd atîta neştiinţă aici şi atîta cunoştinţă şi atîtea oportunităţi acolo, nu mă mai întreb de ce m-a trimis Dumnezeu aici. Tinerii aceia sclifosiţi din State vor avea parte de o soartă mai rea în Ziua Judecăţii decît indienii aceştia care se tem de demoni, căci au Biblia, dar s-au plictisit de ea — în timp ce indienii nici nu ştiu ce înseamnă scrisul."
între timp, viaţa în Shandia îşi urma cursul. Vechea colibă de bambus şi stuf care funcţiona pe post de şcoală

arăta de parcă prima sulfare de vînt o va spulbera, aşa că Jim se grăbea să construiască o clădire din scînduri. în 9 noiembrie scria:
„Toată ziua am aranjat şi pregătit scînduri le şi sînt cam obosit. Mă tem să-i las pe indieni să lucreze cu maşina, dar ştiu să toarne ciment. Avem de turnat şapte stîlpi săptămîna asta, dar ne lipseşte cimentul. Mă gîndesc să-1 trimit pe Vicente să sape canalul acela de la Churu Yaku spre mal, ca să punem în funcţiune uzina noastră hidroelectrică. Cu voia Domnului, luni vom avea o nouă zi de lucru şi-i vom strînge pe indieni ca să aducem grinzi pentru şcoală. Facem mai bună treabă cu ei dacă le oferim o supă bună decît dacă îi plătim.
Valerie a reuşit astăzi să stea în picioare singură, apoi s-a lăsat jos din nou. V-ar fi tare dragă dacă aţi putea s-o vedeţi cum arată. O păpuşă care rîde tot timpul. O dor din nou gingiile şi se pare că o să-i mai iasă doi dinţi, cît de curînd. Rîde mult, e o adevărată Elliot. Din cauza ei nu sîntem liberi decît după cină, dar o iubim tare mult. Oare cum fac cei care au trei gemeni?
A început să plouă puţin şi cred că meritäm acest lucru. A fost îngrozitor de cald şi s-au iscat periculoase furtuni de vînt. Chiar mai sus puţin de izvor, un copac cu rădăcinile slăbite dinainte a fost doborît astăzi de un vînt slab. A trăi în junglă e o luptă neîntreruptă. într-una din zilele acestea va trebui să rezolv şi problema actelor pentru teren, deci trebuie să deschid din nou drumurile de frontieră."
După-amiezele tîrzii şi serile le petreceam studiind Biblia împreună cu tinerii indieni. Jim studia cu cîte unul sau doi şi parcurgeau împreună de mai multe ori aceleaşi versete, punîndu-le întrebări, răspunzînd întrebărilor lor, ajutîndu-i să descopere singuri sensul pasajului. Aceasta credea el că este temelia oricărei biserici. Temelia trebuie aşezată pe Cuvînt: membrii bisericii trebuie să se hrănească din Cuvînt. Tradusese o bună parte din Evanghelia lui Luca şi aveam şi eu cîteva fragmente traduse. într-o zi mi-a spus: *„Trebuie* să terminăm traducerea înainte de a merge la indienii Auca." Aşa că am muncit împreună, am combinat traducerile, le-am verificat cu ajutorul cîtorva indieni şi le-am corectat cît de bine am putut. Am terminat prima versiune înainte să plece Jim.
20 noiembrie: „în acest sfîrşit de săptămîna mulţi indieni au mers în susul rîului, aşa că la adunarea noastră de astăzi n-am fost decît 40. Venancio Tapui, ajutorul învăţătorului de la şcoală, a condus imnurile, iar Gervacio a predicat. A vorbit despre «Nu Mă plîngeţi pe Mine, ci plîngeţi-vă pe voi». A fost'destul de bine, deşi sînt poate cam şovăitori încă şi ar trebui să privească în ochii celor cărora le vorbesc. Mîine Hector va ţine ora de studiu biblic, marţi va fi Mariano, miercuri Venancio, joi voi prezenta eu o recapitulare, iar vineri va fi Asencio.

280
Umbra Celui Atotputernic
Capitolul 24: împlinirea misiunii
287
încerc să-i implic pe toţi, iar ei răspund pozitiv. Duminica aceasta, cu voia lui Dumnezeu, va predica Abelardo. Vineri dimineaţă, eu şi Betty mergem la Pano, deci Venancio va trebui să conducă adunarea de la Talac Pungu. Am turnat deja mai bine de jumătate din stîlpii de care avem nevoie la şcoală. Băieţii se descurcă, o dată ce învaţă ce au de făcut. Toate grinzile sînt tăiate, dar mîine va trebui să lucrăm toată ziua ca să le aducem pe şantierul nostru. Ieri Betty a ajutat o indiancă să nască, iar eu am făcut pe dădaca acasă şi am lucrat la abecedarele pentru şcoala de fete. Săptămîna aceasta am umblat mult pentru a obţine actele pentru teren. Nu sînt prea mulţi indieni la lucru, căci mulţi au mers pe coastă unde au găsit un loc pentru spălarea aurului şi muncesc mai toţi acolo.
Am terminat scările în casă, folosind cîteva scînduri de diferite mărimi, întrel5-22,5 cm. Mi s-a părut prea mult să fac atîtea tăieturi şi cred că mîine voi proceda la fel la şcoală, căci în felul ăsta facem mai puţină risipă. Acasă le-am îmbinat cu nut-feder, iar la şcoală cred că le vom îmbuca.
Ieri am lăsat-o pe Valerie să meargă singură şi a stat în picioare zîmbind şi legănîndu-se preţ de vreo 5 secunde. Betty încearcă să o înţarce, aşa că noaptea ne cam deranjează. Are deja 3 dinţi în partea de sus şi acum bea din ceaşcă — un pic cam neglijent."
Jurnalul continuă:
27 noiembrie: „Eu şi Nate am mers din nou cu avionul la indienii Auca. Am zburat în josul rîului lor, la coliba de iarbă unde sînt plantaţii împrejmuite, dar nici urmă de oameni. Am observat că pădurea a fost defrişată şi mai mult de la ultima mea vizită. Se pare că ştiu să folosească macetele şi topoarele. Apoi am aruncat o pereche de pantaloni la prima casă, unde am văzut o femeie purtînd un furou gri pe care îl aruncasem altă dată. La a doua casă am văzut un avion cioplit în acoperiş. Acolo am lăsat o macetă, o pereche de pantaloni scurţi şi am văzut ceva ce m-a impresionat: un bătrîn, căci părea bătrîn, care stătea lîngă casă şi ne-a făcut semne cu amîndouă mîinile, ca şi cînd ne-ar fi rugat să coborîm. Indieni Auca să îmi facă semn să merg la ei! La următoarea casă făcuseră un luminiş larg şi ridicaseră o platformă de bambus pe care era cineva cu o cămaşă albă care stătea în picioare şi făcea semne cu mîna. Nate a aruncat în copacii de la marginea luminişului un sul de hîrtie şi piepteni de care erau legate fişii albe* ca să-i facem să înţeleagă că am vrea să taie
Legam panglici albe de piepteni ca să-i ajutăm pe indienii Auca să-i găsească în pădure.
copacii şi în partea aceea. Le-am lăsat şi o macetă de care legasem o fişie de pînză, pe care au luat-o. Le-am mai aruncat un vas şi un cap de secure pe sfoară, iar ei au legat ceva de ea cu o panglică roşie, dar am pierdut darul în

timp ce l-am tras după noi la întoarcere. Nate se grăbea fiindcă era după-amiaza tîrziu şi a mărit viteza, astfel că l-am pierdut.
Doamne, trimite-mă cît de curînd la indienii Auca!"
în aceeaşi zi în care a notat aceste rînduri în jurnal, Jim le-a scris şi părinţilor, însă numai despre succesul muncii lor în Shandia.
„Mă bucur să pot spune că indienii se descurcă foarte bine cu stîlpii de la fundaţie, nu mai avem de turnat decît unul şi apoi trecem la grinzi...
Şi serviciile de închinare în şcoală merg bine, Abelardo a condus adunarea azi-dimineaţă. L-am ajutat puţin să se pregătească şi a vorbit despre tînărul epileptic, despre nemulţumirea Domnului că mulţimea tot nu credea în El, despre încurajarea celui care a crezut, dar care avea nevoie de ajutor să creadă, despre ucenicii care, deşi erau credincioşi, erau lipsiţi de putere fiindcă nu stăruiau în rugăciune şi-şi pierduseră astfel puterea.
în fiecare după-amiază şi uneori seara vin la mine acasă tineri şi citim de mai multe ori un pasaj, după care îi ascult pe ei citindu-l în limba lor mult mai bine decît mine şi avînd avantajul imens că astfel fac progrese reale în studiu şi predicare. Munca mea se reduce la atît, şi las în seama lor răspîndirea Cuvîntului, în afară de luni după-masa cînd mă ocup eu de ora de studiu pentru toţi credincioşii. Dumnezeu să-i ajute. Sînt atît de dornici să înveţe şi n-au nevoie de imbolduri, ci de ajutor în înţelegerea Cuvîntului.
Vă mulţumesc mult că mi-aţi trimis seminţele. îmi pare rău că a dat frigul înainte de culesul merelor. Au rămas ceva pomi neafectaţi?
Tată, roagă-te pentru aceşti bărbaţi; mai ales pentru aceştia patru: Vicente, Venancio, Chaucha şi Căpitan.
Săptămîna aceasta m-am gîndit mult la ei şi cred uneori că nu sînt departe. Şi nu uitaţi că pe măsură ce lucrurile înaintează aici, ne gîndim să mergem şi în alte locuri cu Evanghelia. Ar fi bine pentru tînăra biserică dacă Dumnezeu ne-ar trimite altundeva pentru două luni de zile.
Zămoşiţele strălucesc în grădina din faţă, pînă cînd vine vreun indian şi le rupe. Am găsit nişte lac pentru casă, săptămîna asta, şi nişte smoală pentru acoperiş, aşa că am putea trece la finisări foarte curînd.
Cred că asta-i tot deocamdată. E trecut de 6, iar greierii şi broaştele şi-au început concertul nocturn. Am făcut un tîrg cu nişte prieteni să schimbăm un frigider mare pe o vacă bună de lapte. Păşunea noastră e în

floare acum. Vă mulţumesc pentru toată dragostea şi rugăciunile voastre. Mina lui Dumnezeu ne ţine tari în lucrare."
Nu ştiu dacă Jim a avut vreo premoniţie cum că Dumnezeu va face cu el tot ceea ce Jim îi promisese că este gata să facă — că îi va răspunde întocmai rugăciunii pe care a făcut-o în 18 aprilie, 1948: „Tată, ia viaţa mea şi sîngele meu dacă doreşti să ardă în focul Tău care cuprinde totul. Nu-mi voi cruţa viaţa, căci nu e a mea. E a Ta, Doamne, în întregime a Ta. Revarsă viaţa mea peste lume ca o jerftă. Sîngele nu are preţ decît curgînd pe altarul Tău."
Unul dintre ultimele imnuri dintre multele pe care le-a scris în limba Checiua descrie ceea ce se întîmplă cînd omul moare, folosind o comparaţie din Eclesiastul 11:3, simplă, uşor de înţeles pentru indieni:
Cînd moare un om, el cade ca un copac
Şi unde cade, acolo rămine. Dacă nu e credincios, ajunge în iazul cu foc.
Dar cel credincios
Cînd îl ajunge ceasul morţii
Nu va cădea, ci se va ridica
Chiar în acea clipă, către casa lui Dumnezeu.
Şi acest imn a devenit foarte iubit în Shandia, şi unii chiar au mărturisit cît de mult însemna pentru ei acest imn.
Dar Vrăjmaşul Sufletelor nu poate fi uşor convins să renunţe la domnia sa asupra nici unui suflet. Văzînd că autoritatea sa în regiunea Auca urma să fie atacată în curînd, a lansat la scurt timp un atac împotriva celor care se împotriveau autorităţii sale. Jim era asaltat de ispite ca niciodată înainte, şi arma de căpătîi, descurajarea, care din cîte ştiu nu avusese nici o putere aupra lui de cînd se afla în Ecuador, îl pîndea acum la orice pas. Mîhnirea părea că pusese stăpînire pe duhul lui în luna decembrie şi nu-l puteam ajuta cu nimic. Pe vremea aceasta a scris un cîntecel, pe melodia „Balsamului din Galaad" frumos, cu versuri tînguioase care, traduse, îşi pierd farmecul:
Uneori imi spun Că degeaba cred.
Dar în clipa cînd „Renunţ!" îmi spun, Isus îmi şopteşte din nou:

Capitolul 24: împlinirea misiunii
289
„ Crede-Mă, fiul meu,
Urmează-Mă, te rog.
Spre casa Tatălui Meu
Aş vrea să te conduc, fiule,
Spre-un minunat tărîm ".
Cînd au descoperit malul pe care Nate credea că se poate ateriza, planurile de a merge cu canoea în jos pe rîul Curaray au căzut, precum şi necesitatea de a fi însoţiţi de o femeie. Ştiam că Jim va merge fără mine şi atunci am

început să discutăm despre eventualitatea ca el să nu se mai întoarcă.
„Dacă aşa doreşte Dumnezeu, draga mea, mi-a spus, sînt gata să mor pentru mîntuirea indienilor Auca."
Chiar înainte de Crăciun, familia Fleming, care se mutase recent în Puyupungu, a ţinut o sărbătoare pentru indienii de acolo şi i-au invitat pe Jim şi pe Ed să le dea o mînă de ajutor, învăţîndu-i pe oameni din Biblie. Despre acest lucru Jim a scris în 22 decembrie:
„Au fost cam o sută de indieni din partea de sus a rîului Puyo. Vreo zece din elevii noştri, împreună cu surorile lor, au plecat de aici pe jos (trei zile de mers!). Toţi au fost foarte atenţi după ce le-am luat băutura încă din prima seară. Nimeni nu s-a mai îmbătat. Luni dimineaţa, Pete le-a dat înapoi băutura confiscată. Bărbaţii mai în vîrstă au fost mai atenţi ca niciodată înainte şi sper că Dumnezeu îi va ajuta să-şi înţeleagă responsabilitatea de a alege şi mărturisi cu putere pe Hristos. Cîţiva dintre tineri au încetat deja să mai bea. Rugaţi-vă pentru Atanasio şi pentru fratele lui, Isaac. Luis Căpitan s-a îmbătat pe drum după ce a plecat de aici.
Vineri dimineaţă, Ed şi cu mine am ascultat la radio vocea speriată a lui Marilou în Arajuno. Un indian care stătea cu ea se sculase devreme şi s-a trezit aproape nas în nas cu un indian Auca gol, ce avea o suliţă în mînă, la vreo 50 m depărtare de casă. Auzind ştirea, Ed şi Nate au zburat cu avionul în mare grabă, dar nu l-au mai găsit. Indianul a vrut să-1 ucidă, dar Mariolu i-a luat arma din mînă şi i-a strigat indianului Auca ceva ce însemna: «Iţi sîntem prieteni!», încercînd să-i dea o macetă, dar acesta a dispărut. Tot ce-a mai văzut a fost o urmă de picior ud pe o scîndură şi nişte iarbă culcată la pămînt de acesta cînd a fugit spre junglă. Dorim să ajungem cu Evanghelia la acest trib. Nu au avut niciodată vreun contact prietenesc, fie cu albi, fie cu indieni, dar ştim unde trăiesc şi facem eforturi să ajungem la ei în curînd. Pentru asta e nevoie de două lucruri: •nai întîi, de păstrarea secretului. Există unii care dacă ar afla, ar putea

strica totul, aşa că vă rog să nu spuneţi la nimeni pînă vă scriu eu să o faceţi. In al doilea rînd, de rugăciune. Aceşti oameni sînt nişte ucigaşi şi nu ştiu ce înseamnă să te înţelegi bine cu alţii, din afară. Indienilor noştri le e o frică de moarte de ei, cît şi albilor şi vom fi consideraţi nebuni datorită încercării noastre, dar sîntem convinşi că Dumnezeu 1-a adus pe Ed la Arajuno pentru această întîlnire şi dorim să facem voia Lui ducîndu-le Evanghelia. Nu au nici un cuvînt pentru „Dumnezeu" în limba lor, decum pentru „Isus". Există la Ila o femeie Auca îmblînzită, pe care eu şi Betty am vizitat-o şi în prezent încercăm să le învăţăm limba. Este mult mai dificilă decît Checiua şi va fi nevoie de un efort mai mare pentru analiza ei, aşa că rugaţi-vă pentru noi. Veţi auzi mai multe de la noi despre cum merg lucrurile cam într-o lună, pe măsură ce progresăm.
Să nu ne trimiţi nimic pe Ruth Jordan, mamă. Ea trebuie deja să ne aducă o cutie mare cu lucruri pe care Betty a rugat-o pe mama ei să ni le cumpere, inclusiv lenjerie de corp pentru mine. Nu avem nevoie de nimic, decît de puterea lui Dumnezeu şi aceea nu ne poate fi trimisă prin nimeni, ea vine doar de la tronul lui Dumnezeu."
Am petrecut Crăciunul cu familiile Fleming şi McCully la Arajuno. Marilou a făcut un pom mic de Crăciun, din bambus, pe care 1-a împodobit cu lumini şi paiete. Majoritatea discuţiilor s-au învîrtit în jurul indienilor Auca, a planurilor pentru primul contact terestru cu ei, ce urma aibă loc în săptămîna următoare şi în jurul studiului informaţiilor pe care reuşiserăm să le adunăm despre limba lor. Nate reuşise să recruteze încă un bărbat care să meargă cu ei — cu Ed, Nate şi Jim —, pe Roger Youderian, misionar la Jivaros din sudul junglei. Pete Fleming a luat parte la toate discuţiile, dar încă nu era decis să meargă.
Crăciunul s-a terminat şi ne-am reîntors cu toţii la Shandia pentru o conferinţă organizată cu ocazia Anului Nou pentru credincioşii indieni.
Ultima scrisoare a lui Jim către părinţii săi a fost scrisă în 28 decembrie:
„Cînd veţi primi această scrisoare, eu, Ed, Pete, Nate şi un alt tovarăş vom fi încercat deja să luăm legătura cu indienii Auca. Ne-am rugat şi ne-am pregătit pentru acest lucru de cîteva luni, păstrînd totul secret (nici măcar prietenii noştri misionari nu ştiu încă). Cu cîtva timp în urmă, Nate a făcut cîteva zboruri şi a localizat două grupuri de case şi de atunci am survolat sâptămînal zona respectivă, lăsîndu-le daruri şi strigînd la megafon fraze în limba lor, pe care le-am învăţat de la o femeie din Ila. Nate a folosit o frînghie pentru a le lăsa lucrurile chiar la uşa casei şi am

primit de la ei nişte daruri, animale de casă, mîncare şi lucruri făcute de ei, pe care le leagă de frînghie. Vrem să mergem în josul rîului şi să aterizăm pe un mal pe care l-am descoperit nu departe de locul lor, să construim o casă din copaci pe care am prefabricat-o aici cu drujba noastră şi apoi să-i invităm strigîndu-i din avion. întîlnirea cu ei e programată pentru vineri sau sîmbătă, 6 sau 7 ianuarie. Poate că va fi nevoie să aşteptăm mai mult. Nu cred că trebuie să vă reamintesc că **e** vorba de sălbatici care trăiesc goi (săptămîna trecută am văzut prima oară ceva ce aducea a haină — nişte bikini), ale căror întîlniri cu alţii s-au sfirşit de fiecare dată cu morţi. Nu au arme de foc, dar ucid cu suliţe lungi din lemn de chonta. Nu cunosc decît focul produs din frecarea lemnelor cu muşchi. Folosesc pînză din coajă de copac pentru a-şi purta copiii, dorm în hamacuri, fură toporişti şi macete cînd îi ucid pe indienii noştri. în limba lornu există nici un cuvînt care să însemne «Dumnezeu», ci doar pentru spirite şi diavoli. Ştiu că o să vă rugaţi. Porunca pe care am primit-o este «duceţi Evanghelia la orice făptură»—

Fiul şi fratele vostru iubitor, Jim."
Conferinţa s-a sfirşit în prima zi de an nou. Musafirii urmau să plece a doua zi, **iar** Jim intenţiona să plece la Arajuno unde vroiau să organizeze plecarea la indienii Auca, pe 3 ianuarie. Dar în dimineaţa zilei de 2 ianuarie, Nate ne-a căutat prin radio ca să ne spună că, vremea fiind bună, ar trebui să profite de ea, şi să-1 ia pe Jim la Arajuno împreună cu ceilalţi. Deci nu mai puteam petrece încă o zi împreună, aşa cum plănuiserăm.
Jim a început să-şi împacheteze lucrurile. L-am ajutat să strîngă tot ce credeam că le-ar plăcea indienilor, lucruri care le-ar stîrni curiozitatea şi le-ar da timp să înfiripe prietenia cu ei, căci îşi dăduseră seama că nu se puteau împrieteni doar prin cele cîteva fraze pe care le ştiau în limba lor.
în final, Jim a verificat lista. Totul era pregătit. Am luat legătura cu avionul prin radio pentru ultima oară, Jim şi-a trecut peste cap cureaua de la bagaje şi s-a îndreptat spre uşă. Pe cînd punea mîna pe clanţă, am spus aproape cu voce tare:
„îţi dai seama că s-ar putea să nu mai deschizi uşa aceea niciodată?"
A deschis uşa, a ieşit după mine şi apoi a închis-o cu putere, călcînd cu paşi mari pe poteca de bambus, hotărît, ferm, cum mergea de obicei. Cînd am ajuns la pista de decolare, avionul se învîrtea la mică distanţă de pămînt şi după numai cîteva minute Jim m-a sărutat, a sărit lîngă pilot şi a dispărut dincolo de rîu. Miercuri, 4 ianuarie, 1956, mi-a scris un bilet din „Palm Beach".

„Dragă Bett: Am lucrat pe brînci la manivela radioului. Nimeni nu ne primeşte semnalele, dar noi am recepţionat cu claritate contactele de dimineaţă. Am avut o noapte bună, cu o pauză de cafea şi sandviş la 2 dimineaţa. N-am fi pus ceasul să sune aseară, căci ne simţim bine, în siguranţă la 10 m de pămînt în cele 3 cuşete ale noastre. Malul e bun pentru aterizare, dar prea moale pentru decolări. Avem 3 alternative: (1) să aşteptăm pînă cînd soarele îl va întări şi o briză puternică ne va ajuta să decolăm, (2) să facem o pistă de aterizare în «Oraşul fatal» [numele de cod al aşezării Auca]; şi (3) să plecăm pe jos de aici.
Am văzut urme de puma pe mal şi le-am şi auzit noaptea trecută. E o junglă frumoasă, deschisă şi plină de palmieri. E mult mai cald decît în Shandia. Am transpirat noaptea trecută, deşi m-am acoperit doar cu plasa de ţînţari.
Nu ne-am pierdut speranţele, dar deocamdată nu e nici urmă de «vecini». Poate astăzi îi vom întîlni. Ne-a fost greu să ridicăm această colibă, dar a meritat efortul, ca să putem fi la distanţă de pămînt.
Acum vom coborî cu buzunarele pline de pistoale, daruri şi tot felul de ciudăţenii, cu rugăciuni în inimă. Deocamdată atît. Iubitul tău, Jim."
Din cîte ştiu acestea sînt ultimele rînduri pe care le-a scris Jim. A mai trăit patru zile. Tot ce ştim despre acele zile am relatat altundeva*. E suficient să spun că vineri visul vieţii lui Jim s-a împlinit. A luat de mină un indian Auca. în sfîrşit, cele două părţi s-au întîlnit. Cinci bărbaţi americani şi trei sălbatici goi.
Două zile mai tîrziu, duminică 8 ianuarie 1956, oamenii pentru care Jim Elliot se rugase timp de şase ani l-au ucis pe el şi pe cei patru tovarăşi ai săi.
Este vorba despre cartea *Prin porţi/e splendorii* [Through Gates of Splendor], in curs ele apariţie la Editura LOGOS, Cluj.
Epilog
"omerset W. Maugham în cartea sa *Of Human Bondage* [Despre robia omenească] scria: „Bătrînii aceştia n-au făcut nimic, iar cînd vor muri, va fi ca şi cînd nici n-ar fi existat." Comentariul lui Jim pe marginea acestor rînduri a fost: „Să mă ferească Dumnezeu!"
Cînd a murit, Jim a lăsat puţine lucruri de valoare, judecind după standardele lumii. Ne înţelesesem de mult că n-aveam nevoie de poliţă de asigurare. Că vom strînge lucrui în cer, că ne vom bucura de ceea ce Domnul ne-a dat atîta cît El îngăduie, că ne vom încrede cu totul în tot ce a spus El şi că îi încredinţăm Lui viitorul nostru, aşa cum spune Pavel în Corinteni:
„Este vorba de o potrivire: în împrejurarea de acum, prisosul vostru să acopere nevoile lor, pentru ca şi prisosul lor să acopere, la rîndul lui, nevoile voastre, aşa ca să fie o potrivire, după cum este scris:
Cel ce strinse.se mult, n-avea nimic de prisos, şi cel ce strinsese puţin, nu ducea lipsă ".
Cînd copiii lui Israel au primit mană în pustie, au primit doar cît le trebuia pentru o zi. Nu li s-a spus sâ păstreze şi pentru a doua zi. Deci lucrurile materiale au fost puţine; o casă în junglă, cîteva haine purtate multă vreme, cărţi şi tot felul de unelte. Cei care au încercat să-i salveze pe cei cinci **mi-au** adus de la corpul lui Jim ceasul său, iar de pe plaja rîului Curaray paginile pătate din carneţelul său de rugăciuni din timpul studenţiei. N-a avut loc nici o înmonnîntare, nu s-a ridicat nici o piatră funerară (anunţurile de la ştiri despre cele „cinci cruci de lemn înfipte în nisip" nu sînt adevărate).
Nici o moştenire deci? Ca şi cum nici n-ar fi existat? „Lumea şi pofta ei trece, dar cine face voia lui Dumnezeu rămîne în veac."
Jim mi-a lăsat mie, în amintirile mele, şi nouă tuturor, prin aceste scrisori şi jurnale, mărturia unui om care n-a căutat nimic altceva decît voia lui Dumnezeu, care s-a rugat ca viaţa sa să arate „ce înseamnă să-L cunoşti pe Dumnezeu".

Dobînda ce se acumulează din această moştenire va trebui să se materializeze de-abia în viitor. Se întrezăreşte

deja în vieţile indienilor Checiua care s-au hotărît să-L urmeze pe Hristos, convinşi de exemplul lui Jim; în vieţile multora care îmi scriu să-mi spună că au descoperit o dorinţă nouă de a-L cunoaşte pe Dumnezeu aşa cum L-a cunoscut Jim.
Pe cînd eram studentă la Wheaton, l-am rugat pe Jim să se semneze în anuar. N-a scris obişnuita frază „A fost o plăcere să te cunosc", sau ceva la fel de banal, ci mi-a scris:
„Praful cuvintelor mă înăbuşă. 2 Timotei 2:4." Textul respectiv spune: „Nici un ostaş nu se încurcă cu treburile vieţii, dacă vrea să placă celui ce l-a scris la oaste".
Moartea sa a fost rezultatul simplei sale ascultări de Căpitanul său. Mii de oameni au murit ascultîndu-şi căpitanii lor. Cei din Gettysburg se numără printre aceştia. Cuvintele înţelepte pe care Abraham Lincoln le-a spus pe cîmpul de bătălie se referă şi la acei soldaţi a căror ascultare nu e mai puţin vrednică de laudă:
„Noi nu putem sfinţi acest pămînt. Oamenii curajoşi.... care au luptat aici, l-au sfinţit mult mai mult decît puterile noastre slabe ar putea s-o facă... Mai curînd ar trebui să ne sfinţim aici pentru datoria care ne stă în faţă — de a ne dedica tot mai mult cauzei pentru care ei au dat suprema jertfă".
Lincoln şi toţi cei prezenţi la ceremonie au privit încă o dată pămîntul pe care luptaseră oamenii—cîmpii verzi obişnuite din Pennsyl vania, dar încărcate cu o nouă semnificaţie. Citind din nou cuvintele lui Jim, scrise în carneţele uzate de folosinţa zilnică, ele se umplu, pentru mine, de un nou înţeles. Nu le pot adăuga nimic.
„Nu este nesăbuit cel care renunţă la ceea ce nu poate păstra, pentru a cîştiga ceea ce nu are cum să piardă" (1949).
„O singură comoară, un singur scop, un singur Stăpîn" (1948).
„Doamne, mă rog să dai foc acestor ramuri nefolositoare din viaţa mea şi să mă faci să ard pentru Tine şi acest foc să-mi mistuie întreaga viaţă care îţi aparţine. Nu-mi doresc viaţă îndelungată, ci plină, ca a Ta, Doamne Isîise" (1948).
„Tată, ia viaţa mea şi sîngele meu dacă doreşti să ardă în focul Tău care cuprinde totul. Nu-mi voi cruţa viaţa, căci nu c a mea. E a Ta, Doamne, în întregime a Ta. Revarsă viaţa mea peste lume ca o jerftă. Sîngele nu are preţ decît curgînd pe altarul Tău" (1948).
„Umple-mă de untdelemnul Duhului ca să mă pot aprinde. Dar flacăra e trecătoare şi are viaţă scurtă. Doreşti o viaţă scurtă, suflete al meu? Eşti oare pregătit? în mine locuieşte Duhul Celui care a trăit o viaţă scurtă şi pe care rîvna pentru Casa Domnului L-a mistuit. «Flacără a Domnului, vreau să-ţi fiu untdelemn ca să ard în tine»" (1948).
„Sîntem gata să construim cu mistria într-o mînă şi cu spada în cealaltă?" (1948)
Epilog
295
„Luindu-mi tot, *Tu mi Te-arăţi întreg.*
Cu lucruri veşnice,
Care sint altceva decît comorile mucegăite ale acestui ***pămînt*** *" (1948)*
„Tată, dacă îmi vei îngădui să mă duc în America de Sud pentru a munci cu Tine şi a muri pentru Tine, Te rog să mă laşi să plec cît mai repede. Totuşi, facă-se «nu voia mea»" (1948).
„Cît de puţine şi scurte ceasuri bate inima mea — şi apoi dincolo, în lumea adevărată, unde ceea ce nu se vede devine important" (1948).
Despre sicriu: „o absorbţie a trupului meu muritor de către Viaţă. Sînt foarte nerăbdător" (1948).
„Oh, cîte Mara nu au fost îndulcite printr-o simplă privire mulţumitoare aţintită asupra Lemnului Crucii şi asupra Dragostei care a trăit cel mai greu conflict acolo, ţintuită pe el. Da, Crucea e lemnul care îndulceşte apele. «Dragostea nu va pieri niciodată...»" (1949).
„Dacă viaţa noastră e în mîinile Sale, atunci fiecare zi a vieţii noastre e în mîinile Sale. Dar să nu lăsăm nisipul timpului să ne intre în ochi şi să ne fure viziunea de a ajunge la cei ce zac în întuneric. *Ei trebuie să audă.* Soţii, case, profesii, educaţie, toate trebuie să fie subordonate următoarei reguli: «Lasă morţii să-şi îngroape morţii. Tu du-te şi ai grijă de cei ce sînt pe moarte»" (1948).
„Biruieşte totul bizuindu-te pe faptul că ai fost făcută una cu El, astfel ca în încercări, persecuţii sau singurătate, să cunoşti binecuvîntarea «bucuriei ce ne-a fost pusă înainte», căci «Noi sîntem oile păşunii Sale. Intră pe porţile Sale cu mulţumiri şi în curţile Sale cu laudă». Şi ce fac oile cînd intră pe poartă? Cu ce scop intră în aceste curţi? Să cînte şi să se bucure unele de altele? Nu. Oile acelea sînt sortite *altarului.* Au fost duse la păşuni cu un singur scop: să fie încercate şi îngrăşate în vederea jertfirii lor. Deci dă-I mulţumiri Lui, că ai fost găsită vrednică de altarele Sale. Intră în lucrarea Sa cu laude" (1949).
Cînd fratele său, Bert, a plecat în Peru, Jim i-a scris mamei sale:
„Nu uita — şi nu vreau să par pedant sau obraznic, ca şi cum aş şti preţul tuturor lucrurilor—dar nu uita că noi am încheiat legămînt cu Cel ce a purtat o cruce, şi în lucrarea pe care a avut-o cu acei ucenici El a vorbit de sacrificii, referindu-se nu la bunuri lumeşti, cît la *legăturile familiale.* Nimic să nu ne facă să uităm că El a hotărît să ne întărească prin foc, aşa cum s-a întîmplat şi cu Fiul Său. Nu e nici o altă cale".
„ O, Prinţ al Gloriei cereşti
Pe-ai Tăi copii spre glorie-i îndrepţi
Prin Cruce. Ajută-ne smeriţi să îndurăm

Poveri, dispreţ, batjocuri, suferinţe. "
' (1949)
296
Umbra Celui Atotputernic
„Nu trebuie să **mi** se pară ciudat dacă Dumnezeu ia la Sine tineri pe care eu i-aş fi păstrat mai mult pe pămînt. Dumnezeu umple astfel Veşnicia, şi eu nu pot să-I sugerez să-i primească acolo doar pe bătrini" (1950).
„Este adevărat, soarta şi tragedia, lipsa oricărei finalităţi, sau situaţiile cînd pierzi totul după ce ai fost aproape de reuşită, toate acestea fac parte din realitatea noastră de zi cu zi, dar viaţa nu se rezumă la aceste lucruri şi nici nu sînt sigur că ele reprezintă partea cea mai importantă a existenţei, nici măcar în vieţile oamenilor care nu cred într-un Creator sau într-un tipar divin al vieţii. Cît despre mine, eu cunosc o putere şi mai mare, puterea Binelui din Urmă care lucrează pentru noi chiar atunci cînd ni se pare că totul merge rău. Nu spun că ne e mereu bine; există rău, luptă, soartă nemiloasă oarbă, greşeli, lucruri ce puteau fi salvate şi n-au fost, şi orice alte lucruri în stilul lui Hardy. Dar încep să descopăr în toate acestea un Plan mai măreţ decît şi-ar putea imagina oricine" (1951).
„Faptele lui Dumnezeu ilustrează principiul «dăruind vei dobîndi»:
El a avut un singur Fiu, preaiubit.
El nu dă Duhul cu măsură.
EI nu L-a cruţat pe propriul Său Fiu.
El S-a golit de Sine însuşi.
A sărăcit cerul dăruind? Nu, s-au îmbogăţit astfel şi pămîntul şi ceri Cine se încumetă să nu **urmeze** exemplul lui Dumnezeu?" (1951).
„Ştiu doar că viaţa mea e plină. E timpul să mor, căci am avut parte de tot ce poate avea un tînăr, cel puţin acest tînăr. Sînt gata să-L întîlnesc pe Isus" (decembrie, 1951).
„M-am dedicat muncii cu indienii Auca mai mult ca oricînd şi mă rog pentru putere spirituală, o călăuzire clară şi miraculoasă..." (mai, 1952).
„Voia lui Dumnezeu este întotdeauna mai mare decît ne-am putea imagina" (1952).
„Dă-mi o credinţă care să-mi alunge teama ca să pot cînta. Tată, vreau să cînt indienilor Auca!" (iulie, 1952).
li
„Ştiu că speranţele şi planurile mele n-ar putea fi mai bune decît ceea cei a pregătit şi împlineşte El în mine. Cu toţii trebuie să descoperim acest? lucru şi să fim încredinţaţi de adevărul Cuvîntului care spune: «El va fi călăuza noastră pînă la moarte»".

Umbra Celui Atotputernic

igaceea
ce nu arc cum sa piardă
Aceste cuvinte au fost scrise în 1949 pe cînd era încă student de Jim Hlliot, misionarul-marlir al zilelor noastre, a cărui moarte în 1956, împreună cu alţi patru tineri, a zuuduit lumea creştină. Plecaseră în Ecuador, la un trib de oameni cruzi, ce are aveau nevoie sa;
Cartea de faţă, scrisă de soţia **lui,** îi prezintă viaţa, evoluţia spirituală, **frămîntările,** lupta de a înţelege chemarea lui Dumnezeu şi ascultarea jertfitoarc. Aşa cum chiar ea avea să mărturisească, la mulţi ani după ce **rindurile din** această carte s-au dovedit **o** inspiraţie şi **o** provocare pentru nenumăraţi oameni de pe întregul glob,
•Ne dezvăluie un mode
nu neapan
oastre, si ac;
• Ne arată cum dragostea **lui** Dumnezeu, aceeaşi în toate timpurile, **a** lucrat în cei douăzeci şi **opt de** ani **de** viaţă **ai** unui om al veacului nostru.
•Ne demonstrează că ascultarea cere **sacrificii,** dar că răsplata este nepreţuită, **fiind** printre puţinele lucruri **pe** care **nu** ne putem permite să **le** pierdem.."
care **v-au** vestit
livrei 13:7 ne îndeamnă: „Aduccţi-vă aminte de mai marii vi **Cuvîntul lui** Dumnezeu, **uitaţi-vă** cu băgare **de** seamă la si vieţuire şi **urmaţi-le credinţa!" Viaţa şi testamentul lui Jim** Hll tocmai acest lucru, **ajutîndu-ne** să înţelegem că, de fapt, Bisei
ă să **facem**
este nici o deosebire a muri ne
ristos nu este altceva deeît concluzia
ivinte în slujba Cuv